

Forslag

til

Lov om ændring af lov om valg til Folketinget og forskellige andre love og ophævelse af lov om midlertidig videreførelse af rettigheder efter lov om kommunale og regionale valg og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet i forbindelse med Det Forenede Kongeriges udtræden af

Den Europæiske Union

(Forskellige moderniseringer af rammerne for valg og lokaldemokrati m.v.)

§ 1

I lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 294 af 7. marts 2022, som ændret ved § 3 i lov nr. 411 af 25. april 2023 og lov nr. 490 af 15. maj 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 17, stk. 1, nr. 5, indsættes efter »§ 11 a«: »og § 13, stk. 4«.
2. I § 17, stk. 1, nr. 5, ændres »§ 10 a« til: »§§ 10 a og 12«.
3. I § 17, stk. 1, nr. 6, ændres »4« til: »5«.
4. I § 18, stk. 7, og § 46, stk. 2, 2. pkt., ændres »søgnedag, som ikke er en lørdag« til: »arbejdsdag«.
5. I § 21, 1. pkt., udgår »og i landets dagblade«.
6. § 42, stk. 1 og 2, affattes således:
»§ 42. Ankestyrelsen skal snarest muligt efter udløbet af fristen i § 37 og § 41 udarbejde fortegnelser for hver opstillingskreds og storkreds over de opstillede kandidater.
Stk. 2. Ankestyrelsen skal snarest muligt efter udarbejdelsen af fortegnelserne i stk. 1 sende disse til valgbestyrelsen i vedkommende opstillingskreds.«
7. I § 42, stk. 4, ændres »stk. 3« til: »stk. 2 og 3«.
8. I § 46, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »Baagø,«: »Christiansø,«.
9. I § 47 a, stk. 2, 2. pkt., ændres »hverdag, som ikke er en lørdag« til: »arbejdsdag«.

10. I § 54, stk. 3, ændres »en af kriminalforsorgens anstalter« til: »et af kriminalforsorgens fængsler«.

11. I § 54, stk. 4, 3. pkt., indsættes efter »søndag«: »eller anden helligdag«, og »mandag« ændres til: »arbejdsdag«.

12. I § 54, stk. 4, 4. pkt., § 56, stk. 1, § 58, stk. 4, og § 100, stk. 4, ændres »tredjesidste søgnedag« til: »den tredjesidste hverdag, herunder lørdag,«.

13. I § 55, stk. 1, ændres »§ 54, stk. 1 og 3« til: »§ 54, stk. 1-4«, og efter »institutionen« indsættes: »eller er udpeget blandt de tilforordnede vælgere, jf. § 30«.

14. § 55, stk. 2, ophæves.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

15. I § 56, stk. 1, ændres »de sidste 3 uger før valgdagen, dog senest« til: »fra valgets udskrivelse til og med«.

16. I § 58, stk. 4, ændres »de sidste 3 uger før valgdagen, dog senest« til: »fra valgets udskrivelse til og med«.

17. I § 64, stk. 2, ændres »straks« til: »snarest«.

18. I § 65, stk. 1, 1. pkt., ændres »Valgstyrerne gennemgår brevstemmerne« til: »Valgbestyrelsen sørger for, at brevstemmerne bliver gennemgået«, og i 3. pkt. indsættes efter »2 valgstyrere«: »eller 2 medlemmer af valgbestyrelsen«.

19. I § 69, stk. 1, nr. 2, indsættes efter »jf. § 48, stk. 1, 2. pkt.,«: »eller tilsvarende afmærkning,«.

20. I § 95, stk. 2, 2. pkt., ændres »søgnedage« til: »hverdage, herunder lørdage,«.

21. I § 96 indsættes som stk. 4 og 5:

»Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal behandle indsigelser, udsende nye valgkort og berigtige valglisten i overensstemmelse med § 22.

Stk. 5. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler for udarbejdelsen af valglisterne efter stk. 2, 1. pkt., og disses indretning.«

22. I § 99, stk. 1, ændres »stk. 2-4« til: »stk. 2-6«.

23. I § 99 indsættes som stk. 5-8:

»Stk. 5. Personlig bistand til afkrydsning af stemmesedlen kan kun ydes, såfremt vælgeren umiddelbart over for den eller dem, der yder personlig bistand, utvetydigt kan tilkendegive, om vælgeren ønsker at stemme ja eller nej til det spørgsmål, der stemmes om ved afstemningen.

Stk. 6. De personer, der forestår eller yder personlig bistand til afstemningen, må ikke under afstemningen give en vælger råd eller opfordring, med hensyn til om vælgeren skal stemme ja eller nej til det spørgsmål, der stemmes om ved afstemningen.

Stk. 7. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om ændring af afstemningssted efter ansøgning for vælgere med handicap eller nedsat førlighed.

Stk. 8. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen.«

24. I § 100, stk. 1, ændres »stk. 2-4« til: »stk. 2-6«.

25. I § 100 indsættes som stk. 5-7:

»Stk. 5. Personlig bistand til udfyldning af stemmesedlen kan kun ydes, såfremt vælgeren umiddelbart over for den eller dem, der yder personlig bistand, utvetydigt kan tilkendegive, om vælgeren ønsker at stemme ja eller nej til det spørgsmål, der stemmes om ved afstemningen.

Stk. 6. Stemmemodtagere og personer, der yder personlig bistand til brevstemmeafgivningen, må ikke i forbindelse med brevstemmeafgivningen give en vælger råd eller opfordring, med hensyn til om vælgeren skal stemme ja eller nej til det spørgsmål, der stemmes om ved afstemningen.

Stk. 7. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om brevstemmematerialets indhold og udformning. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilrettelæggelse og gennemførelse af brevstemmeafgivning samt om fremgangsmåden ved afgivelse af brevstemme. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved brevstemmeafgivningen. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om brevstemmeprotokollens indhold og udformning.«

26. I § 101, stk. 2, nr. 2, ændres »den ikke er afkrydset« til: »vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds«, og efter »§ 99, stk. 3,« indsættes: »eller tilsvarende afmærkning,«.

27. I § 106, stk. 1, ændres »eller § 62« til: »§ 62, § 99, stk. 1, jf. § 51, stk. 1, 2. pkt., eller stk. 2, § 99, stk. 6, § 100, stk. 1, jf. § 62, stk. 1, 2. pkt., eller stk. 2, eller § 100, stk. 6«.

28. I § 106, stk. 2, ændres »og § 62, stk. 2« til: »§ 62, stk. 2, § 99, stk. 1, jf. § 51, stk. 2, og § 100, stk. 1, jf. § 62, stk. 2«.

29. Efter § 107 indsættes i *afsnit I*:

»§ 107 a. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om danske myndigheders bistand til afholdelse af andre landes valg og folkeafstemninger i Danmark.«

§ 2

I lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, jf. lovbekendtgørelse nr. 293 af 7. marts 2022, foretages følgende ændringer:

1. § 1 affattes således:

»§ 1. Indenrigs- og sundhedsministeren bekendtgør antallet af danske medlemmer, der vælges til Europa-Parlamentet, på grundlag af Den Europæiske Unions regler herom.«

2. I § 2, stk. 1, udgår »14«.

3. I § 6, stk. 1, ændres »4 uger« til: »syv uger«.

4. I *overskriften* til kapitel 3 og i § 10, stk. 1, og § 22, 1. pkt., indsættes efter »valg«: »af danske medlemmer«.

5. Tre steder i § 10, stk. 1, og et sted i § 19, stk. 1, 2. pkt., ændres »seks uger« til: »ni uger«.

6. I § 10 a, stk. 1, 3. pkt., ændres »8 uger« til: »elleve uger«.

7. I § 11, stk. 1, 1. pkt., ændres »otte uger« til: »elleve uger«.

8. I § 13, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »Europa-Parlamentsvalg,«: »jf. § 10,«.

9. I § 14 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler for udarbejdelsen af valglisterne efter stk. 2, 1. pkt., og disses indretning.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 6.

10. Efter § 15 indsættes i *kapitel 4*:

»§ 15 a. Kommunalbestyrelsen skal straks behandle indsigelser om manglende modtagelse af valgkort eller modtagelse af valgkort med fejlagtig indhold samt i givet fald berigtige fejlene ved udfærdigelse af nye valgkort og ved rettelser i valglisten. Sådanne rettelser kan foretages til og med valgdagen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal endvidere til og med valgdagen berigtige valglisten, hvis kommunen modtager meddelelse om fraflytning til udlandet, dødsfald eller erhvervelse, henholdsvis fortabelse, af dansk indfødsret eller statsborgerskab i et af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union.«

11. I § 17 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om valg-bogens og afstemningsbogens indhold og udformning.«

12. I § 18, *stk. 1*, indsættes efter »Europa-Parlamentet,«: »jf. § 10,«.

13. I § 19, *stk. 1, 1. pkt.*, og § 20, *stk. 3*, ændres »fire uger« til: »syv uger«.

14. I § 25, *stk. 1*, ændres »stk. 2 og 3« til: »stk. 2-4«.

15. I § 25 indsættes som *stk. 5 og 6*:

»*Stk. 5.* Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om ændring af afstemningssted efter ansøgning for vælgere med handicap eller nedsat førlighed.

Stk. 6. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen.«

16. I § 26, *stk. 1*, ændres »stk. 2 og 3« til: »stk. 2-6«.

17. I § 26, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »tredjesidste søgnedag« til: »den tredjesidste hverdag, herunder lørdag,«.

18. I § 26 indsættes efter *stk. 4* som nyt stykke:

»*Stk. 5.* På brevstemmesedlen anføres navnet eller bogstavbetegnelsen for et parti, der har kandidater opstillet til valget. Ønsker vælgeren at stemme på en bestemt kandidat, anføres navnet på kandidaten, eventuelt med tilføjelse af partinavnet eller bogstavbetegnelsen.«

Stk. 5 og 6 bliver herefter *stk. 6 og 7*.

19. I § 26, *stk. 6*, der bliver *stk. 7*, indsættes efter »gælder«: »i øvrigt«.

20. I § 26 indsættes som *stk. 8*:

»*Stk. 8.* Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilrettelæggelse og gennemførelse af brevstemmeafgivning samt om fremgangsmåden ved afgivelse af brevstemme. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved brevstemmeafgivningen. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om brevstemmeprotokollens indhold og udformning.«

UDKAST

21. I § 29, stk. 1, nr. 2, indsættes efter »jf. § 48, stk. 1, 2. pkt., i lov om valg til Folketinget,«: »eller tilsvarende afmærkning,«.

22. I § 42, stk. 1, indsættes efter nr. 8 som et nyt nummer:

»9) medlem af Regionsudvalget,«

Nr. 9-11 bliver herefter nr. 10-12.

23. I § 46, stk. 1, nr. 3, udgår »§ 59, stk. 2, og«.

§ 3

I lov om kommunale og regionale valg, jf. lovbekendtgørelse nr. 295 af 7. marts 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 3, nr. 1, ændres »§ 32, stk. 1,« til: »§ 26 c«.

2. § 8, stk. 1, 3. pkt., ophæves.

3. I § 8, stk. 2, og stk. 4, 1. pkt., der bliver stk. 3, 1. pkt., ændres »hovedlisten« til: »valglisten«.

4. I § 8, stk. 2, indsættes efter »tilflytningskommunen«: », jf. dog stk. 4 og 5«.

5. § 8, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

6. I § 8 indsættes efter stk. 4, der bliver stk. 3, som nye stykker:

»Stk. 4. Vælgere, der er omfattet af stk. 2, og som senest tirsdagen 7 dage før valgdagen er flyttet til en anden kommune og senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen, optages på valglisten under den nye bopæl. Vælgere, der er omfattet af stk. 2, og som senere end tirsdagen 7 dage før valgdagen er flyttet til en anden kommune eller senere end denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen, skal forblive optaget på valglisten under den hidtidige bopæl.

Stk. 5. Vælgere, der uden at være omfattet af stk. 2 er flyttet til kommunen fra udlandet, optages på valglisten, hvis de senest tirsdagen 7 dage før valgdagen er flyttet til kommunen og senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 6.

7. I § 9, stk. 1, ændres »Hovedlisterne« til: »Valglisterne«, og stk. 2 ophæves.

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 2-4.

UDKAST

8. § 10, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Kommunalbestyrelsen udsender forud for valgdagen valgkort til de vælgere, der er optaget på valglisten, jf. § 8, stk. 2-5.«.

9. I § 10, stk. 2, 2. pkt., ændres »der er opført på tilflytterlisten,« til: »der er omfattet af § 8, stk. 4, 1. pkt., og stk. 5,«.

10. I § 11 udgår »og i de stedlige dagblade eller lokalaviser«.

11. § 12, stk. 2, 2. pkt., ophæves.

12. I § 13, stk. 2, nr. 1, § 40, 1. pkt., § 43, stk. 1, 1. pkt., og § 51, stk. 3, 2. pkt., udgår »listeforbund og«.

13. I § 19, stk. 3, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Til regionsrådsvalg i Region Syddanmark er mindsteantallet af stillere dog 100, i Region Midtjylland dog 150 og i Region Hovedstaden dog 200.«

14. I § 21, stk. 1, udgår », jf. dog stk. 2«, og stk. 2 ophæves.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

15. I § 23 a, 1. pkt., og § 43, stk. 1, 2. pkt., og stk. 3, udgår »liste- og«.

16. § 24 b, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

17. § 31, stk. 2 og 3, ophæves.

Stk. 4 bliver herefter stk. 2.

18. I § 31 stk. 4, der bliver stk. 2, ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1«.

19. § 34, stk. 2 og 3, og § 35 ophæves.

20. Overskriften før § 37 affattes således:

»Valgforbund«.

21. § 37 ophæves.

22. I § 38, stk. 1, 1. pkt., udgår », der ikke er tildelt samme bogstavbetegnelse,«.

23. § 38, stk. 2, ophæves.

24. I § 39, stk. 1, og § 41, stk. 1, 1. og 2. pkt., udgår »listeforbund eller«.

25. § 39, stk. 2, ophæves.

26. § 42 affattes således:

»§ 42. Har en kandidatliste indgået flere valgforbund, anses kandidatlisten ikke som deltager i nogen af forbundene.«

27. I § 43, stk. 3, ændres »§§ 37 og 38« til »§ 38«.

28. I § 46, stk. 1, 1. pkt., udgår », jf. dog stk. 3«.

29. § 46, stk. 2 og 3, ophæves.

30. I § 47, 1. pkt., og § 48, stk. 1, 2. pkt., udgår »henholdsvis rubrikken«.

31. § 47, 3. pkt., ophæves.

32. I § 60, stk. 3, ændres »en af kriminalforsorgens anstalter« til: »et af kriminalforsorgens fængsler«.

33. I § 61, stk. 1, ændres »§ 60, stk. 1 og 3« til: »§ 60, stk. 1-4«, og efter »institutionen« indsættes: »eller er udpeget blandt de tilforordnede vælgere«.

34. § 61, stk. 2, ophæves.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

35. I § 70, stk. 2, ændres »straks« til: »snarest«.

36. I § 71, stk. 1, 1. pkt., ændres »Valgstyrerne gennemgår brevstemmerne« til: »Valgbestyrelsen sørger for, at brevstemmerne bliver gennemgået«, og i 3. pkt. indsættes efter »2 valgstyrere«: »eller 2 medlemmer af valgbestyrelsen«.

37. § 74, stk. 1, 4. og 5. pkt., stk. 2, 2.-4. pkt., og stk. 3, 3.-5. pkt., ophæves.

38. I § 74, stk. 2, 1. pkt., og § 78, stk. 5, 1. pkt., udgår »henholdsvis rubrik«.

39. I § 75, stk. 1, nr. 2, indsættes efter »jf. § 54, stk. 1, 2. pkt.,«: »eller tilsvarende afmærkning,«.

40. I § 75, stk. 1, nr. 3, udgår »eller hvilket listeforbund«, og i stk. 2, nr. 2, udgår »eller listeforbund«.

41. § 78, stk. 2, 4. og 5. pkt., og stk. 4, 2. og 4. pkt., og stk. 5, 3. pkt., ophæves.

42. I § 81, stk. 1 og 3, og § 82, stk. 1, udgår »og listeforbund«.

43. I § 81, stk. 2, 1. pkt., ændres », det samlede stemmetal for hvert listeforbund, der ikke har indgået valgforbund, samt stemmetallet for hver kandidatliste, der hverken har indgået listeforbund eller valgforbund« til: »samt stemmetallet for hver kandidatliste, der ikke har indgået valgforbund«, og », listeforbundet« udgår.

44. I § 81, stk. 2, 2. pkt., og stk. 3, udgår », det listeforbund«.

45. I § 81, stk. 3, udgår », et listeforbund«, og »valgforbundet henholdsvis listeforbundet og« ændres til: »valgforbundet, henholdsvis«.

46. I § 82, stk. 2, udgår »eller et listeforbund«, »henholdsvis det samlede antal kandidater i listeforbundet« og »eller det listeforbund«.

47. § 83 ophæves.

48. I § 88, stk. 1, nr. 6, ændres »hver kandidat, listestemmerne for hver kandidatliste og stemmerne for hvert listeforbund« til: »hver kandidat og listestemmerne for hver kandidatliste«.

49. I § 91, stk. 3, indsættes efter »§ 81, stk. 3,«: »eller«, og »eller § 83, stk. 2,« udgår.

50. I § 105 h, stk. 6, 2. pkt., indsættes efter »søndag«: »eller anden helligdag«, og »mandag« ændres til: »arbejdsdag«.

51. I § 105 h, stk. 6, 3. pkt., og stk. 7, ændres »tredjesidste søgnedag« til: »den tredjesidste hverdag, herunder lørdag,«.

52. I § 105 i, stk. 2, nr. 2, ændres »den ikke er afkrydset« til: »vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds«, og efter »§ 105 g, stk. 3,« indsættes: »eller tilsvarende afmærkning,«.

§ 4

I lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 47 af 19. januar 2019, som ændret ved § 3 i lov nr. 888 af 21. juni 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 8, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »offentliggøres«: », jf. dog § 10 a, stk. 1, 1. pkt.«.

2. I § 10, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »offentlige«: », jf. dog § 10 a«.

3. Efter § 10 indsættes:

»§ 10 a. Formanden kan i særlige tilfælde bestemme, at et ekstraordinært møde afholdes som video- eller telefonmøde. Modsætter mindst en tredjedel af medlemmerne sig inden for en af formanden fastsat frist efter indkaldelsen af mødet, at det afholdes som video- eller telefonmøde, skal formanden i stedet fastsætte tid og sted for mødets afholdelse som fysisk møde, jf. § 8, stk. 2, 2. pkt.

Stk. 2. Oplysning om, at et ekstraordinært møde afholdes som video- eller telefonmøde, og tidspunktet for mødets afholdelse skal så vidt muligt offentliggøres. Der skal ske offentlig video- eller lydtransmission af mødet, eller en video- eller lydoptagelse af mødet skal offentliggøres snarest efter mødet. § 10, stk. 1, 2. og 3. pkt., og stk. 2, finder dog tilsvarende anvendelse.«

4. I § 16 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

»Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at adgangen efter stk. 5 til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste er betinget af medlemmets fremlæggelse af en erklæring afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte nærmere krav til revisorerklæringen og til medlemmets fremlæggelse heraf. Beslutning herom træffes senest to måneder forud for det tidspunkt, fra hvilket beslutningen skal gælde. Beslutning herom kan højst gælde for funktionsperioden eller den resterende del af funktionsperioden.«

Stk. 6-12 bliver herefter stk. 7-13.

5. I § 16, stk. 8, der bliver stk. 9, ændres »§ 16 a, stk. 2 og 3« til: »§ 16 a, stk. 2-4«.

6. I § 16, stk. 9, der bliver stk. 10, ændres »stk. 1-8« til: »stk. 1-9«.

7. I § 16, stk. 10, der bliver stk. 11, ændres i *litra b* »handicap og« til: »handicap«, og i *litra c* ændres »pårørende.« til: »pårørende og«.

8. I § 16, stk. 10, der bliver stk. 11, indsættes som nyt *litra d*:

»d) godtgørelse af dokumenterede udgifter til revisorerklæring, som kommunalbestyrelsen efter stk. 6 har besluttet skal fremlægges som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste.«

9. I § 16, stk. 11, der bliver stk. 12, ændres i 1. pkt. »stk. 10« til: »stk. 11«.

10. I § 16, stk. 12, der bliver stk. 13, ændres »stk. 4-7« til: »stk. 4-8«, »stk. 10« ændres til: »stk. 11«, og »den godtgørelse, der er nævnt i *litra c*« ændres til: »de godtgørelser, der er nævnt i *litra c* og *d*«.

11. I § 16 indsættes som *stk. 14*:

»*Stk. 14.* Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om et maksimumbeløb for den i *stk. 11*, litra d, nævnte godtgørelse.

12. I § 16 a indsættes efter *stk. 3* som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at adgangen efter *stk. 1* og 3 til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste er betinget af fremlæggelse af en erklæring afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte nærmere krav til revisorerklæringen og til medlemmets fremlæggelse heraf. Beslutning herom træffes senest to måneder forud for det tidspunkt, fra hvilket beslutningen skal gælde. Beslutning herom kan højst gælde for funktionsperioden eller den resterende del af funktionsperioden.«

Stk. 4-6 bliver herefter *stk. 5-7*.

13. I § 16 a, *stk. 5*, der bliver *stk. 6*, ændres »*stk. 1-3*« til: »*stk. 1-5*«.

14. I § 16 a, *stk. 6*, der bliver *stk. 7*, ændres »*stk. 10*« til: »*stk. 11*«.

15. Efter § 16 a, *stk. 6*, der bliver *stk. 7*, indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 8.* I forbindelse med deltagelse i de i § 16, *stk. 1*, litra a-c, nævnte møder m.v. ydes der til den, der ikke er medlem af kommunalbestyrelsen, godtgørelse af dokumenterede udgifter til revisorerklæring, som kommunalbestyrelsen efter *stk. 4* har besluttet skal fremlægges som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste.«

Stk. 7 bliver herefter *stk. 9*.

16. I § 16 a, *stk. 7*, der bliver *stk. 9*, ændres i 1. pkt. »*stk. 6*« til: »*stk. 7* og 8«.

17. I § 16 a indsættes som *stk. 10*:

»*Stk. 10.* Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om et maksimumbeløb for den i *stk. 8* nævnte godtgørelse«.

18. I § 16 b indsættes efter *stk. 3* som nyt stykke:

»*Stk. 4.* En lønmodtager, der er statsborger i Den Europæiske Union, i en stat, der er omfattet af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, eller i Schweiz, og som varetager et kommunalpolitisk hverv i et af de pågældende lande, har ret til fravær fra arbejdet i Danmark af hensyn til varetagelsen af det kommunalpolitiske hverv, i det omfang som er fastsat i *stk. 1-3*. 1. pkt. gælder tilsvarende for en lønmodtager, der er statsborger i Det Forenede Kongerige, og som inden 31. december 2020 udøvede sin ret til fri bevægelighed som arbejdstager i overensstemmelse med EU-retten og stadig udøver denne ret. 1. pkt. gælder tilsvarende for en lønmodtager,

der er familiemedlem til en person omfattet af 1. eller 2. pkt., der har krav herpå i medfør af EU-retten.«

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 5 og 6.

19. I § 16 b, stk. 4, der bliver stk. 5, indsættes efter »Indenrigs- og sundhedsministeren kan«: »uden for de i stk. 4 nævnte tilfælde«, og »personer« ændres til: »lønmodtagere«, og »i det pågældende land« udgår.

20. I § 16 b, stk. 5, der bliver stk. 6, ændres »jf. stk. 4« til: »der er indgået i medfør af stk. 5«.

21. I § 16 c indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. En arbejdsgiver må ikke afskedige en lønmodtager, der er omfattet af § 16 b, stk. 4, fordi denne er opført på en kandidatliste til et valg til eller er valgt til et kommunalpolitisk hverv i et land, der er omfattet af § 16 b, stk. 4.«

22. I § 16 d indsættes som stk. 4-6:

»Stk. 4. Stk. 1-3 gælder tilsvarende, hvis en lønmodtager, der er omfattet af § 16 b, stk. 4, afskediges, fordi denne er opført på en kandidatliste til et valg til eller er valgt til et kommunalpolitisk hverv i et land, der er omfattet af § 16 b, stk. 4.

Stk. 5. Indenrigs- og sundhedsministeren kan uden for de tilfælde, der er nævnt i § 16 c, stk. 2, og § 16 d, stk. 4, under forudsætning af gensidighed indgå aftale med et andet land, hvorefter lønmodtagere, der varetager kommunalpolitiske hverv, helt eller delvis kan opnå den beskyttelse mod afskedigelse, der er nævnt i § 16 c og § 16 d, stk. 1-3.

Stk. 6. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler med henblik på opfyldelsen af en aftale, der er indgået i medfør af stk. 5.«

23. I § 42, stk. 1, 1. pkt., ændres »statsautoriseret eller registreret revisor« til: »revisor, der er godkendt efter revisorloven«.

24. I § 44 indsættes efter »kan anbringes«: », jf. dog stk. 2«.

25. I § 44 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Der kan ikke anbringes midler i alternative investeringsfonde.«

26. I § 60 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om vederlæggelse af medlemmerne af de styrende organer for kommunale fællesskaber omfattet af stk. 1. Indenrigs- og sundhedsministeren kan herunder fastsætte regler om, at bestemmelser om vederlæggelsen af medlemmerne af de styrende organer for kommunale fællesskaber skal fastsættes i aftalen om

det kommunale fællesskab, og at sådanne bestemmelser ikke kræver godkendelse fra Ankestyrelsen. Indenrigs- og sundhedsministeren kan herved fravige § 60 a, stk. 4.«

27. I § 60 a, stk. 4, ændres »I aftaler omfattet af stk. 1 kan der kun fastsættes vilkår om, at det kommunale fællesskab yder« til: »Efter vilkår i aftaler omfattet af stk. 1 kan der kun ydes«.

28. I § 60 a, stk. 4, ændres »§ 16 a, stk. 2 og 3« til: »§ 16 a, stk. 2-4«.

29. I § 60 a, stk. 4, indsættes efter »hvervet«: », jf. dog § 60, stk. 4«.

§ 5

I regionsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 447 af 8. april 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 11, stk. 1, 1. pkt., og § 50, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 16, stk. 1, 3-6 og 8-12« til: »§ 16, stk. 1, 3-7 og 9-13«.

2. I § 11 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om et maksimumbeløb for de godtgørelser, der er nævnt i stk. 1, jf. § 16, stk. 11, litra d, og § 16 a, stk. 8, i lov om kommunernes styrelse.«

3. I § 12 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. En lønmodtager, der er statsborger i Den Europæiske Union, i en stat, der er omfattet af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, eller i Schweiz, og som varetager et regionalpolitisk hverv i et af de pågældende lande, har ret til fravær fra arbejdet i Danmark af hensyn til varetagelsen af det regionalpolitiske hverv, i det omfang som er fastsat i stk. 1, jf. § 16 b, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse. 1. pkt. gælder tilsvarende for en lønmodtager, der er statsborger i Det Forenede Kongerige, og som inden 31. december 2020 udøvede sin ret til fri bevægelighed som arbejdstager i overensstemmelse med EU-retten og stadig udøver denne ret. 1. pkt. gælder tilsvarende for en lønmodtager, der er familied medlem til en person omfattet af 1. eller 2. pkt., der har krav herpå i medfør af EU-retten.

Stk. 3. En lønmodtager, der er omfattet af stk. 2, har ret til den beskyttelse mod afskedigelse, der er nævnt i stk. 1, jf. § 16 c, stk. 1, og § 16 d, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 4.

UDKAST

4. I § 12, stk. 2, der bliver stk. 4, indsættes efter »Indenrigs- og sundhedsministeren kan«: »uden for de i stk. 2 nævnte tilfælde«, »personer« ændres til: »lønmodtagere«, og »i det pågældende land« udgår.

5. Efter § 12, stk. 2, der bliver stk. 4, indsættes som nyt stykke:

»Stk. 5. Indenrigs- og sundhedsministeren kan uden for de i stk. 3 nævnte tilfælde under forudsætning af gensidighed indgå aftale med et andet land, hvorefter lønmodtagere, der varetager regionalpolitiske hverv, helt eller delvis kan opnå ret til den beskyttelse mod afskedigelse, der er nævnt i stk. 1, jf. § 16 c, stk. 1, og § 16 d, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 6.

6. I § 12, stk. 3, der bliver stk. 6, ændres »jf. stk. 2« til: »der er indgået i medfør af stk. 4 og 5«.

7. I § 28, stk. 1, 1. pkt., ændres »statsautoriseret eller registreret revisor« til: »revisor, der er godkendt efter revisorloven«.

§ 6

I partistøtteloven, jf. lovebekendtgørelse nr. 973 af 11. august 2017, som ændret ved § 2 i lov nr. 714 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:

1. § 3, stk. 2, nr. 3, ophæves.

2. § 4, stk. 2, nr. 3, ophæves.

§ 7

Lov nr. 268 af 26. marts 2019 om midlertidig videreførelse af rettigheder efter lov om kommunale og regionale valg og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet i forbindelse med Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union ophæves.

§ 8

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2024, jf. dog stk. 2-6.

Stk. 2. § 1, nr. 6 og 7, finder ikke anvendelse for folketingsvalg, der udskrives før 1. januar 2024. For folketingsvalg udskrevet før 1. januar 2024 finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 3. Regler fastsat i medfør af § 49, stk. 5, § 63 og § 64, stk. 1, i lov om valg til Folketinget og § 14, stk. 5, i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses.

Stk. 4. Regler fastsat i medfør af § 8, stk. 5, i lov om kommunale og regionale valg, jf. lovbekendtgørelse nr. 295 af 7. marts 2022, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 8, stk. 6, jf. denne lovs § 3, nr. 6.

Stk. 5. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af lovens § 4, nr. 27 og 29.

Stk. 6. Kommuner og regioner, der før lovens ikrafttræden har anbragt midler i alternative investeringsfonde i strid med lovens § 4, nr. 25, skal bringe sådanne anbringelser til ophør senest den 31. december 2024.

§ 9

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Ændringer af valglovgivningen

2.1.1. Bevarelse af valgret trods flytning kort før et kommunal- og regionalvalg

2.1.1.1. Gældende ret

2.1.1.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

2.1.1.3. Den foreslåede ordning

2.1.2. Ændring af kravet til stillerunderskrifter ved regionalvalg

2.1.2.1. Gældende ret

2.1.2.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

2.1.2.3. Den foreslåede ordning

2.1.3. Afskaffelse af listeforbund ved kommunal- og regionalvalg

2.1.3.1. Gældende ret

2.1.3.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

2.1.3.3. Den foreslåede ordning

2.1.4. Afskaffelse af ens listebetegnelser og bogstavbetegnelser ved kommunal- og regionalvalg

2.1.4.1. Gældende ret

2.1.4.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

2.1.4.3. Den foreslåede ordning

2.1.5. Længere brevstemmeperiode, når folketingsvalg udskrives med langt varsel

2.1.5.1. Gældende ret

2.1.5.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

2.1.5.3. Den foreslåede ordning

2.1.6. Ændring af fristerne ved Europa-Parlamentsvalg, så de opstillede partier og kandidater er offentliggjort, når brevstemmeperioden begynder

2.1.6.1. Gældende ret

2.1.6.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

2.1.6.3. Den foreslåede ordning

2.1.7. Mulighed for at ansatte i kommuner og på institutioner kan tage imod brevstemmer i vælgerens eget hjem, i visse boliger og boformer m.v.

2.1.7.1. Gældende ret

2.1.7.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

2.1.7.3. Den foreslåede ordning

2.1.8. Mulighed for at brevstemmer kan gennemgås af to valgbestyrelsesmedlemmer med bistand fra kommunens ansatte i stedet for to valgstyrere

2.1.8.1. Gældende ret

2.1.8.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

2.1.8.3. Den foreslåede ordning

2.1.9. Mulighed for bedre forsendelse af brevstemmer mellem kommunerne

2.1.9.1. Gældende ret

2.1.9.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

2.1.9.3. Den foreslåede ordning

2.1.10. Nye fortegnelser over opstillede kandidater til brug for udformningen af stemmesedlerne ved folketingsvalg

2.1.10.1. Gældende ret

2.1.10.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

2.1.10.3. Den foreslåede ordning

2.1.11. Afskaffelse af numre på stemmesedlerne ved partilisteopstilling til kommunal- og regionalvalg

2.1.11.1. Gældende ret

2.1.11.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

2.1.11.3. Den foreslåede ordning

2.1.12. Lempelse af bedømmelsen af stemmesedler, så færre vurderes ugyldige

2.1.12.1. Gældende ret

2.1.12.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

2.1.12.3. Den foreslåede ordning

2.1.13. Afskaffelse af pligten til at indrykke valgkortannoncer i dagbladene

2.1.13.1. Gældende ret

2.1.13.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

2.1.13.3. Den foreslåede ordning

2.1.14. Bemyndigelse til at bekendtgøre antallet af danske medlemmer, der vælges til Europa-Parlamentet

2.1.14.1. Gældende ret

2.1.14.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

- 2.1.14.3. Den foreslåede ordning
- 2.1.15. Bemyndigelse til at danske myndigheder kan bistå ved afholdelse af andre landes valg i Danmark
 - 2.1.15.1. Gældende ret
 - 2.1.15.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser
 - 2.1.15.3. Den foreslåede ordning
- 2.1.16. Ophævelse af den midlertidige lov om herboende briters valgret og valgbarhed
 - 2.1.16.1. Gældende ret
 - 2.1.16.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser
 - 2.1.16.3. Den foreslåede ordning
- 2.2. Ændringer af reglerne om kommunernes og regionernes styrelse
 - 2.2.1. Adgang til virtuelle ekstraordinære møder i kommunalbestyrelser og regionsråd
 - 2.2.1.1. Gældende ret
 - 2.2.1.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser
 - 2.2.1.3. Den foreslåede ordning
 - 2.2.2. Adgang til at stille krav om revisorerklæring som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste
 - 2.2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser
 - 2.2.2.3. Den foreslåede ordning
 - 2.2.3. Ret til fravær fra arbejde og beskyttelse mod afskedigelse for andre landes kommunal- og regionalpolitikere
 - 2.2.3.1. Gældende ret
 - 2.2.3.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser
 - 2.2.3.3. Den foreslåede ordning
 - 2.2.4. Forbud mod anbringelse af kommuners og regioners midler i alternative investeringsfonde
 - 2.2.4.1. Gældende ret
 - 2.2.4.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser
 - 2.2.4.3. Den foreslåede ordning
 - 2.2.5. Bemyndigelse til at fastsætte regler om vederlæggelse af bestyrelsesmedlemmer i kommunale fællesskaber
 - 2.2.5.1. Gældende ret
 - 2.2.5.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser
 - 2.2.5.3. Den foreslåede ordning
- 3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
- 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
- 5. Administrative konsekvenser for borgerne

6. Klimamæssige konsekvenser
7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Dette lovforslag indeholder en række ændringer af reglerne om valg og kommunernes og regionernes styrelse. De udgør tilsammen en »mosaik« af forskellige mindre forslag, der alle har til formål at forbedre og modernisere rammerne for vores valg og lokaldemokrati.

1.1. Forslag til ændringer af valglovgivningen

I Danmark er der tradition for, at brede flertal i Folketinget løbende finjusterer valglovgivningen, når der i praksis viser sig uhensigtsmæssigheder ved den måde, der holdes valg på. Den jævnlige vedligeholdelse af valgsystemet er med til at sikre, at det danske valgsystem forbliver i verdensklasse. Det er bl.a. i det lys, Indenrigs- og Sundhedsministeriet har udarbejdet dette lovforslag med en række forskellige – og hver især mindre – ændringer, der kan forenkle og forbedre valgbehandlingen til gavn for både vælgere, partier og de forskellige valgmyndigheder.

Konkret udspringer ændringerne bl.a. af Indenrigs- og Sundhedsministeriets evalueringer af de seneste valg, af ønsker fra KL og regionerne og af de opfordringer, som Folketinget kom med i forbindelse med godkendelsen af folketingsvalget i 2022. Se Folketingstidende 2022-2023 (2. samling), tillæg A, B 1 som fremsat (Betænkning og indstilling fremsat af Udvalget til Prøvelse af Valgene om folketingsvalget den 1. november 2022).

Her opfordrede udvalget f.eks. til at overveje tiltag til at sikre, at brevstemmeprocessen er enkel for vælgerne og kommunerne, så kilder til fejl minimeres, og flere brevstemmer når frem i tide, bliver gyldige og kan tælles med. Udvalget opfordrede herunder til at vurdere kommunernes forudsætninger for at håndtere brevstemmer og til at overveje mulige tiltag til styrkelse heraf, f.eks. i samarbejde med KL. Bl.a. på den baggrund indeholder lovforslaget en række forslag til at forbedre brevstemmeprocessen for vælgere og kommuner, der er udarbejdet efter dialog med KL.

Udvalget opfordrede derudover – på baggrund af væsentlige fejl i stemmesedlen i en opstillingskreds – til at overveje muligheden for at iværksætte yderligere tiltag for fremover at sikre mod fejl i stemmesedlerne. På den baggrund indeholder lovforslaget forslag til forenkling af stemmesedlernes

udseende ved kommunal- og regionalvalg og forslag til en ny og samlet fortegnelse over kandidaterne ved folketingsvalg, der efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse kan blive en afgørende hjælp for kommunerne, når de skal udarbejde stemmesedler.

Endelig bør det fremhæves, at en del af lovforslaget har sit udspring i det internationale samarbejde, som Indenrigs- og Sundhedsministeriet i øjeblikket deltager i efter anmodning fra den ukrainske valgkommission. Som noget nyt ønsker Indenrigs- og Sundhedsministeriet at gøre det muligt, at Danmark vil kunne hjælpe Ukraine med at holde valg igen, bl.a. ved at sikre, at ukrainske vælgere i Danmark kan stemme.

Samlet set består ændringerne af valglovgivningen således af følgende elementer:

For det første foreslås det at sikre, at vælgere, der flytter til en ny kommune i den sidste uge før et kommunal- og regionalvalg, fremover bevarer deres valgret i fraflytningskommunen. I dag kan de hverken stemme i deres gamle eller nye kommune, hvilket i praksis afskar ca. 4.600 vælgere fra at stemme ved kommunal- og regionalvalget i 2021. Se forslagens pkt. 2.1.1.

For det andet foreslås det at ændre kravet til stillerunderskrifter for nye partier, der ønsker at stille op til regionsrådsvalg, så det bedre afspejler vælger-tallet i de enkelte regioner. Se forslagens pkt. 2.1.2.

For det tredje foreslås det at forenkle reglerne for opstilling til kommunal- og regionalvalg ved at afskaffe mulighederne for at indgå listeforbund og have ens listebetegnelser, hvilket i praksis ikke bliver brugt af partierne. Se forslagens pkt. 2.1.3 og 2.1.4.

For det fjerde foreslås det at gennemføre en række forenklinger af brevstemmeproceduren, der bl.a. har til formål at lette kommunernes håndtering af brevstemmerne og i sidste ende sikre, at flest mulige brevstemmer bliver gyldige og kan tælles med. Vælgerne vil herunder kunne brevstemme til folketingsvalg fra valgets udskrivelse, se forslagens pkt. 2.1.5. Derudover fremrykkes opstillingsfristen til Europa-Parlamentsvalg med tre uger, så kandidaterne er offentliggjort, når brevstemmeperioden begynder, se forslagens pkt. 2.1.6. Videre vil ansatte i kommuner og på institutioner kunne tage imod brevstemmer i vælgerens eget hjem, i visse boliger og boformer m.v., se forslagens pkt. 2.1.7. Brevstemmer vil endvidere kunne blive gennemgået af to valgbestyrelsesmedlemmer med bistand fra kommunens ansatte i stedet for valgstyrere, se forslagens pkt. 2.1.8. Endelig vil kommunerne kunne videresende brevstemmer på en anden måde end dagligt med almindelig post, hvis kommunen finder det hensigtsmæssigt, se forslagens pkt. 2.1.9.

For det femte foreslås det at forenkle reglerne for stemmesedlernes udarbejdelse og udseende med henblik på at undgå fejl på stemmesedlerne. Se forslagens pkt. 2.1.10 og 2.1.11.

For det sjette foreslås det at lempe bedømmelsen af stemmesedler, så færre vurderes ugyldige. Se forslagens pkt. 2.1.12.

For det syvende foreslås det at afskaffe pligten for Indenrigs- og Sundhedsministeriet og kommunerne til at indrykke annoncer i dagbladene om, at der er valg, og at vælgerne vil modtage valgkort. Se forslagens pkt. 2.1.13.

For det ottende foreslås det at give indenrigs- og sundhedsministeren bemyndigelse til at bekendtgøre antallet af danske medlemmer, der efter EU-retten skal vælges til Europa-Parlamentet. Se forslagens pkt. 2.1.14.

For det niende foreslås det at give indenrigs- og sundhedsministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om, at danske myndigheder bistår andre lande med at afholde valg og folkeafstemninger i Danmark. Formålet er at kunne hjælpe Ukraine med at afholde valg igen, når Ukraine anmoder om det, ved at sikre, at ukrainere her i landet kan stemme. Se forslagens pkt. 2.1.15.

For det tiende foreslås det at ophæve den midlertidige lov, der giver valgret til Europa-Parlamentsvalg i Danmark for op til ca. 13.000 britiske statsborgere (opgjort pr. 20. juni 2023), der har haft uafbrudt bopæl i Danmark siden Brexit den 31. januar 2020. Se forslagens pkt. 2.1.16.

Derudover indeholder lovforslaget en række mindre sproglige moderniseringer, konsekvensrettelser som følge af anden ændret lovgivning og lovtekniske præciseringer, bl.a. af, at en række bestemmelser og bemyndigelser i folketingsvalgloven også gælder for folkeafstemninger og Europa-Parlamentsvalg.

1.2. Forslag til ændringer af kommunestyrelsesloven og regionsloven

Lovforslaget indeholder derudover en række ændringer af reglerne om kommunernes og regionernes styrelse.

For det første foreslås det at give mulighed for i særlige tilfælde at afholde ekstraordinære møder i kommunalbestyrelser og regionsråd som virtuelle møder. Forslaget har baggrund i et ønske fra Danske Regioner, som KL har tilsluttet sig. Se forslagens pkt. 2.2.1.

For det andet foreslås det at give kommunalbestyrelsen mulighed for at beslutte, at adgangen til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for kommunalbestyrelsesmedlemmer m.v. skal være betinget af fremlæggelse af en erklæring afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven. Se forslagens pkt. 2.2.2.

For det tredje foreslås det at sikre, at kommunal- og regionalpolitikere fra andre lande, der arbejder i Danmark, kan opnå ret til fravær fra arbejdet i Danmark, og at de er beskyttet mod afskedigelse fra arbejdet i Danmark begrundet i et kommunal- eller regionalpolitisk hverv i andre lande. Med denne del af forslaget sikres det således, at de nationale regler er i overensstemmelse med EU-retten om arbejdskraftens fri bevægelighed. Se forslagens pkt. 2.2.3.

For det fjerde foreslås det at indføre et forbud mod anbringelse af kommuners og regioners midler i alternative investeringsfonde, så retstilstanden for så vidt angår kommuners og regioners anbringelse af midler på dette punkt føres tilbage til, hvad der var gældende forud for Justitsministeriets udstedelse af den seneste bekendtgørelse om anbringelse af fondes midler. Se forslagens pkt. 2.2.4.

For det femte foreslås det at give indenrigs- og sundhedsministeren adgang til efter drøftelse med KL at fastsætte nærmere regler for vederlæggelse af medlemmerne af de styrende organer for kommunale fællesskaber baseret på objektive kriterier. Se forslagens pkt. 2.2.5.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Ændringer af valglovgivningen

2.1.1. Bevarelse af valgret trods flytning kort før et kommunal- og regionalvalg

2.1.1.1. Gældende ret

Det fremgår af kommunal- og regionalvalglovens § 2, stk. 1, at ingen kan udøve valgret uden at være optaget på valglisten. Vælgerne skal optages på valglisten i den kommune, hvor de er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR), jf. § 7, stk. 1, 1. pkt.

Valglisten består af en hovedliste og en tilflytterliste, jf. kommunal- og regionalvalglovens § 8, stk. 1, 3. pkt. På hovedlisten skal optages de vælgere, der senest mandagen 15 dage før valgdagen er flyttet til kommunen, og som

senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen, jf. § 8, stk. 2. På tilflytterlisten skal optages de vælgere, der ikke er optaget på hovedlisten, og som senest tirsdagen 7 dage før valgdagen er flyttet til kommunen, og som senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen, jf. § 8, stk. 3.

2.1.1.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

De vælgere, der ikke er optaget på hovedlisten, og som senest 7 dage før valgdagen er flyttet til kommunen, og som senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen, skal i dag optages på tilflytterlisten. Det omfatter både vælgere, der flytter fra en kommune til en anden kommune, og vælgere, der flytter fra udlandet til en kommune i Danmark.

Fraflytter en vælger efter dette tidspunkt kommunen for at flytte til en anden kommune før valgdagen, bliver vælgeren i dag slettet fra valglisten i fraflytningskommunen og bliver ikke optaget på valglisten i tilflytningskommunen. Vælgeren kan derfor ikke stemme ved kommunal- og regionalvalget, hvis vælgeren flytter mellem to kommuner senere end 7 dage før valgdagen. Vælgeren kan dog fortsat stemme til regionsrådsvalget, hvis flytningen sker mellem to kommuner inden for samme region, jf. kommunal- og regionalvalglovens § 12, stk. 2, 2. pkt.

Den gældende skæringsdato på 7 dage før valgdagen blev senest i 1997 ændret fra 11 dage til 7 dage før valget, jf. Folketingstidende 1996-97, tillæg A, side 1853. Ændringen skete på baggrund af udviklingen inden for informationsteknologien, herunder den teknologiske udvikling vedrørende CPR-registret.

Skæringsdatoen skal tage højde for, at kommunerne kan håndtere de praktiske forhold ved valget på en sikker og forsvarlig måde. Kommunerne skal bl.a. ved til- og fraflytninger sørge for at optage henholdsvis slette de pågældende vælgere på valglisten for bl.a. at sikre, at vælgerne ikke kan stemme i to kommuner. Kommunen skal også tildele et valgsted til de tilflyttede vælgere samt orientere de pågældende vælgere om, hvor de skal stemme.

Ved det seneste kommunal- og regionalvalg den 16. november 2021 indebar den nævnte fristregel, at 4.614 personer, der i øvrigt opfyldte valgretsbetingelserne, ikke kunne stemme til valget.

Det bør efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse i videst muligt omfang undgås, at så mange personer mister muligheden for at stemme ved kommunal- og regionalvalg alene som følge af, at de flytter mellem to danske kommuner tæt på valgdagen.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at reglerne med fordel kan ændres, så alle vælgere, der flytter fra en kommune til en anden kommune tæt på valgdagen, bevarer deres valgret enten i deres nye kommune /region eller i deres hidtidige kommune/region, afhængigt af hvornår de flytter.

2.1.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at vælgere, som senere end tirsdagen 7 dage før valgdagen er flyttet til en anden kommune eller senere end denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen, ikke skal slettes fra valglisten i fraflytningskommunen, men skal forblive optaget på valglisten i fraflytningskommunen og dermed bevare deres valgret i den kommune, som vælgerne flytter fra. Er vælgeren herved flyttet til en kommune i en anden region, vil vælgeren på samme måde bevare sin valgret i den region, som vælgeren fraflytter.

Vælgere, som senest tirsdagen 7 dage før valgdagen er flyttet til en anden kommune, og senest denne dag anmelder flytningen til tilflytningskommunen, vil som hidtil blive optaget på valglisten i tilflytningskommunen. Er vælgeren herved flyttet til en kommune i en anden region, vil vælgeren på samme måde som hidtil kunne stemme i den region, som vælgeren flytter til.

Vælgere, som senest tirsdagen 7 dage før valgdagen er flyttet fra udlandet til en kommune i Danmark, og senest denne dag anmelder flytningen til tilflytningskommunen, vil som hidtil blive optaget på valglisten i tilflytningskommunen. Vælgeren vil på samme måde som hidtil kunne stemme i den kommune og den region, som vælgeren flytter til.

Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 4-6, 8, 9 og 11, med tilhørende bemærkninger.

2.1.2. Ændring af kravet til stillerunderskrifter ved regionalvalg

2.1.2.1. Gældende ret

Det fremgår af § 19, stk. 3, i kommunal- og regionalvalgloven, at en kandidatliste til regionsrådsvalg skal være underskrevet af mindst 50 vælgere i regionen som stillere. Kandidatlisterne må højst være underskrevet af et antal stillere, der svarer til halvdelen mere end mindsteantallet af stillere i regionen.

2.1.2.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

Kravet til mindsteantallet af stillere blev ved lov nr. 1742 af 22. december 2015 fastsat til 50 vælgere for regionsrådsvalg. Regionsrådet havde indtil da haft mulighed for at beslutte at forhøje antallet til maksimalt 150 vælgere.

Hensynet bag kravet om stillerunderskrifter er at understøtte en formodning for, at den pågældende listes politiske mål m.v. har en vis udbredelse blandt regionens vælgere.

En forhøjelse af stillerkravet må antages at ville føre til færre opstillede kandidatlistes, hvilket vil medføre, at vælgeren får lettere ved at overskue og vurdere de enkelte kandidatlisters politiske mål m.v., ligesom stemmesedlen bliver kortere og mere overskuelig. Det vurderes desuden at medføre mindre stemmespild.

Regionsrådsvalget vil videre generelt få større legitimitet, da andelen af partier, der har et bredere funderet afsæt i befolkningen, vil blive større i forhold til det samlede antal partier, der stiller op, og da andelen af kandidatlistes, der fremstår meget useriøse, vil blive mindre.

De gældende regler om stillerunderskrifter tager desuden ikke højde for den betydelige forskel i vælgertallet mellem regionerne, således som der i kommunal- og regionalvalglovens § 19, stk. 2, tages højde for forskellen i vælgertallet mellem kommunerne.

En forhøjelse af stillerkravet kan på den anden side medføre, at det bliver sværere for kandidatlistes, der ikke blev indvalgt i regionsrådet ved seneste valg eller ikke længere er repræsenteret i regionsrådet, at stille op og blive valgt ind i regionsrådet.

På baggrund af en høring af samtlige regioner finder Indenrigs- og Sundhedsministeriet det formålstjenligt at justere antallet af stillerunderskrifter, som en kandidatliste til regionsrådsvalg, der ikke er fritaget for kravet om stillerunderskrifter, skal indsamle til regionsrådsvalg.

2.1.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at kommunal- og regionalvalglovens bestemmelser om mindsteantal stillere til opstilling til regionsrådsvalg ændres, således at mindsteantallet af stillere fastsættes efter en trappemodel på grundlag af regionernes vælgertal ved regionsrådsvalget i 2021.

Den foreslåede ændring af kommunal- og regionalvalglovens § 19, stk. 3, vil medføre, at mindsteantallet af stillere i Region Nordjylland og Region Sjælland uændret vil være 50 stillere, at mindsteantallet af stillere i Region

Syddanmark vil være 100 stillere, at mindsteantallet af stillere Region Midtjylland vil være 150 stillere, og at mindsteantallet af stillere i Region Hovedstaden vil være 200 stillere.

Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 13, med tilhørende bemærkninger.

2.1.3. Afskaffelse af listeforbund ved kommunal- og regionalvalg

2.1.3.1. Gældende ret

Kandidatlister, der ved kommunale og regionale valg er tildelt samme bogstavbetegnelse, kan støtte hinanden ved at indgå listeforbund, jf. § 37 i kommunal- og regionalvalgloven. Listeforbund er et valgteknisk samarbejde mellem kandidatlister, der har samme bogstavbetegnelse og samme listebetegnelse, dog med et særligt lokalt eller andet tilhørsforhold i listebetegnelsen. Ved beregningen af mandatfordelingen får kandidatlister, der har indgået listeforbund, lagt sine stemmer sammen og betragtes som én liste, jf. §§ 81-83 i kommunal- og regionalvalgloven. Ved at indgå i listeforbund kan de deltagende kandidatlister derfor i nogle situationer opnå en mandatmæssig fordel.

2.1.3.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

Kandidatlister har siden 1925 haft mulighed for at indgå listeforbund ved kommunal- og regionalvalg. Siden indførelsen af muligheden for at indgå valgforbund i 1954 har kandidatlisterne dog bevæget sig væk fra brugen af listeforbund. Bortset fra et enkelt listeforbund ved kommunal- og regionalvalget i 2017 har der ikke været indgået noget listeforbund siden kommunal- og regionalvalget i 2005.

Listeforbund kan kun indgås mellem kandidatlister, der har samme listebetegnelse og bogstavbetegnelse. Ved lov nr. 1739 af 27. december 2018 blev der indført forbud mod ens listebetegnelser, dog således at ens listebetegnelser kan benyttes, hvis der tilføjes en betegnelse, der angiver et særligt lokalt eller andet tilhørsforhold. Efter denne lovændring er der således også retligt sat meget snævre grænser for muligheden for at indgå listeforbund.

På denne baggrund er det Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering, at muligheden for at indgå listeforbund bør afskaffes.

2.1.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at muligheden for at indgå listeforbund afskaffes. Forslaget påvirker ikke kandidatlisters mulighed for at indgå valgforbund.

Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 12, 14, 15, 17, 18, 20-30, 37, 38 og 40-49, og § 6, nr. 1 og 2, med tilhørende bemærkninger.

2.1.4. Afskaffelse af ens listebetegnelser og bogstavbetegnelser ved kommunal- og regionalvalg

2.1.4.1. Gældende ret

Det følger § 24 b, stk. 1, i kommunal- og regionalvalgloven, at hvis der er indleveret flere kandidatlisters med samme listebetegnelse, træffer valgbestyrelsen afgørelse om, hvilken kandidatliste eller hvilke kandidatlisters der ikke kan anvende den angivne listebetegnelse, efter nogle kriterier angivet i bestemmelsens stk. 2-6. Bestemmelsen er ikke til hinder for, at kandidatlisters anvender samme listebetegnelse med tilføjelse af en betegnelse, der angiver et særligt lokalt eller andet tilhørsforhold.

Kandidatlisters med samme listebetegnelse, dog med tilføjelse af et særligt lokalt eller andet tilhørsforhold, skal tildeles samme bogstavbetegnelse, såfremt de anmoder herom, jf. kommunal- og regionalvalglovens § 34. Hvis flere kandidatlisters skal have tildelt samme bogstavbetegnelse, føjes et tal til bogstavbetegnelsen (A.1, A.2, A.3 osv.), jf. lovens § 35.

2.1.4.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

På nær et enkelt eksempel i 2017 har ingen kandidatlisters ved de seneste tre kommunal- og regionalvalg anvendt samme listebetegnelse. Med virkning fra 1. januar 2019 blev kommunal- og regionalvalgloven desuden ændret, jf. lov nr. 1739 af 27. december 2018, så flere kandidatlisters ikke længere kan stille op med samme listebetegnelse, medmindre de tilføjer et særligt lokalt eller andet tilhørsforhold i listebetegnelsen. Efter denne lovændring er der således også retligt sat meget snævre grænser for muligheden for at anvende samme listebetegnelse.

På denne baggrund er det Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering, at muligheden for at anvende samme listebetegnelse bør afskaffes. Da samme listebetegnelse, bortset fra tilføjelse af et særligt lokalt eller andet tilhørsforhold, er en forudsætning for tildeling af samme bogstavbetegnelse, er det Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering, at muligheden for at tildele kandidatlisters samme bogstavbetegnelse tilsvarende bør afskaffes.

2.1.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at kandidatlisters mulighed for at anvende samme listebetegnelse og samme bogstavbetegnelse afskaffes helt, også selvom de har tilføjet et særligt lokalt eller andet tilhørsforhold til listebetegnelsen.

Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 16, 19 og 29, med tilhørende bemærkninger.

2.1.5. Længere brevstemmeperiode, når folketingsvalg udskrives med langt varsel

2.1.5.1. Gældende ret

Efter folketingsvalglovens § 56, stk. 1, kan brevstemmeafgivning her i landet finde sted de sidste 3 uger før valgdagen. Det samme gælder for brevstemmeafgivning på danske havanlæg på dansk område, jf. lovens § 58, stk. 4.

Efter folketingsvalglovens § 65, stk. 2, nr. 6, kan en brevstemme ikke komme i betragtning, hvis den ikke er afgivet inden for lovens frister.

2.1.5.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

Ved folketingsvalget den 5. juni 2019 betød 3 ugers-fristen, at vælgerne først kunne brevstemme i Danmark fra den 15. maj 2019, selvom valget blev udskrevet den 7. maj 2019. Ved folketingsvalget den 1. november 2022 kunne vælgerne først brevstemme fra den 11. oktober 2022, selvom valget blev udskrevet den 5. oktober 2022.

Folketingsvalglovens § 65, stk. 2, nr. 6, betyder desuden, at hvis en kommune fejlagtigt har taget imod en brevstemme før 3 ugers-fristen, vil denne stemme ikke kunne tages i betragtning.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering, at det ikke er hensigtsmæssigt at lade vælgere vente med at brevstemme til 3 uger før valget, når først valget er udskrevet.

2.1.5.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at vælgere her i landet kan brevstemme allerede fra folketingsvalgets udskrivelse.

De foreslåede ændringer af folketingsvalglovens § 56, stk. 1, og § 58, stk. 4, vil medføre, at brevstemmeperioden her i landet, herunder på danske havanlæg på dansk område, starter ved udskrivelsen af folketingsvalget.

Et folketingsvalg anses i denne sammenhæng for udskrevet, når statsministeren offentliggør, at der udskrives folketingsvalg. Dette gælder, uanset om valgudskrivelsen annonceres fra Folketingets talerstol, på et pressemøde eller andre steder.

Forslaget medfører ikke i øvrigt nogen ændring af reglerne om kommunernes praktiske afholdelse af valget, og det vil fortsat være en kommunal beslutning, hvor vælgere skal kunne brevstemme. Der er ikke noget i vejen for, at kommunerne tilpasser antallet af brevstemmesteder til, hvor mange vælgere kommunen forventer vil brevstemme i perioden op til valget. Vælgere skal dog mindst ét sted i hver kommune kunne brevstemme umiddelbart efter valgets udskrivelse, ligesom det gælder i dag, når folketingsvalg udskrives med op til 3 ugers varsel.

Det vil endvidere fortsat være op til kommunerne at tilrettelægge brevstemmeafgivningen i vælgernes hjem, på plejehjem m.v. på den mest hensigtsmæssige måde. Forslaget indebærer således ikke en pligt til at foranstalte brevstemmeafgivning f.eks. på plejehjem allerede fra den dag, valget udskrives.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 15 og 16, med tilhørende bemærkninger.

2.1.6. Ændring af fristerne ved Europa-Parlamentsvalg, så de opstillede partier og kandidater er offentliggjort, når brevstemmeperioden begynder

2.1.6.1. Gældende ret

Ved valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet gælder der en række frister, der indebærer, at brevstemmeafgivningen i Danmark begynder, to uger før partierne har frist for at indlevere deres kandidatlistor.

Partier, der ved et folketingsvalg afholdt senest seks uger før valgdagen har opnået repræsentation i Folketinget, og som seks uger før valgdagen fortsat er repræsenteret i dette, samt partier, der ved det sidst afholdte valg til Europa-Parlamentet har opnået repræsentation i Europa-Parlamentet, og som seks uger før valgdagen fortsat er repræsenteret i dette, har ret til at deltage i Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 10, stk. 1.

Også nye partier, der er anmeldt for indenrigs- og sundhedsministeren efter reglerne i Europa-Parlamentsvalglovens §§ 11-11 b senest kl. 12 otte uger før valgdagen, har ret til at deltage i Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 10, stk. 2.

Valgnævnet kan efter ansøgning godkende en ændring af et navn på et opstillingsberettiget parti, dog ikke i perioden fra 8 uger før valgdagen til og med valgdagen, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 10 a, stk. 1.

Enhver, der har valgret efter lovens § 3, jf. §§ 3 a og 3 b, og som 4 uger før valgdagen opfylder valgretsbetingelserne bortset fra aldersbetingelsen, er valgbar, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 6, stk. 1.

Kandidatlister til Europa-Parlamentsvalg (partiernes lister over de kandidater, der opstilles til valget) skal være indleveret til indenrigs- og sundhedsministeren senest kl. 12 fire uger før valgdagen, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 19, stk. 1, 1. pkt. Kandidatlister kan tidligst indleveres seks uger før valgdagen, jf. bestemmelsens 2. pkt. Indleverede kandidatlisters kan tilbagekaldes over for indenrigs- og sundhedsministeren senest kl. 12 fire uger før valgdagen, jf. § 20, stk. 3. Indenrigs- og sundhedsministeren undersøger, om de rettidigt indleverede kandidatlisters er gyldige efter reglerne i §§ 19 og 19 a, og om kandidaterne kan godkendes efter reglerne i § 23 a, jf. § 23, stk. 1. Indenrigs- og sundhedsministeren bekendtgør i Statstidende, hvilke kandidatlisters der er godkendt, hvilke bogstavbetegnelser de har fået tildelt, samt hvilke af kandidatlisters, der har indgået valgforbund, jf. § 24, stk. 1.

Her i landet kan brevstemmeafgivning finde sted de sidste 6 uger før valgdagen, dog senest tredjesidste søgnedag før valgdagen, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 2.

Som konsekvens af de nævnte frister har vælgerne ikke adgang til oplysninger om de opstillede partier og kandidater i de første to uger, hvor de kan brevstemme.

2.1.6.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

KL har fremsat ønske om, at fristen for indlevering af kandidatlisters bliver harmoniseret med brevstemmeperiodens begyndelse, så de endelige kandidatlisters kan være offentliggjort, før brevstemmeperioden begynder, og færre vælgere derfor utilsigtet kommer til at afgive ugyldige stemmer på kandidater, der viser sig ikke at stille op.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er enig i, at den beskrevne retstilstand er uhensigtsmæssig af den nævnte grund, og ønsker derfor at imødekomme

ønsket fra KL. Ministeriet finder det i den sammenhæng mest hensigtsmæssigt at ikke forkorte den periode, hvor vælgerne har mulighed for at brevstemme, men at fastholde den på 6 uger.

Derfor foreslår Indenrigs- og Sundhedsministeriet at fremrykke alle de nævnte frister, der relaterer sig til partiernes opstilling af kandidater til valget, med 3 uger. Ændringen vil svare til den fristharmonisering, der med samme begrundelse blev indført ved kommunale og regionale valg ved lov nr. 1742 af 22. december 2015. Fristændringerne vurderes ikke at indebære en væsentlig ulempe for partierne, da valgdatoen også ved Europa-Parlamentsvalg er kendt i god tid i forvejen.

2.1.6.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at fristen for seneste indlevering af kandidatlistor i Europa-Parlamentsvalglovens § 19, stk. 1, 1. pkt., fremrykkes fra fire til syv uger før valgdagen, og at det tidligste tidspunkt, kandidatlistor kan indleveres, jf. bestemmelsens 2. pkt., fremrykkes fra seks til ni uger. I forbindelse hermed foreslås det, at fristen for kandidater for at opfylde valgretsbetingelserne bortset fra aldersbetingelsen i Europa-Parlamentsvalglovens § 6, stk. 1, tilsvarende fremrykkes fra fire uger før valgdagen til syv uger før valgdagen.

Dermed vil Indenrigs- og Sundhedsministeriet have mulighed for at gennemgå, godkende og efterfølgende offentliggøre kandidatlistor, inden brevstemmeperioden begynder seks uger før valgdagen, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 23.

Det foreslås i den forbindelse, at skæringstidspunktet rykkes fra seks til ni uger før valgdagen for partier, der har ret til at deltage i valg til Europa-Parlamentet på grundlag af partiets repræsentation i Folketinget eller Europa-Parlamentet, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 10, stk. 1. Dermed vil partier have ret til at deltage i Europa-Parlamentsvalg, hvis de ved et folketingsvalg afholdt senest ni uger før valgdagen har opnået repræsentation i Folketinget og ni uger før valgdagen fortsat er repræsenteret i dette, eller hvis de ved seneste valg til Europa-Parlamentet opnåede repræsentation i Europa-Parlamentet og ni uger før valgdagen fortsat er repræsenteret i dette.

Det foreslås i samme forbindelse, at fristen for partianmeldelse for nye partier tilsvarende fremrykkes fra otte til 11 uger før valgdagen, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 10, stk. 2. En godkendt anmeldelse af et nyt parti er en forudsætning for, at det nye parti kan indlevere en kandidatliste til et valg og dermed stille op. Den foreslåede fremrykning af fristen sikrer, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan nå at godkende en partianmeldelse før fristen for at indlevere kandidatlistor til valget.

I forlængelse heraf foreslås det, at fristen for Valgnævnets afgørelse om en ændring af navnet på et opstillingsberettiget parti, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 10 a, stk. 1, rykkes fra otte til 11 uger, således at Valgnævnet ikke kan godkende en navneændring for et opstillingsberettiget parti i perioden fra 11 uger før dagen for et valg til Europa-Parlamentet til og med valgdagen.

Ændringerne vil indebære, at vælgere, der brevstemmer i Danmark, i hele brevstemmeperioden kan have adgang til oplysninger om de opstillede kandidater og kandidatlistor samt indgåede valgforbund.

Formålet med ændringerne er at øge klarheden om valget for vælgerne og dermed minimere antallet af brevstemmer, der utilsigtet bliver ugyldige, fordi de afgives på partier eller kandidater, der efterfølgende viser sig ikke at stille op.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 3, 5-7 og 13, med tilhørende bemærkninger.

2.1.7. Mulighed for at ansatte i kommuner og på institutioner kan tage imod brevstemmer i vælgerens eget hjem, i visse boliger og boformer m.v.

2.1.7.1. Gældende ret

Enhver vælger kan brevstemme i enhver kommune her i landet, hvilket ofte foregår på borgerservice og biblioteker m.v. Derudover findes der en række vælgergrupper, der kan brevstemme det sted, hvor de bor eller opholder sig, eksempelvis i eget hjem, på plejehjem og i beskyttede boliger, i almene pleje- og ældreboliger, på kvindekrisecentre, på sygehuse og i fængsler m.v.

Uanset hvor en vælger brevstemmer, skal brevstemmen afgives til en brevstemmemodtager. Brevstemmemodtageren sikrer sig bl.a. vælgerens identitet ved fremvisning af legitimation, yder den fornødne hjælp til vælgeren, sikrer, at vælgeren ikke udsættes for holdningsmæssig påvirkning i forbindelse med brevstemmeafgivningen, og attesterer brevstemmeafgivningen.

Reglerne om, hvem der kan modtage brevstemmer de pågældende steder, er de samme ved folketingsvalg, folkeafstemninger, Europa-Parlamentsvalg samt kommunale og regionale valg. Ved folketingsvalg er det reguleret i folketingsvalglovens § 55, stk. 1 og 2, der også finder anvendelse ved folkeafstemninger, jf. folketingsvalglovens § 100, stk. 1, og ved Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 6. Ved kommunale

og regionale valg er det reguleret i kommunal- og regionalvalglovens § 61, stk. 1 og 2, som også gælder ved bindende kommunale folkeafstemninger i medfør af lovens § 105 h, stk. 1.

Det følger af disse regler, at brevstemmer skal afgives til to stemmemodtagere, der er ansat i kommunens forvaltning eller på institutionen, når brevstemmen afgives på sygehuset af en vælger, der er indlagt, og når brevstemmen afgives i en af kriminalforsorgens institutioner af en vælger, der er indsat.

Derimod skal en brevstemme afgives til to stemmemodtagere, der er tilfornordnede vælgere, når brevstemmen afgives i vælgerens eget hjem eller i en af de boformer og boliger, hvor man kan brevstemme. Kommunalbestyrelsen kan dog bestemme, at en af stemmemodtagerne er en person udpeget blandt personale ansat i kommunens forvaltning.

2.1.7.2. Indenrigs- og sundhedsministeriets overvejelser

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er blevet opmærksomt på, at de gældende regler indebærer, at en brevstemme skal afgives til tilfornordnede vælgere, når en vælger brevstemmer på Kofoedsminde, der er en specialinstitution for bl.a. voksne udviklingshæmmede, der har fået en dom, eller som er idømt en foranstaltning i et sikret miljø.

Det er efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse ikke hensigtsmæssigt at lade brevstemmeafgivningen forestå af tilfornordnede vælgere i sådanne boformer, da de tilfornordnede vælgere i praksis er frivillige vælgere uden særlige forudsætninger for at omgås f.eks. personer, der er dømt for alvorlig personfarlig kriminalitet.

KL har desuden fremsat et generelt ønske om, at kommunens personale kan udpeges som begge stemmemodtagere i stedet for (den ene af de) tilfornordnede vælgere i vælgerens eget hjem og i de boformer og boliger, hvor man kan brevstemme. Kommunens personale modtager i forvejen langt størstedelen af brevstemmer på borgerservicecentre o.l. og har den fornødne valgtekniske indsigt og administrative erfaring til at sikre, at brevstemmerne lever op til formalitetskravene og kan tælles med. Det vil desuden give kommunerne en større fleksibilitet, når de laver ruter, tidsplaner og konkrete aftaler med de vælgere og bosteder m.v., der skal besøges, hvis opgaven kan varetages af kommunens egne ansatte. Mange kommuner har desuden vanskeligt ved at rekruttere et tilstrækkeligt antal tilfornordnede vælgere til at varetage denne opgave.

På den baggrund ønsker Indenrigs- og Sundhedsministeriet at gøre reglerne om brevstemmemodtagere mere fleksible, så alle brevstemmer, der afgives her i landet, vil kunne modtages af to personer, der enten er tilforordnede vælgere, er medarbejdere fra den pågældende institution, er medarbejdere fra den pågældende kommune eller en kombination heraf.

Tabet af den folkelige kontrol ved, at opgaven med at modtage brevstemmer vil kunne overdrages til institutionernes og kommunernes personale, må efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse i den forbindelse anses for begrænset, da kommunens medarbejdere i forvejen modtager langt størstedelen af brevstemmer på borgerservice m.v. De tilforordnede vælgere er dog centrale i det danske valgsystem og for den folkelige kontrol med valget. Det skal derfor tilstræbes, at tilforordnede vælgere fortsat udpeges som brevstemmemodtagere.

2.1.7.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at brevstemmer, der afgives her i landet, fremover kan afgives til to stemmemodtagere, der er ansat i den pågældende kommunes forvaltning eller på den pågældende institution eller er udpeget blandt de tilforordnede vælgere.

Ændringen vil således indebære, at kommunens eller institutionens personale som noget nyt vil kunne tage imod brevstemmer, der afgives i vælgerens eget hjem og i de boformer og boliger, hvor der kan brevstemmes (på plejehjem og i beskyttede boliger, i almene pleje- og ældreboliger, på kvindekrisecentre m.v.) uden medvirken af tilforordnede vælgere.

Ændringen vil endvidere indebære, at tilforordnede vælgere som noget nyt vil kunne tage imod brevstemmer, der afgives på sygehuse og i kriminalforsorgens fængsler og arresthuse.

De nærmere regler for udpegelsen af stemmemodtagere m.v. vil som hidtil blive fastsat ved bekendtgørelse. Derved kan det bl.a. sikres, at udpegningen af stemmemodtagere fortsat vil ske under hensyn til, at vælgeren ikke står i et personligt afhængighedsforhold til stemmemodtagerne. Det vil som hidtil være kommunalbestyrelsen, der udpeger stemmemodtagerne ved brevstemmeafgivning i særlige boliger og boformer og i vælgerens hjem, og institutionens leder, der udpeger stemmemodtagerne ved brevstemmeafgivning på sygehuse og i fængsler og arresthuse.

Formålet med ændringen er at give kommunerne og institutionerne bedre rammer for at planlægge og afvikle brevstemmeafgivningen på en korrekt, smidig og sikkerhedsmæssigt forsvarlig måde.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 13 og 14, og § 3, nr. 33 og 34, med tilhørende bemærkninger.

2.1.8. Mulighed for at brevstemmer kan gennemgås af to valgbestyrelsesmedlemmer med bistand fra kommunens ansatte i stedet for to valgstyrere

2.1.8.1. Gældende ret

Kommunalbestyrelsen sørger for, at alle brevstemmer inden afstemningens begyndelse er afleveret til valgstyrerne på det afstemningssted, hvor den pågældende vælger er optaget på valglisten.

Inden afstemningen begynder og om nødvendigt en eller to dage før valgdagen gennemgår valgstyrerne på afstemningsstedet brevstemmerne. Yderkuverterne åbnes for at vurdere, om brevstemmerne kan tages i betragtning. En brevstemme kan ikke komme i betragtning, hvis afsenderen ikke er opført på valglisten, hvis afsenderen er død inden afstemningsdagen, hvis yderkuverten indeholder flere end ét følgebrev og én konvolut, hvis der ikke er anvendt det foreskrevne brevstemmemateriale, hvis den foreskrevne fremgangsmåde (udfyldning, attestation, underskrivelse m.v.) ved brevstemmeafgivningen ikke har været fulgt, eller hvis brevstemmen ikke er afgivet inden for de frister, der er nævnt i loven. Har vælgeren afgivet mere end én brevstemme, der kan komme i betragtning, er det kun den sidst afgivne brevstemme, der kommer i betragtning. Når en brevstemme kan komme i betragtning, sættes et mærke ved vælgerens navn på valglisten. Den uåbnede konvolut med selve stemmesedlen og følgebrevet lægges derefter tilbage i yderkuverten og opbevares, indtil afstemningen er afsluttet. Derefter tages konvolutterne ud af yderkuverterne og lægges i en af stemmekasserne. Konvolutterne åbnes først i forbindelse med stemmeoptællingen. Når en brevstemme ikke kan komme i betragtning, anføres årsagen hertil på yderkuverten, og den uåbnede konvolut og følgebrevet lægges på ny i yderkuverten. Brevstemmer, der modtages efter afstemningens begyndelse, påtegnes om modtagelsestidspunktet og kommer ikke i betragtning. En vælger, der har afgivet en brevstemme, der er taget i betragtning, kan ikke stemme ved afstemningen på valgdagen.

Disse regler om gennemgangen af brevstemmer er de samme ved folketingsvalg, folkeafstemninger, Europa-Parlamentsvalg samt kommunale og regionale valg. Ved folketingsvalg er brevstemmegennemgangen reguleret i folketingsvalglovens §§ 64-67, der også finder anvendelse ved folkeafstemninger, jf. folketingsvalglovens § 100, stk. 1, og ved Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 6. Ved kommunale og regionale

valg er brevstemmegennemgangen reguleret i kommunal- og regionalvalglovens §§ 70-73, som i vidt omfang også gælder ved bindende kommunale folkeafstemninger, jf. lovens § 105 h, stk. 1.

Valgstyrerne, der står for brevstemmegennemgangen, er valgt af kommunalbestyrelsen. Der vælges 5-9 valgstyrere for hvert afstemningsområde blandt vælgerne i kommunen til at forestå afstemningen og stemmeoptællingen. Det gælder ved folketingsvalg, jf. folketingsvalglovens § 29, stk. 1, der også finder anvendelse ved folkeafstemninger, jf. folketingsvalglovens § 97, stk. 1, og ved Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 16, stk. 1. Tilsvarende gælder efter § 16, stk. 1, i kommunal- og regionalvalgloven, der også gælder ved bindende kommunale folkeafstemninger, jf. lovens § 105 e, stk. 1.

Derudover vælger kommunalbestyrelsen en valgbestyrelse blandt kommunalbestyrelsens egne medlemmer til bl.a. at forestå den endelige opgørelse af afstemningen (fintællingen) og føre valgbogen med alle væsentlige oplysninger om afstemningen og resultatet. Det gælder ved folketingsvalg, jf. § 23, stk. 1, der også finder anvendelse ved folkeafstemninger, jf. folketingsvalglovens § 97, stk. 1, og ved Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 16, stk. 1. Tilsvarende gælder efter § 13, stk. 1, i kommunal- og regionalvalgloven samt efter denne lovs § 106 for så vidt angår bindende kommunale folkeafstemninger.

2.1.8.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

KL har fremsat et ønske om, at de sagsbehandlingslignende vurderinger af, om en brevstemme kan komme i betragtning, skal kunne varetages af kommunens medarbejdere under tilstedeværelse af to medlemmer af valgbestyrelsen.

Opgaven med at vurdere, om brevstemmen kan tages i betragtning, er som beskrevet i vidt omfang en administrativ vurdering af, om afsenderen er optaget på valglisten, om brevstemmen er attesteret korrekt m.v. Kommunens medarbejdere har de nødvendige faglige forudsætninger for at foretage opslag i valglisterne, CPR og valgloven m.v., har kendskab til valgprocesserne og bistår derfor i forvejen i meget væsentligt omfang valgstyrerne med opgaven.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er derfor enig med KL i, at det vil være hensigtsmæssigt at gøre det muligt, at gennemgangen af brevstemmer fremover kan ske under tilstedeværelse af enten to valgstyrere eller to medlemmer af valgbestyrelsen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet lægger vægt på, at valgbestyrelsen vælges blandt kommunalbestyrelsesmedlemmerne, og dermed vil muligheden for, at opgaven kan varetages af to medlemmer af valgbestyrelsen i stedet for to valgstyrere, ikke ske på bekostning af den folkelige kontrol med valget.

2.1.8.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at valgbestyrelsen fremover skal sørge for gennemgangen af brevstemmer. Ved gennemgangen skal medvirke enten to medlemmer af valgbestyrelsen eller to valgstyrere. Gennemgangen skal ske separat for hvert enkelt afstemningssted, men kan som hidtil foregå centralt ét sted i opstillingskredsen eller kommunen. Kommunens personale kan bistå de medvirkende valgstyrere eller valgbestyrelsesmedlemmer, der tager stilling til de spørgsmål, der opstår undervejs i gennemgangen.

Valgstyrerne vil som nu kunne medvirke ved gennemgangen af de brevstemmer, der hører til valgstyrernes afstemningssted. Valgbestyrelsen er modsat valgstyrerne valgt for hele opstillingskredsen eller kommunen og vil derfor kunne medvirke ved gennemgangen af brevstemmer for hele opstillingskredsen eller kommunen.

Der foreslås ingen ændringer af brevstemmegennemgangen i øvrigt.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 18, og § 3, nr. 36, med tilhørende bemærkninger.

2.1.9. Mulighed for bedre forsendelse af brevstemmer mellem kommunerne

2.1.9.1. Gældende ret

Vælgere kan brevstemme i enhver kommune her i landet, uanset hvor de bor. For at en brevstemme kan tages i betragtning og tælles med, skal brevstemmen dog være modtaget af valgstyrerne på vælgerens eget afstemningssted, før afstemningen begynder på afstemningsdagen.

Hvis en vælger bor i en anden kommune end den, hvor brevstemmen er afgivet, skal kommunalbestyrelsen derfor straks videregende brevstemmen til vælgerens bopælskommune. Dette gælder ved folketingsvalg efter folketingsvalglovens § 64, stk. 2, der også finder anvendelse for folkeafstemnin-

ger, jf. lovens § 100, stk. 1, og ved Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 6. Tilsvarende gælder efter kommunal- og regionalvalglovens § 70, stk. 2.

2.1.9.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

Valglovgivningens krav om, at videresendelsen af brevstemmer til vælgerens bopælskommune skal ske straks, indebærer et krav om, at videresendelsen skal ske uden unødigt ophold. De såkaldte mellemkommunale brevstemmer skal således videresendes løbende, efterhånden som de modtages.

Hensynet bag kravet er, at kommunen skal sikre, at brevstemmerne når rettidigt frem, så de kan blive taget i betragtning og ikke går til spilde.

Henset til vilkårene og forsendelsestiderne ved almindelig post er det efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse i overensstemmelse med lovgivningens strakskrav, hvis kommunerne samler de mellemkommunale brevstemmer, der bliver afgivet i de sidste fire hverdage af brevstemmeperioden, og videresender dem samlet med en kurerordning i stedet for at sende dem enkeltvis som daglig forsendelse med almindelig post.

På den baggrund har KL siden kommunal- og regionalvalget i 2017 haft en aftale med PostNord om en sådan fælles kurerordning for brevstemmer afgivet i de sidste fire hverdage af brevstemmeperioden. Erfaringerne med ordningen har været positive.

KL har fremsat et ønske om at kunne udvide ordningen, så alle mellemkommunale brevstemmer i hele brevstemmeperioden kan blive videredistribueret med en fælles kurerordning som alternativ til almindelig post. KL har bl.a. begrundet ønsket med, at det vil øge sikkerheden for, at alle brevstemmerne når frem før valgdagen, og at udgiften til forsendelse af brevstemmer kan nedbringes.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at det nuværende strakskrav i valglovgivningen sætter en uhensigtsmæssig ramme for videresendelsen af mellemkommunale brevstemmer. Ministeriet ønsker derfor at imødekomme ønsket fra KL ved at tilvejebringe hjemmel til, at den enkelte kommune kan distribuere mellemkommunale brevstemmer på den mest effektive og hensigtsmæssige måde.

2.1.9.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at kravet om, at kommunalbestyrelsen straks skal videresende en brevstemme til vælgerens bopælskommune, ændres til, at kommunalbestyrelsen snarest skal videresende brevstemmen til vælgerens bopælskommune.

Med forslaget ændres kravet ved folketingsvalg, jf. folketingsvalglovens § 64, stk. 2, der også finder anvendelse for folkeafstemninger, jf. lovens § 100, stk. 1, og ved Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 6. Tilsvarende ændres kravet i kommunal- og regionalvalglovens § 70, stk. 2.

Den foreslåede ændring indebærer, at kommunen ikke længere vil være forpligtet til straks at videresende brevstemmer med almindelig post, men kan videredistribuerer brevstemmerne på en anden måde, som kommunen vurderer er hensigtsmæssig. Det afgørende er, at forsendelsesformen sikrer, at brevstemmerne når frem til den rette modtagerkommune i rette tid, dvs. så de kan være modtaget på afstemningsstedet, inden afstemningen begynder.

Kommunen vil bl.a. kunne gøre brug af en fælleskommunal kurerordning i løbet af hele eller en del af brevstemmeperioden. Kommunen vil også kunne vælge at videresende alle eller nogle brevstemmer dagligt med almindelig post som hidtil. Vælger kommunen at samle alle mellemkommunale brevstemmer til bunke ét sted i kommunen og videresende dem samlet, eksempelvis gennem en fælleskommunal kurerordning, bør de afsendes ad mindst to omgange i løbet af brevstemmeperioden. Den sidste afsendelse skal uanset forsendelsesform ske umiddelbart efter brevstemmeperiodens udløb.

Der henvises til lovforlagets § 1, nr. 17, og § 3, nr. 35, med tilhørende bemærkninger.

2.1.10. Nye fortegnelser over opstillede kandidater til brug for udformningen af stemmesedlerne ved folketingsvalg

2.1.10.1. Gældende ret

Det fremgår af § 42, stk. 1, i folketingsvalgloven, at Ankestyrelsen snarest muligt efter udløbet af fristen i § 37, jf. § 41, for hver storkreds skal udarbejde fortegnelser over de kandidater, der er opstillet i vedkommende storkreds. Hvis et parti med sideordnet opstilling i en eller flere opstillingskredse har anmeldt en prioriteret rækkefølge for sine kandidater i den eller de pågældende opstillingskredse, skal Ankestyrelsen tillige udarbejde en fortegnelse, der for den eller de pågældende opstillingskredse angiver den rækkefølge, hvori alle det pågældende partis kandidater i storkredsen skal

anføres på stemmesedlen for den eller de pågældende opstillingskredse. Fristen i § 37, jf. § 41, er kl. 12 10 dage før valgdagen.

Det fremgår videre af § 42, stk. 3, at indenrigs- og sundhedsministeren forud for hvert valg giver Ankestyrelsen meddelelse om, hvilke fortegnelser over de opstillede kandidater, der skal udarbejdes, hvorledes de skal udformes, og hvilke oplysninger de skal indeholde.

Bestemmelsen i § 42, stk. 3, giver således indenrigs- og sundhedsministeren mulighed for løbende at tilpasse indholdet af de fortegnelser, som Ankestyrelsen skal udarbejde. Ankestyrelsen har imidlertid efter § 42, stk. 1, 2. pkt., pligt til at udarbejde en særskilt fortegnelse over kandidater fra partier, der har prioriteret sideordnet opstilling, for hver opstillingskreds, hvor denne opstillingsform er benyttet. Kandidater fra øvrige partier og kandidater uden for partierne skal ikke indgå i denne fortegnelse.

2.1.10.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

I forbindelse med indførelsen af den prioriterede sideordnede opstillingsform ved lov nr. 714 af 8. juni 2017 blev der i folketingsvalgloven stillet krav om, at Ankestyrelsen for hver opstillingskreds, hvor mindst et parti har valgt denne opstillingsform, skal udarbejde en fortegnelse over kandidaterne for disse partier. Fortegnelsen skal benyttes af valgbestyrelsen til brug for udformning af stemmesedlen. Ved folketingsvalg er Danmark inddelt i 92 opstillingskredse, og der skal udarbejdes én stemmeseddel for hver opstillingskreds.

Ved folketingsvalget den 1. november 2022 var fortegnelsen over den prioriterede opstilling imidlertid både en fejkilde i forbindelse med udformning af stemmesedler og ved brevstemmeafgivningen. Der var en kommune, der ikke havde anvendt fortegnelsen ved udformning af stemmesedlen, hvilket betød, at kandidaterne for de fleste partier stod i forkert rækkefølge på stemmesedlen. Derudover var der kommuner, der kortvarigt havde benyttet fortegnelsen ved en fejl til at vejlede vælgerne om de opstillede kandidater ved brevstemmeafgivningen. Det kan fortegnelsen ikke benyttes til, da den ikke indeholder alle partier samt kandidater uden for partierne.

Ved de seneste folketingsvalg har stort set alle partier anvendt den prioriterede opstillingsform. Ved valget i 2022 var det således kun Frie Grønne og Enhedslisten (uden for Bornholm) samt kandidaterne uden for partierne, der ikke fremgik af fortegnelsen over den prioriterede opstilling. Den prioriterede fortegnelse er dermed tæt på at indeholde en fuldstændig oversigt over de opstillede partier og kandidater i den rækkefølge, som de skal anføres på stemmesedlen. Dette er formentlig baggrunden for, at fortegnelsen i nogle kommuner blev brugt ved brevstemmeafgivningen.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at ovenstående fejl vil kunne undgås, hvis fortegnelsen over den prioriterede opstilling erstattes af en ny fortegnelse for hver opstillingskreds, der indeholder samtlige partier og kandidater i den rækkefølge, de skal anføres på stemmesedlen. Det er ministeriets opfattelse, at en sådan ny fortegnelse vil være en afgørende hjælp for kommunerne til fremover at undgå fejl ved udformningen af stemmesedler. Den nye fortegnelse vil derudover kunne benyttes ved brevstemmeafgivning i kommunerne.

2.1.10.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at afskaffe fortegnelsen over den prioriterede opstilling i folketingsvalglovens § 42, stk. 1, 2. pkt.

Eftersom bestemmelsen i § 42, stk. 3, allerede giver indenrigs- og sundhedsministeren mulighed for løbende at tilpasse indholdet af de fortegnelser, som Ankestyrelsen skal udarbejde, foreslås det, at der ikke indsættes en pligt til, at der skal udformes en ny specifik fortegnelse. Det foreslås i stedet, at der i § 42, stk. 1, 1. pkt., indsættes en pligt for Ankestyrelsen til fremadrettet at udarbejde fortegnelser over både opstillingskredsens og storkredsens kandidater, hvor bestemmelsen i dag alene stiller krav om en fortegnelse for storkredsen.

Indenrigs- og sundhedsministeren vil således med hjemmel i den foreslåede § 42, stk. 1, jf. stk. 3, ved fremtidige folketingsvalg kunne give Ankestyrelsen besked om, at der som noget nyt skal udarbejdes en fortegnelse for hver opstillingskreds, der indeholder samtlige partier og kandidater i den rækkefølge, de skal stå på stemmesedlen.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 6 og 7, med tilhørende bemærkninger.

2.1.11. Afskaffelse af numre på stemmesedlerne ved partilisteopstilling til kommunal- og regionalvalg

2.1.11.1. Gældende ret

Det fremgår af kommunal- og regionalvalglovens § 24, stk. 2, at kandidater på en kandidatliste til kommunale og regionale valg kan være opstillet i en bestemt rækkefølge (partiliste) eller være sideordnet opstillet.

Lovens § 47 regulerer, hvordan kandidaterne skal anføres på stemmesedlen. Det fremgår af bestemmelsens 3. pkt., at hvis kandidaterne er opstillet i en bestemt rækkefølge (partiliste), sættes foran kandidaternes navne et nummer, der angiver denne rækkefølge.

Den sideordnede opstilling er ikke markeret på stemmesedlen.

2.1.11.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at fejlkilder ved kommunens udformning af stemmesedler kan minimeres ved at forenkle og ensarte stemmesedlernes udseende i endnu højere grad, end de er i dag, til de forskellige valg.

På stemmesedlen til kommunale og regionale valg er den ene ud af to mulige opstillingsformer markeret, da der er numre ud for kandidater, der er opstillet med partiliste. Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at den almindelige vælger formentlig vil opfatte numrene som en form for rangorden af kandidaterne, men at det formentlig alene er vælgere med et vist kendskab til valgområdet, der kan udlede betydningen heraf. Partiliste er ikke markeret på stemmesedlerne til folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg, på trods af at det ligeledes er muligt for partierne at opstille med partiliste til disse valg.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at det er et hensyn i sig selv, at der skal være så få oplysninger som muligt på stemmesedlen, så stemmesedlen ikke bliver uoverskuelig for vælgeren. Navnlig ved kommunal- og regionalvalg er stemmesedlerne i mange kommuner og regioner meget omfattende med kandidater i op til fem kolonner. Det er videre et hensyn, at der kun bør være oplysninger på stemmesedlen, der er en hjælp eller på anden måde giver mening for vælgeren.

Videre bemærkes, at hvis man som vælger vil have indflydelse på, hvilken kandidat der bliver valgt, skal man altid stemme personligt. Dette gælder uanset partiets opstillingsform. Det er således ikke nødvendigt, at vælgerne sætter sig ind i partiernes opstillingsformer eller forstår enhver regel bag opgørelsen af valget, der desuden er meget teknisk, da det ikke direkte har betydning for, hvem vælgeren bør stemme på.

Det er på baggrund af ovenstående Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at oplysninger om partiernes opstillingsform bør fjernes fra stemmesedlerne. Det betyder konkret, at numre foran kandidater, der er opstillet med partiliste, fjernes fra stemmesedlerne til kommunale og regionale valg.

2.1.11.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at oplysninger om partiernes opstillingsformer fjernes fra stemmesedlerne. Forslaget medfører en ændring af kommunal- og regionalvalglovens § 47, hvor numrene ud for kandidater, der er opstillet med partiliste

ved kommunale og regionale valg, ikke længere skal anføres på stemmesedlen.

Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 31, med tilhørende bemærkninger.

2.1.12. Lempelse af bedømmelsen af stemmesedler, så færre vurderes ugyldige

2.1.12.1. Gældende ret

Det fremgår af valglovgivningen, at en stemmeseddel afgivet på afstemningsstedet til folketingsvalg, folkeafstemninger, Europa-Parlamentsvalg, kommunale og regionale valg eller bindende kommunale folkeafstemninger er ugyldig, såfremt vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds, jf. folketingsvalglovens § 69, stk. 1, nr. 2, jf. § 48, stk. 1, 2. pkt., og § 101, stk. 2, nr. 2, jf. § 99, stk. 3, Europa-Parlamentsvalglovens § 29, stk. 1, nr. 2, jf. folketingsvalglovens § 48, stk. 1, 2. pkt., og kommunal- og regionalvalglovens § 75, stk. 1, nr. 2, jf. § 54, stk. 1, 2. pkt., og § 105 i, stk. 2, nr. 2, jf. § 105 g, stk. 3.

2.1.12.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

Det følger af valglovgivningen, at man, når man stemmer på valgdagen til folketingsvalg, folkeafstemninger, Europa-Parlamentsvalg, kommunale og regionale valg eller bindende kommunale folkeafstemninger, sætter et kryds på stemmesedlen. Når man brevstemmer til en folkeafstemning eller en bindende kommunal folkeafstemning, sætter man ligeledes et kryds på brevstemmesedlen.

Reglerne om bedømmelse af stemmesedler er bl.a. udformet med henblik på at anerkende, at også stemmesedler og brevstemmesedler, der er udfyldt på anden måde, i nærmere angivne tilfælde kan anses for gyldige.

Reglerne om bedømmelse af stemmesedler bygger overordnet på hensynene til, at så mange stemmer som muligt skal vurderes som gyldige stemmer, at der ikke må herske nogen tvivl om, hvad vælgeren har ønsket at stemme, og sikringen af stemmehemmeligheden. Derudover er det et væsentligt hensyn, at bedømmelsen er ensartet i hele landet.

Der er over tid sket en udvikling, således at man i dag ikke blot sætter et kryds ved besvarelse af spørgeskemaer, dialogbokse osv. Der anvendes i mange sammenhænge f.eks. flueben, cirkler, udfyldning af en rubrik og asterisker/stjerner (*).

På den baggrund finder Indenrigs- og Sundhedsministeriet anledning til at lempe reglerne om bedømmelse af stemmesedler, idet de gældende regler kan opleves som unødvendigt strenge. Efter ministeriets opfattelse er det muligt at lempe reglerne, uden at dette går ud over hensynet til stemmehemmeligheden eller andre væsentlige hensyn i forbindelse med valg. Formålet er, at flere stemmer vurderes gyldige.

2.1.12.3. Den foreslåede ordning

Den foreslåede ændring af folketingsvalglovens § 69, stk. 1, nr. 2, og § 101, stk. 2, nr. 2, Europa-Parlamentsvalglovens § 29, stk. 1, nr. 2, og kommunal- og regionalvalglovens § 75, stk. 1, nr. 2, og § 105 i, stk. 2, nr. 2, vil medføre, at en stemmeseddel afgivet på afstemningsstedet er ugyldig, såfremt vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds eller tilsvarende afmærkning.

Udgangspunktet om, at man, når man stemmer på valgdagen til alle typer valg og folkeafstemninger samt brevstemmer til alle typer folkeafstemninger, sætter et kryds på stemmesedlen, fastholdes.

Ændringen vil medføre, at der ud over kryds anerkendes tilsvarende afmærkninger på stemmesedlen som gyldige afmærkninger.

Indenrigs- og sundhedsministeren vil efter forelæggelse for Folketingets Udvalg til Valgs Prøvelse fastsætte nærmere regler om bedømmelse af stemmesedler i bekendtgørelserne om bedømmelse af stemmesedler, jf. folketingsvalglovens § 69, stk. 4, og § 101, stk. 3, Europa-Parlamentsvalglovens § 29, stk. 3, og kommunal- og regionalvalglovens § 75, stk. 4, og § 105 i, stk. 6.

Det vil blive nærmere fastsat i bekendtgørelserne, hvordan en afmærkning svarende til kryds skal fortolkes. Det vil ligeledes blive uddybet i vejledninger til de forskellige valg, som Indenrigs- og Sundhedsministeriet løbende udsender.

Det foreslås, at en afmærkning på en stemmeseddel med en asterisk/stjerne (*), en afmærkning på en stemmeseddel, hvor afkrydsningsrubrikken er helt udfyldt eller helt skraveret, og en afmærkning på en stemmeseddel med en cirkel om afkrydsningsrubrikken vil svare til kryds og dermed være gyldige afmærkninger. Stemmesedler med disse afmærkninger vil som følge heraf være gyldige, medmindre stemmesedlerne er ugyldige i medfør af en af de øvrige ugyldighedsgrunde i valglovgivningen.

Den foreslåede ændring gælder alene stemmesedler afgivet på afstemningsstedet på valgdagen til folketingsvalg, Europa-Parlamentsvalg og kommunale og regionale valg, men både stemmesedler afgivet på afstemningsstedet og brevstemmesedler for så vidt angår folkeafstemninger og bindende kommunale folkeafstemninger. Det skyldes, at brevstemmeafgivning ved folketingsvalg, Europa-Parlamentsvalg og kommunale og regionale valg ikke sker ved afkrydsning ud for et fortrykt partinavn/kandidatliste eller kandidatnavn, men ved at partiets/kandidatlistens navn eller bogstavbetegnelse eller kandidatens navn anføres på brevstemmesedlen, jf. nærmere folketingsvalglovens § 61, stk. 2, Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 6, jf. folketingsvalglovens kapitel 8, og kommunal- og regionalvalglovens § 67, stk. 2.

Ved brevstemmeafgivning til folkeafstemninger og bindende kommunale folkeafstemninger sætter vælgere, der stemmer for lovforslaget eller loven/beslutningen, et kryds ved ordet »Ja«, mens vælgere, der stemmer imod, sætter et kryds ved ordet »Nej«, jf. folketingsvalglovens § 100, stk. 3, jf. § 99, stk. 3, og kommunal- og regionalvalglovens § 105 h, stk. 9.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 19 og 26, § 2, nr. 21, og § 3, nr. 39 og 52, med tilhørende bemærkninger.

2.1.13. Afskaffelse af pligten til at indrykke valgkortannoncer i dagbladene

2.1.13.1. Gældende ret

Det fremgår af folketingsvalglovens § 21, at senest 10 dage før valgdagen skal indenrigs- og sundhedsministeren på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside og i landets dagblade bekendtgøre dag og tid for afstemningen. Samtidig skal det bekendtgøres, at der vil blive udsendt valgkort til vælgerne, og at indsigelser om manglende modtagelse af valgkort eller modtagelse af valgkort med fejlagtigt indhold skal fremsættes over for kommunalbestyrelsen.

Efter Europa-Parlamentsvalglovens § 15, stk. 2, og folketingsvalglovens § 96, stk. 3, skal afholdelse af Europa-Parlamentsvalg henholdsvis landsdækkende folkeafstemning samt udsendelse af valgkort bekendtgøres efter reglerne i folketingsvalglovens kapitel 4. Der gælder derfor også en annonceringspligt for Indenrigs- og Sundhedsministeriet i landets dagblade og på ministeriets hjemmeside ved afholdelse af Europa-Parlamentsvalg og landsdækkende folkeafstemninger.

En tilsvarende bestemmelse findes i kommunal- og regionalvalglovens § 11, idet det dog ved disse valg er kommunalbestyrelsen, der er ansvarlig for annonceringen i de stedlige dagblade eller lokalaviser.

2.1.13.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

I 2022 brugte Indenrigs- og Sundhedsministeriet ca. 275.000 kr. ekskl. moms på valgkortannoncer ved folkeafstemningen den 1. juni 2022 og folketingsvalget den 1. november 2022.

Efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse står effekten af annonceringen i dagbladene ikke længere mål med udgiften. Det er ministeriets vurdering, at langt de fleste vælgere allerede inden annoncen i dagbladene 10 dage før valget ved, hvornår der afholdes valg, og at de færreste vælgere i tilfælde af manglende viden herom vil tilegne sig den viden gennem annoncerne i dagbladene. I stedet får vælgerne informationen gennem forskellige elektroniske medier og hjemmesider. Informationer om afholdelse af valget kan f.eks. findes på ministeriets og kommunernes hjemmesider. Derudover fremgår det netop af de valgkort, der udsendes til alle vælgere, hvilket ikke foreslås ændret.

Det er ministeriets opfattelse, at informationerne kan bekendtgøres på andre måder, der ikke vil indebære en lige så høj udgift som annoncer i trykte medier.

2.1.13.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet for så vidt angår folketingsvalg, landsdækkende folkeafstemninger og Europa-Parlamentsvalg kun skal bekendtgøre dag og tid for afstemningen samt de i loven beskrevne informationer om udsendelse af valgkort på ministeriets hjemmeside. Tilsvarende skal kommunalbestyrelserne for så vidt angår kommunalvalg alene bekendtgøre de beskrevne informationer på kommunernes hjemmesider.

De foreslåede ændringer af folketingsvalglovens § 21 og kommunal- og regionalvalglovens § 11 vil medføre, at der ikke længere skal indrykkes annoncer i landets dagblade – og for kommunalvalg i de stedlige dagblade eller lokalaviser – om dag og tid for afstemningen ved landsdækkende valg og folkeafstemninger.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, og § 3, nr. 10.

2.1.14. Bemyndigelse til at bekendtgøre antallet af danske medlemmer, der vælges til Europa-Parlamentet

2.1.14.1. Gældende ret

Det følger af § 1 i Europa-Parlamentsvalgloven, at der til Europa-Parlamentet vælges 14 danske medlemmer. Danmark udgør ét valgområde, hvori samtlige 14 medlemmer vælges ved forholdstalsvalg, jf. § 2, stk. 1.

Antallet af danske medlemmer af Europa-Parlamentet for valgperioden 2019-2024 er fastsat i artikel 3 i Det Europæiske Råds afgørelse 2018/937/EU af 28. juni 2018 om Europa-Parlamentets sammensætning.

2.1.14.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

Siden Danmarks indtræden i EF/EU er antallet af danske medlemmer af Europa-Parlamentet ændret to gange.

Ændringerne er gennemført ved lov, selv om det er Det Europæiske Råd, der efter Europa-Parlamentets godkendelse afgør fordelingen af medlemmer i Europa-Parlamentet. Lovændringerne har således alene været af ordensmæssig karakter.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering, at det ikke er hensigtsmæssigt at lovregulere et spørgsmål, der er reguleret direkte i EU-retten. Det er formalistisk og unødvendigt bureaukratisk at undergive et spørgsmål lovgivningsbehandling, når det allerede er afgjort.

2.1.14.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at indenrigs- og sundhedsministeren fremover skal bekendtgøre antallet af danske medlemmer af Europa-Parlamentet på baggrund af Det Europæiske Råds afgørelse efter artikel 14, stk. 2, i Traktaten om Den Europæiske Union.

Bekendtgørelsen vil alene have ordensmæssig karakter. Der tillægges ikke indenrigs- og sundhedsministeren en bemyndigelse til selvstændigt at beslutte antallet af danske medlemmer af Europa-Parlamentet. Dette afgøres som hidtil af Det Europæiske Råd med Europa-Parlamentets godkendelse, jf. artikel 14, stk. 2, i Traktaten om Den Europæiske Union.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 1 og 2, med tilhørende bemærkninger.

2.1.15. Bemyndigelse til at danske myndigheder kan bistå ved afholdelse af andre landes valg i Danmark

2.1.15.1. Gældende ret

Landsdækkende valg og folkeafstemninger i Danmark afholdes efter reglerne i folketingsvalgloven, Europa-Parlamentsvalgloven samt kommunal- og regionalvalgloven. Lovene regulerer bl.a. de opgaver og pligter, der påhviler de forskellige valgmyndigheder i forbindelse med afholdelse af valg. Ved folketingsvalg har kommunalbestyrelsen eksempelvis til opgave at udarbejde valglister over kommunens vælgere, tilrettelægge brevstemmeafgivningen, modtage brevstemmer på borgerservicecentre m.v. og forberede afstemningen på valgdagen.

Der er ikke fastsat regler om andre landes afholdelse af valg i Danmark eller om danske myndigheders eventuelle bistand til sådanne valghandlinger på dansk grund. Så længe det ikke strider mod anden lovgivning, kan vælgere i andre lande således deltage i andre landes valg på dansk grund, f.eks. ved at afgive en brevstemme i Danmark efter det pågældende lands regler. Som regel afholdes andre landes valg i Danmark på de pågældende landes ambassader, men det forekommer også, at landene anvender lokaler uden for deres ambassader efter nærmere aftale med de relevante kommuner. Ingen danske myndigheder er pålagt opgaver, pligter eller udgifter i den forbindelse.

2.1.15.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

Ruslands invasion af Ukraine den 24. februar 2022 har ført til det største antal fordrevne i Europa i nyere tid. På den baggrund samarbejder valgmyndighederne i EU-landene m.v. om at yde bistand til Ukraine i forhold til at afholde parlamentsvalg igen, formentlig efter en afslutning af krigen, men eventuelt også før dette tidspunkt. Samarbejdet er indledt efter anmodning fra den ukrainske valgkommission.

Det bliver en vigtig international opgave i forbindelse med genopbygningen af Ukraine at yde bistand til, at landet igen kan afholde demokratiske valg, og at alle ukrainske vælgere får mulighed for at udnytte deres stemmeret. Dette vanskeliggøres i sagens natur af, at millioner af ukrainere siden Ruslands invasion er fordrevet fra Ukraine, og at millioner af ukrainere er internt fordrevet i Ukraine. Det er derfor endnu uklart, hvordan et fremtidigt valg kan afholdes.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet deltager i det internationale samarbejde om at afdække de konkrete behov og løsninger for en fremtidig afholdelse

af et ukrainsk valg. Indenrigs- og Sundhedsministeriet ønsker i den forbindelse at sikre, at de danske myndigheder kan yde bistand til Ukraine ved at bidrage til en sikker og ordentlig valgafholdelse for ukrainere i Danmark, når Ukraine igen kan holde valg. Man kan forestille sig mange forskellige scenarier herfor, alt afhængig af hvad Ukraine måtte tilkendegive af behov og ønsker, men der kan eksempelvis blive behov for, at de danske kommuner tager imod brevstemmer, stiller faciliteter til rådighed for valget, sørger for distribution af valgmateriale m.v. Hvis kommunerne eller andre myndigheder m.v. skal pålægges sådanne pligter, er der behov for at tilvejebringe en udtrykkelig hjemmel dertil.

2.1.15.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at give indenrigs- og sundhedsministeren en bemyndigelse til at fastsætte regler om danske myndigheders bistand til andre landes afholdelse af valg og folkeafstemninger i Danmark.

Bemyndigelsen påtænkes først udmøntet på et senere tidspunkt, hvor Ukraine måtte anmode Danmark om at yde bistand til et fremtidigt ukrainsk valg, og hvor de praktiske og tekniske forhold omkring et fremtidigt ukrainsk valg er afklaret.

Det foreslås at fastsætte en generel bemyndigelse, der ikke kun finder anvendelse i forhold til Ukraine, så den efter indenrigs- og sundhedsministerens beslutning også vil kunne udnyttes i andre tilsvarende ekstraordinære situationer, hvor andre landes statsborgere opholder sig i Danmark som følge af krig, konflikter, naturkatastrofer eller lignende.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 29, med tilhørende bemærkninger.

2.1.16. Ophævelse af den midlertidige lov om herboende briters valgret og valgbarhed

2.1.16.1. Gældende ret

Det fremgår af §§ 3 og 4 i lov nr. 268 af 26. marts 2019 om midlertidig videreførelse af rettigheder efter lov om kommunale og regionale valg og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet i forbindelse med Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union, at lov om kommunale og regionale valg samt lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet finder anvendelse for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på tidspunktet for Storbritanniens udtræden af EU den 31. januar

2020 havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, idet de pågældende personer stilles, som om de fortsat var statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union.

Loven blev sat i kraft den 1. februar 2020 ved bekendtgørelse nr. 74 af 30. januar 2020 om ikrafttræden af lov om midlertidig videreførelse af rettigheder efter lov om kommunale og regionale valg og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet i forbindelse med Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union.

Loven har ikke længere betydning for valgret og valgbarhed til danske kommunal- og regionalvalg, da britiske statsborgere, der er flyttet til Danmark før den 31. januar 2020 og ikke er flyttet ud af landet siden, vil opfylde bopælskravet på 4 år ved fremtidige kommunal- og regionalvalg, jf. § 1, stk. 1, nr. 4, i kommunal- og regionalvalgloven.

2.1.16.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

Ved fremsættelsen af lovforslaget blev det anført, at regeringen inden Europa-Parlamentsvalget i 2024 vil tage stilling til, om overgangsordningen om videreførelse af valgret og valgbarhed til Europa-Parlamentsvalg skal videreføres som en permanent ordning eller ophæves, og i så fald iværksætte de fornødne foranstaltninger med inddragelse af Folketinget. Se Folketings-tidende 2018-19 (1. samling), tillæg A, L 167 som fremsat, side 6.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering, at det ikke er hensigtsmæssigt, at herboende britiske statsborgere har valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet. Det er en naturlig følge af Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union, at britiske statsborgere ikke kan stemme eller stille op til Europa-Parlamentsvalg. Dette stemmer overens med alle andre medlemsstaters tilgang til spørgsmålet. Ingen andre tredjelandsborgere har i øvrigt valgret og er valgbare ved Europa-Parlamentsvalg i Danmark.

2.1.16.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at den midlertidige lov ophæves.

Ophævelsen vil ikke have en betydning for britiske statsborgeres valgret ved kommunale og regionale valg.

Ophævelsen vil medføre, at herboende britiske statsborgere ikke kan stemme eller stille op til valg til Europa-Parlamentet i Danmark.

Der henvises til lovforslagets § 7 med tilhørende bemærkninger.

2.2. Ændringer af reglerne om kommunernes og regionernes styrelse

2.2.1. Adgang til virtuelle ekstraordinære møder i kommunalbestyrelser og regionsråd

2.2.1.1. Gældende ret

2.2.1.1.1. Reglerne om afholdelse af ekstraordinære møder i kommunalbestyrelser og regionsråd

Det følger af § 8, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, at kommunalbestyrelsen træffer beslutning om, hvornår og hvor de ordinære møder skal afholdes, og at mødeplanen offentliggøres i begyndelsen af hvert regnskabsår. Ordinært møde afholdes efter bestemmelsen som regel mindst en gang om måneden, men kommunalbestyrelsen kan godt beslutte ikke at holde ordinært møde i sommerferieperioden, så f.eks. juli måned er mødefri.

Det følger af § 10, stk. 1, i regionsloven, at regionsrådet træffer beslutning om, hvornår og hvor de ordinære møder skal afholdes, og at mødeplanen offentliggøres i begyndelsen af hvert regnskabsår. Ordinært møde afholdes efter bestemmelsen regelmæssigt, og regionsrådene har de seneste år afholdt mellem 9 og 11 ordinære møder om året.

Det følger af § 8, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse henholdsvis § 10, stk. 2, i regionsloven, jf. § 8, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, at ekstraordinære møder i kommunalbestyrelsen eller regionsrådet afholdes, når formanden finder det fornødent, eller mindst en tredjedel af medlemmerne forlanger det. Formanden fastsætter tid og sted for de ekstraordinære møders afholdelse, hvilket så vidt muligt offentliggøres.

2.2.1.1.2. Kravet om fysiske offentlige møder i kommunalbestyrelser og regionsråd

Det følger af § 10, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse henholdsvis § 12, stk. 1, i regionsloven, jf. § 10, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse, at kommunalbestyrelsens og regionsrådets møder er offentlige. Bestemmelserne indebærer et krav om fysiske offentlige møder. Dette krav kan ikke opfyldes ved at afvikle et kommunalbestyrelsesmøde henholdsvis regionsrådsmøde virtuelt og livestreamede lyd eller video eller offentliggøre en optagelse af mødet.

Det følger af § 10, stk. 1, 2. og 3. pkt., i lov om kommunernes styrelse henholdsvis § 12, stk. 1, i regionsloven, jf. § 10, stk. 1, 2. og 3. pkt., i lov om kommunernes styrelse, at kommunalbestyrelsen og regionrådet kan beslutte, at en sag skal behandles for lukkede døre, når dette findes nødvendigt på grund af sagens beskaffenhed. Spørgsmålet om, hvorvidt en sag giver grundlag for dørlukning, forhandles for lukkede døre, hvis dette besluttet af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionrådet eller formanden. Efter forarbejderne til § 10, stk. 1, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, jf. Folketingstidende 1994-95, tillæg A, lovforslag nr. L 167, side 2084, vil sagens beskaffenhed nødvendiggøre behandling for lukkede døre, når der ved behandlingen af en sag vil blive – eller forventes at blive – inddraget fortrolige oplysninger – det vil sige omfattet af forvaltningslovens regler om tavshedspligt. Herudover følger det af § 17 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, at sager om hjælp på det sociale område til enkeltpersoner skal behandles for lukkede døre i kommunalbestyrelsen. Bestemmelsen indebærer, at kommunalbestyrelsen i sådanne sager skal lukke dørene til mødet, jf. § 10, stk. 1, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, uden at foretage en konkret vurdering af, om der vil blive eller forventes at blive inddraget fortrolige oplysninger i drøftelsen.

Det følger af § 10, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse henholdsvis § 12, stk. 1, i regionsloven, jf. § 10, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, at kommunalbestyrelsen henholdsvis regionrådet kan tillade personer, der er ansat i kommunens henholdsvis regionens tjeneste at overvære behandlingen af sager for lukkede døre. Kommunalbestyrelsen henholdsvis regionrådet kan endvidere efter de nævnte bestemmelser tilkalde andre personer til at overvære en sags behandling for lukkede døre, når det er ønskeligt af hensyn til sagens oplysning.

2.2.1.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

Formålet med denne del af lovforslaget er at give mulighed for i særlige tilfælde at afholde ekstraordinære møder i kommunalbestyrelser og regionråd som virtuelle møder.

Danske Regioner har udtrykt ønske om at kunne afholde møder i regionsrådene som virtuelle møder, når enkelte særligt hastende sager kræver det, f.eks. hvor der hurtigt skal ansættes en ny direktør. Danske Regioner har oplyst over for det daværende Indenrigs- og Boligministerium, at ønsket bl.a. skal ses i lyset af nogle medlemmers forholdsvis lange rejsetid til møderne.

Danske Regioner har ikke ønsket en generel mulighed for at gå over til virtuelle regionsrådsmøder, men derimod en mulighed for at anvende denne

mødeform, hvor der er brug for, at regionsrådet behandler en enkelt sag hurtigt. Man vil spare medlemmerne for at rejse (langt), fordi der skal træffes beslutning i en enkelt vigtig sag.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har overvejet, om der bør gives en bredere og mere generel adgang til at afholde møder i kommunalbestyrelser og regionsråd som virtuelle møder end det, som Danske Regioner har ønsket.

Den gældende lovs krav om fysiske offentlige møder skal sikre, at både den sproglige og den mere indirekte kommunikation – dynamikken mellem mødedeltagerne – gives de bedste vilkår, når der drøftes brede og komplekse politiske spørgsmål. Det giver – alt andet lige – de bedste muligheder for politisk debat og forhandlinger, der kan føre til politiske aftaler og konkrete og holdbare løsninger til gavn for borgerne og samfundet.

Derudover skal kravet om fysiske offentlige møder sikre tilhørernes muligheder for at følge med i, hvordan mødedeltagerne forholder sig igennem drøftelserne. Borgere og presse skal kunne føre demokratisk kontrol med de beslutninger, som kommunalbestyrelser og regionsråd træffer, og de skal kunne følge de drøftelser, der ligger bag. På den måde er kravet om fysiske offentlige møder og den deri liggende demokratiske kontrol også med til at understøtte tilliden til den politiske beslutningsproces.

Den generelle erfaring fra nedlukningen i forbindelse med Covid-19 er efter ministeriets opfattelse, at virtuelle møder kan være hensigtsmæssige i nogle situationer, men at der samtidig er væsentlig forskel på dialogen i virtuelle møder og i fysiske møder. Virtuelle møder er især velegnede til at træffe hurtige konkrete beslutninger, hvorimod bredere drøftelser, herunder sådanne politiske drøftelser, som er en væsentlig del af det regionale og kommunale demokrati, bedre kan udfolde sig i et fysisk møde. Også borgernes mulighed for at følge med i og være tæt på den politiske beslutningsproces er der væsentlig forskel på afhængig af, om et møde afholdes fysisk eller virtuelt. Det betyder noget, om borgeren eller journalisten er til stede i samme rum som politikerne eller følger med på en skærm.

På den baggrund er det Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering, at det er hensigtsmæssigt, at kun ekstraordinære møder i regionsråd og kommunalbestyrelser i særlige tilfælde kan afholdes som virtuelle møder. Ministeriet har herved også tillagt det betydning, at dette er i overensstemmelse med det ønske, som Danske Regioner har fremsat, og som KL har tilsluttet sig.

2.2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at formanden i særlige tilfælde kan bestemme, at ekstraordinære møder i kommunalbestyrelser og regionsråd afholdes som virtuelle

møder. Særlige tilfælde vil omfatte ekstraordinære møder om behandlingen af en eller ganske få sager, der ikke kan afvente det førstkommande ordinære møde, og som efter lovgivningen ikke kan overlades til et udvalg eller til forvaltningen, men skal træffes af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet.

Muligheden for at afholde ekstraordinære møder virtuelt vil både omfatte møder, der indkaldes af formanden, og møder, der indkaldes efter anmodning fra mindst en tredjedel af medlemmerne.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering, at beslutningen om at afholde et ekstraordinært møde virtuelt skal kunne træffes af formanden, der har opgaven med at forberede møderne, og som efter loven fastsætter tid og sted for ekstraordinære fysiske møder.

Henset til de væsentlige forskelle, der er mellem virtuelle og fysiske møder, foreslås det, at hvis en tredjedel af medlemmerne inden for en af formanden fastsat frist efter indkaldelsen til et virtuelt møde modsætter sig, at mødet afholdes virtuelt, skal formanden i stedet indkalde til et fysisk møde. I tilfælde, hvor et ekstraordinært møde afholdes efter ønske fra (mindst) en tredjedel af medlemmerne, vil disse medlemmer dermed også kunne forhindre, at mødet afholdes virtuelt.

For at sikre åbenhed om forhandlingerne ved afholdelsen af virtuelle ekstraordinære møder i kommunalbestyrelser og regionsråd foreslås det, at der stilles krav om livestreaming af lyd eller video fra mødet eller offentliggørelse af en optagelse heraf snarest efter mødet.

Det foreslås, at oplysning om, at et ekstraordinært møde afholdes som et virtuelt møde, og tidspunktet for mødets afholdelse så vidt muligt skal offentliggøres.

Det foreslås, at reglerne om behandling af sager for lukkede døre i § 10, stk. 1, 2. og 3. pkt., i lov om kommunernes styrelse, der efter § 12, stk. 1, i regionsloven, jf. § 10, stk. 1, 2. og 3. pkt., i lov om kommunernes styrelse, også gælder for regionsrådene, skal finde tilsvarende anvendelse for ekstraordinære møder afholdt som virtuelle møder. Det betyder, at livestreaming af lyd eller video fra mødet eller offentliggørelse af optagelse heraf ikke skal ske for så vidt angår sager, hvor der vil eller kan forventes at blive inddraget fortrolige oplysninger, og sager om hjælp på det sociale område til enkeltpersoner. I tilfælde af livestreaming fra mødet skal denne afbrydes under behandlingen af sådanne sager. Tilsvarende skal en offentliggjort optagelse af mødet ikke omfatte behandlingen af sådanne sager. Det betyder også, at kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet eller formanden vil kunne

beslutte, at der ikke skal ske livestreaming af lyd eller video eller offentliggørelse af optagelse af drøftelser om, hvorvidt der er grundlag for en sådan lukket behandling af en sag.

Endelig foreslås det, at § 10, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, der efter § 12, stk. 1, i regionsloven, jf. § 10, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, også gælder for regionsrådene, skal finde tilsvarende anvendelse for ekstraordinære møder, der afholdes virtuelt. Det betyder, at kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet kan tillade ikke-medlemmer at deltage i sådanne virtuelle møder, i det omfang de efter bestemmelsen kan deltage i fysiske møder.

Der henvises til lovforslagets § 4, nr. 1-3, med tilhørende bemærkninger.

2.2.2. Adgang til at stille krav om revisorerklæring som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste

2.2.2.1. Gældende ret

Efter § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse kan et medlem af kommunalbestyrelsen vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. I så fald reduceres det faste vederlag. Valget foretages med virkning for et regnskabsår ad gangen. Erstatning ydes for deltagelse i de i stk. 1, litra a-e, nævnte møder m.v. Herudover kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde erstatning til et medlem for udførelse af de i stk. 1, litra f, nævnte aktiviteter. Erstatningen kan pr. dag højst udgøre det femdobbelte af det diætbeløb, som af indenrigs- og sundhedsministeren er fastsat for møder af ikke over 4 timers varighed, jf. § 16 a, stk. 2. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om ydelse af erstatningen, herunder om reduktion af det faste vederlag.

Det fremgår af § 16, stk. 6, i lov om kommunernes styrelse, at er der tillagt nogen særligt honorar eller vederlag, bortset fra ydelser efter stk. 1, 2 og 4, for varetagelse af et kommunalt hverv, kan der ikke ydes den pågældende erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med hvervets varetagelse.

Efter § 16 a, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til den, som uden at være medlem af kommunalbestyrelsen deltager i de i § 16, stk. 1, litra a-f, nævnte møder m.v.

Efter § 16 a, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse kan erstatning for tabt arbejdsfortjeneste pr. dag højst udgøre det femdobbelte af diætbeløbet for

møder af ikke over 4 timers varighed, jf. stk. 2. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om ydelse af erstatningen.

Det fremgår af § 16 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, at der er tillagt nogen særligt honorar eller vederlag for varetagelse af et kommunalt hverv, kan der ikke ydes den pågældende diæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse hermed.

Efter § 16, stk. 1, litra a-e, i lov om kommunernes styrelse omfatter det faste vederlag til kommunalbestyrelsens medlemmer deltagelse i møder i kommunalbestyrelsen og dennes udvalg samt underudvalg, jf. litra a, deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen, medmindre der på andet grundlag af fastsat bestemmelse om særskilt vederlæggelse, jf. litra b, deltagelse i kurser m.v., der af kommunalbestyrelsen eller af økonomiudvalget efter bemyndigelse fra kommunalbestyrelsen anses for at have betydning for varetagelsen af de under litra a og b nævnte hverv, jf. litra c, deltagelse i seminarer, jf. § 9 a, jf. litra d, samt deltagelse i revisionens forelæggelse af beretninger, jf. § 42 c, jf. litra e. For deltagelse i disse møder m.v. har medlemmet ret til at vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, ligesom kommunalbestyrelsen kan beslutte at yde et ikke-medlem erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for deltagelse i de nævnte møder m.v.

Efter § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse omfatter det faste vederlag til kommunalbestyrelsens medlemmer varetagelse af nærmere angivne kommunale hverv efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, jf. litra f. For udførelsen af disse aktiviteter kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde et medlem henholdsvis et ikke-medlem erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste.

Det fremgår af Indenrigs- og Sundhedsministeriets vederlagsvejledning, jf. vejledning nr. 9631 af 15. juni 2022 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv, at kommunalbestyrelsen normalt vil kunne anse tabet for dokumenteret ved en erklæring fra den pågældende selvstændigt erhvervsdrivende eller fra den pågældendes revisor, forudsat at de foreliggende omstændigheder i øvrigt sandsynliggør, at det påståede tab er lidt. Det må bero på en konkret vurdering i hver enkelt sag, hvilken dokumentation der kan kræves, før tabet kan anses for dokumenteret. Når kommunalbestyrelsen skal tage stilling til, om et tab er tilstrækkeligt dokumenteret, skal den iagttage de almindelige krav til bl.a. saglighed, lighed samt forbuddet mod skøn under regel. Der må som følge heraf udvises forsigtighed med at anvende helt faste modeller for, hvordan et tab skal beregnes eller dokumenteres.

Det fremgår videre af ministeriets vederlagsvejledning, at ministeriet har udtalt, at der næppe kan stilles et generelt og ufravigeligt krav til kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er selvstændigt erhvervsdrivende, om at dokumentere tabt arbejdsfortjeneste ved at fremlægge en revisorerklæring.

Tilsvarende regler gælder for vederlag m.v. til regionsrådets medlemmer, jf. regionslovens § 11, stk. 1, med henvisning til §§ 16 og 16 a i lov om kommunernes styrelse.

2.2.2.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at der er behov for, at kommunalbestyrelsen med hjemmel i lovgivningen kan stille et generelt krav om revisorerklæring i forhold til eksempelvis selvstændigt erhvervsdrivende, som modtager erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Som reglerne er i dag, beror det på en konkret vurdering i hver enkelt sag, hvilken dokumentation der kan kræves, før tabet kan anses for dokumenteret – det kan f.eks. være ved en erklæring fra medlemmet eller fra medlemmets revisor.

Det følger af ministeriets praksis, at der som følge heraf må udvises forsigtighed med at anvende helt faste modeller for, hvordan et tab skal beregnes eller dokumenteres, samt at der ikke kan stilles et generelt og ufravigeligt krav til kommunalbestyrelsesmedlemmer om at dokumentere tabt arbejdsfortjeneste ved at fremlægge en revisorerklæring. Når kommunalbestyrelsen skal tage stilling til, om et tab er tilstrækkeligt dokumenteret, skal den iagttagende de almindelige krav til bl.a. saglighed, lighed samt forbuddet mod skøn under regel.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets forståelse, at reglerne, som de er i dag, kan opleves som utilstrækkelige af de kommunale forvaltninger. Selv om der ikke konkret måtte være anledning til at betvivle det tab, som et medlem har angivet, kan en erklæring fra medlemmet selv således generelt opfattes som et meget spinkelt grundlag at udbetale erstatning på – en udbetaling, som kommunalbestyrelsen har ansvar for rigtigheden af. Denne usikkerhed skyldes bl.a. at det kan være vanskeligt for kommunen at vurdere, hvilken timetakst der skal tages udgangspunkt i ved beregningen af medlemmets tab.

I praksis kan dette indebære et behov for, at et tab dokumenteres ved indhentelse af revisorerklæring – også i højere grad end ministeriets praksis giver mulighed for.

For at understøtte kommunalbestyrelsernes arbejde med at tilvejebringe et grundlag for at vurdere, om et angivet tab kan anses for dokumenteret, foreslås det, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at adgangen til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for eksempelvis selvstændigt erhvervsdrivende gøres betinget af medlemmets fremlæggelse af en erklæring afgivet af en godkendt og af medlemmet uafhængig revisor. Herved opnås, at en uvildig sagkyndig har foretaget en gennemgang af medlemmets angivelse af sin tabte arbejdsfortjeneste.

2.2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i § 16 efter stk. 5 i lov om kommunernes styrelse indsættes et nyt stykke, hvorefter kommunalbestyrelsen kan beslutte, at adgangen efter stk. 5 til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste er betinget af medlemmets fremlæggelse af en erklæring afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte nærmere krav til revisorerklæringen og til medlemmets fremlæggelse heraf.

Det er op til kommunalbestyrelsen, hvorvidt og i hvilket omfang kommunalbestyrelsen vælger at beslutte at gøre medlemmets adgang til dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste betinget af medlemmets fremlæggelse af en revisorerklæring. Kommunalbestyrelsens beslutning skal være sagligt begrundet. Dette krav vil i almindelighed være opfyldt, hvis kommunalbestyrelsen vælger kun at stille dette krav til eksempelvis selvstændigt erhvervsdrivende. Kommunalbestyrelsen kan også vælge kun at stille krav til særlige grupper af selvstændigt erhvervsdrivende, hvor der erfaringsmæssigt i kommunen er særlige udfordringer med at få dokumenteret et medlems tabte arbejdsfortjeneste. Ønsker kommunalbestyrelsen også at stille dette krav til lønmodtagere, vil et sådant krav kræve en særlig saglig begrundelse. Et eksempel på en sådan begrundelse ville kunne være, at en eventuel tabt arbejdsfortjeneste ikke umiddelbart kan opgøres ud fra lønmodtagernes lønsedler, f.eks. fordi den pågældende har flere ansættelser eller får suppleret sin løn med andre indtægter. Det vil ikke være sagligt kun at stille krav om fremlæggelse af revisorerklæring til bestemte navngivne medlemmer.

Kommunalbestyrelsen kan efter det foreslåede stk. 6, 2. pkt., fastsætte nærmere krav til revisorerklæringen og til medlemmets fremlæggelse heraf, dvs. både til indholdet og selve fremlæggelsen. Kommunalbestyrelsen kan i medfør af det foreslåede stk. 6, 2. pkt., stille krav om, med hvilken sikkerhed

revisorerklæringen skal afgives, herunder med høj grad af sikkerhed. Beslutter kommunalbestyrelsen, at en erklæring skal afgives med begrænset sikkerhed eller høj grad af sikkerhed, skal revisor udføre erklæringsopgaven i overensstemmelse med god revisorskik, jf. revisorlovens § 16, stk. 1. Afgivelse af en erklæring med sikkerhed eller høj grad af sikkerhed forudsætter, at der er egnede kriterier, som revisor kan vurdere erklæringsemnet efter. Kommunalbestyrelsen vil i forbindelse med sin beslutning om medlemmets fremlæggelse af revisorerklæring være forpligtet til at fastsætte, hvilke handlinger revisor skal udføre, og dermed hvilke resultater revisor skal udtale sig om.

I § 16, stk. 10, i lov om kommunernes styrelse foreslås der indsat et nyt litra d, om godtgørelse af dokumenterede udgifter til revisorerklæring, som kommunalbestyrelsen efter stk. 6 har besluttet skal fremlægges som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste. Forslaget er begrundet i, at medlemmet ikke selv skal påføres udgifter som følge af kommunalbestyrelsens beslutning om at stille krav om revisorerklæring.

Godtgørelsen vil som de øvrige godtgørelser i § 16, stk. 10, der med lovforslagets § 4, nr. 4, bliver § 16, stk. 11, være obligatorisk for kommunalbestyrelsen at yde, men frivillig for kommunalbestyrelsesmedlemmet at modtage.

Tilsvarende regler foreslås for så vidt angår kommunalbestyrelsens adgang til at beslutte at tillægge ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste.

De foreslåede bestemmelser om adgang til at stille krav om revisorerklæring som betingelse for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste finder tilsvarende anvendelse på vederlag m.v. til medlemmer af regionsrådet, jf. regionslovens § 12, stk. 1.

Det foreslås desuden, at der i lov om kommunernes styrelse i § 16 indsættes et stk. 14 og i § 16 a indsættes et stk. 10 med en bemyndigelse, hvorefter indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om et maksimumbeløb for godtgørelsen for udgifter til revisorerklæring.

En tilsvarende bemyndigelse foreslås indsat i regionslovens § 11, stk. 4.

Formålet med bemyndigelserne er at give indenrigs- og sundhedsministeren mulighed for at sikre kommunerne mod uforholdsmæssigt store udgifter til godtgørelse af revisionsudgifter, hvis der skulle opstå behov herfor.

Der henvises til lovforslagets § 4, nr. 4, 8, 11, 12, 15 og 17, og § 5, nr. 2, med tilhørende bemærkninger.

2.2.3. Ret til fravær fra arbejde og beskyttelse mod afskedigelse for andre landes kommunal- og regionalpolitikere

2.2.3.1. Gældende ret

2.2.3.1.1. Gældende dansk ret

2.2.3.1.1.1. Ret til fravær fra arbejdet for personer, der varetager kommunal- og regionalpolitiske hverv i Danmark

§ 16 b, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse indeholder regler om ret til fravær fra arbejdet for personer, der varetager kommunalpolitiske hverv i Danmark.

Retten til fravær fra arbejdet til varetagelse af kommunale hverv blev indført ved lov nr. 380 af 14. juni 1995 om ændring af de kommunale styrelseslove m.v.

Formålet med lovændringen var at sikre en mere ligelig repræsentation af privat og offentligt ansatte i kommunalbestyrelserne, jf. Folketingstidende 1994-1995, tillæg A, L 167, side 2081.

Efter § 16 b, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse har et medlem af kommunalbestyrelsen, der er lønmodtager, ret til fravær fra arbejdet, i det omfang det er nødvendigt af hensyn til deltagelse i de møder m.v., der er nævnt i lovens § 16, stk. 1, litra a-e.

Et medlem af kommunalbestyrelsen har således ret til fravær fra arbejdet, i det omfang det er nødvendigt af hensyn til medlemmets deltagelse i møder i kommunalbestyrelsen og dennes udvalg samt underudvalg, jf. § 16, stk. 1, litra a, i lov om kommunernes styrelse, medlemmets deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen, medmindre der på andet grundlag er fastsat bestemmelse om særskilt vederlæggelse, jf. litra b, medlemmets deltagelse i kurser m.v., der af kommunalbestyrelsen eller af økonomiudvalget efter bemyndigelse fra kommunalbestyrelsen anses for at have betydning for varetagelsen af de under litra a og b nævnte hverv, jf. litra c, medlemmets deltagelse i seminarer, jf. § 9 a og § 16, stk. 1, litra d, i lov om kommunernes styrelse, eller medlemmets deltagelse i revisionens forelæggelse af beretninger, jf. § 42 c og § 16, stk. 1, litra e.

Retten til fravær omfatter således deltagelse i egentlige møder samt deltagelse i seminarer og deltagelse i kurser m.v., der er af betydning for udførelsen af det kommunale hverv. Besigtigelser, tilsynsforretninger, deltagelse i indvielser, receptioner, lignende repræsentative opgaver, partigruppemøder eller partimøder falder uden for bestemmelsens anvendelsesområde. Se nærmere Folketingstidende 1994-1995, tillæg A, L 167, side 2090.

Efter § 16 b, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse har borgmesteren, magistratsmedlemmer, jf. § 64, og de i § 64 a nævnte udvalgsformænd med delt administrativ ledelse ikke ret til fravær efter § 16 b, stk. 1. Baggrunden herfor er, at der er tale om heltidshverv.

Efter § 16 b, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse omfatter retten til fravær efter stk. 1 ikke tilfælde, hvor afgørende hensyn til arbejdets varetagelse taler mod, at der indrømmes ret til fravær.

Der skal i den forbindelse lægges vægt på fraværets omfang og på arbejdsgiverens mulighed for at erstatte den specialiserede arbejdskraft. Meget specialiserede arbejdsfunktioner kan være vanskelige at erstatte, og er det ikke muligt at finde en afløser eller tilrette arbejdets udførelse på en anden måde, vil det i sådanne særlige tilfælde derfor kunne være udelukket for lønmodtageren at kræve frihed, jf. Folketingstidende 1994-1995, tillæg A, L 167, side 2090.

Reglerne i § 16 b, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse om ret til fravær fra arbejdet finder tilsvarende anvendelse på hvervet som medlem af et regionsråd, jf. § 12, stk. 1, i regionsloven.

Henvisningen i regionslovens § 12, stk. 1, til § 16 b, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse indebærer, at et regionsrådsmedlem, der er lønmodtager – medmindre afgørende hensyn til arbejdets varetagelse taler mod, at der indrømmes ret til fravær – har ret til fravær fra arbejdet, i det omfang det er nødvendigt af hensyn til medlemmets deltagelse i møder i regionsrådet samt i forretningsudvalget nedsat i medfør af regionslovens § 13, stk. 1, særlige udvalg nedsat i medfør § 13, stk. 6, eller i regionsrådets økonomiudvalg og stående udvalg, hvis regionsrådet har valgt denne styreform, jf. § 36 a, samt medlemmets deltagelse i regionale hverv, kurser m.v., seminarer og revisionens forelæggelse af beretninger som nærmere fastsat i § 16, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse. Henvisningen indebærer endvidere, at regionsrådsformanden ikke har ret til fravær efter regionslovens § 12, stk. 1, jf. § 16 b, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

2.2.3.1.1.1. Mulighed for aftale om ret til fravær fra arbejdet for personer, der varetager kommunal- eller regionalpolitiske hverv i andre lande

Efter § 16 b, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse kan indenrigs- og sundhedsministeren under forudsætning af gensidighed indgå aftale med et andet land, hvorefter personer, der varetager kommunalpolitiske hverv i det pågældende land, kan opnå ret til fravær fra arbejdet i Danmark af hensyn til varetagelsen af det kommunalpolitiske hverv, i det omfang der er fastsat i § 16 b, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse.

Bestemmelsen fastsætter ingen forpligtelse for indenrigs- og sundhedsministeren til at indgå aftaler med et andet land om ret til fravær fra arbejdet for personer, der varetager kommunalpolitiske hverv i det pågældende andet land. Det er således op til indenrigs- og sundhedsministeren, i hvilket omfang og på hvilken måde bemyndigelsen vil blive udnyttet. Der henvises til Folketingstidende 2014-15 (1. samling), tillæg A, L 54, side 10.

Efter § 16 b, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse kan indenrigs- og sundhedsministeren fastsætte regler med henblik på opfyldelsen af en aftale, jf. § 16 b, stk. 4.

Tilsvarende kan indenrigs- og sundhedsministeren efter § 12, stk. 2, i regionsloven under forudsætning af gensidighed indgå aftale med et andet land, hvorefter personer, der varetager regionalpolitiske hverv i det pågældende land, kan opnå ret til fravær fra arbejdet i Danmark af hensyn til varetagelsen af det regionalpolitiske hverv, i det omfang der er fastsat i regionslovens § 12, stk. 1, jf. § 16 b, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse. Efter § 12, stk. 3, i regionsloven kan indenrigs- og sundhedsministeren fastsætte regler med henblik på opfyldelsen af en aftale, jf. § 12, stk. 2.

Muligheden for at indgå aftale herom blev indført ved lov nr. 180 af 24. februar 2015 om ændring af lov om kommunernes styrelse og regionsloven.

Formålet med lovændringen var at sikre lønmodtagere på tværs af landegrænser ret til fravær fra arbejdet ved varetagelse af politiske hverv i kommune og region, jf. Folketingstidende 2014-15 (1. samling), tillæg A, L 54, side 2.

Bemyndigelsen har ikke været udnyttet.

2.2.3.1.1.2. Beskyttelse af lønmodtagere, der varetager kommunal- og regionalpolitiske hverv i Danmark, mod afskedigelse

§§ 16 c og 16 d i lov om kommunernes styrelse indeholder regler om beskyttelse mod afskedigelse af en lønmodtager, der er opført på en kandidatliste til et kommunalvalg eller er valgt til en kommunalbestyrelse.

Beskyttelsen mod afskedigelse af en lønmodtager, der er opført på en kandidatliste til et kommunalvalg eller er valgt til en kommunalbestyrelse, blev indført ved lov nr. 380 af 14. juni 1995 om ændring af de kommunale styrelseslove m.v.

Formålet med lovændringen var at sikre, at retten til fravær så vidt som muligt gives et reelt indhold, jf. Folketingstidende 1994-1995, tillæg A, L 167, side 2082.

Efter § 16 c i lov om kommunernes styrelse må en arbejdsgiver ikke afskedige en lønmodtager, fordi denne er opført på en kandidatliste til et kommunalvalg eller er valgt til en kommunalbestyrelse.

Beskyttelsen mod afskedigelse, fordi vedkommende »er valgt til en kommunalbestyrelse«, omfatter den samlede opgavevaretagelse som kommunalbestyrelsesmedlem. Bestemmelsen beskytter således også mod afskedigelse begrundet i, at det pågældende medlem er blevet valgt til medlem af eller formand for et af kommunalbestyrelsen nedsat udvalg eller har deltaget i møder i anden sammenhæng, seminarer, kurser m.v. i forbindelse med det kommunale hverv, jf. Folketingstidende 1994-1995, tillæg A, L 167, side 2090.

Derimod omfatter beskyttelsen ikke afskedigelse begrundet i, at et medlem er valgt til borgmester eller medlem af en magistrat. Baggrunden herfor er, at der er tale om et fuldtidshverv. Borgmesteren og medlemmerne af en magistrat vil dog fortsat være beskyttet mod afskedigelse, der er begrundet i, at vedkommende er opført på en kandidatliste eller er (gen)valgt til kommunalbestyrelsen, jf. Folketingstidende 1994-1995, tillæg A, L 167, side 2090-91.

Ud over den periode, hvor lønmodtageren er medlem af kommunalbestyrelsen, gælder beskyttelsen mod afskedigelse også i den tid forud for et kommunalvalg, hvor den pågældende er opført på en kandidatliste, samt den periode efter kommunalvalget, hvor den nye kommunalbestyrelse er valgt, men endnu ikke tiltrådt, jf. Folketingstidende 1994-1995, tillæg A, L 167, side 2091.

Det følger af § 16 d, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, at såfremt en lønmodtager, der er opført på en kandidatliste til et kommunalvalg eller er valgt til en kommunalbestyrelse, afskediges, påhviler det arbejdsgiveren at godtgøre, at afskedigelsen ikke skyldes disse forhold.

Bestemmelsen indebærer, at det er arbejdsgiveren, der skal bevise, at en afskedigelse ikke er sket i strid med bestemmelsen i § 16 c i lov om kommunernes styrelse.

Efter § 16 d, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse skal arbejdsgiveren betale en godtgørelse, hvis en lønmodtager afskediges i strid med § 16 c.

Efter § 16 d, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse fastsættes godtgørelsen, der ikke kan overstige 78 ugers løn, under hensyn til lønmodtagerens ansættelsestid og sagens omstændigheder i øvrigt.

Reglerne i §§ 16 c og 16 d i lov om kommunernes styrelse om beskyttelse mod afskedigelse af en lønmodtager, der er opført på en kandidatliste til et kommunalvalg eller er valgt til en kommunalbestyrelse, finder tilsvarende anvendelse på hvervet som medlem af et regionsråd, jf. § 12, stk. 1, i regionsloven. Beskyttelsen omfatter dermed beskyttelse mod afskedigelse af en lønmodtager, der er opført på en kandidatliste til et regionsrådsvalg eller er valgt til et regionsråd. Beskyttelsen omfatter ikke afskedigelse begrundet i, at et medlem er valgt til regionsrådsformand, men omfatter fortsat afskedigelse begrundet i, at vedkommende er opført på en kandidatliste eller er (gen)valgt som regionsrådsmedlem.

Der findes på nuværende tidspunkt ikke regler i dansk lovgivning, efter hvilke indenrigs- og sundhedsministeren under forudsætning af gensidighed kan indgå aftale med et andet land, hvorefter personer, der varetager kommunal- eller regionalpolitiske hverv i det pågældende land, kan opnå beskyttelse mod afskedigelse fra arbejdet i Danmark af hensyn til varetagelsen af det kommunal- eller regionalpolitiske hverv.

2.2.3.1.2. Gældende EU-ret

Artikel 45 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) sikrer arbejdskraftens fri bevægelighed inden for Unionen. Alle foranstaltninger, som kan hindre den fri bevægelighed, og som ikke kan begrundes efter EU-retten, skal derfor ophæves og har efter EU-retten ingen virkning. Det bemærkes herved, at traktaten og forordningerne og dertil egnede bestemmelser i direktiverne efter EU-retten gælder umiddelbart i de enkelte medlemsstater.

EU-Domstolen har i sin praksis fastlagt, hvad der udgør en hindring af den fri bevægelighed. Det afgørende er, om arbejdstagere, som er statsborgere i medlemsstaten, stilles bedre – retligt eller faktisk – end arbejdstagere, som er statsborgere i andre medlemsstater.

En hindring af arbejdskraftens fri bevægelighed vil kun kunne opretholdes, hvis den kan begrundes i et lovligt hensyn, og hvis den er egnet og proportional. Se hertil dom afsagt den 28. november 1989 i sag C-379/87, Groener, præmis 17-24.

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 492/2011 af 5. april 2011 om arbejdskraftens fri bevægelighed inden for Unionen uddyber principperne fra artikel 45 TEUF. Af forordningens artikel 7, stk. 2, fremgår, at arbejdstageren nyder samme sociale og skattemæssige fordele som indenlandske arbejdstagere.

EU-Domstolen har gentagne gange i sin praksis fastslået, at forordningens artikel 7, stk. 2, omfatter alle rettigheder, med og uden tilknytning til arbejdskontrakten, som tilkommer en arbejdstager, og som – hvis de samme rettigheder gives til vandrende arbejdstagere – må antages at kunne fremme mobiliteten inden for Unionen. Domstolen har således anlagt en meget bred fortolkning af begrebet »social fordel«, hvor alle rettigheder, som må antages at kunne fremme mobiliteten, er omfattet. Se hertil dom afsagt den 27. marts 1985 i sag C-249/83, Hoeckx, præmis 20 og dom afsagt den 12. maj 1998 i sag C-85/96, Martínez Sala, præmis 25. Det vil sige, at alle sociale og skattemæssige fordele, som medlemsstaten tildeler bestemte grupper af arbejdstagere, ikke må tildeles på en måde, som er direkte eller indirekte diskriminerende.

Forpligtelser efter forordning nr. 492/2011 og traktatens bestemmelser om arbejdskraftens fri bevægelighed finder anvendelse på EU- og EØS-statsborgere samt deres familiemedlemmer i den forstand, som det er opstillet i artikel 2, nr. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF, EU-Tidende 2004, nr. L 158. Efter opholdsdirektivets artikel 24, stk. 1, 2. pkt., har familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, men som har ret til ophold eller tidsubegrænset ophold, ret til ligebehandling.

Retten til arbejdskraftens fri bevægelighed finder ligeledes anvendelse på statsborgere fra Schweiz, jf. artikel 9, stk. 1, i bilag I i aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer.

Britiske statsborgere, der udøvede deres ret til fri bevægelighed som arbejdstagere i EU i overensstemmelse med EU-retten inden udløbet af overgangsperioden den 31. december 2020 i udtrædelsesaftalen mellem EU og Det Forenede Kongerige og stadig udøver retten herefter, har bevaret de

rettigheder, der følger af arbejdskraftens fri bevægelighed, jf. artikel 24, jf. artikel 126 i aftale om Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtræden af Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab.

Forpligtelserne efter EU-retten finder ikke anvendelse på tredjelandstatsborgere, medmindre de er familiemedlemmer til EU- og EØS-statsborgere, statsborgere i Schweiz eller de af EU-retten omfattede britiske statsborgere, der har krav herpå efter EU-retten.

Statsborgere fra tredjelande med associeringsaftaler med EU har derimod ikke ret til fri bevægelighed inden for Unionen. Det følger af EU-Domstolens praksis, at disse statsborgere kun kan påberåbe sig bestemte rettigheder på en enkelt værtsmedlemsstats område, hvorfor de ikke kan påberåbe sig ligebehandling i grænseoverskridende tilfælde inden for Unionen.

Efter EU-Domstolens praksis er der EU-retligt ikke noget til hinder for, at Danmark giver rettigheder til tredjelandstatsborgere, selv om Danmark ikke er forpligtet hertil efter EU-retten. Der vil heller ikke være noget til hinder for, at Danmark kun giver rettigheder til tredjelandstatsborgere fra udvalgte lande, f.eks. ud fra et gensidighedsprincip.

2.2.3.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering, at kommunal- og regionalpolitikeres ret til fravær og beskyttelse mod afskedigelse fra deres almindelige arbejde er omfattet af EU-rettens anvendelsesområde. Som anført i pkt. 2.2.3.1.1 har en unionsborger efter gældende dansk ret kun samme ret til fravær som kommunal- og regionalpolitikere i Danmark, hvis Danmark har indgået en aftale herom med en gensidighedsforpligtelse med den relevante medlemsstat, ligesom en unionsborger ikke er omfattet af den beskyttelse mod afskedigelse, som tilkommer kommunal- og regionalpolitikere i Danmark. Den potentielle begrænsning af arbejdskraftens fri bevægelighed, der følger heraf, vurderes ikke at kunne retfærdiggøres i henhold til EU-retten.

På den baggrund er det Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering, at de gældende danske regler skal fortolkes i overensstemmelse med EU-retten, således at der ikke kan stilles som betingelse for at have ret til fravær, i det omfang det er nødvendigt for at varetage deres politiske hverv, eller ret til beskyttelse mod afskedigelse, at der er tale om et kommunal- og regionalpolitisk hverv i Danmark, hvis der er tale om EU- og EØS-statsborgere, herunder også personer med dansk indfødsret, der arbejder i Danmark, og som varetager et kommunal- eller regionalpolitisk hverv i et andet EU- eller EØS-land. Tilsvarende gælder som anført i pkt. 2.2.3.1.2 for

statsborgere i Schweiz og for britiske statsborgere, der udøvede deres ret til fri bevægelighed som arbejdstagere i EU i overensstemmelse med EU-retten inden udløbet af overgangsperioden den 31. december 2020, og som stadig udøver denne ret, samt for familiemedlemmer til EU- og EØS-statsborgere, statsborgere i Schweiz og de af bestemmelsen omfattede britiske statsborgere, som har krav herpå efter EU-retten.

Det er endvidere Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering, at lovgivningen ved førstkomende lejlighed skal ændres, således at Danmarks EU-retlige forpligtelser afspejles i dansk lovgivning. Denne forpligtelse udmøntes i dette lovforslag.

Det bemærkes, at ministeriet ikke er bekendt med tilfælde, hvor lønmodtagere i en dansk myndighed, institution eller virksomhed varetager kommunal- eller regionspolitiske hverv i et andet EU- eller EØS-land, Schweiz eller Det Forenede Kongerige.

2.2.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at EU- og EØS-statsborgere, herunder også personer med dansk indfødsret, der arbejder i Danmark, og som varetager et kommunal- eller regionalpolitisk hverv i et andet EU- eller EØS-land, har samme ret til fravær fra arbejdet i Danmark som personer med dansk indfødsret, der arbejder i Danmark og varetager et kommunal- eller regionalpolitisk hverv i Danmark. Det vil ligeledes gælde for statsborgere i Schweiz og for britiske statsborgere, der udøvede deres ret til fri bevægelighed som arbejdstagere i EU i overensstemmelse med EU-retten inden udløbet af overgangsperioden den 31. december 2020, og som stadig udøver denne ret. Det vil endvidere gælde for familiemedlemmer til EU- og EØS-statsborgere, statsborgere i Schweiz og de af bestemmelsen omfattede britiske statsborgere, som har krav herpå efter EU-retten.

Det foreslås endvidere, at EU- og EØS-statsborgere, herunder også personer med dansk indfødsret, der arbejder i Danmark, og som varetager et kommunal- eller regionalpolitisk hverv i et andet EU- eller EØS-land, har samme ret til beskyttelse mod afskedigelse fra arbejdet i Danmark som personer med dansk indfødsret, der arbejder i Danmark og varetager et kommunal- eller regionalpolitisk hverv i Danmark. Det vil ligeledes gælde for statsborgere i Schweiz og for britiske statsborgere, der udøvede deres ret til fri bevægelighed som arbejdstagere i EU i overensstemmelse med EU-retten inden udløbet af overgangsperioden den 31. december 2020, og som stadig udøver denne ret. Det vil endvidere gælde for familiemedlemmer til EU- og EØS-statsborgere, statsborgere i Schweiz og de af bestemmelsen omfattede britiske statsborgere, som har krav herpå efter EU-retten.

Herved afspejles Danmarks EU-retlige forpligtelser i dansk lovgivning.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er som anført i pkt. 2.2.3.2 ikke bekendt med tilfælde, hvor lønmodtagere i en dansk myndighed, institution eller virksomhed varetager kommunal- eller regionspolitiske hverv i et andet EU- og EØS-land, Schweiz eller Det Forenede Kongerige. Det er ministeriets forventning, at det ved forslagets ikrafttrædelse, fortsat vil dreje sig om en meget begrænset personkreds.

Danske myndigheder, institutioner og virksomheder vil skulle følge de regler, der gælder for den ret til fravær og beskyttelse mod afskedigelse, som gælder for personer, der varetager et kommunal- eller regionalpolitisk hverv i Danmark.

Danske myndigheder, institutioner og virksomheder samt personer, der varetager kommunal- og regionalpolitiske hverv, vil ikke som følge af den foreslåede ordning være omfattet af en oplysningspligt eller anden form for indberetning til nogen offentlig myndighed.

Hvis der måtte opstå behov for ret til fravær for personer, der varetager kommunal- og regionalpolitiske hverv i et andet land end EU-, EØS-lande eller Schweiz, eller tredjelandstatsborgere, der varetager kommunal- og regionalpolitiske hverv i et EU-, EØS-land eller Schweiz, og dette skønnes hensigtsmæssigt, vil Danmark som hidtil have mulighed for under forudsætning af gensidighed at indgå en aftale med det pågældende land herom, jf. nærmere pkt. 2.2.3.1.1.1. Det foreslås, at en tilsvarende mulighed fastsættes for så vidt angår beskyttelse mod afskedigelse.

Der henvises til forslagets § 4, nr. 18-22, og § 5, nr. 3-6, med tilhørende bemærkninger.

2.2.4. Forbud mod anbringelse af kommuners og regioners midler i alternative investeringsfonde

2.2.4.1. Gældende ret

Reglerne om kommuners anbringelse af likvide midler er fastsat i § 44 i lov om kommunernes styrelse. Reglerne i § 44 gælder tilsvarende for regioner, jf. regionslovens § 29.

Det følger af § 44 i lov om kommunernes styrelse, at midler, som ikke af hensyn til de daglige forretninger skal foreligge kontant, skal indsættes i pengeinstitut eller på postgirokonto eller anbringes i sådanne obligationer eller investeringsbeviser, i hvilke fondes midler kan anbringes.

Med hensyn til investeringsbeviser følger det af bestemmelsen, at en kommune eller en region kan anbringe midler heri, hvis fonde har adgang hertil.

De nærmere regler om fondes anbringelse af midler er fastsat i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 1525 af 28. oktober 2020 om anbringelse og bestyrelse af fondes midler (anbringelsesbekendtgørelsen). Denne bekendtgørelse gælder som følge af henvisningen i § 44 i lov om kommunernes styrelse, jf. regionslovens § 29, også for kommuner og regioner for så vidt angår arten af investeringsbeviser, i hvilke fondes midler kan anbringes.

Det følger af anbringelsesbekendtgørelsens § 5, stk. 1, nr. 5, og § 13, at fonde – og dermed også kommuner og regioner – under visse nærmere betingelser kan anbringe deres midler i alternative investeringsfonde.

Kommuner og regioner kan således på samme måde som fonde efter anbringelsesbekendtgørelsens § 13, stk. 1, anbringe midler i andele i alternative investeringsfonde omfattet af lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v., herunder kapitalforeninger, jf. kapitel 23 i lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1047 af 14. oktober 2019, når forvalteren af den pågældende alternative investeringsfond har tilladelse til at markedsføre den alternative investeringsfond over for detailinvestorer i Danmark. Kommuner og regioner kan endvidere på samme måde som fonde anbringe midler i andele i alternative investeringsfonde, der har udpeget en forvalter fra et andet land inden for Den Europæiske Union, eller et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, når forvalteren har fået tilladelse i henhold til regler, der gennemfører direktiv 2011/61/EU af 8. juni 2011 om forvaltere af alternative investeringsfonde, og når forvalteren af den pågældende alternative investeringsfond har tilladelse til at markedsføre den alternative investeringsfond over for detailinvestorer i Danmark.

Der må efter anbringelsesbekendtgørelsens § 13, stk. 2, højst erhverves en ejerandel på 5 pct. i hvert af de underliggende aktiver.

Det følger af anbringelsesbekendtgørelsens § 5, stk. 2, at højst 15 pct. af fondes midler må anbringes i alternative investeringsfonde. Denne kvantitative begrænsning gælder ikke for kommuners og regioners anbringelse af midler. Det skyldes, at § 44 i lov om kommunernes styrelse, der gælder tilsvarende for regioner, jf. regionslovens § 29, alene henviser til arten af obligationer og investeringsbeviser, i hvilke fondes midler kan anbringes, og ikke til de kvantitative begrænsninger, som gælder for fondes anbringelser.

2.2.4.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

Ved Justitsministeriets udstedelse af den seneste anbringelsesbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 1525 af 28. oktober 2020 om anbringelse og bestyrelse af fondes midler) blev der fastsat ændrede regler for fondes anbringelse af midler, hvorved fonde fik mulighed for at anbringe en mindre del af deres midler i alternative investeringsfonde under visse nærmere angivne betingelser.

Af Civilstyrelsens høringsbrev af 1. september 2020 vedrørende den senere bekendtgørelse nr. 1525 af 28. oktober 2020 om anbringelse og bestyrelse af fondes midler fremgik om baggrunden for ændringen bl.a., at forslaget om ændring af anbringelsesbekendtgørelsen skulle ses i lyset af de senere års lave renteniveau og det deraf følgende lave afkast af fondes midler samt udfordringer med de gældende anbringelsesregler, og at bekendtgørelsen desuden efter ønske fra fondene var blevet tilpasset med nye investeringsprodukter.

De ændrede regler for fondes anbringelse af midler indebærer, at kommuner og regioner nu også under visse nærmere angivne betingelser kan anbringe deres midler i alternative investeringsfonde.

Af anbringelsesbekendtgørelsens § 5, stk. 2, fremgår, at højst 15 pct. af fondes midler må anbringes i alternative investeringsfonde. Af Civilstyrelsens ovennævnte høringsbrev fremgik, at denne grænse var fastsat af hensyn til de risici, som er forbundet med investeringer i alternative investeringsfonde.

Da denne kvantitative begrænsning ikke gælder for kommuner og regioner, sendte det daværende Indenrigs- og Boligministerium, nu Indenrigs- og Sundhedsministeriet, den 11. februar 2022 et brev til samtlige kommunalbestyrelser og regionsråd, hvor ministeriet orienterede om de ændrede regler i anbringelsesbekendtgørelsen.

Desuden anførte ministeriet, at grænsen på 15 pct. i bekendtgørelsens § 5, stk. 2, var fastsat af hensyn til de risici, som er forbundet med investeringer i alternative investeringsfonde, og gjorde opmærksom på, at formålet med bestemmelsen i § 44 i lov om kommunernes styrelse, som gælder tilsvarende for regioner, jf. regionslovens § 29, er at sikre en betryggende forvaltning af kommuners og regioners midler, herunder at kommunale og regionale aktiver ikke anvendes til spekulation med risiko for tab.

Ministeriet henstillede derfor til, at kommuner og regioner var tilbageholdende med at investere i alternative investeringsfonde, og at kommuner og regioner fortsat førte en forsigtig og ansvarlig politik vedrørende deres investeringer.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at kommunerne og regionerne har fulgt ministeriets henstilling om at udvise tilbageholdenhed

med at anbringe deres midler i alternative investeringsfonde. Ministeriet er således ikke bekendt med, at der er kommuner eller regioner, der har anbragt midler heri.

Henset til de risici, der er forbundet med investeringer i alternative investeringsfonde, er det imidlertid Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at kommuners og regioners adgang til at anbringe midler i alternative investeringsfonde stemmer dårligt overens med formålet med bestemmelsen i § 44 i lov om kommunernes styrelse, der gælder tilsvarende for regioner, jf. regionslovens § 29, som er at sikre en betryggende forvaltning af kommuners og regioners midler, herunder at kommunale og regionale aktiver ikke anvendes til spekulation med risiko for tab.

På den baggrund finder Indenrigs- og Sundhedsministeriet det rigtigst at indføre et forbud mod anbringelse af kommuners og regioners midler i alternative investeringsfonde, således at retstilstanden for så vidt angår kommuners og regioners anbringelse af midler på dette punkt føres tilbage til, hvad der var gældende forud for Justitsministeriets udstedelse af den seneste anbringelsesbekendtgørelse.

2.2.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at indføre et forbud i § 44 i lov om kommunernes styrelse, der gælder tilsvarende for regioner, jf. regionslovens § 29, mod anbringelse af kommuners og regioners midler i alternative investeringsfonde.

Forbuddet vil indebære, at kommuner og regioner fremover ikke kan anbringe midler i alternative investeringsfonde uanset anbringelsesbekendtgørelsens bestemmelser herom for så vidt angår fondes anbringelse af midler.

Det foreslås, at kommuner og regioner, der før lovens ikrafttræden har anbragt midler i alternative investeringsfonde, skal bringe sådanne anbringelser til ophør senest den 31. december 2024.

Der henvises til forslagets § 4, nr. 24 og 25, med tilhørende bemærkninger.

2.2.5. Bemyndigelse til at fastsætte regler om vederlæggelse af bestyrelsesmedlemmer i kommunale fællesskaber

2.2.5.1. Gældende ret

Efter § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse skal aftaler om samarbejde mellem kommuner, som vil medføre indskrænkning i de enkelte deltagende

kommunalbestyrelseres beføjelser, godkendes af Ankestyrelsen, der varetager det kommunale tilsyn i første instans. Ved kommunale fællesskaber forstås et samarbejde omfattet af lovens § 60, stk. 1, inden for hvilket de samarbejdende kommuner afgiver beføjelser til et nyt styrende organ for samarbejdet.

Siden 1. juli 2018 har kommunale fællesskaber, jf. § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, der opfylder revisorlovens betingelser for at være små virksomheder, været undtaget fra kravet om Ankestyrelsens godkendelse af fællesskabets vedtægter, jf. lovens § 60 a, stk. 1. For disse kommunale fællesskaber kan der fra samme tidspunkt efter lovens § 60 a, stk. 4, kun fastsættes vilkår om, at det kommunale fællesskab yder diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til medlemmerne af det styrende organ for deltagelse i møder som led i hvervet.

Lov om kommunernes styrelse indeholder ikke regler om vederlæggelse af medlemmer af de styrende organer i større kommunale fællesskaber, der ikke er omfattet af lovens § 60 a.

Samarbejdsaftalen, dvs. vedtægterne for et kommunalt fællesskab, udgør hjemmelsgrundlaget for vederlæggelsen af medlemmerne af et styrende organ i det kommunale fællesskab. Det betyder, at der alene kan udbetales vederlag, herunder diæter samt erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, til medlemmerne af et kommunalt fællesskabs styrende organ, hvis dette fremgår af de af tilsynsmyndigheden godkendte vedtægter.

Den 4. marts 1981 udsendte det daværende Indenrigsministerium en cirkulæreskrivelse til tilsynsmyndighederne om vederlæggelse af hverv som medlem af bestyrelsen for selskaber, som helt eller delvist er i offentligt eje. De principper, som er kommet til udtryk i cirkulæreskrivelsen, finder fortsat anvendelse for fastsættelse af vederlag til bestyrelsesmedlemmer i større kommunale fællesskaber, der ikke er omfattet af § 60 a i lov om kommunernes styrelse. Det fremgår af cirkulæreskrivelsen, at vederlæggelsen af hvervet som bestyrelsesmedlem som udgangspunkt bør ske på grundlag af reglerne om mødediæter, som i dag er reguleret i § 16 a i lov om kommunernes styrelse. Udgangspunktet ved den kommunale tilsynsmyndigheds godkendelse af vedtægterne er således, at der alene kan vederlægges med udbetaling af mødediæter og/eller erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste.

I de tilfælde, hvor forberedelsen til møderne går ud over, hvad der normalt kan forventes, eller hvor der foreligger en betydelig arbejdsindsats, der ikke direkte er knyttet til mødevirksomhed, f.eks. forberedelsesarbejde, deltagelse i drøftelser, forhandlinger, besigtigelser o.l., har den kommunale godkendelsesmyndighed dog ved godkendelse af vedtægterne for det kommunale fællesskab godkendt et fast vederlag. Det vil ofte være formanden eller

næstformanden, der har en sådan merbelastning, som ikke er knyttet til egentlig mødetid. Ud over tidsforbruget indgår det endvidere i vurderingen af, om et fast vederlag er berettiget, om selskabet har en omsætning af en vis størrelse.

I gældende praksis lægges der meget vægt på de individuelle timeopgørelser, der er forbundet med bestyrelseshvervet, ved fastsættelsen af den tid, der anvendes eller forventes anvendt ved bestyrelseshvervet. I gældende praksis vil betalingen pr. time blive beregnet med udgangspunkt i den gældende årsløn, som oppebæres af folketingsmedlemmer, medmindre der foreligger særlige holdepunkter for noget andet.

Vilkår om vederlæggelse af medlemmer af de styrende organer i små kommunale fællesskaber omfattet af § 60 a i lov om kommunernes styrelse, som efter de nævnte principper og praksis er fastsat og godkendt før den 1. juli 2018, er fortsat gyldige og kan derfor danne grundlag for udbetaling af vederlag.

2.2.5.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

Gældende praksis for vederlæggelse af bestyrelsesmedlemmer i kommunale fællesskaber, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, er baseret på tilsynsmyndighedernes godkendelse ud fra en skønsmæssig vurdering af vederlagets størrelse i hvert enkelt fællesskab og for hver enkelt bestyrelsespost. Dette er både ressourcekrævende for tilsynsmyndighederne og for de enkelte kommunale fællesskaber og giver – i kraft af den konkrete og individuelle vurdering – ikke helt forudsigelige resultater.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder det på den baggrund hensigtsmæssigt at få mulighed for med inddragelse af KL at fastsætte enklere og mere gennemsigtige regler for vederlæggelsen i kommunale fællesskaber, baseret på objektive kriterier.

En objektiv tildelingsnøgle for vederlag kunne f.eks. med udgangspunkt i det samlede faktiske vederlag til fællesskaberne være fællesskabets regnskabstal i form af fællesskabets balance, nettoomsætning og antal heltidsbeskæftigede. Tilsynsmyndighedernes godkendelse af bestyrelsesmedlemmers vederlæggelse vil herefter ikke længere være nødvendig.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet vurderer på den baggrund, at et objektiveret regelsæt for vederlæggelse af bestyrelsesmedlemmer i § 60-fællesskaber vil kunne understøtte en mere gennemsigtig og enklere administration af området. Regelsættet vil tage udgangspunkt i det nuværende samlede vederlagsniveau for de kommunale fællesskaber, der vil blive omfattet af regelsættet. Det er således ikke tanken samlet set at fastsætte en større eller

mindre vederlagsramme for de politikere, der vederlægges som følge af deres medlemskab af et styrende organ for et kommunalt fælleskab, men at skabe en mere transparent og enkel ordning.

Dette kræver en bemyndigelse i lovgivningen, så det bliver muligt med inddragelse af KL at basere vederlæggelsen på tekniske beregninger med udgangspunkt i f.eks. fællesskabernes størrelse og regnskabstal og det eksisterende samlede vederlagsniveau. Ved en bemyndigelse gives også den fornødne fleksibilitet til at fastsætte ændrede vederlagsregler ud fra ændrede regnskabstal for fællesskaberne.

2.2.5.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås i, at der § 60 i lov om kommunernes styrelse indsættes et stk. 4 med en bemyndigelse, hvorefter indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om vederlæggelse af medlemmerne af de styrende organer for kommunale fællesskaber.

Formålet med bemyndigelsen er at give indenrigs- og sundhedsministeren adgang til at fastsætte nærmere regler for vederlæggelse af medlemmerne af de styrende organer for kommunale fællesskaber, baseret på et objektivt grundlag, f.eks. selskabets størrelse og regnskabstal.

Det vil ikke være pligtmæssigt at udnytte bemyndigelsen. Bemyndigelsen vil kunne udnyttes, hvis Indenrigs- og Sundhedsministeriet efter drøftelse med KL vil kunne udfærdige en model baseret på objektive kriterier, som tager udgangspunkt i det nuværende samlede vederlagsniveau for den eller de pågældende grupper af kommunale fællesskaber. I det omfang bemyndigelsen skal udnyttes for kommunale fællesskaber, der også er reguleret i sektorlovgivningen, som eksempelvis trafikselskaber, skal udmøntningen heraf også drøftes med vedkommende fagministerium. Bemyndigelsen vil kunne anvendes således, at der fastsættes forskellige regler om vederlag for forskellige objektivt afgrænsede grupper af fællesskaber.

Da bemyndigelsen vil kunne udnyttes til at fastsætte regler, der giver et loft for vederlæggelsens størrelse, som fællesskabet vil kunne udnytte, foreslås det, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om, at bestemmelser om vederlæggelsen af medlemmerne af de styrende organer for kommunale fællesskaber skal fastsættes i aftalen om det kommunale fælleskab, som de deltagende kommunalbestyrelser efter de gældende regler for kommunale fællesskaber skal godkende på et møde. Denne aftale udgør det kommunale fællesskabs vedtægter. Herved sikres de deltagende kommunalbestyrelses inddragelse i beslutningsprocessen for fællesskabets fastsættelse af vederlag.

Da formålet med bemyndigelsen er at fastsætte nærmere regler for vederlæggelse af medlemmerne af de styrende organer for kommunale fællesskaber, baseret på et objektivi grundlag, vil tilsynsmyndighedens godkendelse af hvert enkelt vederlag eller af fællesskabets generelle vedtægtsbestemmelser eller generelle beslutninger herom ikke længere være nødvendig. Det foreslås derfor, at indenrigs- og sundhedsministeren vil kunne fastsætte regler om, at bestemmelser om vederlæggelsen af medlemmerne af de styrende organer for kommunale fællesskaber ikke kræver godkendelse af Ankestyrelsen.

Det foreslås, at bemyndigelsen også skal omfatte mulighed for at fastsætte regler om vederlæggelse af medlemmerne af de styrende organer for de små kommunale fællesskaber omfattet af § 60 a i lov om kommunernes styrelse. Herved sikres parallelitet i regelsættet mellem større og små kommunale fællesskaber.

Der henvises til forslagens § 4, nr. 26, 27 og 29, med tilhørende bemærkninger.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Forslagets pkt. 2.1.1 indebærer, at vælgere, der flytter til en ny kommune i den sidste uge før et kommunal- og regionalvalg, fremover bevarer deres valgret i fraflytningskommunen. Forslaget vil nødvendiggøre en mindre ændring af valgudtrækkene fra CPR til kommunerne, da valglisterne til kommunal- og regionalvalg udarbejdes på grundlag af oplysningerne i CPR. Omkostningerne til ændring af valgudtrækkene fra CPR vil blive afholdt inden for Indenrigs- og Sundhedsministeriets (CPR-administrationens) ramme.

Forslaget indebærer, at omkring 4.000 flere vælgere kan stemme (ca. 4.600 vælgere ved kommunal- og regionalvalget i 2021). Dette medfører en vis administrativ og økonomisk belastning for kommunerne ved afholdelse af kommunal- og regionalvalg. I dag har denne gruppe vælgere dog allerede inden flytningen modtaget valgkort og skal ikke have et nyt. Den præcise belastning lader sig vanskeligt opgøre, men må forventes at være begrænset.

Forslagets pkt. 2.1.2 forhøjer stillerkravet ved regionalvalg i visse regioner, hvilket samlet set må antages at føre til færre opstillede kandidatlistor og dermed en administrativ lettelse for disse regioner.

Forslagets pkt. 2.1.5 indebærer, at kommunerne ved folketingsvalg vil skulle tage imod brevstemmer fra valgets udskrivelse, modsat i dag hvor der kun kan brevstemmes i de sidste tre uger. Henset til at kommunerne allerede

i dag i tilfælde af en valgudskrivelse til enhver tid skal være klar til at tage imod brevstemmer, medfører forslaget efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse ikke væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for kommunerne.

Forslagets pkt. 2.1.6-2.1.9 indebærer, at kommunerne og valgbestyrelserne vil få større frihed til at tilrettelægge modtagelsen, videresendelsen og gennemgangen af brevstemmer på den måde, som findes hensigtsmæssig. Kommunerne vil bl.a. få mulighed for at videresende brevstemmer på en anden måde end dagligt med almindelig post, hvilket kan indebære besparelser, der dog vanskeligt lader sig opgøre.

Forslagets pkt. 2.1.10 indebærer, at Ankestyrelsen ved folketingsvalg fremover vil skulle udarbejde nye fortegnelser over de opstillede kandidater til brug for kommunernes udarbejdelse af stemmesedler. Dette forventes at medføre en administrativ lettelse for kommunerne.

Forslagets pkt. 2.1.13, der afskaffer pligten til at indrykke valgkortannoncer i dagbladene, vil indebære en besparelse for Indenrigs- og Sundhedsministeriet på ca. 125.000-150.000 kr. pr. valghandling, når der afholdes folketingsvalg, Europa-Parlamentsvalg eller folkeafstemning. Afskaffelsen af pligten til at indrykke valgkortannoncer i de stedlige dagblade eller lokalaviser må tilsvarende forventes at indebære en beskedent besparelse for kommunerne pr. valghandling.

Forslagets pkt. 2.1.16 om ophævelse af valgretten til Europa-Parlamentet for herboende britiske statsborgere vil nødvendiggøre en mindre ændring af CPR-systemet, da valglisterne til Europa-Parlamentsvalg udarbejdes på grundlag af oplysningerne i Det Centrale Personregister (CPR). Omkostningerne til ændringen af CPR-systemet vil blive afholdt inden for Indenrigs- og Sundhedsministeriets (CPR-administrationens) ramme.

Forslaget betyder, at en gruppe på op til ca. 13.000 britiske vælgere (opgjort pr. 20. juni 2023) mister valgret og valgbarhed til valg til Europa-Parlamentet. Dette medfører en vis administrativ og økonomisk besparelse for kommunerne ved afholdelse af valg til Europa-Parlamentet. Herunder skal denne gruppe ikke modtage valgkort, ligesom denne gruppe ikke kan brevstemme eller stemme på valgdagen. Den præcise besparelse lader sig vanskeligt opgøre, men må forventes at være begrænset.

Forslagets pkt. 2.2.4 om forbud mod anbringelse af kommuners og regioners midler i alternative investeringsfonde vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige. Indenrigs- og Sundhedsministeriet er ikke bekendt med, at der er kommuner eller regioner, der har anbragt midler i alternative investeringsfonde, og eventuelle kommuner og regioner, der før lovens ikrafttræden måtte have anbragt

midler i alternative investeringsfonde, gives en frist på et år til at bringe sådanne anbringelser til ophør.

Samlet set er det Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at lovforslaget ikke indebærer økonomiske konsekvenser for kommunerne og regionerne i et sådant omfang, at det giver anledning til regulering af statens tilskud til kommunerne og regionerne.

De økonomiske konsekvenser skal forhandles med kommunerne og regionerne.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Forslagets pkt. 2.2.3 præciserer, at EU- og EØS-statsborgere, der arbejder i Danmark, og som varetager et kommunal- eller regionalpolitisk hverv i et andet EU- eller EØS-land m.v., har samme ret til fravær fra arbejdet og beskyttelse mod afskedigelse som kommunal- og regionalpolitikere i Danmark. Dette følger af EU-retten. Den omfattede persongruppe må dog forventes at være yderst beskeden.

Forslaget skønnes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget skønnes at have en række positive administrative konsekvenser for borgerne.

Forslagets pkt. 2.1.1 vil medføre, at vælgere, der flytter til en ny kommune i den sidste uge op til et kommunal- og regionalvalg, som noget nyt vil bevare deres valgret og dermed kunne stemme ved valget.

Forslagets pkt. 2.1.5 vil indebære, at vælgerne vil have mulighed for at brevstemme fra valgudskrivelsen, også når folketingsvalg udskrives med langt varsel.

Forslagets pkt. 2.1.6 vil indebære, at vælgerne fremover altid vil kunne få kendskab til de opstillede partier og kandidater ved Europa-Parlamentsvalg, når de brevstemmer, modsat i dag, hvor brevstemmeperioden begynder før opstillingsfristen.

Forslagets pkt. 2.1.12 indebærer en lempelse af stemmeseddelbedømmelsen, der vil indebære, at færre vælgere fremover vil afgive en stemme, der bliver vurderet som ugyldig og derfor ikke kan tælles med.

Forslaget indebærer derudover begrænsede negative administrative konsekvenser for borgerne.

Forslagets pkt. 2.1.2 indebærer, at nye kandidatlistes, der vil stille op til regionsrådsvalg i visse regioner, fremover vil skulle indlevere flere stillerunderskrifter end i dag.

Forslagets pkt. 2.1.3 og 2.1.4 indebærer en afskaffelse af muligheden for at indgå listeforbund og have ens listebetegnelser for kandidatlistes ved kommunal- og regionalvalg. Disse muligheder bliver dog i praksis ikke benyttet i dag.

Forslagets pkt. 2.1.16 indebærer, at en gruppe på op til ca. 13.000 britiske vælgere (opgjort pr. 20. juni 2023) mister deres valgret og valgbarhed til Europa-Parlamentsvalg.

6. Klimamæssige konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Forslagets pkt. 2.1.14 vil medføre, at Det Europæiske Råds afgørelser om sammensætningen af Europa-Parlamentet efter artikel 14, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Union fremover gennemføres i dansk ret ved bekendtgørelse.

Forslagets pkt. 2.2.3 afspejler, at EU- og EØS-statsborgere, herunder også personer med dansk indfødsret, m.v., der arbejder i Danmark, og som varetager et kommunal- eller regionalpolitisk hverv i et andet EU- eller EØS-land m.v., efter EU-retten har krav på samme ret til fravær fra arbejdet og beskyttelse mod afskedigelse som kommunal- og regionalpolitikere i Danmark.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 30. juni 2023 til den 17. august 2023 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatsamfundet, Akademikerne, Ankestyrelsen, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Ældreråd, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, Erhvervsstyrelsen, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Forhandlingsfællesskabet, FSR – danske revisorer, Institut for Menneskerettigheder, KL, KOMBIT, Københavns Universitet (Institut for

Statskundskab), Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet), Lederne, Lokallisterne i Danmark, Netværket af Ungdomsråd (NAU), Syddansk Universitet (Institut for Statskundskab), Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Transparency International Danmark, Ældre Sagen, Aalborg Universitet (Institut for Politik og Samfund), Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Universitet (Institut for Statskundskab) og Aarhus Universitet (Juridisk Institut).

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget indebærer samlet set ikke økonomiske konsekvenser af betydning for stat, kommuner og regioner.	Lovforslaget indebærer samlet set ikke økonomiske konsekvenser af betydning for stat, kommuner og regioner.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget indebærer en række mindre administrative lettelser for kommuner og regioner, herunder bl.a. pga. ændringerne af brevstemmeproceduren, udformningen af stemmesedler, ændringen af stillerkravet til regionsrådsvalg og ophævelse af loven om valgret til Brexit-borgere.	Lovforslaget indebærer få mindre, negative administrative konsekvenser for kommunerne, bl.a. pga. de mindre ændringer af reglerne om optagelse på valglisten ved flytning kort før et kommunal- og regionalvalg. Dette forslag samt forslaget vedrørende ophævelse af loven om valgret til Brexit-borgere vil desuden nødvendiggøre enkelte mindre tilpasninger af CPR-systemet.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	De ca. 4000 vælgere, der forventeligt flytter til en ny kommune i den sidste uge op til et kommunal- og regionalvalg, vil som noget nyt bevare deres	Kandidatlister, der vil stille op til regionsrådsvalg i visse regioner, vil fremover vil skulle indlevere flere stillerunderskrifter end i dag.

UDKAST

	valgret og dermed kunne stemme ved valget. Vælgere vil have mulighed for at brevstemme fra valgudskrivelsen, også når folketingsvalg udskrives med langt varsel. Vælgere vil fremover altid kunne få kendskab til de opstillede partier og kandidater ved Europa-Parlamentsvalg, når de brevstemmer, modsat i dag, hvor brevstemmeperioden begynder før opstillingsfristen. Stemmeseddelbedømmelsen vil blive lempet, så færre vælgere fremover vil afgive en stemme, der bliver vurderet som ugyldig og derfor ikke kan tælles med.	Muligheden for at indgå listeforbund og have ens listebetegnelser ved kommunal- og regionalvalg afskaffes. Disse muligheder bliver dog i praksis ikke benyttet i dag. En gruppe på op til ca. 13.000 herboende britiske vælgere (opgjort pr. 20. juni 2023) mister deres valgret og valgbarhed til Europa-Parlamentsvalg.
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Det Europæiske Råds afgørelser om sammensætningen af Europa-Parlamentet efter artikel 14, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Union fremover gennemføres i dansk ret ved bekendtgørelse. Se forslagets pkt. 2.1.14. EU- og EØS-statsborgere, herunder også personer med dansk indfødsret, m.v., der arbejder i Danmark, og som varetager et kommunal- eller regionalpolitisk hverv i et andet EU- eller EØS-land m.v., har efter EU-retten krav på samme ret til fravær fra arbejdet og beskyttelse mod afskedigelse som kommunal- og regionalpolitikere i Danmark. Dette implementeres med forslagets pkt. 2.2.3.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i	Ja Nej X	

UDKAST

EU-regulering (sæt X)	
--------------------------	--

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 og 2

Ved § 1, nr. 11 og 13, i lov nr. 2599 af 28. december 2021 blev folketingsvalglovens § 13, stk. 4, og § 17, stk. 1, nr. 5, indsat, og Europa-Parlamentsvalglovens § 12 blev ændret. I den forbindelse blev der ved en fejl ikke indsat en henvisning til folketingsvalglovens § 13, stk. 4, og § 12 i Europa-Parlamentsvalgloven i folketingsvalglovens § 17, stk. 1, nr. 5, der blev indsat ved ændringslovens § 1, nr. 13.

Der henvises derfor i folketingsvalglovens § 17, stk. 1, nr. 5, ikke til folketingsvalglovens § 13, stk. 4, og § 12 i Europa-Parlamentsvalgloven, der begge hjemler Valgnævnets kompetence til at træffe afgørelse om tilbagekaldelse af en godkendt partinavnændring.

Med de foreslåede ændringer henvises rettelig til de bestemmelser, der giver Valgnævnet kompetence til at træffe afgørelse om at tilbagekalde en allerede godkendt partinavnændring. Der er tale om en ren redaktionel ændring.

Til nr. 3

Ved ændringen af folketingsvalglovens § 13, stk. 4, til § 13, stk. 5, i § 1, nr. 11, i lov nr. 2599 af 28. december 2021 blev der ved en fejl ikke konsekvensrettet i folketingsvalglovens daværende § 17, stk. 1, nr. 5, der blev til § 17, stk. 1, nr. 6, ved lovændringens § 1, nr. 13.

Der henvises derfor i folketingsvalglovens § 17, stk. 1, nr. 6, fejlagtigt til § 13, stk. 4, der efter lovændringen vedrører Valgnævnets tilbagekaldelse af en godkendt partinavnændring.

Med den foreslåede ændring henvises rettelig til den bestemmelse, der giver Valgnævnet kompetence til at føre en fortegnelse over de partinavne, der er omfattet af § 13, stk. 1, nr. 1-7, og som ikke er tilbagekaldt efter § 13, stk. 3 og 4 (Partinavneregistret). Der er tale om en ren redaktionel ændring.

Til nr. 4

Det fremgår af folketingsvalglovens § 18, stk. 7, og § 46, stk. 2, 2. pkt., at fristerne i de pågældende bestemmelser fremrykkes til den forudgående søgnedag, som ikke er en lørdag, i de tilfælde hvor fristerne ellers ville falde på en lørdag, søndag eller anden helligdag.

Det følger af den foreslåede ændring af § 18, stk. 7, og § 46, stk. 2, 2. pkt., at »søgnedag, som ikke er en lørdag« ændres til »arbejdsdag«.

Der er alene tale om en sproglig modernisering, der ikke indebærer en ændring af bestemmelsernes indhold.

Til nr. 5

Det fremgår af folketingsvalglovens § 21, at senest 10 dage før valgdagen skal indenrigs- og sundhedsministeren på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside og i landets dagblade bekendtgøre dag og tid for afstemningen. Samtidig skal det bekendtgøres, at der vil blive udsendt valgkort til vælgerne, og at indsigelser om manglende modtagelse af valgkort eller modtagelse af valgkort med fejlagtigt indhold skal fremsættes over for kommunalbestyrelsen.

Den foreslåede ændring af folketingsvalglovens § 21, 1. pkt., vil indebære, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet ikke længere skal bekendtgøre dag og tid for afstemningen samt informationer om udsendelsen af valgkort i landets dagblade, når der afholdes folketingsvalg. Ændringen vil også gælde ved afholdelse af Europa-Parlamentsvalg og landsdækkende folkeafstemninger, da der i Europa-Parlamentsvalglovens § 15, stk. 2, og folketingsvalglovens § 96, stk. 3, henvises til annonceringspligten i folketingsvalglovens § 21, 1. pkt.

De oplysninger, der er nævnt i folketingsvalglovens § 21, skal fortsat annonceres på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.13.2 og 2.1.13.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det fremgår af § 42, stk. 1, i folketingsvalgloven, at Ankestyrelsen snarest muligt efter udløbet af fristen i lovens § 37, jf. § 41, for hver storkreds skal udarbejde fortegnelser over de kandidater, der er opstillet i vedkommende storkreds. Hvis et parti med sideordnet opstilling i en eller flere opstillings-

kredse har anmeldt en prioriteret rækkefølge for sine kandidater, skal Ankestyrelsen tillige udarbejde en fortegnelse, der for den eller de pågældende opstillingskredse angiver denne prioriterede rækkefølge af kandidaterne. Fristen i lovens § 37, jf. § 41, er kl. 12 10 dage før valgdagen.

Af lovens § 42, stk. 2, fremgår, at Ankestyrelsen snarest muligt efter udløbet af den i stk. 1 nævnte frist for hver storkreds skal sende fortegnelserne over de kandidater, der er opstillet i vedkommende storkreds, til valgbestyrelsen i hver opstillingskreds i storkredsen.

Det følger videre af § 42, stk. 3, at indenrigs- og sundhedsministeren forud for hvert valg giver Ankestyrelsen besked om, hvilke fortegnelser der skal udarbejdes, hvorledes de skal udformes, og hvilke oplysninger de skal indeholde.

Det foreslås at affatte § 42, *stk. 1*, således, at Ankestyrelsen snarest muligt efter udløbet af fristen i §§ 37 og 41 skal udarbejde fortegnelser for hver opstillingskreds og storkreds over de opstillede kandidater.

Formålet med ændringen er at afskaffe kravet om, at Ankestyrelsen skal udarbejde fortegnelser over den prioriterede opstilling. I stedet stilles krav om, at Ankestyrelsen skal udarbejde fortegnelser over de opstillede kandidater for hver storkreds og som noget nyt også for hver opstillingskreds. Indenrigs- og sundhedsministeren vil forud for hvert valg give Ankestyrelsen besked om det nærmere indhold af fortegnelserne, jf. lovens § 42, stk. 3.

Den foreslåede bestemmelse i § 42, stk. 1, vil medføre, at bestemmelsen bliver mere fleksibel. Derudover vil kravet om, at der skal udarbejdes fortegnelser for hver opstillingskreds, betyde, at Ankestyrelsen af indenrigs- og sundhedsministeren i medfør af § 42, stk. 3, kan blive pålagt at udarbejde en fortegnelse for hver opstillingskreds, hvor alle partier og kandidater fremgår i den rækkefølge, de skal anføres på stemmesedlen.

Det foreslås at affatte § 42, *stk. 2*, således, at Ankestyrelsen snarest muligt efter udarbejdelsen af fortegnelserne i stk. 1 skal sende disse til valgbestyrelsen i vedkommende opstillingskreds.

Formålet med ændringen er at præcisere, hvornår Ankestyrelsen skal sende fortegnelserne til valgbestyrelsen i vedkommende opstillingskreds.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.10.2 og 2.1.10.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

§ 42, stk. 4, i folketingsvalgloven regulerer, at kandidatanmeldelser, partiernes meddelelse om godkendelse af kandidater og anmeldelse om opstillingsform ikke må gøres offentligt tilgængelige, før Ankestyrelsen har udsendt fortegnelserne over de opstillede kandidater i vedkommende storkreds, jf. stk. 3. Bestemmelsen henviser til stk. 3, der regulerer selve indholdet af fortegnelserne, samt hvilke myndigheder – ud over valgbestyrelserne – Ankestyrelsen skal sende fortegnelserne til. Derudover regulerer § 42, stk. 2, at Ankestyrelsen skal sende fortegnelserne til valgbestyrelsen.

Det foreslås i § 42, stk. 4, at »stk. 3« ændres til »stk. 2 og 3«.

Med ændringen præciseres, at kandidatanmeldelser, partiernes meddelelse om godkendelse af kandidater og anmeldelse om opstillingsform ikke må gøres offentligt tilgængelige, før Ankestyrelsen har udsendt fortegnelserne til enten mindst én af de relevante valgbestyrelser, jf. § 42, stk. 2, eller mindst én af de myndigheder, som dokumentet i medfør af § 42, stk. 3, skal sendes til.

Der er alene tale om en præcisering af gældende ret.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.10.2 og 2.1.10.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Det fremgår af folketingsvalglovens § 46, stk. 2, at for øerne Agersø, Anholt, Askø, Avernakø, Barsø, Birkholm, Bjørnø, Baagø, Drejø, Egholm, Endelave, Fejø, Femø, Fur, Hjarnø, Hjortø, Lyø, Mandø, Nekselø, Omø, Orø, Sejerø, Skarø, Strynø, Tunø, Venø og Aarø kan kommunalbestyrelsen, såfremt der på den pågældende ø ligger et afstemningssted, på et møde senest 15 dage før valgdagen træffe afgørelse om, at afstemningen på øen først begynder kl. 9, uanset om afstemningen finder sted på en arbejdsdag. Hvis 15.-dagen før valgdagen er en lørdag eller en søndag eller anden helligdag, fremrykkes fristen for kommunalbestyrelsens afgørelse til den umiddelbart foregående søgnedag, som ikke er en lørdag.

Det følger af den foreslåede ændring af § 46, stk. 2, 1. pkt., at Christiansø bliver inkluderet i opregningen af småøer, hvor kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at afstemningen på øen først begynder kl. 9, uanset om afstemningen finder sted på en arbejdsdag.

Til nr. 9

Det fremgår af folketingsvalglovens § 47 a, stk. 2, 2. pkt., at fristen i bestemmelsen fremrykkes til den forudgående hverdag, som ikke er en lørdag,

i de tilfælde hvor fristerne ellers ville falde på en lørdag, søndag eller anden helligdag.

Det følger af den foreslåede ændring af § 47 a, stk. 2, 2. pkt., at »hverdag, som ikke er en lørdag« ændres til »arbejdsdag«.

Der er alene tale om en sproglig modernisering, der ikke indebærer en ændring af bestemmelsens indhold.

Til nr. 10

Det fremgår af folketingsvalglovens § 54, stk. 3, at vælgere, der er indsat i en af kriminalforsorgens anstalter eller arresthuse, kan brevstemme i institutionen.

Det følger af den foreslåede ændring af § 54, stk. 3, at vælgere, der er indsat i et af kriminalforsorgens fængsler eller arresthuse, kan brevstemme i institutionen.

Den foreslåede ændring indebærer ikke en ændring af gældende ret. Der er alene tale om en sproglig modernisering med henblik på at bringe bestemmelsen i overensstemmelse med den aktuelle terminologi vedrørende kriminalforsorgens institutioner.

Til nr. 11

Efter folketingsvalglovens § 54, stk. 4, kan vælgere, der på grund af sygdom eller manglende førklighed ikke vil kunne møde frem på afstemningsstedet, brevstemme i hjemmet, medmindre de har mulighed for at stemme i den institution eller boform m.v., hvor de bor. Anmodning om at brevstemme i hjemmet skal indgives senest kl. 18 tolv dage før valgdagen. Hvis tolv dage før valgdagen er en lørdag eller søndag, forlænges fristen for at indgive anmodning om at brevstemme i hjemmet til førstkommande mandag kl. 12.

Det følger af den foreslåede ændring af § 54, stk. 4, 3. pkt., at »lørdag eller søndag« ændres til »lørdag eller søndag eller anden helligdag«, og at »mandag« ændres til »arbejdsdag«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at fristen også vil blive rykket til den førstkommande arbejdsdag i de tilfælde, hvor fristen falder på en helligdag, der ikke er en søndag. Den foreslåede ændring vil endvidere medføre, at fristen vil blive rykket til den førstkommande arbejdsdag i de tilfælde, hvor den førstkommande mandag er en helligdag.

Til nr. 12

Efter folketingsvalglovens § 54, stk. 4, 4. pkt., kan kommunalbestyrelsen fastsætte en senere frist for at indgive anmodning om at brevstemme i hjemmet, dog senest den tredjesidste søgnedag før valgdagen. Efter § 56, stk. 1, og § 58, stk. 4, kan brevstemmeafgivning ved folketingsvalg finde sted her i landet og på danske havanlæg på dansk område i de sidste tre uger før valgdagen, dog senest den tredjesidste søgnedag før valgdagen. Efter § 100, stk. 4, kan brevstemmeafgivning ved folkeafstemninger finde sted her i landet i de sidste 6 uger før afstemningsdagen, dog senest den tredjesidste søgnedag før afstemningsdagen.

Det følger af den foreslåede ændring af § 54, stk. 4, 4. pkt., § 56, stk. 1, § 58, stk. 4, og § 100, stk. 4, at »tredjesidste søgnedag« ændres til »den tredjesidste hverdag, herunder lørdag,«.

Der er alene tale om en sproglig modernisering, der ikke indebærer en ændring af bestemmelsernes indhold.

Til nr. 13

Folketingsvalglovens § 54, stk. 1-4, indeholder regler om en række vælgergrupper, der kan brevstemme der, hvor de bor eller opholder sig.

Det fremgår af folketingsvalglovens § 55, stk. 1, at brevstemmer efter lovens § 54, stk. 1 og 3, afgives til 2 stemmemodtagere, der er ansat i kommunens forvaltning eller på institutionen.

Det fremgår af folketingsvalglovens § 55, stk. 2, at brevstemmer efter § 54, stk. 2 og 4, afgives til 2 stemmemodtagere, der er udpeget blandt de tilfornordnede vælgere. Kommunalbestyrelsen kan dog bestemme, at en af stemmemodtagerne er en person udpeget blandt personale ansat i kommunens forvaltning.

De nærmere regler om tilrettelæggelse og gennemførelse af brevstemmeafgivningen, herunder for udpegningen af stemmemodtagere, er fastsat ved bekendtgørelse nr. 50 af 17. januar 2019 om brevstemmeafgivning i kriminalforsorgens fængsler og arresthuse, bekendtgørelse nr. 1137 af 18. oktober 2017 om brevstemmeafgivning i visse boformer og boliger efter lov om social service og boliglovgivningen, bekendtgørelse nr. 1138 af 18. oktober 2017 om brevstemmeafgivning i vælgerens hjem og bekendtgørelse nr. 1139 af 18. oktober 2017 om brevstemmeafgivning på sygehuse. Bekendtgørelserne er bl.a. udstedt i medfør af § 63, 1. pkt. i folketingsvalgloven.

Det følger af den foreslåede ændring af § 55, stk. 1, at henvisningen til § 54, stk. 1 og 3, udvides til at omfatte § 54, stk. 1-4, og at det tilføjes, at en brevstemme efter § 54, stk. 1-4, også kan afgives til stemmemodtagere, der er udpeget blandt de tilforordnede vælgere.

Ændringen skal ses i sammenhæng med, at § 55, stk. 2, samtidig foreslås ophævet med lovforslagets § 1, nr. 14.

Den foreslåede bestemmelse i § 55, stk. 1, vil medføre, at enhver brevstemme efter § 54, stk. 1-4, vil kunne afgives til to stemmemodtagere, der er ansat i kommunens forvaltning eller på institutionen eller er udpeget blandt de tilforordnede vælgere.

Det vil fortsat være institutionens leder, der udpeger stemmemodtagerne ved brevstemmeafgivningen på sygehuse og i fængsler og arresthuse, og kommunalbestyrelsen, der udpeger stemmemodtagerne ved brevstemmeafgivningen i særlige boliger og boformer og i vælgerens hjem. Kommunalbestyrelsen skal tilstræbe, at tilforordnede vælgere fortsat udpeges som brevstemmemodtagere.

Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om tilrettelæggelse og gennemførelse af brevstemmeafgivning samt om fremgangsmåden ved afgivelse af brevstemme.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.7.2 og 2.1.7.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 14

Folketingsvalglovens § 54, stk. 1-4, indeholder regler om en række vælgergrupper, der kan brevstemme der, hvor de bor eller opholder sig.

Det fremgår af folketingsvalglovens § 55, stk. 1, at brevstemmer efter lovens § 54, stk. 1 og 3, afgives til 2 stemmemodtagere, der er ansat i kommunens forvaltning eller på institutionen.

Det fremgår af folketingsvalglovens § 55, stk. 2, at brevstemmer efter § 54, stk. 2 og 4, afgives til 2 stemmemodtagere, der er udpeget blandt de tilforordnede vælgere. Kommunalbestyrelsen kan dog bestemme, at en af stemmemodtagerne er en person udpeget blandt personale ansat i kommunens forvaltning.

Det foreslås, at § 55, stk. 2, ophæves.

Den foreslåede ophævelse skal ses i sammenhæng med, at § 55, stk. 1, med lovforslaget samtidig foreslås ændret, så enhver brevstemme efter § 54, stk. 1-4, vil kunne afgives til to stemmemodtagere, der er ansat i kommunens forvaltning eller på institutionen eller er udpeget blandt de tilforordnede vælgere. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 13.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.7.2 og 2.1.7.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 15

Det fremgår af § 56, stk. 1, i folketingsvalgloven, at brevstemmeafgivning her i landet kan finde sted de sidste 3 uger før valgdagen, dog senest tredjesidste søgnedag før valgdagen.

Det følger af den foreslåede ændring af § 56, stk. 1, at brevstemmeafgivning her i landet kan finde sted fra valgets udskrivelse til og med tredjesidste søgnedag før valgdagen.

Den foreslåede ændring vil medføre, at brevstemmeafgivning her i landet kan finde sted straks efter, at valget er udskrevet.

Forslaget vil indebære, at vælgerne mindst ét sted i hver kommune skal kunne brevstemme umiddelbart efter valgets udskrivelse.

Et folketingsvalg anses i denne sammenhæng for udskrevet, når statsministeren offentliggør, at der udskrives folketingsvalg. Dette gælder, uanset om valgudskrivelsen annonceres fra Folketingets talerstol, på et pressemøde eller andre steder.

Formuleringen *til og med* er en sproglig præcisering.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.5.2 og 2.1.5.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 16

Det fremgår af § 58, stk. 4, i folketingsvalgloven, at på danske havanlæg på dansk område kan brevstemmeafgivning finde sted de sidste 3 uger før valgdagen, dog senest tredjesidste søgnedag før valgdagen.

Det følger af den foreslåede ændring af § 58, stk. 4, at på danske havanlæg på dansk område kan brevstemmeafgivning finde sted fra valgets udskrivelse til og med tredjesidste søgnedag før valgdagen.

Den foreslåede ændring vil medføre, at man på danske havanlæg på dansk område vil kunne påbegynde brevstemmeafgivning straks efter, at valget er udskrevet. Forslaget medfører ikke, at man skal begynde brevstemmeafgivningen straks efter valgets udskrivelse, men blot at man ikke som hidtil skal vente til 3 uger før valgdagen, hvis valget udskrives med langt varsel.

Et folketingsvalg anses i denne sammenhæng for udskrevet, når statsministeren offentliggør, at der udskrives folketingsvalg. Dette gælder, uanset om valgudskrivelsen annonceres fra Folketingets talerstol, på et pressemøde eller andre steder.

Formuleringen *til og med* er en sproglig præcisering.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.5.2 og 2.1.5.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 17

Det fremgår af folketingsvalglovens § 64, stk. 2, at hvis afsenderen af en brevstemme efter sin bopælsangivelse på yderkuverten har bopæl i en anden kommune, skal kommunalbestyrelsen straks videresende brevstemmen til den pågældende kommune.

Kravet om, at videresendelsen af brevstemmer til vælgerens bopælskommune skal ske straks, indebærer et krav om, at videresendelsen skal ske uden unødigt ophold. Brevstemmer skal således videresendes til vælgernes bopælskommuner løbende, efterhånden som de modtages.

Det følger af den foreslåede ændring af § 64, stk. 2, at kravet om, at en brevstemme skal videresendes straks, ændres til, at en brevstemme skal videresendes snarest.

Den foreslåede ændring vil medføre, at kommunen ikke længere straks vil skulle videresende brevstemmer med almindelig post, men vil kunne videredistribuerer brevstemmerne på en anden måde, som kommunen vurderer er hensigtsmæssig. Det afgørende er, at forsendelsesformen sikrer, at brevstemmerne når frem til den rette modtagerkommune i rette tid, dvs. så de kan være modtaget på afstemningsstedet, inden afstemningen begynder. Vælger kommunen at samle alle brevstemmer, der skal videresendes, til bunke ét sted i kommunen og videresende dem samlet, bør brevstemmerne blive sendt ad mindst to omgange i løbet af brevstemmeperioden. Den sidste afsendelse skal uanset forsendelsesform ske umiddelbart efter brevstemmeperiodens udløb.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.9.2 og 2.1.9.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 18

Det fremgår af folketingsvalglovens § 65, stk. 1, at valgstyrene gennemgår brevstemmerne inden afstemningens begyndelse og om nødvendigt en eller to dage før valgdagen. Yderkuverterne åbnes, og det undersøges, om brevstemmerne kan komme i betragtning. Ved gennemgangen, herunder ved undersøgelsen og afgørelsen af, om en brevstemme kan komme i betragtning, skal medvirke mindst 2 valgstyrene.

Det følger af den foreslåede ændring af § 65, stk. 1, 1. pkt., at »Valgstyrene gennemgår brevstemmerne« ændres til »Valgbestyrelsen sørger for, at brevstemmerne bliver gennemgået«.

Det følger af den foreslåede ændring af § 65, stk. 1, 3. pkt., at der efter »2 valgstyrene« indsættes »eller 2 medlemmer af valgbestyrelsen«.

De foreslåede ændringer vil medføre, at der ved gennemgangen af brevstemmer skal medvirke enten to medlemmer af valgbestyrelsen eller to valgstyrene fra det pågældende afstemningssted.

Brevstemmegennemgangen vil med ændringen være valgbestyrelsens ansvar, og det vil dermed være valgbestyrelsen, der beslutter, om det er valgbestyrelsesmedlemmer eller valgstyrene, der skal medvirke ved gennemgangen.

Valgbestyrelsen kan beslutte, at brevstemmegennemgangen forestås på forskellig måde for de forskellige afstemningsområder. Gennemgangen skal ske separat for hvert enkelt afstemningssted, men kan som hidtil foregå centralt ét sted i opstillingskredsen. Kommunens personale kan bistå de medvirkende valgstyrene eller valgbestyrelsesmedlemmer, der tager stilling til de spørgsmål, der opstår undervejs i gennemgangen.

Valgstyrene vil fortsat kunne medvirke ved gennemgangen af de brevstemmer, der hører til valgstyrenes afstemningssted. Valgbestyrelsen er modsat valgstyrene valgt for hele opstillingskredsen og vil derfor kunne medvirke ved gennemgangen af brevstemmer for hele opstillingskredsen.

Det forudsættes, at medvirkende valgbestyrelsesmedlemmer repræsenterer forskellige grupper i kommunalbestyrelsen, og at medvirkende valgstyrene er udpeget af forskellige grupper i kommunalbestyrelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.8.2 og 2.1.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 19

Det fremgår af § 69, stk. 1, nr. 2, i folketingsvalgloven, at en stemmeseddel afgivet på afstemningsstedet er ugyldig, såfremt vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds, jf. § 48, stk. 1, 2. pkt.

Det følger af den foreslåede ændring af § 69, stk. 1, nr. 2, at en stemmeseddel afgivet på afstemningsstedet er ugyldig, såfremt vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds, jf. § 48, stk. 1, 2. pkt., eller tilsvarende afmærkning.

Den foreslåede bestemmelse i § 69, stk. 1, nr. 2, vil medføre, at der ud over kryds anerkendes tilsvarende afmærkninger på stemmesedlen som gyldige afmærkninger.

Indenrigs- og sundhedsministeren vil efter forelæggelse for Folketingets Udvalg til Valgs Prøvelse, jf. folketingsvalglovens § 69, stk. 4, fastsætte nærmere regler om, hvordan en afmærkning svarende til et kryds skal fortolkes, i bekendtgørelse om bedømmelse af stemmesedler afgivet til folketingsvalg.

Ændringen vil medføre, at en afmærkning med en asterisk/stjerne (*), en afmærkning med en helt udfyldt/helt skraveret afkrydsningsrubrik og en afmærkning med en cirkel om afkrydsningsrubrikken, både hvis der er sat et kryds i forvejen (inde i cirklen), og hvis der ikke er anden afmærkning end en cirkel, vil blive anerkendt som en gyldig afmærkning.

Det indebærer, at en stemmeseddel afgivet på afstemningsstedet på valgdagen, der i forskellige situationer efter bekendtgørelsen er gyldig med en afmærkning med et kryds, ligeledes vil være gyldig i de samme situationer, hvis den er afmærket med en asterisk/stjerne (*), afmærket med en helt udfyldt/helt skraveret afkrydsningsrubrik eller afmærket med en cirkel om afkrydsningsrubrikken.

For så vidt angår afmærkning med en helt udfyldt/helt skraveret afkrydsningsrubrik, vil der kunne opstå tilfælde, hvor der skal foretages en konkret vurdering af, om en afmærkning er udtryk for, at vælgeren har ønsket at sætte sin stemme på vedkommende parti eller kandidat. En stemmeseddel er ugyldig, hvis det ikke med sikkerhed kan afgøres, hvilket parti eller hvilken kandidat uden for partierne vælgeren har villet give sin stemme. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis skraveringen har karakter af at strege et kryds ud for et parti over. Her kan det ikke umiddelbart afgøres, hvad vælgeren har villet stemme, og stemmesedlen må anses for at være ugyldig. Vælgeren kan få ombyttet sin stemmeseddel, hvis den er fejlagtigt afkrydset eller ved uagtsomhed er gjort ubrugelig, jf. folketingsvalglovens § 48, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.12.2 og 2.1.12.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 20

Det fremgår af folketingsvalglovens § 95, stk. 2, 2. pkt., at folkeafstemning efter grundlovens § 20, stk. 2, og § 42, stk. 1 og 7, skal afholdes tidligst 12 og senest 18 søgnedage efter Statsministerens bekendtgørelse af lovforslaget eller loven i Statstidende.

Det følger af den foreslåede ændring af § 95, stk. 2, 2. pkt., at »søgnedage« ændres til »hverdage, herunder lørdage«.

Der er alene tale om en sproglig modernisering, der ikke indebærer en ændring af bestemmelsens indhold.

Til nr. 21

Efter folketingsvalglovens § 96, stk. 2, 1. pkt., skal kommunalbestyrelsen, når dagen for en folkeafstemning er fastsat, udarbejde en valgliste over kommunens vælgere og udsende valgkort i overensstemmelse med reglerne i kapitel 4 for folketingsvalg.

Henvisningen til folketingsvalglovens kapitel 4 omfatter bl.a. folketingsvalglovens § 19, stk. 4, § 21 og § 22. Efter § 19, stk. 4, kan indenrigs- og sundhedsministeren fastsætte nærmere regler om udarbejdelsen af valglisten samt disses indretning. Efter § 21 skal indenrigs- og sundhedsministeren senest 10 dage før valgdagen på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside og i landets dagblade bl.a. bekendtgøre, at indsigelser om manglende modtagelse af valgkort eller modtagelse af valgkort med fejlagtigt indhold skal fremsættes over for kommunalbestyrelsen. Efter § 22 skal kommunalbestyrelsen straks behandle de indsigelser, der er nævnt i § 21, samt i givet fald berigtige fejlene ved udfærdigelse af nye valgkort og ved rettelser i valglisten. Sådanne rettelser kan foretages til og med valgdagen. Kommunalbestyrelsen skal endvidere til og med valgdagen berigtige valglisten, hvis kommunen modtager meddelelse om fraflytning til udlandet, dødsfald, iværksættelse eller ophævelse af værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6, stk. 1, 1. pkt., eller erhvervelse, henholdsvis fortabelse, af dansk indfødsret.

Det foreslås, at det i folketingsvalglovens § 96 indsættes som nyt *stk. 4*, at kommunalbestyrelsen skal behandle indsigelser, udsende nye valgkort og berigtige valglisten i overensstemmelse med § 22.

Forslaget vil indebære en tydeliggørelse af, hvad der gælder i dag.

Den foreslåede bestemmelse vil omfatte alle de forskellige valglister, som skal udfærdiges for folkeafstemninger efter folketingsvalglovens kapitel 12, og give adgang til berigtigelse også ved at fjerne en vælger fra valglisten.

Det foreslås endvidere, at det i folketingsvalglovens § 96 indsættes som nyt *stk. 5*, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler for udarbejdelsen af valglisterne efter *stk. 2, 1. pkt.*, og disses indretning.

Den foreslåede bemyndigelse vil svare til bemyndigelsen for indenrigs- og sundhedsministeren efter folketingsvalglovens § 19, *stk. 4*, som gælder for landsdækkende folkeafstemninger, jf. § 96, *stk. 2, 1. pkt.*

Forslaget vil indebære, at det tydeliggøres, hvad der gælder i dag, at en tilsvarende bemyndigelse også gælder for landsdækkende folkeafstemninger, og at den foreslåede bemyndigelse vil kunne udnyttes til at fastsætte regler for landsdækkende folkeafstemninger, der afviger fra, hvad der måtte blive fastsat for folketingsvalg.

Bemyndigelsen i folketingsvalglovens § 19, *stk. 4*, er ikke udnyttet i dag.

Den foreslåede bemyndigelse vil, hvis dette bliver aktuelt, kunne udnyttes til at fastsætte regler om fremgangsmåden for udarbejdelsen af valglisterne samt om valglisternes udformning og opsætning, herunder digitale opsætning. Den foreslåede bemyndigelse vil ikke ændre på, hvilke vælgere der er optaget på valglisterne.

Den foreslåede bemyndigelse vil omfatte alle de forskellige valglister, som skal udfærdiges for folkeafstemninger efter folketingsvalglovens kapitel 12.

Til nr. 22

Efter folketingsvalglovens § 99, *stk. 1*, finder afstemningen på afstemningsdagen og forberedelsen hertil sted i overensstemmelse med reglerne i § 44 og kapitel 7 for folketingsvalg, jf. dog *stk. 2-4*.

Det foreslås, at henvisningen i § 99, *stk. 1*, til *stk. 2-4* ændres til *stk. 2-6*.

Ændringen er en følge af, at der med lovforslagets § 1, nr. 23, foreslås indsat nye *stk. 5* og *6* i folketingsvalglovens § 99, der fraviger udgangspunktet efter folketingsvalglovens § 99, *stk. 1*. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 23.

Til nr. 23

Efter folketingsvalglovens § 99, stk. 1, finder afstemningen på afstemningsdagen og forberedelsen hertil sted i overensstemmelse med reglerne i § 44 og kapitel 7 for folketingsvalg, jf. dog stk. 2-4.

Henvisningen til folketingsvalglovens kapitel 7 omfatter bl.a. folketingsvalglovens § 47 a, stk. 4, § 49, stk. 4 og 5, samt § 51, stk. 1, 1. pkt. Efter § 47 a, stk. 4, fastsætter indenrigs- og sundhedsministeren nærmere regler om ændring af afstemningssted efter ansøgning for vælgere med handicap eller nedsat førlighed. Efter § 49, stk. 4, kan personlig bistand til afkrydsning af stemmesedlen kun ydes, såfremt vælgeren umiddelbart over for den eller dem, der yder personlig bistand, utvetydigt kan tilkendegive, på hvilket parti eller hvilken kandidat vælgeren ønsker at stemme. Efter § 49, stk. 5, kan indenrigs- og sundhedsministeren fastsætte regler om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen. Efter § 51, stk. 1, 1. pkt., må de personer, der forestår eller yder personlig bistand til afstemningen, ikke under afstemningen give en vælger råd eller opfordring med hensyn til, hvilket parti eller hvilken kandidat vælgeren skal stemme på.

Det foreslås, at det i folketingsvalglovens § 99 indsættes nye stk. 5-8.

Det foreslås, at det i folketingsvalglovens § 99 indsættes som *stk. 5*, at personlig bistand til afkrydsning af stemmesedlen kun kan ydes, såfremt vælgeren umiddelbart over for den eller dem, der yder personlig bistand, utvetydigt kan tilkendegive, om vælgeren ønsker at stemme ja eller nej til det spørgsmål, der stemmes om ved afstemningen.

Den foreslåede bestemmelse er en præcisering af folketingsvalglovens § 49, stk. 4, som gælder for landsdækkende folkeafstemninger, jf. § 99, stk. 1.

Forslaget vil indebære, at det tydeliggøres, hvad der gælder i dag, at indholdet af, hvad vælgeren umiddelbart over for den eller dem, der yder personlig bistand, utvetydigt kan tilkendegive, vil være, om vælgeren ønsker at stemme ja eller nej til det spørgsmål, der stemmes om ved afstemningen.

Det foreslås, at det i folketingsvalglovens § 99 indsættes som *stk. 6*, at de personer, der forestår eller yder personlig bistand til afstemningen, under afstemningen ikke må give en vælger råd eller opfordring, med hensyn til om vælgeren skal stemme ja eller nej til det spørgsmål, der stemmes om ved afstemningen.

Den foreslåede bestemmelse er en præcisering af folketingsvalglovens § 51, stk. 1, 1. pkt., som gælder for landsdækkende folkeafstemninger, jf. § 99, stk. 1.

Forslaget vil indebære, at det tydeliggøres, hvad der gælder i dag, at indholdet af, hvad de personer, der forestår eller yder personlig bistand til afstemningen, ikke må give en vælger råd eller opfordring med hensyn til, vil være, om vælgeren skal stemme ja eller nej til det spørgsmål, der stemmes om ved afstemningen.

Det foreslås, at det i folketingsvalglovens § 99 indsættes som *stk. 7*, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om ændring af afstemningssted efter ansøgning for vælgere med handicap eller nedsat førlighed.

Den foreslåede bemyndigelse svarer til bemyndigelsen for indenrigs- og sundhedsministeren efter folketingsvalglovens § 47 a, *stk. 4*, som gælder for landsdækkende folkeafstemninger, jf. § 99, *stk. 1*.

Forslaget vil indebære, at det tydeliggøres, hvad der gælder i dag, at en tilsvarende bemyndigelse også gælder for landsdækkende folkeafstemninger, og at den foreslåede bemyndigelse vil kunne udnyttes til at fastsætte regler for landsdækkende folkeafstemninger, der afviger fra, hvad der måtte blive fastsat for folketingsvalg.

Bemyndigelsen i folketingsvalglovens § 47 a, *stk. 4*, er ikke udnyttet i dag.

Den foreslåede bemyndigelse vil, hvis dette bliver aktuelt, kunne udnyttes til at fastsætte nærmere regler om udformning og indgivelse af ansøgningen om ændring af afstemningssted, herunder hvilke oplysninger ansøgningen skal indeholde, at ansøgningen skal indeholde en erklæring fra vælgeren om, at ændringen af afstemningssted er begrundet i vælgerens handicap eller nedsatte førlighed, samt om, at ansøgningen skal indsendes på et ansøgningsskema, der er godkendt af indenrigs- og sundhedsministeren. Ministeren vil endvidere kunne fastsætte regler om, hvordan kommunalbestyrelsen skal behandle indkomne ansøgninger, herunder frist for, hvornår indkomne ansøgninger senest skal være behandlet, og om, hvorledes vælgeren skal underrettes om kommunalbestyrelsens afgørelse samt frist herfor. Desuden vil ministeren kunne fastsætte regler om, hvordan kommunen sletter en vælger, hvis ansøgning om ændring af afstemningssted er imødekommet, fra valglisten på det afstemningssted, vælgeren oprindeligt var tilknyttet, og tilføjer vælgeren valglisten på det afstemningssted, som vælgeren er overført til, samt frist herfor. Ministeren vil herunder kunne fastsætte regler om, hvorvidt valglisten for det nye afstemningssted skal påføres en bemærkning om årsagen til vælgerens optagelse på valglisten, og om, hvorvidt valglisten for det oprindelige afstemningssted skal påføres en bemærkning om årsagen til, at vælgeren er slettet af valglisten, og om, på hvilket afstemningssted vælgeren i stedet er blevet optaget på valglisten. Endelig vil ministeren kunne fastsætte nærmere regler om, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til ved

annoncering i relevante medier at sørge for, at vælgerne bliver gjort bekendt med muligheden for at afgive deres stemme på et andet afstemningssted end det, de er tilknyttet på valglisten, og om de nærmere betingelser herfor.

Det foreslås, at det i folketingsvalglovens § 99 indsættes som *stk. 8*, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen.

Den foreslåede bemyndigelse svarer til bemyndigelsen for indenrigs- og sundhedsministeren efter folketingsvalglovens § 49, stk. 5, som gælder for landsdækkende folkeafstemninger, jf. § 99, stk. 1.

Forslaget vil indebære, at det tydeliggøres, hvad der gælder i dag, at en tilsvarende bemyndigelse også gælder for landsdækkende folkeafstemninger, og at den foreslåede bemyndigelse vil kunne udnyttes til at fastsætte regler for landsdækkende folkeafstemninger, der afviger fra, hvad der er eller måtte blive fastsat for folketingsvalg.

Bemyndigelsen i folketingsvalglovens § 49, stk. 5, er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 1499 af 12. december 2018 om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen. Bekendtgørelsen finder også anvendelse for landsdækkende folkeafstemninger.

Med den foreslåede bemyndigelse vil kommunalbestyrelsen f.eks., som det er tilfældet ved bekendtgørelse nr. 1499 af 12. december 2018, kunne forpligtes til at stille hjælpemidler til rådighed, der giver særligt gode lysforhold, f.eks. en ikke-håndholdt LED-lampe, samt hjælpemidler, der giver mulighed for forstørrelse af tekst, f.eks. en ikke-håndholdt lup, eller et forstørrelsesapparat med skærm af typen CCTV (Closed Circuit Television), hvor skriftstørrelse, kontraster og lysstyrke kan reguleres af vælgeren. Kommunalbestyrelsen vil også kunne forpligtes til at stille særlige skriveredskaber, f.eks. sorte penne med en vis strektykkelse, samt hæve-/sænkeborde til rådighed. Et hjælpemiddel, der vil kunne anvendes ved folkeafstemninger, hvor det kun er muligt at sætte kryds ved »Ja« eller »Nej«, vil f.eks. kunne være en overlægsplade, der lægges over stemmesedlen, med punktskrift over teksten og huller ved afkrydsningsrubrikkerne, således at blinde og svagsynede kan sætte krydset selv.

Indenrigs- og sundhedsministeren vil med den foreslåede bemyndigelse løbende ved bekendtgørelse kunne fastsætte regler om, hvilke hjælpemidler kommunalbestyrelsen skal stille til rådighed ved stemmeafgivningen på valgdagen. Der tages samtidig højde for, at man på et senere tidspunkt vil kunne stille hjælpemidler til rådighed, der i dag ikke er udviklet, og at der med tiden kan blive tale om at stille nye eller ændrede krav om hjælpemidler.

Ved udmøntningen af den foreslåede bemyndigelse vil der blandt andet kunne tages stilling til, om de hjælpemidler, som skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen, skal stilles til rådighed på samtlige afstemningssteder her i landet, eller om hjælpemidlerne alene skal stilles til rådighed på ét eller nogle afstemningssteder i hver opstillingskreds.

Udmøntningen af den foreslåede bemyndigelse vil endvidere kunne ske ved, at der gennemføres forsøgsordninger i enkelte kommuner ved kommende folkeafstemninger. En sådan forsøgsordning vil f.eks. kunne bestå i, at kommunerne pålægges at stille ét eller flere konkrete hjælpemidler til rådighed på ét eller flere afstemningssteder i kommunen. Formålet med en forsøgsordning er at få et så oplyst beslutningsgrundlag som muligt om et konkret hjælpemiddels effekt. Forsøget vil efterfølgende skulle evalueres, inden der tages stilling til, om der skal fastsættes regler om, at det pågældende hjælpemiddel skal stilles til rådighed i alle kommuner og i hvilket omfang.

Til nr. 24

Efter folketingsvalglovens § 100, stk. 1, kan der ved folkeafstemning brevstemmes i overensstemmelse med reglerne i kapitel 8 for folketingsvalg, jf. dog stk. 2-4.

Det foreslås, at henvisningen i § 100, stk. 1, til stk. 2-4 ændres til stk. 2-6.

Ændringen er en følge af, at der med lovforslagets § 1, nr. 25, foreslås indsat nye stk. 5 og 6 i folketingsvalglovens § 100, der fraviger udgangspunktet efter folketingsvalglovens § 100, stk. 1. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 25.

Til nr. 25

Efter folketingsvalglovens § 100, stk. 1, kan der ved folkeafstemning brevstemmes i overensstemmelse med reglerne i kapitel 8 for folketingsvalg, jf. dog stk. 2-4.

Henvisningen til folketingsvalglovens kapitel 8 omfatter bl.a. folketingsvalglovens § 60, stk. 1, 2. pkt., § 61, stk. 6, § 62, stk. 1, 1. pkt., § 63, 1. og 2. pkt., og § 64, stk. 1. Efter § 60, stk. 1, 2. pkt., bestemmer indenrigs- og sundhedsministeren brevstemmematerialets nærmere indhold og udformning. Efter § 61, stk. 6, kan personlig bistand til afkrydsning af stemmesedlen kun ydes, såfremt vælgeren umiddelbart over for den eller dem, der yder personlig bistand, utvetydigt kan tilkendegive, på hvilket parti eller hvilken

kandidat vælgeren ønsker at stemme. Efter § 62, stk. 1, 1. pkt., må stemmemodtagere og personer, der yder personlig bistand til brevstemmeafgivningen, ikke i forbindelse med brevstemmeafgivningen give en vælger råd eller opfordring med hensyn til, hvilket parti eller hvilken kandidat vælgeren skal stemme på. Efter § 63, 1. pkt., fastsætter indenrigs- og sundhedsministeren nærmere regler om tilrettelæggelse og gennemførelse af brevstemmeafgivning samt om fremgangsmåden ved afgivelse af brevstemme. Efter § 63, 2. pkt., kan indenrigs- og sundhedsministeren fastsætte regler om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved brevstemmeafgivningen. Efter § 64, stk. 1, 4. pkt., fastsætter indenrigs- og sundhedsministeren regler om brevstemmeprotokollens indhold og udformning.

Det foreslås, at der i folketingsvalglovens § 100 indsættes nye stk. 5-7.

Det foreslås, at det i folketingsvalglovens § 100 indsættes som *stk. 5*, at personlig bistand til udfyldning af stemmesedlen kun kan ydes, såfremt vælgeren umiddelbart over for den eller dem, der yder personlig bistand, utvetydigt kan tilkendegive, om vælgeren ønsker at stemme ja eller nej til det spørgsmål, der stemmes om ved afstemningen.

Den foreslåede bestemmelse er en præcisering af det gældende § 61, stk. 6, i folketingsvalgloven, som gælder for landsdækkende folkeafstemninger, jf. folketingsvalglovens § 100, stk. 1.

Forslaget vil indebære, at det tydeliggøres, hvad der gælder i dag, at indholdet af, hvad vælgeren umiddelbart over for den eller dem, der yder personlig bistand, utvetydigt kan tilkendegive, vil være, om vælgeren ønsker at stemme ja eller nej til det spørgsmål, der stemmes om ved afstemningen.

Det foreslås, at der i folketingsvalglovens § 100 indsættes som *stk. 6*, at stemmemodtagere og personer, der yder personlig bistand til brevstemmeafgivningen, ikke i forbindelse med brevstemmeafgivningen må give en vælger råd eller opfordring, med hensyn til om vælgeren skal stemme ja eller nej til det spørgsmål, der stemmes om ved afstemningen.

Den foreslåede bestemmelse er en præcisering af det gældende § 62, stk. 1, 1. pkt., i folketingsvalgloven, som gælder for landsdækkende folkeafstemninger, jf. § 100, stk. 1.

Forslaget vil indebære, at det tydeliggøres, hvad der gælder i dag, at indholdet af, hvad de personer, der forestår eller yder personlig bistand til afstemningen, ikke må give en vælger råd eller opfordring med hensyn til, vil være, om vælgeren skal stemme ja eller nej til det spørgsmål, der stemmes om ved afstemningen.

Det foreslås, at det i folketingsvalglovens § 100 indsættes som *stk. 7, 1. pkt.*, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om brevstemmematerialets indhold og udformning.

Den foreslåede bemyndigelse svarer til bemyndigelsen for indenrigs- og sundhedsministeren efter folketingsvalglovens § 60, stk. 1, 2. pkt., som gælder for landsdækkende folkeafstemninger, jf. folketingsvalglovens § 100, stk. 1.

Forslaget vil indebære, at det tydeliggøres, hvad der gælder i dag, at en tilsvarende bemyndigelse også gælder for landsdækkende folkeafstemninger, og at den foreslåede bemyndigelse vil kunne udnyttes til at fastsætte regler for landsdækkende folkeafstemninger, der afviger fra, hvad der fastsættes for folketingsvalg.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet fastsætter i praksis ikke regler ved bekendtgørelse om brevstemmematerialets indhold og udformning, men lader det af ministeriet autoriserede materiale fremstille hos et forlag med henblik på, at kommunerne og andre myndigheder m.v. kan bestille de fornødne eksemplarer til brug for brevstemmeafgivningen.

Det foreslås, at det i folketingsvalglovens § 100 indsættes som *stk. 7, 2. pkt.*, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilrettælgelse og gennemførelse af brevstemmeafgivning samt om fremgangsmåden ved afgivelse af brevstemme.

Den foreslåede bemyndigelse svarer til bemyndigelsen for indenrigs- og sundhedsministeren efter folketingsvalglovens § 63, 1. pkt., som gælder for landsdækkende folkeafstemninger, jf. folketingsvalglovens § 100, stk. 1.

Forslaget vil indebære, at det tydeliggøres, hvad der gælder i dag, at en tilsvarende bemyndigelse også gælder for landsdækkende folkeafstemninger, og at den foreslåede bemyndigelse vil kunne udnyttes til at fastsætte regler for landsdækkende folkeafstemninger, der afviger fra, hvad der er eller måtte blive fastsat for folketingsvalg.

Bemyndigelsen i folketingsvalglovens § 63, 1. pkt., er i dag udnyttet ved bekendtgørelse nr. 1137 af 18. oktober 2017 om brevstemmeafgivning i visse boformer og boliger efter lov om social service og boliglovgivningen, bekendtgørelse nr. 1138 af 18. oktober 2017 om brevstemmeafgivning i vælgerens hjem, bekendtgørelse nr. 1139 af 18. oktober 2017 om brevstemmeafgivning på sygehuse samt bekendtgørelse nr. 50 af 17. januar 2019 om brevstemmeafgivning i kriminalforsorgens fængsler og arresthuse. De nævnte bekendtgørelser finder også anvendelse for landsdækkende folkeafstemninger.

Den foreslåede bemyndigelse vil, som det er tilfældet for de nævnte bekendtgørelser, kunne udnyttes til at fastsætte nærmere regler for de brevstemmeformer, som bekendtgørelserne regulerer. Sådanne regler vil afhængig af brevstemmeformens karakter f.eks. kunne være regler om kommunalbestyrelsens og andre myndigheders opgaver vedrørende forberedelse og gennemførelse af brevstemmeafgivning, herunder ved forudgående underretning, om indgivelse af ansøgning og fristen herfor, behandling af ansøgninger m.v., om stemmemodtagere, om stemmelokaler, om brevstemmematerialet, om den almindelige fremgangsmåde ved brevstemmeafgivning, om hjælp til brevstemmeafgivning og om vejledning af vælgeren om fremgangsmåden ved brevstemmeafgivning.

Den foreslåede bemyndigelse vil også, hvis det bliver aktuelt, kunne udnyttes til at fastsætte regler for brevstemmeafgivning ved andre brevstemmeformer end de nævnte og vil kunne udnyttes til at fastsætte regler om andre forhold ved den pågældende brevstemmeform end de ovenfor nævnte. Bemyndigelsen vil også, hvis det bliver aktuelt, kunne udnyttes til at ændre regelsættet i de gældende bekendtgørelser.

Det foreslås, at der i folketingsvalglovens § 100 indsættes som *stk. 7, 3. pkt.*, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved brevstemmeafgivningen.

Den foreslåede bemyndigelse svarer til bemyndigelsen for indenrigs- og sundhedsministeren efter folketingsvalglovens § 63, 2. pkt., som gælder for landsdækkende folkeafstemninger, jf. folketingsvalglovens § 100, stk. 1.

Forslaget vil indebære, at det tydeliggøres, hvad der gælder i dag, at en tilsvarende bemyndigelse også vil gælde for landsdækkende folkeafstemninger, og at den foreslåede bemyndigelse vil kunne udnyttes til at fastsætte regler for landsdækkende folkeafstemninger, der afviger fra, hvad der er eller måtte blive fastsat for folketingsvalg.

Bemyndigelsen i folketingsvalglovens § 63, 2. pkt., er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 1499 af 12. december 2018 om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen. Bekendtgørelsen gælder for landsdækkende folkeafstemninger.

Med den foreslåede bemyndigelse vil kommunalbestyrelsen f.eks., som det er tilfældet ved bekendtgørelse nr. 1499 af 12. december 2018, kunne forpligtes til at stille hjælpemidler til rådighed, der giver særligt gode lysforhold, f.eks. en ikke-håndholdt LED-lampe, samt hjælpemidler, der giver mulighed for forstørrelse af tekst, f.eks. en ikke-håndholdt lup, eller et forstørrelsesapparat med skærm af typen CCTV (Closed Circuit Television),

hvor skriftstørrelse, kontraster og lysstyrke kan reguleres af vælgeren. Kommunalbestyrelsen vil også kunne forpligtes til at stille særlige skriveredskaber, f.eks. sorte penne med en vis stregtykkelse, samt hæve-/sænkeborde, til rådighed. Et hjælpemiddel, der vil kunne anvendes ved folkeafstemninger, hvor det kun er muligt at sætte kryds ved »Ja« eller »Nej«, vil f.eks. kunne være en overlægsplade, der lægges over stemmesedlen, med punktskrift over teksten og huller ved afkrydsningsrubrikkerne, således at blinde og svagsynede kan sætte krydset selv.

Indenrigs- og sundhedsministeren vil med denne bemyndigelse løbende ved bekendtgørelse kunne fastsætte regler om, hvilke hjælpemidler kommunalbestyrelsen skal stille til rådighed ved brevstemmeafgivningen. Der tages samtidig højde for, at man på et senere tidspunkt vil kunne stille hjælpemidler til rådighed, der i dag ikke er udviklet, og at der med tiden kan blive tale om at stille nye eller ændrede krav om hjælpemidler.

Ved udmøntningen af den foreslåede bemyndigelse vil der blandt andet kunne tages stilling til, om de hjælpemidler, som skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen, skal stilles til rådighed på samtlige brevstemmesteder i hver kommune, eller om hjælpemidlerne alene skal stilles til rådighed på ét eller nogle brevstemmesteder i hver kommune.

Udmøntningen af den foreslåede bemyndigelse vil endvidere kunne ske ved, at der gennemføres forsøgsordninger i enkelte kommuner ved kommende folkeafstemninger. En sådan forsøgsordning vil f.eks. kunne bestå i, at kommunerne pålægges at stille ét eller flere konkrete hjælpemidler til rådighed på ét eller flere brevstemmesteder i kommunen. Formålet med en forsøgsordning er at få et så oplyst beslutningsgrundlag som muligt om et konkret hjælpemiddels effekt. Forsøget vil efterfølgende skulle evalueres, inden der tages stilling til, om der skal fastsættes regler om, at det pågældende hjælpemiddel skal stilles til rådighed i alle kommuner og i hvilket omfang.

Det foreslås, at det i folketingsvalglovens § 100 indsættes som *stk. 7, 4. pkt.*, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om brevstemmeprotokollens indhold og udformning.

Den foreslåede bemyndigelse svarer til bemyndigelsen for indenrigs- og sundhedsministeren efter folketingsvalglovens § 64, stk. 1, 4. pkt., som gælder for landsdækkende folkeafstemninger, jf. folketingsvalglovens § 100, stk. 1.

Forslaget vil indebære, at det tydeliggøres, hvad der gælder i dag, at en tilsvarende bemyndigelse også gælder for landsdækkende folkeafstemninger, og at den foreslåede bemyndigelse vil kunne udnyttes til at fastsætte regler

for landsdækkende folkeafstemninger, der afviger fra, hvad der er eller måtte blive fastsat for folketingsvalg.

Bemyndigelsen i folketingsvalglovens § 64, stk. 1, 4. pkt., er udnyttet ved cirkulære nr. 54 af 8. maj 2001 til alle kommunalbestyrelser om brevstemmeprotokollers indhold og udformning. Cirkulæret gælder for landsdækkende folkeafstemninger.

Den foreslåede bemyndigelse vil kunne udnyttes ud fra tilsvarende principper, som indenrigs- og sundhedsministeren har udnyttet bemyndigelsen for folketingsvalg, med de ændringer, der følger af den landsdækkende folkeafstemnings karakter. Der vil bl.a. i overensstemmelse med ovennævnte cirkulære kunne fastsættes regler om, hvilke oplysninger brevstemmeprotokollen skal indeholde, og på hvilket tidspunkt de pågældende oplysninger skal indføres i brevstemmeprotokollen. Der vil endvidere kunne fastsættes regler om, hvorledes brevstemmeprotokollen skal udformes, herunder at brevstemmeprotokollen skal være udformet i overensstemmelse med de fortrykte brevstemmeprotokoller, Indenrigs- og Sundhedsministeriet har ladet fremstille.

Til nr. 26

Det fremgår af § 101, stk. 2, nr. 2, i folketingsvalgloven, at en stemmeseddel, herunder en brevstemmeseddel, er ugyldig, såfremt den ikke er afkrydset i overensstemmelse med § 99, stk. 3.

Det følger af den foreslåede ændring af § 101, stk. 2, nr. 2, at en stemmeseddel, herunder en brevstemmeseddel, er ugyldig, såfremt vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds i overensstemmelse med § 99, stk. 3, eller tilsvarende afmærkning.

Den foreslåede bestemmelse i § 101, stk. 2, nr. 2, vil medføre, at der ud over kryds anerkendes tilsvarende afmærkninger på stemmesedlen som gyldige afmærkninger.

Herudover medfører forslaget en mindre sproglig ændring af bestemmelsens ordlyd, således at den i relevant omfang vil svare til ordlyden af de tilsvarende bestemmelser i folketingsvalglovens § 69, stk. 1, nr. 2, Europa-Parlamentsvalglovens § 29, stk. 1, nr. 2, og kommunal- og regionalvalglovens § 75, stk. 1, nr. 2, hvorefter en stemmeseddel er ugyldig, såfremt vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds. Denne ændring er alene af teknisk karakter.

Indenrigs- og sundhedsministeren vil efter forelæggelse for Folketingets Udvalg til Valgs Prøvelse, jf. folketingsvalglovens § 101, stk. 3, fastsætte

nærmere regler om, hvordan en afmærkning svarende til et kryds skal fortolkes, i bekendtgørelse om bedømmelse af stemmesedler afgivet til folkeafstemninger.

Ændringen vil medføre, at en afmærkning med en asterisk/stjerne (*), en afmærkning med en helt udfyldt/helt skraveret afkrydsningsrubrik og en afmærkning med en cirkel om afkrydsningsrubrikken, både hvis der er sat et kryds i forvejen (inde i cirklen), og hvis der ikke er anden afmærkning end en cirkel, vil blive anerkendt som en gyldig afmærkning.

Det indebærer, at en stemmeseddel, herunder en brevstemmeseddel, der i forskellige situationer efter bekendtgørelsen er gyldig med en afmærkning med et kryds, ligeledes vil være gyldig i de samme situationer, hvis den er afmærket med en asterisk/stjerne (*), afmærket med en helt udfyldt/helt skraveret afkrydsningsrubrik eller afmærket med en cirkel om afkrydsningsrubrikken.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.12.2 og 2.1.12.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 27

Det fremgår af folketingsvalglovens § 106, stk. 1, at medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes den, der overtræder folketingsvalglovens § 12 c, § 32 a, § 51, § 59, stk. 2, eller § 62 med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

Det foreslås, at henvisningen i folketingsvalglovens § 106, stk. 1, til § 62 ændres til § 62, § 99, stk. 1, jf. § 51, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2, § 99, stk. 6, § 100, stk. 1, jf. § 62, stk. 1, 2. pkt., eller stk. 2, eller § 100, stk. 6.

Ændringen vil medføre, at den, der overtræder folketingsvalglovens § 99, stk. 1, jf. § 51, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2, § 99, stk. 6, § 100, stk. 1, jf. § 62, stk. 1, 2. pkt., eller stk. 2, eller § 100, stk. 6, straffes med bøde eller fængsel i indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Den foreslåede indsættelse af § 99, stk. 1, jf. § 51, stk. 1, 2. pkt., eller stk. 2, i folketingsvalglovens § 106, stk. 1, er en præcisering af, at det strafansvar, der efter § 106, stk. 1, er pålagt fysiske personer for overtrædelse af § 51, stk. 1, 2. pkt., eller stk. 2, også omfatter overtrædelse af § 51, stk. 1, 2. pkt., eller stk. 2, ved landsdækkende folkeafstemninger.

Efter folketingsvalglovens § 51, stk. 1, 2. pkt., må de personer, der forestår afstemningen, ikke over for uvedkommende oplyse, om en vælger har været

til stede for at afgive stemme, eller i øvrigt oplyse forhold vedrørende en vælgers stemmeafgivning. Efter § 51, stk. 2, må ingen uvedkommende føre systematisk kontrol med, at vælgerne møder og afgiver stemme. Disse bestemmelser gælder for landsdækkende folkeafstemninger, jf. § 99, stk. 1. På denne baggrund foreslås det præciseret, at overtrædelse af § 99, stk. 1, jf. § 51, stk. 1, 2. pkt., eller stk. 2, vil blive gjort strafbar.

Den foreslåede indsættelse af § 99, stk. 6, i straffebestemmelsen i folketingsvalglovens § 106, stk. 1, vil indebære, at overtrædelse af det foreslåede nye § 99, stk. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 23, gøres strafbar i overensstemmelse med § 106, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse i folketingsvalglovens § 99, stk. 6, vil indebære, at de personer, der forestår eller yder personlig bistand til afstemningen, ikke under afstemningen må give en vælger råd eller opfordring, med hensyn til om vælgeren skal stemme ja eller nej til det spørgsmål, der stemmes om ved afstemningen. Bestemmelsen er en præcisering af den tilsvarende bestemmelse i § 51, stk. 1, 1. pkt., for folketingsvalg. Overtrædelse af § 51, stk. 1, 1. pkt., er strafbar i dag efter § 106, stk. 1. På denne baggrund foreslås det præciseret, at overtrædelse af den foreslåede bestemmelse i § 99, stk. 6, vil blive gjort strafbar.

Den foreslåede indsættelse af § 100, stk. 1, jf. § 62, stk. 1, 2. pkt., eller stk. 2 i folketingsvalglovens § 106, stk. 1, er en præcisering af, at det strafansvar, der efter § 106, stk. 1, er pålagt fysiske personer for overtrædelse af § 62, stk. 1, 2. pkt., og § 62, stk. 2, også omfatter overtrædelse af § 62, stk. 1, 2. pkt., og § 62, stk. 2, ved landsdækkende folkeafstemninger.

Efter folketingsvalglovens § 62, stk. 1, 2. pkt., må stemmemodtagere ikke over for uvedkommende oplyse, om en vælger har afgivet brevstemme eller i øvrigt oplyse forhold vedrørende en vælgers stemmeafgivning. Efter § 62, stk. 2, må ingen uvedkommende føre systematisk kontrol med, om vælgere afgiver brevstemme. Disse bestemmelser gælder for landsdækkende folkeafstemninger, jf. § 100, stk. 1. På denne baggrund foreslås det præciseret, at overtrædelse af § 100, stk. 1, jf. § 62, stk. 2, vil blive gjort strafbar.

Den foreslåede indsættelse af § 100, stk. 6, i folketingsvalglovens § 106, stk. 1, vil indebære, at overtrædelse af det foreslåede nye § 100, stk. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 25, gøres strafbar i overensstemmelse med § 106, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse i folketingsvalglovens § 100, stk. 6, vil indebære, at stemmemodtagere og personer, der yder personlig bistand til brevstemmeafgivningen, ikke i forbindelse med brevstemmeafgivningen må give en vælger råd eller opfordring, med hensyn til om vælgeren skal stemme ja eller nej til det spørgsmål, der stemmes om ved afstemningen.

Bestemmelsen er en præcisering af den tilsvarende bestemmelse i § 62, stk. 1, 1. pkt., for folketingsvalg. Overtrædelse af § 62, stk. 1, 1. pkt., er strafbar i dag efter § 106, stk. 1. På denne baggrund foreslås det præciseret, at overtrædelse af den foreslåede bestemmelse i folketingsvalglovens § 100, stk. 6, vil blive gjort strafbar.

De øvrige betingelser for strafansvar efter folketingsvalglovens § 106, stk. 1, gælder fortsat.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet lægger til grund, at straffen for fysiske personers overtrædelse af folketingsvalglovens § 99, stk. 1, jf. § 51, stk. 1, 2. pkt., eller stk. 2, § 99, stk. 6, § 100, stk. 1, jf. § 62, stk. 1, 2. pkt., eller stk. 2, eller § 100, stk. 6, skal have en afskrækkende effekt og skal fastlægges efter samme principper som for overtrædelse af forbuddet mod betaling for stemmer, jf. straffelovens § 117, nr. 4.

Til nr. 28

Efter folketingsvalglovens § 106, stk. 2, kan der pålægges juridiske personer strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel for overtrædelse af § 12 c, § 32 a, § 51, stk. 2, og § 62, stk. 2.

Det foreslås, at henvisningen i folketingsvalglovens § 106, stk. 2, til § 62, stk. 2, ændres til § 62, stk. 2, § 99, stk. 1, jf. § 51, stk. 2, og § 100, stk. 1, jf. § 62, stk. 2.

Ændringen vil medføre, at juridiske personer, der overtræder folketingsvalglovens § 99, stk. 1, jf. § 51, stk. 2, og § 100, stk. 1, jf. § 62, stk. 2, kan pålægges strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Den foreslåede indsættelse af § 99, stk. 1, jf. § 51, stk. 2, i folketingsvalglovens § 106, stk. 2, er en præcisering af, at det strafansvar, der efter § 106, stk. 2, er pålagt juridiske personer for overtrædelser af § 51, stk. 2, også omfatter overtrædelser af § 51, stk. 2, ved landsdækkende folkeafstemninger.

Efter folketingsvalglovens § 51, stk. 2, må ingen uvedkommende føre systematisk kontrol med, at vælgerne møder og afgiver stemme. Bestemmelsen gælder for landsdækkende folkeafstemninger, jf. § 99, stk. 1. På denne baggrund foreslås det præciseret, at juridiske personers overtrædelse af folketingsvalglovens § 99, stk. 1, jf. § 51, stk. 2, vil blive gjort strafbar på samme måde som juridiske personers overtrædelse af folketingsvalglovens § 51, stk. 2.

Den foreslåede indsættelse af § 100, stk. 1, jf. § 62, stk. 2, i folketingsvalglovens § 106, stk. 2, er en præcisering af, at det strafansvar, der efter § 106, stk. 2, er pålagt juridiske personer for overtrædelser af § 62, stk. 2, også omfatter overtrædelser af § 62, stk. 2, ved landsdækkende folkeafstemninger.

Efter folketingsvalglovens § 62, stk. 2, må ingen uvedkommende må føre systematisk kontrol med, om vælgere afgiver brevstemme. Bestemmelsen gælder for landsdækkende folkeafstemninger, jf. § 100, stk. 1. På denne baggrund foreslås det præciseret, at juridiske personers overtrædelse af § 100, stk. 1, jf. § 62, stk. 2, vil blive gjort strafbar på samme måde som juridiske personers overtrædelse af § 62, stk. 2.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet lægger til grund, at straffen for juridiske personers overtrædelse af folketingsvalglovens § 99, stk. 1, jf. § 51, stk. 2, og af § 100, stk. 1, jf. § 62, stk. 2, skal have en afskrækkende effekt og skal fastlægges efter samme principper som for overtrædelse af forbuddet mod betaling for stemmer, jf. straffelovens § 117, nr. 4.

Til nr. 29

Der er ikke fastsat regler i valglovgivningen om andre landes afholdelse af valg i Danmark eller om danske myndigheders eventuelle bistand til sådanne valghandlinger på dansk grund. Så længe det ikke strider mod anden lovgivning, kan vælgere i andre lande således deltage i andre landes valg på dansk grund, f.eks. ved at afgive en brevstemme i Danmark efter det pågældende lands regler. Ingen danske myndigheder er pålagt opgaver, pligter eller udgifter i den forbindelse.

Det følger af den foreslåede § 107 a i folketingsvalgloven, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om danske myndigheders bistand til afholdelse af andre landes valg og folkeafstemninger i Danmark.

Den foreslåede bestemmelse i § 107 a vil medføre, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler, der pålægger danske myndigheder opgaver i forbindelse med afholdelse af et valg eller en folkeafstemning i et andet land på dansk grund. Der vil eksempelvis kunne fastsættes regler om, at kommunerne bistår med registrering af vælgere, modtagelse af brevstemmer, tilvejebringelse af stemmemateriale og faciliteter, opgørelse m.v.

Formålet med ændringen er i første række at sikre hjemmel til, at danske myndigheder kan bistå Ukraine med at afholde valg i lyset af krigen i Ukraine.

Bemyndigelsen påtænkes først udmøntet på et senere tidspunkt, hvor Ukraine måtte anmode Danmark om at yde bistand til et fremtidigt ukrainsk valg, og hvor de praktiske og tekniske behov i forbindelse med et fremtidigt ukrainsk valg er afklaret.

Med den foreslåede ændring vil der dog blive fastsat en generel bemyndigelse, der ikke kun finder anvendelse i forhold til Ukraine, så den efter indenrigs- og sundhedsministerens beslutning også vil kunne udnyttes i andre tilsvarende ekstraordinære situationer, hvor andre landes statsborgere opholder sig i Danmark som følge af krig, konflikter, naturkatastrofer eller lignende.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.15.2 og 2.1.15.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1 og 2

Efter gældende ret vælges der 14 danske medlemmer til Europa-Parlamentet, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 1. Danmark udgør ét valgområde, hvori samtlige 14 medlemmer vælges ved forholdstalsvalg, jf. § 2, stk. 1.

Det følger af artikel 14, stk. 2, i Traktaten om Den Europæiske Union, at Det Europæiske Råd med Europa-Parlamentets godkendelse afgør sammensætningen af Europa-Parlamentet, herunder antallet af danske medlemmer.

Det følger af den foreslåede nyaffattelse af § 1, at indenrigs- og sundhedsministeren bekendtgør antallet af danske medlemmer, der vælges til Europa-Parlamentet, på grundlag af Den Europæiske Unions regler herom. Dette skal ske ved bekendtgørelse. Den foreslåede ændring af § 2, stk. 1, er en konsekvens af nyaffattelsen af § 1.

Den foreslåede ændring af § 1 og § 2, stk. 1, vil medføre, at antallet af danske medlemmer i Europa-Parlamentet ikke længere skal fremgå direkte af Europa-Parlamentsvalgloven. På denne måde behøver fremtidige justeringer i antallet ikke ske ved lovændring, men blot ved udstedelse af en bekendtgørelse.

Indenrigs- og sundhedsministeren vil ikke blive tillagt beføjelser til selvstændigt at beslutte antallet af danske medlemmer af Europa-Parlamentet. Ministeren skal bekendtgøre indholdet af Det Europæiske Råds afgørelse efter artikel 14, stk. 2, i Traktaten om Den Europæiske Union.

Bekendtgørelsen vil ske løbende efter behov og i så god tid inden valg til Europa-Parlamentet som muligt. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at indenrigs- og sundhedsministeren skal bekendtgøre antallet af danske medlemmer af Europa-Parlamentet, når der sker ændringer heri på baggrund af den ovenfor beskrevne beslutningsprocedure. Bestemmelsen vil derimod ikke indebære en pligt til på ny at bekendtgøre antallet af danske medlemmer forud for et Europa-Parlamentsvalg, hvis der ikke er sket ændringer siden den seneste bekendtgørelse. Antallet af medlemmer bekendtgøres første gang i god tid forud for Europa-Parlamentsvalget i 2024.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.14.2 og 2.1.14.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det fremgår af Europa-Parlamentsvalglovens § 6, stk. 1, at enhver, der har valgtret, og som 4 uger før valgdagen opfylder valgretsbetingelserne bortset fra aldersbetingelsen, er valgbar, jf. dog stk. 2 og 3.

Det følger af den foreslåede ændring af § 6, *stk. 1*, at fristen på 4 uger ændres til syv uger.

Den foreslåede ændring vil medføre, at fristen for at opfylde valgbarhedsbetingelserne bortset fra aldersbetingelsen fremrykkes til syv uger før valgdagen i stedet for fire uger.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at fristen for at anmelde kandidater til valget tilsvarende foreslås fremrykket fra fire til syv uger før valgdagen. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 13, med tilhørende bemærkninger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.6.2 og 2.1.6.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det fremgår af Europa-Parlamentsvalglovens § 10, stk. 1, at partier, der ved et folketingsvalg afholdt senest seks uger før valgdagen har opnået repræsentation i Folketinget, og som seks uger før valgdagen fortsat er repræsenteret i dette, samt partier, der ved det sidst afholdte valg til Europa-Parlamentet har opnået repræsentation i Europa-Parlamentet, og som seks uger før valgdagen fortsat er repræsenteret i dette, har ret til at deltage i Europa-Parlamentsvalg. Efter § 22, 1. pkt., skal partier, der har ret til og ønsker at deltage i valg til Europa-Parlamentet, senest samtidig med indlevering af kandidatlisten meddele indenrigs- og sundhedsministeren, hvilken myndig-

hed inden for partiet der er legitimeret til at udøve partiets beføjelser i forbindelse med indlevering og tilbagekaldelse af kandidatlistor og anmeldelse af valgforbund.

Det følger af den foreslåede ændring af § 10, stk. 1, og § 22, 1. pkt., at partier, der har deltaget i det sidst afholdte valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, har ret til at deltage i valget.

Det foreslås, at overskriften til kapitel 3 ændres tilsvarende, så den afspejler, at kapitlet vedrører partier, der har ret til at deltage i valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet.

De foreslåede ændringer indebærer ikke en ændring af gældende ret. Der er alene tale om en præcisering af, at bestemmelserne omfatter partier, der har opnået repræsentation i Europa-Parlamentet ved det sidst afholdte valg af danske medlemmer til dette, og dermed ikke partier, der alene har opnået repræsentation i Europa-Parlamentet ved det sidst afholdte valg af medlemmer til dette i andre medlemsstater.

Til nr. 5

Det fremgår af Europa-Parlamentsvalglovens § 10, stk. 1, at partier, der ved et folketingsvalg afholdt senest seks uger før valgdagen har opnået repræsentation i Folketinget, og som seks uger før valgdagen fortsat er repræsenteret i dette, samt partier, der ved det sidst afholdte valg til Europa-Parlamentet har opnået repræsentation i Europa-Parlamentet, og som seks uger før valgdagen fortsat er repræsenteret i dette, har ret til at deltage i Europa-Parlamentsvalg.

Det fremgår af Europa-Parlamentsvalglovens § 19, stk. 1, 2. pkt., at en kandidatliste tidligst kan indleveres seks uger før valgdagen.

Det følger af den foreslåede ændring, at »seks uger« ændres til »ni uger« tre steder i § 10, stk. 1, og et sted i § 19, stk. 1, 2. pkt.

Den foreslåede ændring af § 10, stk. 1, vil medføre, at fristen for at være opstillingsberettiget til Europa-Parlamentsvalg fremrykkes fra seks til ni uger for valgdagen.

Den foreslåede ændring af § 19, stk. 1, 2. pkt., vil medføre, at den tidligste frist for at indlevere en kandidatliste tilsvarende fremrykkes fra seks til ni uger før valgdagen.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at den seneste frist for at anmelde kandidater til valget tilsvarende foreslås fremrykket fra fire til syv uger før

valgdagen. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 13, med tilhørende bemærkninger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.6.2 og 2.1.6.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det fremgår af Europa-Parlamentsvalglovens § 10 a, stk. 1, 3. pkt., at Valgnævnet ikke kan træffe afgørelse om ændring af navnet på et opstillingsberettiget parti i perioden fra 8 uger før dagen for et valg til Europa-Parlamentet til og med valgdagen.

Det følger af den foreslåede ændring af § 10 a, stk. 1, 3. pkt., at »8 uger« ændres til »elleve uger«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at Valgnævnet ikke kan træffe afgørelse om ændring af navnet på et opstillingsberettiget parti i perioden fra elleve uger før dagen for et valg til og med valgdagen.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at fristen for at anmelde kandidater til valget tilsvarende foreslås fremrykket fra fire til syv uger før valgdagen. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 13, med tilhørende bemærkninger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.6.2 og 2.1.6.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Det fremgår af Europa-Parlamentsvalglovens § 11, stk. 1, 1. pkt., at nye partier, der ønsker at deltage i Europa-Parlamentsvalg, skal anmeldes for indenrigs- og sundhedsministeren senest kl. 12 otte uger før valgdagen.

Det følger af den foreslåede ændring af § 11, stk. 1, 1. pkt., at »otte uger« ændres til »elleve uger«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at nye partier, der ønsker at deltage i Europa-Parlamentsvalg, skal anmeldes for indenrigs- og sundhedsministeren senest kl. 12 elleve uger før valgdagen.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at fristen for at anmelde kandidater til valget tilsvarende foreslås fremrykket fra fire til syv uger før valgdagen. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 13, med tilhørende bemærkninger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.6.2 og 2.1.6.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Det fremgår af Europa-Parlamentsvalglovens § 13, stk. 1, 1. pkt., at indenrigs- og sundhedsministeren tildeler de partier, der har ret til at deltage i Europa-Parlamentsvalg, en bogstavbetegnelse, som partierne skal opføres med på stemmesedlerne.

Det følger af den foreslåede ændring af § 13, stk. 1, 1. pkt., at der indsættes en henvisning til lovens § 10. Lovens § 10 definerer de partier, der har ret til at deltage i Europa-Parlamentsvalg.

Den foreslåede ændring indebærer ikke en ændring af bestemmelsens indhold. I medfør af den foreslåede ændring af lovens § 10, jf. lovforslagets § 2, nr. 4, indebærer den foreslåede henvisning til § 10 alene en præcisering af, at § 13 omfatter partier, der har opnået repræsentation i Europa-Parlamentet ved det sidst afholdte valg af danske medlemmer til dette, og dermed ikke partier, der alene har opnået repræsentation i Europa-Parlamentet ved det sidst afholdte valg af medlemmer til dette i andre medlemsstater.

Til nr. 9

Efter Europa-Parlamentsvalglovens § 14, stk. 1, 1. pkt., skal kommunalbestyrelsen i de år, hvor valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet skal afholdes, udarbejde en valgliste over vælgerne i kommunen. Efter § 14, stk. 2, 1. pkt., finder reglerne om valglisten i folketingsvalgloven tilsvarende anvendelse for udarbejdelse af valglisten og for optagelse på denne liste af personer, der har valget efter Europa-Parlamentsvalglovens § 3, stk. 1, nr. 1 eller 4.

Henvisningen til folketingsvalglovens kapitel 4 omfatter bl.a. folketingsvalglovens § 19, stk. 4. Efter § 19, stk. 4, kan indenrigs- og sundhedsministeren fastsætte nærmere regler om udarbejdelsen af valglisten samt disses indretning.

Det foreslås, at der i Europa-Parlamentsvalglovens § 14 indsættes et nyt stk. 5, hvorefter indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om udarbejdelsen af valglisten samt disses indretning.

Den foreslåede bemyndigelse svarer til bemyndigelsen efter folketingsvalglovens § 19, stk. 4, der gælder for Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 14, stk. 2, 1. pkt.

Forslaget vil indebære, at det tydeliggøres, hvad der gælder i dag, at en tilsvarende bemyndigelse også gælder for Europa-Parlamentsvalg, og at den foreslåede bemyndigelse vil kunne udnyttes til at fastsætte regler for Europa-Parlamentsvalg, der afviger fra, hvad der måtte blive fastsat for folketingsvalg.

Bemyndigelsen i folketingsvalglovens § 19, stk. 4, er ikke udnyttet i dag.

Den foreslåede bemyndigelse vil, hvis dette bliver aktuelt, blive udnyttet til at fastsætte regler om fremgangsmåden for udarbejdelsen af valglisterne samt om valglisternes udformning og opsætning, herunder digitale opsætning. Den foreslåede bemyndigelse vil ikke ændre på, hvilke vælgere der er optaget på valglisterne.

Den foreslåede bestemmelse vil omfatte alle de forskellige valglister, som skal udfærdiges efter Europa-Parlamentsvalgloven for de vælgere, der er omfattet af § 14.

Til nr. 10

Efter Europa-Parlamentsvalglovens § 14, stk. 1, 1. pkt., skal kommunalbestyrelsen i de år, hvor valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet skal afholdes, udarbejde en valgliste over vælgerne i kommunen. Efter § 14, stk. 2, 1. pkt., finder reglerne om valglister i folketingsvalgloven tilsvarende anvendelse for udarbejdelse af valglisten og for optagelse på denne liste af personer, der har valgt efter Europa-Parlamentsvalglovens § 3, stk. 1, nr. 1 eller 4.

Efter Europa-Parlamentsvalglovens § 15, stk. 2, bekendtgør indenrigs- og sundhedsministeren efter reglerne folketingsvalgloven, at udsendelse af valgkort vil finde sted, samt dag og tid for afstemningen. Efter folketingsvalglovens § 21 skal indenrigs- og sundhedsministeren senest 10 dage før valgdagen på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside og i landets dagblade bl.a. bekendtgøre, at indsigelser om manglende modtagelse af valgkort eller modtagelse af valgkort med fejlagtigt indhold skal fremsættes over for kommunalbestyrelsen.

Efter folketingsvalglovens § 22, som gælder tilsvarende for Europa-Parlamentsvalg for så vidt angår vælgere med dansk indfødsret og bopæl i Danmark, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 14, stk. 2, 1. pkt., skal kommunalbestyrelsen straks behandle indsigelser om manglende modtagelse af valgkort eller modtagelse af valgkort med fejlagtigt indhold samt i givet fald

berigtige fejlene ved udfærdigelse af nye valgkort og ved rettelser i valglisten. Sådanne rettelser kan foretages til og med valgdagen. Kommunalbestyrelsen skal endvidere til og med valgdagen berigtige valglisten, hvis kommunen modtager meddelelse om fraflytning til udlandet, dødsfald eller erhvervelse, henholdsvis fortabelse, af dansk indfødsret.

Det foreslås, at der i Europa-Parlamentsvalgloven indsættes et nyt § 15 a.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelses stk. 1, at kommunalbestyrelsen straks skal behandle indsigelser om manglende modtagelse af valgkort eller modtagelse af valgkort med fejlagtigt indhold samt i givet fald berigtige fejlene ved udfærdigelse af nye valgkort og ved rettelser i valglisten. Sådanne rettelser kan foretages til og med valgdagen.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelses stk. 2, at kommunalbestyrelsen endvidere til og med valgdagen skal berigtige valglisten, hvis kommunen modtager meddelelse om fraflytning til udlandet, dødsfald eller erhvervelse, henholdsvis fortabelse, af dansk indfødsret eller statsborgerskab i et af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union.

Forslaget vil indebære en tydeliggørelse af, hvad der gælder i dag.

Den foreslåede bestemmelse vil omfatte alle de forskellige valglisten, som skal udfærdiges efter Europa-Parlamentsvalgloven, og give adgang til berigtigelse også ved at fjerne en vælger fra valglisten. Den foreslåede bestemmelse vil hermed også gælde for alle vælgere med valgret til Europa-Parlamentet.

Til nr. 11

Efter Europa-Parlamentsvalglovens § 17, stk. 1, tilvejebringer valgbestyrelsen stemmesedler samt opslag med angivelse af de opstillede kandidatlisten og anmeldte valgforbund. Valgbestyrelsen forestår endvidere stemmeoptællingen i opstillingskredsen, i det omfang det er fastsat i Europa-Parlamentsvalglovens § 28, stk. 2 henholdsvis stk. 3. Det fremgår af Europa-Parlamentsvalglovens § 17, stk. 2, at med de ændringer, der følger af § 17, stk. 1, finder reglerne i kapitel 5 i folketingsvalgloven tilsvarende anvendelse ved valg til Europa-Parlamentet.

Henvisningen til folketingsvalglovens kapitel 5 omfatter bl.a. folketingsvalglovens § 28, stk. 3, 3. pkt., hvorefter indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter regler om valgbogens indhold og udformning, og § 29, stk. 5, 2. pkt., hvorefter indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter regler om afstemningsbogens indhold og udformning.

Det foreslås, at der i Europa-Parlamentsvalglovens § 17 indsættes som stk. 3, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om valgbogens og afstemningsbogens indhold og udformning.

Den foreslåede bemyndigelse svarer til bemyndigelsen for indenrigs- og sundhedsministeren efter folketingsvalglovens § 28, stk. 3, 3. pkt., og § 29, stk. 5, 2. pkt., der også gælder for Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 17, stk. 2.

Forslaget vil indebære, at det tydeliggøres, hvad der gælder i dag, at en tilsvarende bemyndigelse også gælder for Europa-Parlamentsvalg, og at den foreslåede bemyndigelse vil kunne udnyttes til at fastsætte regler for Europa-Parlamentsvalg, der afviger fra, hvad der måtte blive fastsat for folketingsvalg.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet fastsætter i praksis ikke regler ved bekendtgørelse om valgbogens og afstemningsbogens indhold og udformning. I stedet anviser ministeriet kommunerne i den vejledning, ministeriet udsender forud for hvert Europa-Parlamentsvalg, hvilke afstemningsbøger der kan benyttes.

Til nr. 12

Det fremgår af Europa-Parlamentsvalglovens § 18, stk. 1, at de partier, der har ret til at deltage i valg til Europa-Parlamentet, kan opstille kandidater til valget.

Det følger af den foreslåede ændring af § 18, stk. 1, at der indsættes en henvisning til lovens § 10. Lovens § 10 definerer de partier, der har ret til at deltage i Europa-Parlamentsvalg.

Den foreslåede ændring indebærer ikke en ændring af bestemmelsens indhold. I medfør af den foreslåede ændring af lovens § 10, jf. lovforslagets § 2, nr. 4, indebærer den foreslåede henvisning til § 10 alene en præcisering af, at § 18 omfatter partier, der har opnået repræsentation i Europa-Parlamentet ved det sidst afholdte valg af danske medlemmer til dette, og dermed ikke partier, der alene har opnået repræsentation i Europa-Parlamentet ved det sidst afholdte valg af medlemmer til dette i andre medlemsstater.

Til nr. 13

Det fremgår af Europa-Parlamentsvalglovens § 19, stk. 1, 1. pkt., at kandidatlistes skal være indleveret til indenrigs- og sundhedsministeren senest kl. 12 fire uger før valgdagen.

Det fremgår af § 20, stk. 3, at en indleveret kandidatliste kan tilbagekaldes over for indenrigs- og sundhedsministeren senest kl. 12 fire uger før valgdagen.

Det følger af den foreslåede ændring af § 19, stk. 1., 1. pkt., og § 20, stk. 3, at »fire uger« ændres til »syv uger«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at partier, der ønsker at deltage i Europa-Parlamentsvalg, skal indlevere deres kandidatlistor til indenrigs- og sundhedsministeren senest kl. 12 syv uger før valgdagen, og at indleverede kandidatlistor senest kan tilbagekaldes over for indenrigs- og sundhedsministeren senest kl. 12 syv uger før valgdagen.

Forslaget vil indebære, at kandidatlisterne er godkendt og offentliggjort, når brevstemmeafgivningen her i landet begynder seks uger før valgdagen. Vælgerne vil dermed fremover have mulighed for at gøre sig bekendt med navnene på de opstillede partier og kandidater allerede fra det tidspunkt, hvor brevstemmeafgivningen påbegyndes.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.6.2 og 2.1.6.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 14

Efter Europa-Parlamentsvalglovens § 25, stk. 1, finder afstemning på valgdagen og forberedelsen hertil sted efter reglerne i § 44 og kapitel 7 folketingsvalgloven med de afvigelser, der følger af, at der ikke kan opstilles kandidater uden for partierne, jf. dog stk. 2 og 3.

Det foreslås, at henvisningen i § 25, stk. 1, til stk. 2 og 3 ændres til stk. 2-4. Med ændringen vil det blive præciseret, at Europa-Parlamentsvalglovens § 25, stk. 4, er en fravigelse af udgangspunktet efter § 25, stk. 1. § 25, stk. 4, må en kandidat ikke som valgstyrrer eller tilforordnet vælger yde personlig bistand til stemmeafgivning. Dette er en fravigelse af de tilsvarende regler for folketingsvalg, hvor forbuddet mod personlig bistand til stemmeafgivning på valgdagen alene gælder kandidaten i storkredsen, jf. folketingsvalglovens § 49, stk. 3.

Til nr. 15

Efter Europa-Parlamentsvalglovens § 25, stk. 1, finder afstemning på valgdagen og forberedelsen hertil sted efter reglerne i folketingsvalglovens § 44

og kapitel 7 med de afvigelser, der følger af, at der ikke kan opstilles kandidater uden for partierne, jf. dog Europa-Parlamentsvalglovens § 25, stk. 2 og 3.

Henvisningen til folketingsvalglovens kapitel 7 omfatter bl.a. folketingsvalglovens § 47 a, stk. 4, og § 49, stk. 5. Efter § 47 a, stk. 4, fastsætter indenrigs- og sundhedsministeren nærmere regler om ændring af afstemningssted efter ansøgning for vælgere med handicap eller nedsat førlighed. Efter § 49, stk. 5, kan indenrigs- og sundhedsministeren fastsætte regler om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen.

Det foreslås, at der i Europa-Parlamentsvalglovens § 25 indsættes nye stk. 5 og 6.

Det foreslås, at det i Europa-Parlamentsvalglovens § 25 indsættes som *stk. 5*, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om ændring af afstemningssted efter ansøgning for vælgere med handicap eller nedsat førlighed.

Den foreslåede bemyndigelse vil svare til bemyndigelsen for indenrigs- og sundhedsministeren efter folketingsvalglovens § 47 a, stk. 4, der gælder for Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 25, stk. 1.

Forslaget vil indebære, at det tydeliggøres, hvad der gælder i dag, at en tilsvarende bemyndigelse også gælder for Europa-Parlamentsvalg, og at den foreslåede bemyndigelse vil kunne udnyttes til at fastsætte regler for Europa-Parlamentsvalg, der afviger fra, hvad der måtte blive fastsat for folketingsvalg.

Bemyndigelsen i folketingsvalglovens § 47 a, stk. 4, er ikke udnyttet i dag.

Den foreslåede bemyndigelse vil, hvis dette bliver aktuelt, kunne udnyttes til at fastsætte nærmere regler om udformning og indgivelse af ansøgningen om ændring af afstemningssted, herunder hvilke oplysninger ansøgningen skal indeholde, at ansøgningen skal indeholde en erklæring fra vælgeren om, at ændringen af afstemningssted er begrundet i vælgerens handicap eller nedsatte førlighed, samt om, at ansøgningen skal indsendes på et ansøgningsskema, der er godkendt af indenrigs- og sundhedsministeren. Ministeren vil endvidere kunne fastsætte regler om, hvordan kommunalbestyrelsen skal behandle indkomne ansøgninger, herunder frist for, hvornår indkomne ansøgninger senest skal være behandlet, og om, hvorledes vælgeren skal underrettes om kommunalbestyrelsens afgørelse samt frist herfor. Desuden vil ministeren kunne fastsætte regler om, hvordan kommunen sletter en vælger, hvis ansøgning om ændring af afstemningssted er imødekommet, fra valglisten på det afstemningssted, vælgeren oprindeligt var tilknyttet, og tilføjer

vælgeren valglisten på det afstemningssted, som vælgeren er overført til, samt frist herfor. Ministeren vil herunder kunne fastsætte regler om, hvorvidt valglisten for det nye afstemningssted skal påføres en bemærkning om årsagen til vælgerens optagelse på valglisten, og om, hvorvidt valglisten for det oprindelige afstemningssted skal påføres en bemærkning om årsagen til, at vælgeren er slettet af valglisten, og om, på hvilket afstemningssted vælgeren i stedet er blevet optaget på valglisten. Endelig vil ministeren kunne fastsætte nærmere regler om, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til ved annoncering i relevante medier at sørge for, at vælgerne bliver gjort bekendt med muligheden for at afgive deres stemme på et andet afstemningssted end det, de er tilknyttet på valglisten, og om de nærmere betingelser herfor.

Det foreslås, at det i Europa-Parlamentsvalglovens § 25 indsættes som *stk. 6*, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen.

Den foreslåede bemyndigelse svarer til bemyndigelsen for indenrigs- og sundhedsministeren efter folketingsvalglovens § 49, stk. 5, der gælder for Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 25, stk. 1. Det tydeliggøres med forslaget, at en tilsvarende bemyndigelse også gælder for Europa-Parlamentsvalg, og at den foreslåede bemyndigelse vil kunne udnyttes til at fastsætte regler for Europa-Parlamentsvalg, der afviger fra, hvad der er eller måtte blive fastsat for folketingsvalg.

Bemyndigelsen i folketingsvalglovens § 49, stk. 5, er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 1499 af 12. december 2018 om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen. Bekendtgørelsen finder også anvendelse for Europa-Parlamentsvalg.

Med den foreslåede bemyndigelse vil kommunalbestyrelsen f.eks., som det er tilfældet ved bekendtgørelse nr. 1499 af 12. december 2018, kunne forpligtes til at stille hjælpemidler til rådighed, der giver særligt gode lysforhold, f.eks. en ikke-håndholdt LED-lampe, samt hjælpemidler, der giver mulighed for forstørrelse af tekst, f.eks. en ikke-håndholdt lup, eller et forstørrelsesapparat med skærm af typen CCTV (Closed Circuit Television), hvor skriftstørrelse, kontraster og lysstyrke kan reguleres af vælgeren. Kommunalbestyrelsen vil også kunne forpligtes til at stille særlige skriveredskaber, f.eks. sorte penne med en vis stregtykkelse, samt hæve-/sænkeborde, til rådighed.

Indenrigs- og sundhedsministeren vil med den foreslåede bemyndigelse løbende ved bekendtgørelse kunne fastsætte regler om, hvilke hjælpemidler kommunalbestyrelsen skal stille til rådighed ved stemmeafgivningen på valgdagen. Der tages samtidig højde for, at man på et senere tidspunkt vil kunne stille hjælpemidler til rådighed, der i dag ikke er udviklet, og at der

med tiden kan blive tale om at stille nye eller ændrede krav om hjælpemidler.

Ved udmøntningen af den foreslåede bemyndigelse vil der blandt andet kunne tages stilling til, om de hjælpemidler, som skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen, skal stilles til rådighed på samtlige afstemningssteder her i landet, eller om hjælpemidlerne alene skal stilles til rådighed på ét eller nogle afstemningssteder i hver kommune.

Udmøntningen af den foreslåede bemyndigelse vil endvidere kunne ske ved, at der gennemføres forsøgsordninger i enkelte kommuner ved kommende valg. En sådan forsøgsordning vil f.eks. kunne bestå i, at kommunerne pålægges at stille ét eller flere konkrete hjælpemidler til rådighed på ét eller flere afstemningssteder i kommunen. Formålet med en forsøgsordning er at få et så oplyst beslutningsgrundlag som muligt om et konkret hjælpemiddels effekt. Forsøget vil efterfølgende skulle evalueres, inden der tages stilling til, om der skal fastsættes regler om, at det pågældende hjælpemiddel skal stilles til rådighed i alle kommuner og i hvilket omfang.

Til nr. 16

Efter Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 1, kan der ved valg til Europa-Parlamentet brevstemmes efter reglerne i folketingsvalglovens kapitel 8, jf. dog stk. 2 og 3.

Det foreslås, at henvisningen i § 26, *stk. 1*, til stk. 2 og 3 ændres til stk. 2-6.

Med ændringen vil det bl.a. blive præciseret, at Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 4, der indeholder regler om brevstemmematerialet ved Europa-Parlamentet og giver hjemmel til at bestemme brevstemmematerialets nærmere indhold og udformning, er en fravigelse af udgangspunktet efter § 26, stk. 1.

Ændringen er endvidere en følge af, at der med lovforslagets § 2, nr. 18, foreslås indsat et nyt stk. 5 i Europa-Parlamentsvalglovens § 26, der fraviger udgangspunktet efter § 26, stk. 1. Der henvises til bemærkningerne til § 2, nr. 18.

Med ændringen vil det endelig blive præciseret, at Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 5, der som følge af lovforslagets § 2, nr. 18, bliver stk. 6, er en fravigelse af udgangspunktet efter § 26, stk. 1. Det fremgår af § 26, stk. 5, at en kandidat ikke som stemmemodtager må yde personlig bistand til brevstemmeafgivning. Dette er en fravigelse af de tilsvarende regler for

folketingsvalg, hvor forbuddet mod personlig bistand til brevstemmeafgivning alene gælder kandidaten i storkredsen, jf. folketingsvalglovens § 61, stk. 5.

Til nr. 17

Efter Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 2, 1. pkt., kan brevstemmeafgivning på de steder i kommunerne, hvor enhver vælger efter reglerne i folketingsvalgloven kan brevstemme, finde sted de sidste 6 uger før valgdagen, dog senest tredjesidste søgnedag før valgdagen.

Det følger af den foreslåede ændring af § 26, stk. 2, 1. pkt., at »tredjesidste søgnedag« ændres til »den tredjesidste hverdag, herunder lørdag,«.

Der er alene tale om en sproglig modernisering, der ikke indebærer en ændring af bestemmelsens indhold.

Til nr. 18

Efter Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 1, kan der ved valg til Europa-Parlamentet brevstemmes efter reglerne i kapitel 8 i folketingsvalgloven, jf. dog Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 2 og 3.

Henvisningen til folketingsvalglovens kapitel 8 omfatter bl.a. folketingsvalglovens § 61, stk. 2. Det fremgår af § 61, stk. 2, at der på stemmesedlen anføres navnet eller bogstavbetegnelsen for et parti, der har kandidater opstillet i den storkreds, hvor vælgeren er optaget på valglisten. Ønsker vælgeren at stemme på en bestemt kandidat, der er opstillet i den pågældende storkreds, anføres navnet på kandidaten, eventuelt med tilføjelse af partinavnet eller bogstavbetegnelsen.

Det foreslås, at det i Europa-Parlamentsvalglovens § 26 indsættes efter stk. 4 som et nyt stk. 5, at på brevstemmesedlen anføres navnet eller bogstavbetegnelsen for et parti, der har kandidater opstillet til valget. Ønsker vælgeren at stemme på en bestemt kandidat, anføres navnet på kandidaten, eventuelt med tilføjelse af partinavnet eller bogstavbetegnelsen.

Den foreslåede bestemmelse er en præcisering af folketingsvalglovens § 61, stk. 2, der gælder for Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 1. Ved Europa-Parlamentsvalg kan de partier, der har ret til at deltage i valget, opstille kandidater til valg i hele landet, uden at kandidatopstillingen sker i storkredse, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 18. Som følge heraf kan vælgeren på brevstemmesedlen ved Europa-Parla-

mentsvalg anføre navnet eller bogstavbetegnelsen for et parti, der har kandidater opstillet til valget, og ikke som ved folketingsvalg kun for et parti, der har kandidater opstillet i vedkommende storkreds. Tilsvarende kan vælgeren på brevstemmesedlen ved Europa-Parlamentsvalg anføre navnet på enhver kandidat, der er opstillet til valget, og ikke som ved folketingsvalg kun for kandidater, der er opstillet i storkredsen. Forslaget vil være en tydeliggørelse af, hvad der gælder i dag.

Til nr. 19

Efter Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 6, gælder om fremgangsmåden ved brevstemmeafgivning samt om modtagelse og kontrol af brevstemmer reglerne i kapitel 8 i folketingsvalgloven.

Det foreslås, at der i Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 6, der med lovforslagets § 2, nr. 18, bliver stk. 7, indsættes efter »gælder«: »i øvrigt«.

Ændringen vil indebære, at også det foreslåede nye § 26, stk. 5, i Europa-Parlamentsvalgloven, jf. lovforslagets § 2, nr. 18, vil være en fravigelse af de nævnte regler i folketingsvalglovens kapitel 8, som der henvises til i bestemmelsen i Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 6, der bliver stk. 7. Det foreslås indsat som nyt § 26, stk. 5, i Europa-Parlamentsvalgloven, at på brevstemmesedlen anføres navnet eller bogstavbetegnelsen for et parti, der har kandidater opstillet til valget. Ønsker vælgeren at stemme på en bestemt kandidat, anføres navnet på kandidaten, eventuelt med tilføjelse af partinavnet eller bogstavbetegnelsen.

Ændringen vil endvidere indebære, at Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 5, der med lovforslagets § 2, nr. 18, bliver stk. 6, er en fravigelse af de nævnte regler i folketingsvalglovens kapitel 8, som der henvises til i Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 6, der bliver stk. 7. Det fremgår af Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 5, der bliver stk. 6, at en kandidat ikke som stemmemodtager må yde personlig bistand til brevstemmeafgivning. Dette er en fravigelse af de tilsvarende regler ved folketingsvalg, hvor forbuddet mod personlig bistand til brevstemmeafgivning alene gælder kandidaten i storkredsen, jf. folketingsvalglovens § 61, stk. 5.

Til nr. 20

Efter Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 1, kan der ved valg til Europa-Parlamentet brevstemmes efter reglerne i kapitel 8 i folketingsvalgloven, jf. dog Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 2 og 3. Efter Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 6, der med lovforslagets § 2, nr. 18, bliver stk. 7,

gælder om fremgangsmåden ved brevstemmeafgivning samt om modtagelse og kontrol af brevstemmer reglerne i kapitel 8 i folketingsvalgloven.

Henvisningen til folketingsvalglovens kapitel 8 i de nævnte bestemmelser omfatter bl.a. folketingsvalglovens § 63, 1. og 2. pkt., og § 64, stk. 1, 4. pkt. Efter folketingsvalglovens § 63, 1. pkt., fastsætter indenrigs- og sundhedsministeren nærmere regler om tilrettelæggelse og gennemførelse af brevstemmeafgivning samt om fremgangsmåden ved afgivelse af brevstemme. Efter folketingsvalglovens § 63, 2. pkt., kan indenrigs- og sundhedsministeren fastsætte regler om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved brevstemmeafgivningen. Efter folketingsvalglovens § 64, stk. 1, 4. pkt., fastsætter indenrigs- og sundhedsministeren regler om brevstemmeprotokollens indhold og udformning.

Det foreslås, at der i Europa-Parlamentsvalglovens § 26 indsættes et nyt stk. 8.

Det foreslås, at det i Europa-Parlamentsvalglovens § 26 indsættes som *stk. 8, 1. pkt.*, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilrettelæggelse og gennemførelse af brevstemmeafgivning samt om fremgangsmåden ved afgivelse af brevstemme.

Den foreslåede bemyndigelse svarer til bemyndigelsen for indenrigs- og sundhedsministeren efter folketingsvalglovens § 63, 1. pkt., der gælder for Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 1 og stk. 6, der bliver stk. 7.

Forslaget vil indebære, at det tydeliggøres, hvad der gælder i dag, at en tilsvarende bemyndigelse også vil gælde for Europa-Parlamentsvalg, og at den foreslåede bemyndigelse vil kunne udnyttes til at fastsætte regler for Europa-Parlamentsvalg, der afviger fra, hvad der er eller måtte blive fastsat for folketingsvalg.

Bemyndigelsen i folketingsvalglovens § 63, 1. pkt., er i dag udnyttet ved bekendtgørelse nr. 1137 af 18. oktober 2017 om brevstemmeafgivning i visse boformer og boliger efter lov om social service og boliglovgivningen, bekendtgørelse nr. 1138 af 18. oktober 2017 om brevstemmeafgivning i vælgerens hjem, bekendtgørelse nr. 1139 af 18. oktober 2017 om brevstemmeafgivning på sygehuse samt bekendtgørelse nr. 50 af 17. januar 2019 om brevstemmeafgivning i kriminalforsorgens fængsler og arresthuse. De nævnte bekendtgørelser finder også anvendelse for Europa-Parlamentsvalg.

Den foreslåede bemyndigelse vil, som det er tilfældet for de nævnte bekendtgørelser, kunne udnyttes til at fastsætte nærmere regler for de brev-

stemmeformer, som bekendtgørelserne regulerer. Sådanne regler vil afhængig af brevstemmeformens karakter f.eks. kunne være regler om kommunalbestyrelsens og andre myndigheders opgaver vedrørende forberedelse og gennemførelse af brevstemmeafgivning, herunder ved forudgående underretning, om indgivelse af ansøgning og fristen herfor, behandling af ansøgninger m.v., om stemmemodtagere, om stemmelokaler, om brevstemmematerialet, om den almindelige fremgangsmåde ved brevstemmeafgivning, om hjælp til brevstemmeafgivning og om vejledning af vælgeren om fremgangsmåden ved brevstemmeafgivning, om opstillede partier og kandidater m.v.

Den foreslåede bemyndigelse vil også, hvis det bliver aktuelt, kunne udnyttes til at fastsætte regler for brevstemmeafgivning ved andre brevstemmeformer end de nævnte og vil kunne udnyttes til at fastsætte regler om andre forhold ved den pågældende brevstemmeform end de ovenfor nævnte. Bemyndigelsen vil også, hvis det bliver aktuelt, kunne udnyttes til at ændre regelsættet i de gældende bekendtgørelser.

Det foreslås, at det i Europa-Parlamentsvalglovens § 26 indsættes som *stk. 8, 2. pkt.*, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved brevstemmeafgivningen.

Den foreslåede bemyndigelse svarer til bemyndigelsen for indenrigs- og sundhedsministeren efter folketingsvalglovens § 63, 2. pkt., der gælder for Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 1 og stk. 6, der bliver stk. 7.

Forslaget vil indebære, at det tydeliggøres, hvad der gælder i dag, at en tilsvarende bemyndigelse også vil gælde for Europa-Parlamentsvalg, og at den foreslåede bemyndigelse vil kunne udnyttes til at fastsætte regler for Europa-Parlamentsvalg, der afviger fra, hvad der er eller måtte blive fastsat for folketingsvalg.

Bemyndigelsen i folketingsvalglovens § 63, 2. pkt., er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 1499 af 12. december 2018 om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen. Bekendtgørelsen gælder for Europa-Parlamentsvalg.

Med den foreslåede bemyndigelse vil kommunalbestyrelsen f.eks., som det er tilfældet ved bekendtgørelse nr. 1499 af 12. december 2018, kunne forpligtes til at stille hjælpemidler til rådighed, der giver særligt gode lysforhold, f.eks. en ikke-håndholdt LED-lampe, samt hjælpemidler, der giver mulighed for forstørrelse af tekst, f.eks. en ikke-håndholdt lup, eller et forstørrelsesapparat med skærm af typen CCTV (Closed Circuit Television),

hvor skriftstørrelse, kontraster og lysstyrke kan reguleres af vælgeren. Kommunalbestyrelsen vil også kunne forpligtes til at stille særlige skriveredskaber, f.eks. sorte penne med en vis stregtykkelse, samt hæve-/sænkeborde, til rådighed.

Indenrigs- og sundhedsministeren vil med denne bemyndigelse løbende ved bekendtgørelse kunne fastsætte regler om, hvilke hjælpemidler kommunalbestyrelsen skal stille til rådighed ved brevstemmeafgivningen. Der tages samtidig højde for, at man på et senere tidspunkt vil kunne stille hjælpemidler til rådighed, der i dag ikke er udviklet, og at der med tiden kan blive tale om at stille nye eller ændrede krav om hjælpemidler.

Ved udmøntningen af den foreslåede bemyndigelse vil der blandt andet kunne tages stilling til, om de hjælpemidler, som skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen, skal stilles til rådighed på samtlige brevstemmesteder i hver kommune, eller om hjælpemidlerne alene skal stilles til rådighed på ét eller nogle brevstemmesteder i hver kommune.

Udmøntningen af den foreslåede bemyndigelse vil endvidere kunne ske ved, at der gennemføres forsøgsordninger i enkelte kommuner ved kommende valg. En sådan forsøgsordning vil f.eks. kunne bestå i, at kommunerne pålægges at stille ét eller flere konkrete hjælpemidler til rådighed på ét eller flere brevstemmesteder i kommunen. Formålet med en forsøgsordning er at få et så oplyst beslutningsgrundlag som muligt om et konkret hjælpemiddels effekt. Forsøget vil efterfølgende skulle evalueres, inden der tages stilling til, om der skal fastsættes regler om, at det pågældende hjælpemiddel skal stilles til rådighed i alle kommuner og i hvilket omfang.

Det foreslås, at det i Europa-Parlamentsvalglovens § 26 indsættes som *stk. 8, 3. pkt.*, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om brevstemmeprotokollens indhold og udformning.

Den foreslåede bemyndigelse svarer til bemyndigelsen for indenrigs- og sundhedsministeren efter folketingsvalglovens § 64, stk. 1, 4. pkt., der gælder for Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 1 og stk. 6, der bliver stk. 7.

Forslaget vil indebære, at det tydeliggøres, hvad der gælder i dag, at en tilsvarende bemyndigelse også vil gælde for Europa-Parlamentsvalg, og at den foreslåede bemyndigelse vil kunne udnyttes til at fastsætte regler for Europa-Parlamentsvalg, der afviger fra, hvad der er eller måtte blive fastsat for folketingsvalg.

Bemyndigelsen i folketingsvalglovens § 64, stk. 1, 4. pkt., er udnyttet ved cirkulære nr. 54 af 8. maj 2001 til alle kommunalbestyrelser om brevstemmeprotokollers indhold og udformning. Cirkulæret gælder for Europa-Parlamentsvalg.

Den foreslåede bemyndigelse vil kunne udnyttes ud fra tilsvarende principper, som indenrigs- og sundhedsministeren har udnyttet bemyndigelsen for folketingsvalg, med de ændringer, der følger af Europa-Parlamentsvalgets karakter. Der vil bl.a. i overensstemmelse med ovennævnte cirkulære kunne fastsættes regler om, hvilke oplysninger brevstemmeprotokollen skal indeholde, og på hvilket tidspunkt de pågældende oplysninger skal indføres i brevstemmeprotokollen. Der vil endvidere kunne fastsættes regler om, hvorledes brevstemmeprotokollen skal udformes, herunder at brevstemmeprotokollen skal være udformet i overensstemmelse med de fortrykte brevstemmeprotokoller, Indenrigs- og Sundhedsministeriet har ladet fremstille.

Til nr. 21

Det fremgår af § 29, stk. 1, nr. 2, i Europa-Parlamentsvalgloven, at en stemmeseddel afgivet på afstemningsstedet er ugyldig, såfremt vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds, jf. folketingsvalglovens § 48, stk. 1, 2. pkt.

Det følger af den foreslåede ændring af § 29, *stk. 1, nr. 2*, i Europa-Parlamentsvalgloven, at en stemmeseddel afgivet på afstemningsstedet er ugyldig, såfremt vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds, jf. folketingsvalglovens § 48, stk. 1, 2. pkt., eller tilsvarende afmærkning.

Den foreslåede bestemmelse i § 29, stk. 1, nr. 2, vil medføre, at der ud over kryds anerkendes tilsvarende afmærkninger på stemmesedlen som gyldige afmærkninger.

Indenrigs- og sundhedsministeren vil efter forelæggelse for Folketingets Udvalg til Valgs Prøvelse, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 29, stk. 3, fastsætte nærmere regler om, hvordan en afmærkning svarende til et kryds skal fortolkes, i bekendtgørelse om bedømmelse af stemmesedler afgivet til Europa-Parlamentsvalg.

Ændringen vil medføre, at en afmærkning med en asterisk/stjerne (*), en afmærkning med en helt udfyldt/helt skraveret afkrydsningsrubrik og en afmærkning med en cirkel om afkrydsningsrubrikken, både hvis der er sat et kryds i forvejen (inde i cirklen), og hvis der ikke er anden afmærkning end en cirkel, vil blive anerkendt som en gyldig afmærkning.

Det indebærer, at en stemmeseddel afgivet på afstemningsstedet på valgdagen, der i forskellige situationer efter bekendtgørelsen er gyldig med en afmærkning med et kryds, ligeledes vil være gyldig i de samme situationer, hvis den er afmærket med en asterisk/stjerne (*), afmærket med en helt udfyldt/helt skraveret afkrydsningsrubrik eller afmærket med en cirkel om afkrydsningsrubrikken.

For så vidt angår afmærkning med en helt udfyldt/helt skraveret afkrydsningsrubrik, vil der kunne opstå tilfælde, hvor der skal foretages en konkret vurdering af, om en afmærkning er udtryk for, at vælgeren har ønsket at sætte sin stemme på vedkommende parti eller kandidat. En stemmeseddel er ugyldig, hvis det ikke med sikkerhed kan afgøres, hvilket parti vælgeren har villet give sin stemme. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis skraveringen har karakter af at strege et kryds ud for et parti over. Her kan det ikke umiddelbart afgøres, hvad vælgeren har villet stemme, og stemmesedlen må anses for at være ugyldig. Vælgeren kan få ombyttet sin stemmeseddel, hvis den er fejlagtigt afkrydset eller ved uagtsomhed er gjort ubrugelig, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 25, stk. 1, jf. folketingsvalglovens § 48, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.12.2 og 2.1.12.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 22

Det følger af Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) art. 300, stk. 1, at Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen bistås af bl.a. et regionsudvalg med rådgivende funktioner. Det følger desuden af TEUF art. 300, stk. 3, at Regionsudvalget består af repræsentanter for regionale og lokale myndigheder, der enten skal være valgt til en regional eller lokal myndighed eller være politisk ansvarlige over for en valgt forsamling.

TEUF art. 305 fastsætter i den forbindelse, at et medlem af Regionsudvalget ikke samtidig kan være medlem af Europa-Parlamentet.

Ved Amsterdam-traktaten af 10. november 1997 om ændring af traktaten om Den Europæiske Union, traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber og visse tilknyttede akter blev det desuden tilføjet til den daværende artikel 6 i akt om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet, at hvervet som medlem af Europa-Parlamentet er uforeneligt med hvervet som medlem af Regionsudvalget. Artikel 6 blev omnummereret til artikel 7 uden øvrige ændringer ved Rådets afgørelse af 25. juni og 23. september 2002 om ændring af akt om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet.

På den baggrund og som en konsekvens af de nævnte EU-retlige regler foreslås det, at der indsættes et nyt nummer om hvervet som medlem af Regionsudvalget i § 42, stk. 1.

Med den foreslåede ændring vil det fremgå af § 42, stk. 1, at hvervet som medlem af Europa-Parlamentet er uforeneligt med hvervet som medlem af Regionsudvalget.

Til nr. 23

Det fremgår af Europa-Parlamentsvalglovens § 46, stk. 1, nr. 3, at, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder den, der overtræder Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 1, jf. § 59, stk. 2, og § 62 i folketingsvalgloven.

Efter Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 1, kan der ved valg til Europa-Parlamentet brevstemmes efter reglerne i folketingsvalglovens kapitel 8, jf. dog Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 2 og 3.

Det fremgår af folketingsvalglovens § 59, stk. 2, at så snart skibsføreren på et dansk skib i udenrigsfart bliver bekendt med, at der er udskrevet valg til Folketinget, skal skibsføreren sørge for, at der straks foretages brevstemmeafgivning om bord. Gennemførelse af brevstemmeafgivning kan dog undlades, hvis brevstemmerne selv ved anvendelse af hurtigste forsendelsesmåde ikke kan påregnes at komme frem inden afstemningens begyndelse på valgdagen, eller hvis tvingende og uopsættelige skibsforretninger er til hinder herfor. Tilsvarende regler gælder for danske havanlæg, jf. folketingsvalglovens § 59, stk. 2, sidste pkt.

Det foreslås, at i Europa-Parlamentsvalglovens § 46, stk. 1, nr. 3, udgår »§ 59, stk. 2, og«.

Ændringen vil indebære, at overtrædelser af Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 1, jf. folketingsvalglovens § 59, stk. 2, ikke vil kunne straffes efter Europa-Parlamentsvalglovens § 46, stk. 1, nr. 3, og at alene overtrædelser af Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 1, jf. folketingsvalglovens § 62, stk. 2, vil kunne straffes efter Europa-Parlamentsvalglovens § 46, stk. 1, nr. 3.

Ændringen er begrundet i, at bestemmelsen i folketingsvalglovens § 59, stk. 2, der gælder i den situation, hvor skibsføreren på et dansk skib i udenrigsfart bliver bekendt med, at der er udskrevet valg til Folketinget, efter sit indhold ikke finder anvendelse på Europa-Parlamentsvalg, hvor der i stedet gælder de i loven fastsatte frister, herunder for brevstemmeafgivning, i forhold til dagen for afholdelse af Europa-Parlamentsvalget, som indenrigs- og

sundhedsministeren fastsætter på grundlag af De Europæiske Fællesskabers regler herom, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 9, stk. 1.

Til § 3

Til nr. 1

Det fremgår af § 1, stk. 3, nr. 1, i kommunal- og regionalvalgloven, at en udlænding, hvis opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, er bortfaldet, jf. udlændingelovens § 32, stk. 1, eller § 21 b, stk. 1, men som ikke kan udsendes af landet, jf. udlændingelovens § 31, ikke har valgret.

Det foreslås at ændre henvisningen i § 1, stk. 3, nr. 1, fra § 32, stk. 1, til § 26 c.

Efter den dagældende § 32, stk. 1, 1. pkt., i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1022 af 2. oktober 2019, medførte en dom, kendelse eller beslutning, hvorved en udlænding udvises, at udlændingens visum og opholdstilladelse bortfalder, og at udlændingen ikke uden tilladelse på ny må indrejse og opholde sig her i landet (indrejseforbud).

Med lov nr. 821 af 9. juni 2020 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven og forskellige andre love (Forenkling af regler, herunder om klageadgangen til Udlændingenævnet og indrejseforbud, indførelse af en bagatelgrænse for tilbagebetaling af gebyr, præcisering af adgangen og ændring af kompetencen til at forlænge en udrejsefrist, opfølgning på evaluering af Danmarks anvendelse af Schengenreglerne om bl.a. tilbagesendelse og præcisering af rækkevidden af indrejseforbud omfattet af udsendelsesdirektivet m.v.) blev indholdet af § 32, stk. 1, 1. pkt., i udlændingeloven flyttet til lovens § 26 c og i den forbindelse præciseret og sprogligt forenklet, og lovens § 32 blev nyaffattet.

Efter § 26 c i udlændingeloven medfører en afgørelse om udvisning, at udlændingens ret til ophold bortfalder.

Det fremgår af bemærkningerne til § 26 c i udlændingeloven, jf. Folketings Tidende 2019-20, tillæg A, L 189, som fremsat, side 104, at den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af den gældende bestemmelse i § 32, stk. 1, nr. 1, i udlændingeloven, og at der med forslaget således ikke er materielle ændringer af gældende ret. En afgørelse om udvisning vil således fortsat omfatte udvisninger ved dom, kendelse eller beslutning, og virkningen af en

sådan udvisning vil fortsat være, at udlændingens opholdsgrundlag bortfalder.

I forbindelse med indførelsen af § 26 c i udlændingeloven og nyaffattelsen af lovens § 32 blev § 1, stk. 3, nr. 1, i kommunal- og regionalvalgloven ved en fejl ikke konsekvensændret. Dette foreslås gjort nu. Der er med lovforslaget ikke i øvrigt tilsigtet ændringer af den gældende retstilstand.

Til nr. 2

Det fremgår af § 8, stk. 1, i kommunal- og regionalvalgloven, at i de år, hvor nyvalg finder sted, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en valgliste over kommunens vælgere. Valglisten skal udarbejdes for hvert afstemningsområde i kommunen. Valglisten består af en hovedliste og en tilflytterliste.

Det foreslås, at § 8, *stk. 1, 3. pkt.*, ophæves.

Forslaget vil indebære, at valglisten ikke længere skal defineres som bestående af en hovedliste og en tilflytterliste i kommunal- og regionalvalgloven, men alene som én valgliste.

Vælgerne skal fortsat optages på valglisten i den kommune, hvor de er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR) 15 dage før valgdagen og eventuelt 7 dage før valgdagen, men det er ikke nødvendigt at sondre mellem en hovedliste og en tilflytterliste i kommunal- og regionalvalgloven, da der i praksis i valgadministrationssystemet alene udarbejdes én valgliste for hvert afstemningsområde i kommunen, jf. § 8, stk. 1, 2. pkt.

Forslaget vil endvidere indebære, at terminologien kommer i overensstemmelse med folketingsvalgloven og Europa-Parlamentsvalgloven, i hvilke der heller ikke sondres mellem forskellige valglistes.

Til nr. 3

Det fremgår af § 8, stk. 2, i kommunal- og regionalvalgloven, at på hovedlisten skal optages de vælgere, der senest mandagen 15 dage før valgdagen er flyttet til kommunen, og som senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen.

Det fremgår af § 8, stk. 4, 1. pkt., i kommunal- og regionalvalgloven, at vælgere, der senest mandagen 15 dage før valgdagen er flyttet inden for kommunen, og som senest på denne dag har anmeldt flytningen til kommunen, skal optages på hovedlisten under den nye bopæl.

Det følger af den foreslåede ændring af § 8, stk. 2, og stk. 4, 1. pkt., at terminologien ændres, således at hovedlisten ændres til valglisten.

Ændringen er en sproglig konsekvens af, at det i lovforslagets § 3, nr. 2, foreslås, at valglisten ikke længere defineres som bestående af en hovedliste og en tilflytterliste i kommunal- og regionalvalgloven, men alene som én valgliste.

Til nr. 4

Det fremgår af § 8, stk. 2, i kommunal- og regionalvalgloven, at på hovedlisten skal optages de vælgere, der senest mandagen 15 dage før valgdagen er flyttet til kommunen, og som senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen.

Det følger af den foreslåede ændring af § 8, stk. 2, at på valglisten skal optages de vælgere, der senest mandagen 15 dage før valgdagen er flyttet til kommunen, og som senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen, jf. dog stk. 4 og 5.

Forslaget vil indebære, at der i § 8, stk. 2, indsættes en henvisning til stk. 4 og 5, som indeholder undtagelser til udgangspunktet i stk. 2 om, at vælgerne skal optages på valglisten i den kommune, hvor de er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR) 15 dage før valgdagen, hvis vælgerne efter dette tidspunkt flytter til en anden kommune.

Ændringen er alene af teknisk karakter og skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 3, nr. 6, hvorved nye stykker 4 og 5 foreslås indsat.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.1.2 og 2.1.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det fremgår af § 8, stk. 3, i kommunal- og regionalvalgloven, at på tilflytterlisten skal optages de vælgere, der ikke er optaget på hovedlisten, og som senest tirsdagen 7 dage før valgdagen er flyttet til kommunen, og som senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen.

Bestemmelsen omfatter både vælgere, der flytter fra en kommune til en anden kommune i Danmark, og vælgere, der flytter fra udlandet til en kommune i Danmark.

Det foreslås, at § 8, stk. 3, ophæves.

Forslaget skal ses i lyset af lovforslagets § 3, nr. 6, hvor det foreslås at indsætte to nye stykker i § 8, som regulerer, hvorvidt en vælger, der flytter kort tid før et kommunal- og regionalvalg, skal optages på valglisten i den kommune, vælgeren flytter fra, eller den kommune, vælgeren flytter til. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 3, nr. 6.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.1.2 og 2.1.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det fremgår af § 8, stk. 3, i kommunal- og regionalvalgloven, at på tilflytterlisten skal optages de vælgere, der ikke er optaget på hovedlisten, og som senest tirsdagen 7 dage før valgdagen er flyttet til kommunen, og som senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen.

Kommunen skal manuelt slette en vælger af valglisten, hvis kommunen modtager meddelelse om vælgerens fraflytning til en anden kommune senere end 7 dage før valgdagen, og flyttedatoen er før eller lig med valgdatoen, jf. kommunal- og regionalvalglovens § 12, stk. 2, 1. pkt.

Bestemmelsen i § 8, stk. 3, foreslås ophævet, jf. lovforslagets § 3, nr. 5.

Det foreslås, at der i § 8 indsættes et nyt *stk. 4*, hvorefter vælgere, der er omfattet af § 8, stk. 2, og som senest tirsdagen 7 dage før valgdagen er flyttet til en anden kommune og senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen, optages på valglisten under den nye bopæl. Vælgere, der er omfattet af § 8, stk. 2, og som senere end tirsdagen 7 dage før valgdagen er flyttet til en anden kommune eller senere end denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen, skal forblive optaget på valglisten under den hidtidige bopæl.

Det foreslås samtidig, at der i § 8 indsættes et nyt *stk. 5*, hvorefter vælgere, der uden at være omfattet af § 8, stk. 2, er flyttet til kommunen fra udlandet, optages på valglisten, hvis de senest tirsdagen 7 dage før valgdagen er flyttet til kommunen og senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen.

Forslaget i § 8, stk. 4, vil indebære, at vælgere, der 15 dage før valgdagen bor og er optaget på valglisten i én kommune, og som senest tirsdagen 7 dage før valgdagen flytter til en anden kommune og senest denne dag anmelder flytningen til tilflytningskommunen, som hidtil vil blive optaget på valglisten under den nye bopæl.

Forslaget i § 8, stk. 4, vil videre indebære, at vælgere, der 15 dage før valgdagen bor og er optaget på valglisten i én kommune, og som senere end tirsdagen 7 dage før valgdagen flytter til en anden kommune eller senere end denne dag anmelder flytningen til tilflytningskommunen, som noget nyt skal forblive optaget på valglisten under den hidtidige bopæl.

Forslaget i § 8, stk. 4, vil samtidig indebære, at kommunen ikke skal slette en vælger, der flytter mellem to kommuner senere end 7 dage før valgdagen, da vælgeren skal forblive optaget på valglisten under den hidtidige bopæl.

Forslaget vil således indebære, at vælgere, der flytter fra én kommune til en anden kommune i Danmark senere end 7 dage før valgdagen, som noget nyt vil kunne stemme til kommunal- og regionalvalget i fraflytningskommunen.

Forslaget i § 8, stk. 5, vil indebære, at vælgere, der ikke bor i en kommune i Danmark 15 dage før valgdagen, men som flytter til kommunen fra udlandet senest tirsdagen 7 dage før valgdagen og senest denne dag anmelder flytningen til tilflytningskommunen, som hidtil vil blive optaget på valglisten i tilflytningskommunen. Forslaget er en tydeliggørelse af den gældende retstilstand.

En vælger, der flytter fra udlandet til en kommune i Danmark senere end tirsdagen 7 dage før valgdagen eller senere end denne dag anmelder flytningen til tilflytningskommunen, kan som hidtil hverken stemme ved kommunalbestyrelsesvalget eller regionsrådsvalget på grund af manglende optagelse på valglisten i tilflytningskommunen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.1.2 og 2.1.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Det fremgår af § 9, stk. 1, i kommunal- og regionalvalgloven, at hovedlisterne udarbejdes på grundlag af oplysningerne i Det Centrale Personregister (CPR), oplysninger om personer, der har valgret efter § 1, stk. 1, nr. 2, uden at være bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR) eller efter § 1, stk. 2, og oplysninger om udlændinge, der ikke har valgret efter § 1, stk. 3 og 4.

Det fremgår af § 9, stk. 2, i kommunal- og regionalvalgloven, at tilflytterlisterne kan udarbejdes på grundlag af oplysningerne i Det Centrale Personregister (CPR), oplysninger om personer, der har valgret efter § 1, stk. 1, nr. 2, uden at være bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR) eller

efter § 1, stk. 2, og oplysninger om udlændinge, der ikke har valget efter § 1, stk. 3 og 4.

Det følger af den foreslåede ændring af § 9, *stk. 1*, at terminologien ændres, således at hovedlisterne ændres til valglisterne.

Det foreslås videre, at § 9, *stk. 2*, ophæves.

Ændringerne er en sproglig konsekvens af, at det i lovforslagets § 3, nr. 2, foreslås, at valglisten ikke længere defineres som bestående af en hovedliste og en tilflytterliste i kommunal- og regionalvalgloven, men alene som én valgliste. Det er således ikke nødvendigt at regulere i § 9, stk. 2, på hvilket grundlag tilflytterlisterne kan udarbejdes.

Til nr. 8

Det fremgår af § 10, stk. 1, 1. pkt., i kommunal- og regionalvalgloven, at så snart valglisten er udarbejdet, udsender kommunalbestyrelsen valgkort til de vælgere, der er opført på valglisten.

Det følger af den foreslåede nyaffattelse af § 10, *stk. 1, 1. pkt.*, at kommunalbestyrelsen forud for valgdagen udsender valgkort til de vælgere, der er optaget på valglisten, jf. § 8, stk. 2-5.

Forslaget vil indebære, at kommunalbestyrelsen som hidtil udsender valgkort til de vælgere, der er bopælsregistreret i kommunen henholdsvis 15 og 7 dage før valgdagen. Der er tale om en ændring af sproglig og teknisk karakter.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.1.2 og 2.1.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

Det fremgår af § 10, stk. 2, 2. pkt., i kommunal- og regionalvalgloven, at valgkort, der udsendes til vælgere, der er opført på tilflytterlisten, endvidere skal indeholde oplysning om, at valgkortet træder i stedet for et eventuelt tidligere udsendt valgkort.

Det følger af den foreslåede ændring af § 10, *stk. 2, 2. pkt.*, at valgkort, der udsendes til vælgere, der er omfattet § 8, stk. 4, 1. pkt., og stk. 5, endvidere skal indeholde oplysning om, at valgkortet træder i stedet for et eventuelt tidligere udsendt valgkort.

Den foreslåede affattelse af § 8, stk. 4, 1. pkt., og stk. 5, jf. lovforslagets § 3, nr. 6, vil indebære, at disse bestemmelser omfatter vælgere, der er flyttet og har anmeldt flytningen fra én kommune til en anden kommune i Danmark senere end 15 dage, men senest 7 dage før valgdagen (stk. 4, 1. pkt.), samt vælgere, der er senere end 15 dage, men senest 7 dage før valgdagen er flyttet og har anmeldt flytningen fra udlandet til en kommune i Danmark (stk. 5).

Forslaget vil indebære, at en vælger, som allerede har modtaget et valgkort, og som modtager et nyt valgkort, fordi vælgeren senere end mandagen 15 dage før valgdagen og senest tirsdagen 7 dage før valgdagen er flyttet til en anden kommune og senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen, skal have oplyst, at det nye valgkort træder i stedet for det valgkort, vælgeren allerede har modtaget.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.1.2 og 2.1.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10

Det fremgår af kommunal- og regionalvalglovens § 11, at senest lørdagen 10 dage før valgdagen skal kommunalbestyrelsen bekendtgøre på kommunens hjemmeside og i de stedlige dagblade eller lokalaviser, at der vil blive udsendt valgkort til vælgerne, og at indsigelser om manglende modtagelse af valgkort eller modtagelse af valgkort med fejlagtigt indhold skal fremsættes over for kommunalbestyrelsen.

Den foreslåede ændring af § 11 i kommunal- og regionalvalgloven vil indebære, at kommunalbestyrelserne ikke længere skal bekendtgøre informationer om udsendelsen af valgkort i de stedlige dagblade eller lokalaviser, når der afholdes kommunal- og regionalvalg.

De oplysninger, der er nævnt i kommunal- og regionalvalglovens § 11, skal fortsat annonceres på kommunernes hjemmesider.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.13.2 og 2.1.13.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11

Det fremgår af § 12, stk. 2, 2. pkt., i kommunal- og regionalvalgloven, at er en vælger flyttet til en anden kommune inden for samme region, og optages vælgeren ikke på valglisten i denne kommune, jf. § 8, stk. 2 og 3, anføres det i valglisten, at vælgeren alene er berettiget til at afgive stemme til regionsrådsvalget.

Det foreslås, at § 12, stk. 2, 2. pkt., ophæves.

Forslaget skal ses i lyset af lovforslagets § 3, nr. 6, hvor det foreslås at indsætte to nye stykker i § 8, som regulerer, hvorvidt en vælger, der flytter kort tid før et kommunal- og regionalvalg, skal optages på valglisten i den kommune, vælgeren flytter fra, eller den kommune, vælgeren flytter til. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 3, nr. 6.

Der vil herefter ikke kunne opstå en situation, hvor en vælger mister valgetten til kommunalvalg, men bevarer den til regionsrådsvalg. Bestemmelsen vil derfor være overflødig.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.1.2 og 2.1.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 12

Det fremgår af § 13, stk. 2, nr. 1, i kommunal- og regionalvalgloven, at valgbestyrelsen modtager og godkender kandidatlister samt anmeldelser om listeforbund og valgforbund. Efter § 40, 1. pkt., skal skriftlig anmeldelse om indgåede listeforbund og valgforbund indleveres til valgbestyrelsens formand senest kl. 12 mandagen 43 dage før valgdagen. Efter § 43, stk. 1, 1. pkt., skal de godkendte kandidatlister, herunder samtlige kandidaters navne, samt oplysning om anmeldte listeforbund og valgforbund til kommunalbestyrelsesvalg og regionsrådsvalg bekendtgøres af kommunalbestyrelsen. Ifølge § 51, stk. 3, skal der i stemmelokalerne være opslag, der angiver samtlige godkendte kandidatlister til kommunalbestyrelsesvalget og regionsrådsvalget med angivelse af disses bogstavbetegnelse og listebetegnelse og med kandidaternes navne i den rækkefølge, hvori de er anført på stemmesedlen. Opslagene skal tillige indeholde oplysning om indgåede listeforbund og valgforbund.

Det foreslås, at ordene »listeforbund og« udgår i § 13, stk. 2, nr. 1, § 40, 1. pkt., § 43, stk. 1, 1. pkt., og § 51, stk. 3, 2. pkt.

De foreslåede ændringer skal ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 21, foreslås at ophæve adgangen for kandidatlister til at indgå listeforbund.

Den foreslåede ændring af § 13, stk. 2, nr. 1, vil indebære, at valgbestyrelsen ikke længere skal modtage og godkende anmeldelser om listeforbund.

Den foreslåede ændring af § 40, 1. pkt., vil indebære, at skriftlig anmeldelse om indgåede listeforbund til valgbestyrelsens formand senest kl. 12 mandagen 43 dage før valgdagen ikke længere skal ske.

Den foreslåede ændring af § 43, stk. 1, 1. pkt., vil indebære, at kommunalbestyrelsen ikke længere skal bekendtgøre oplysning om anmeldte listeforbund til kommunalbestyrelsesvalg og regionsrådsvalg.

Den foreslåede ændring af § 51, stk. 3, 2. pkt., vil indebære, at opslagene i stemmelokalerne ikke længere skal indeholde oplysning om indgåede listeforbund.

Til nr. 13

Det fremgår af § 19, stk. 3, i kommunal- og regionalvalgloven, at en kandidatliste til regionsrådsvalg skal være underskrevet af mindst 50 vælgere i regionen som stillere. Kandidatlisterne må højst være underskrevet af et antal stillere, der svarer til halvdelen mere end mindsteantallet af stillere i regionen.

Det foreslås, at det indsættes som et nyt 2. pkt. i § 19, stk. 3, at til regionsrådsvalg i Region Syddanmark er mindsteantallet af stillere dog 100, i Region Midtjylland dog 150 og i Region Hovedstaden dog 200. Mindsteantallet er fortsat et minimumskrav fastsat ved lov og kan hverken fraviges af indenrigs- og sundhedsministeren eller af regionsrådet.

Forslaget vil indebære, at mindsteantallet af stillere, der skal have underskrevet en kandidatliste, for at denne kan stille op til regionsrådsvalg, vil være uændret for Region Nordjylland og Region Sjælland, hvor stillerkravet som hidtil vil være 50, men at mindsteantallet af stillere i Region Syddanmark vil være 100, at mindsteantallet af stillere i Region Midtjylland vil være 150, og at mindsteantallet af stillere i Region Hovedstaden vil være 200.

Kravet om, at kandidatlisterne højst må være underskrevet af et antal stillere, der svarer til halvdelen mere end mindsteantallet af stillere i regionen, jf. kommunal- og regionalvalglovens § 19, stk. 3, 2. pkt., der med lovforslaget bliver 3. pkt., er i øvrigt uændret. Det højeste antal stillere, en kandidatliste til regionsrådsvalg fremover må underskrives af, bliver herefter som en konsekvens af lovændringen forskelligt for regionerne.

Ved regionsrådsvalg i Region Nordjylland og Region Sjælland må kandidatlisterne som hidtil højst være underskrevet af 75 stillere. Ved regionsrådsvalg i Region Syddanmark må kandidatlisterne fremover højst være underskrevet af 150 stillere. Ved regionsrådsvalg i Region Midtjylland må kandidatlisterne fremover højst være underskrevet af 225 stillere. Ved regionsrådsvalg i Region Hovedstaden må kandidatlisterne fremover højst være underskrevet af 300 stillere i regionen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.2.2 og 2.1.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 14

Det fremgår af § 21, stk. 1, i kommunal- og regionalvalgloven, at en kandidatliste højst må indeholde fire navne mere end det antal medlemmer, der skal vælges i kommunen henholdsvis regionen, jf. dog stk. 2. Ifølge bestemmelsens stk. 2 må det samlede antal kandidater på kandidatlisters, der indgår listeforbund, jf. § 37, højst udgøre otte mere end det antal medlemmer, der skal vælges i kommunen henholdsvis regionen.

Det foreslås, at § 21, stk. 2, ophæves, og at henvisningen i stk. 1 til stk. 2 udgår.

Den foreslåede ophævelse af § 21, stk. 2, vil indebære, at der ikke længere vil være regler om det samlede antal kandidater på kandidatlisters, der indgår listeforbund.

Som konsekvens af den foreslåede ophævelse af stk. 2 foreslås henvisningen i *stk. 1* til *stk. 2* tilsvarende at udgå.

De foreslåede ændringer skal ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 21, foreslås at ophæve adgangen for kandidatlisters til at indgå listeforbund.

Til nr. 15

Det fremgår af § 23 a, 1. pkt., i kommunal- og regionalvalgloven, at kandidatlistens ledelse senest samtidig med indlevering af kandidatlisten skal meddele formanden for valgbestyrelsen, hvilken repræsentant for listen der er legitimeret til at udøve kandidatlistens beføjelser i forbindelse med indlevering og tilbagekaldelse af kandidatlisten samt anmeldelse af og tilbagetrækning fra liste- og valgforbund, og som valgbestyrelsen i øvrigt kan rette henvendelse til som kontaktperson vedrørende kandidatlisten.

Efter § 43, stk. 1, skal de godkendte kandidatlisters, herunder samtlige kandidaters navne, samt oplysning om anmeldte listeforbund og valgforbund til kommunalbestyrelsesvalg og regionsrådsvalg bekendtgøres af kommunalbestyrelsen. Bekendtgørelse sker på kommunens hjemmeside og ved opslag de steder i kommunen, hvor enhver vælger kan brevstemme, jf. § 59, når fristen for anmeldelse af liste- og valgforbund er udløbet.

Det fremgår af § 43, stk. 3, at kandidatlisternes, herunder oplysninger om de enkelte kandidater og kandidatlisternes opstillingsform, jf. §§ 23-25, deres anmodning om bogstavbetegnelse, jf. § 34, og deres anmeldelse af liste- og

valgforbund, jf. §§ 37 og 38, ikke må gøres offentligt tilgængelige, før bekendtgørelsen efter stk. 1 af de godkendte kandidatlister har fundet sted.

Det foreslås, at »liste- og« udgår fra § 23 a og § 43, stk. 1, 2. pkt., og stk. 3.

Den foreslåede ændring af § 23 a vil medføre, at kandidatlistens ledelse ikke længere skal meddele formanden for valgbestyrelsen, hvilken repræsentant for listen der er legitimeret til at udøve kandidatlistens beføjelser i forbindelse med anmeldelse af og tilbagetrækning fra listeforbund.

Den foreslåede ændring af § 43, stk. 1, 2. pkt., vil medføre, at bekendtgørelse af godkendte kandidatlister m.v. ikke længere er knyttet til, når fristen for anmeldelse af listeforbund er udløbet, men fremover vil skulle ske, når fristen for anmeldelse af valgforbund er udløbet. Forslaget vil ikke indebære en ændring af det tidspunkt, hvor offentliggørelse af godkendte kandidatlister m.v. skal ske.

Den foreslåede ændring af § 43, stk. 3, vil medføre, at anmeldelse af listeforbund ikke længere indgår i opregningen af oplysninger, som ikke må gøres offentligt tilgængelige, før bekendtgørelsen af de godkendte kandidatlister har fundet sted.

De foreslåede ændringer skal ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 21, foreslås at ophæve adgangen for kandidatlister til at indgå listeforbund.

Til nr. 16

Det fremgår af § 24 b, stk. 1, 1. pkt., i kommunal- og regionalvalgloven, at hvis der er indleveret flere kandidatlister med samme listebetegnelse, der ikke er omfattet af § 24 a, stk. 2-4, og ikke er omfattet af stk. 7, træffer valgbestyrelsen afgørelse om, hvilken kandidatliste eller hvilke kandidatlister der ikke kan anvende den angivne listebetegnelse, jf. stk. 2-6. Det fremgår af § 24 b, stk. 1, 2. pkt., at 1. pkt. ikke er til hinder for, at kandidatlister anvender samme listebetegnelse med tilføjelse af en betegnelse, der angiver et særligt lokalt eller andet tilhørsforhold.

Det foreslås, at § 24 b, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

Forslaget vil indebære, at det ikke længere vil være muligt for flere kandidatlister at anvende samme listebetegnelse, selvom de tilføjer en betegnelse, der angiver et særligt lokalt eller andet tilhørsforhold. Den foreslåede ændring vil dermed medføre, at der kommer et undtagelsesfrit forbud mod, at kandidatlister anvender samme listebetegnelse.

Hvis flere kandidatlister indleveres med samme listebetegnelse, træffer valgbestyrelsen som hidtil afgørelse om, hvilken kandidatliste eller hvilke kandidatlister der ikke kan anvende den angivne listebetegnelse, efter kriterierne angivet i § 24 b, stk. 2-6. Dette vil med forslaget også gælde, hvis flere kandidatlister indleveres med samme listebetegnelse, hvor der er tilføjet en betegnelse, der angiver et særligt lokalt eller andet tilhørsforhold.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.4.2 og 2.1.4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 17 og 18

Det fremgår § 31, stk. 2, i kommunal- og regionalvalgloven, at hvis det samlede antal kandidater på kandidatlister, der indgår listeforbund, overstiger det antal kandidater, der er angivet i § 21, stk. 2, nedsættes de enkelte kandidatlisters kandidatantal forholdsæssigt, jf. stk. 3. De overskydende kandidater på hver kandidatliste slettes som angivet i stk. 1. Det fremgår af stk. 3, at giver den forholdsæssige fordeling ikke hele tal og derfor, når brøkerne bortkastes, ikke det tilladte antal kandidater, forhøjes de største brøker, indtil antallet er nået. Er to eller flere kandidatlister lige berettiget til en kandidatplads, foretages lodtrækning ved valgbestyrelsens foranstaltning. Efter stk. 4 indføres det i valgbogen, hvilke kandidater der er slettet efter reglerne i stk. 1-3, og en udskrift heraf sendes til kandidatlistens repræsentant, jf. § 23 a.

Det foreslås med nr. 17, at § 31, stk. 2 og 3, ophæves.

Det foreslås med nr. 18, at henvisningen til stk. 1-3 i § 31, stk. 4, der med nr. 17 bliver stk. 2, ændres til stk. 1.

Den foreslåede ophævelse af § 31, stk. 2 og 3, skal ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 21, foreslås at ophæve adgangen for kandidatlister til at indgå listeforbund.

Forslaget vil indebære, at der ikke længere vil være regler om, hvordan valgbestyrelsen skal forholde sig i tilfælde af indlevering af kandidatlister med et højere antal kandidater end det, der er tilladt for kandidatlister, der indgår listeforbund.

Som konsekvens af den foreslåede ophævelse af stk. 2 og 3 foreslås henvisningen i stk. 4 til stk. 1-3 ændret til stk. 1.

Til nr. 19

Det fremgår af § 34, stk. 2 og 3, i kommunal- og regionalvalgloven, at hvis flere kandidatlisters bortset fra en betegnelse, der angiver et særligt lokalt eller andet tilhørsforhold, jf. § 24 b, stk. 1, 2. pkt., har samme listebetegnelse, skal de tildeles samme bogstavbetegnelse, såfremt de anmoder herom. Skriftlig anmodning om tildeling af samme bogstavbetegnelse skal indleveres til valgbestyrelsens formand samtidig med indlevering af kandidatlisten. Anmodningen skal for hver kandidatliste være underskrevet af kandidatlistens repræsentant, jf. § 23 a.

Det fremgår af § 35, at hvis flere kandidatlisters skal have tildelt samme bogstavbetegnelse, føjes et tal til bogstavbetegnelsen (A.1, A.2, A.3 osv.) i den rækkefølge, hvori kandidatlisterne er indleveret.

Det foreslås, at § 34, stk. 2 og 3, og § 35 ophæves.

Forslaget vil indebære, at valgbestyrelsen ikke længere kan tildele samme bogstavbetegnelse til flere kandidatlisters.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 3, nr. 16, hvorved adgangen til at anvende samme listebetegnelse, dog med tilføjelse af en betegnelse, der angiver et særligt lokalt eller andet tilhørsforhold, foreslås ophævet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.4.2 og 2.1.4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 20 og 21

Det fremgår af § 37 i kommunal- og regionalvalgloven, at kandidatlisters, der er tildelt samme bogstavbetegnelse, kan støtte hinanden ved at indgå listeforbund. Mellem disse kandidatlisters kan kun indgås ét listeforbund.

Det foreslås, at § 37 ophæves.

Den foreslåede ændring vil indebære, at det ikke længere vil være muligt for kandidatlisters, der har samme listebetegnelse og bogstavbetegnelse, at indgå listeforbund. Forslaget berører ikke kandidatlisters mulighed for at indgå valgforbund, jf. § 38, stk. 1.

Overskriften før § 37 foreslås konsekvensændret som følge af forslaget om at ophæve muligheden for at indgå listeforbund.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.3.2 og 2.1.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 22

Det fremgår af § 38, stk. 1, 1. pkt., i kommunal- og regionalvalgloven, at kandidatlistes, der ikke er tildelt samme bogstavbetegnelse, kan støtte hinanden ved at indgå valgforbund.

Det foreslås, at ledsætningen », der ikke er tildelt samme bogstavbetegnelse,« udgår fra § 38, stk. 1, 1. pkt.

Forslaget skal ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 19, foreslås at ophæve § 34, stk. 2 og 3, og § 35, hvorved det ikke længere vil være muligt at tildele flere kandidatlistes samme bogstavbetegnelse. Som konsekvens heraf er det ikke længere nødvendigt at præcisere i § 38, at valgforbund kun kan indgå af kandidatlistes, der ikke har samme bogstavbetegnelse.

Til nr. 23

Det fremgår af § 38, stk. 2, i kommunal- og regionalvalgloven, at kandidatlistes, der har indgået listeforbund, betragtes som én kandidatliste ved anvendelse af reglerne i stk. 1 om indgåelse af valgforbund.

Det foreslås, at § 38, stk. 2, ophæves.

Den foreslåede ophævelse skal ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 21, foreslås at ophæve adgangen for kandidatlistes til at indgå listeforbund.

Til nr. 24

Det fremgår af § 39, stk. 1, i kommunal- og regionalvalgloven, at kandidatlistes, der har indgået listeforbund eller valgforbund, betragtes som én kandidatliste ved opgørelsen af, hvor mange mandater der ved valget er tilfaldet de enkelte kandidatlistes, jf. § 81, stk. 2. Ifølge § 41, stk. 1, 1. og 2. pkt., kan en kandidatliste trækkes tilbage fra et anmeldt listeforbund eller valgforbund. Skriftlig meddelelse om tilbagetrækning fra anmeldte listeforbund eller valgforbund skal indleveres til valgbestyrelsens formand senest kl. 12 mandagen 43 dage før valgdagen.

Det foreslås, at listeforbund udgår af § 39, stk. 1, og § 41, stk. 1, 1. og 2. pkt.

De foreslåede ændringer skal ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 21, foreslås at ophæve adgangen for kandidatlistes til at indgå listeforbund. Forslaget vil ikke indebære en ændring af gældende ret for så vidt angår valgforbund.

Til nr. 25

Det fremgår af § 39, stk. 2, i kommunal- og regionalvalgloven, at kandidatlistes, der har indgået listeforbund, anføres i samme felt på stemmesedlen, jf. § 46, stk. 3.

Det foreslås, at § 39, stk. 2, ophæves.

Den foreslåede ophævelse af § 39, stk. 2, skal ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 21, foreslås at ophæve adgangen for kandidatlistes til at indgå listeforbund. Som følge heraf vil ingen kandidatlistes længere skulle anføres i samme felt på stemmesedlen.

Til nr. 26

Det fremgår af § 42 i kommunal- og regionalvalgloven, at hvis der er anmeldt listeforbund eller valgforbund i strid med reglerne i §§ 37-38, gælder følgende: 1) Er der indgået flere listeforbund mellem kandidatlistes, der er tildelt samme bogstavbetegnelse, anses ingen af listeforbundene for indgået. 2) Har en kandidatliste eller et listeforbund indgået flere valgforbund, anses kandidatlisten henholdsvis listeforbundet ikke som deltager i nogen af forbundene. 3) Hvis der i et valgforbund indgår flere kandidatlistes, der er tildelt samme bogstavbetegnelse, anses ingen af disse kandidatlistes som deltager i valgforbundet, medmindre kandidatlistesne tillige indgår i ét listeforbund.

Det foreslås, at § 42 nyaffattes.

Forslaget vil indebære, at hvis en kandidatliste har indgået flere valgforbund, anses kandidatlisten ikke som deltager i nogen af forbundene.

Den foreslåede nyaffattelse af § 42 skal ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 21, foreslås at ophæve adgangen for kandidatlistes til at indgå listeforbund.

Den foreslåede nyaffattelse vil indebære en videreførelse af de gældende regler for kandidatlistes, der indgår i valgforbund, jf. den gældende § 42, nr. 2.

Til nr. 27

Det fremgår af § 43, stk. 3, i kommunal- og regionalvalgloven, at kandidatlistesne, herunder oplysninger om de enkelte kandidater og kandidatlistesnes opstillingsform, jf. §§ 23-25, deres anmodning om bogstavbetegnelse, jf. §

34, og deres anmeldelse af liste- og valgforbund, jf. §§ 37 og 38, ikke må gøres offentligt tilgængelige, før bekendtgørelsen efter stk. 1 af de godkendte kandidatlisters har fundet sted.

Det foreslås, at henvisningen til §§ 37 og 38 ændres til en henvisning til § 38.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af den foreslåede ophævelse af § 37, jf. lovforslagets § 3, nr. 21.

Til nr. 28 og 29

Det fremgår af § 46, stk. 1, i kommunal- og regionalvalgloven, at kandidatlisterne anføres på stemmesedlen i særskilte felter, jf. dog stk. 3. Felterne anføres i alfabetisk rækkefølge efter bogstavbetegnelsen. Kandidatlisters, der ikke er tildelt nogen bogstavbetegnelse, jf. § 36, anføres nederst på stemmesedlen i alfabetisk rækkefølge efter listebetegnelsen. Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at hvis flere kandidatlisters er tildelt samme bogstavbetegnelse, anføres de pågældende kandidatlisters i indbyrdes rækkefølge efter det tal, der er tilføjet bogstavbetegnelsen. Efter stk. 3 anføres kandidatlisters, der har indgået listeforbund, i samme felt. Inden for feltet anføres de enkelte kandidatlisters i rubrikker ved siden af hinanden under den fælles bogstavbetegnelse og listebetegnelse.

Det foreslås, at § 46, stk. 2 og 3, ophæves, og at henvisningen til stk. 3 i § 46, stk. 1, udgår.

Den foreslåede ophævelse af § 46, stk. 2 og 3, skal ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 19, foreslås at afskaffe muligheden for at anvende samme bogstavbetegnelser, og at det med lovforslagets § 3, nr. 21, foreslås at ophæve adgangen for kandidatlisters til at indgå listeforbund.

Den foreslåede ændring af § 46, stk. 1, er en konsekvens af den foreslåede ophævelse af stk. 2 og 3.

Til nr. 30

Bestemmelserne §§ 47 og 48 i kommunal- og regionalvalgloven beskriver udformningen af stemmesedler. Ifølge § 47, 1. pkt., skal kandidaternes navne anføres på stemmesedlen i feltet henholdsvis rubrikken for den pågældende kandidatliste. Det fremgår af § 48, stk. 1, at hvis det af hensyn til stemmesedlens størrelse og overskuelighed er nødvendigt, kan indenrigs- og sundhedsministeren efter ansøgning fra valgbestyrelsen godkende, at

kandidaternes navne ikke bliver anført på stemmesedlen til valget i kommunen henholdsvis regionen. Såfremt kandidaternes navne ikke anføres på stemmesedlen, skal stemmesedlen udformes således, at der inden for feltet henholdsvis rubrikken for hver kandidatliste er plads til, at vælgeren kan skrive et kandidatnavn.

Det foreslås, at »henholdsvis rubrikken« udgår af § 47, 1. pkt., og § 48, stk. 1, 2. pkt.

Forslaget skal ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 29, foreslås at ophæve § 46, stk. 3, hvoraf det følger, at kandidater for kandidatlistes, der har indgået listeforbund, skal anføres i rubrikker inden for samme felt på stemmesedlen. Forslaget skal endvidere ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 21, foreslås at ophæve adgangen for kandidatlistes til at indgå listeforbund.

Til nr. 31

Det fremgår af kommunal- og regionalvalglovens § 47, hvordan kandidaterne anføres på stemmesedlen til kommunale og regionale valg. Kandidaternes navne anføres i den rækkefølge, der er angivet på kandidatlisten. Af bestemmelsens 3. pkt. fremgår, at hvis kandidaterne er opstillet i en bestemt rækkefølge (partiliste), sættes foran kandidaternes navne et nummer, der angiver denne rækkefølge.

Det foreslås, at § 47, 3. pkt., ophæves.

Formålet med ændringen er at fjerne oplysninger om opstillingsform på stemmesedlen til kommunale og regionale valg. Med ændringen vil numrene ud for kandidater, der er opstillet med partiliste ved kommunale og regionale valg, dermed ikke længere skulle anføres på stemmesedlen. Herefter vil alle kandidater skulle anføres på stemmesedlen på samme måde, uanset opstillingsform. Det betyder, at alle kandidater fortsat vil skulle anføres i den rækkefølge, der er angivet på kandidatlisten, og at der som noget nyt ikke vil skulle sættes numre ud for kandidaterne med partilisteopstilling.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.11.2 og 2.1.11.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 32

Det fremgår af kommunal- og regionalvalglovens § 60, stk. 3, at vælgere, der er indsat i en af kriminalforsorgens anstalter eller arresthuse, kan brevstemme i institutionen.

Det følger af den foreslåede ændring af § 60, stk. 3, at vælgere, der er indsat i et af kriminalforsorgens fængsler eller arresthuse, kan brevstemme i institutionen.

Den foreslåede ændring indebærer ikke en ændring af gældende ret. Der er alene tale om en sproglig modernisering med henblik på at bringe bestemmelsen i overensstemmelse med den aktuelle terminologi vedrørende kriminalforsorgens institutioner.

Til nr. 33

Kommunal- og regionalvalglovens § 60, stk. 1-4, indeholder regler om en række vælgergrupper, der kan brevstemme der, hvor de bor eller opholder sig.

Det fremgår af kommunal- og regionalvalglovens § 61, stk. 1, at brevstemmer efter lovens § 60, stk. 1 og 3, afgives til 2 stemmemodtagere, der er ansat i kommunens forvaltning eller på institutionen.

Det fremgår af kommunal- og regionalvalglovens § 61, stk. 2, at brevstemmer efter § 60, stk. 2 og 4, afgives til 2 stemmemodtagere, der er udpeget blandt de tilfornordnede vælgere. Kommunalbestyrelsen kan dog bestemme, at en af stemmemodtagerne er en person udpeget blandt personale ansat i kommunens forvaltning.

De nærmere regler om tilrettelæggelse og gennemførelse af brevstemmeafgivningen, herunder for udpegningen af stemmemodtagere, er fastsat ved bekendtgørelse nr. 50 af 17. januar 2019 om brevstemmeafgivning i kriminalforsorgens fængsler og arresthuse, bekendtgørelse nr. 1137 af 18. oktober 2017 om brevstemmeafgivning i visse boformer og boliger efter lov om social service og boliglovgivningen, bekendtgørelse nr. 1138 af 18. oktober 2017 om brevstemmeafgivning i vælgerens hjem og bekendtgørelse nr. 1139 af 18. oktober 2017 om brevstemmeafgivning på sygehuse. Bekendtgørelserne er udstedt i medfør af bl.a. § 69, 1. pkt. i kommunal- og regionalvalgloven.

Det følger af den foreslåede ændring af § 61, stk. 1, at henvisningen til § 60, stk. 1 og 3, udvides til at omfatte § 60, stk. 1-4, og at det tilføjes, at en brevstemme efter § 60, stk. 1-4, også kan afgives til stemmemodtagere, der er udpeget blandt de tilfornordnede vælgere.

Ændringen skal ses i sammenhæng med, at § 61, stk. 2, samtidig foreslås ophævet med lovforslagets § 3, nr. 34.

Den foreslåede bestemmelse i § 61, stk. 1, vil medføre, at enhver brevstemme efter § 60, stk. 1-4, vil kunne afgives til to stemmemodtagere, der er ansat i kommunens forvaltning eller på institutionen eller er udpeget blandt de tilforordnede vælgere.

Det vil fortsat være institutionens leder, der udpeger stemmemodtagerne ved brevstemmeafgivningen på sygehuse og i fængsler og arresthuse, og kommunalbestyrelsen, der udpeger stemmemodtagerne ved brevstemmeafgivningen i særlige boliger og boformer og i vælgerens hjem. Kommunalbestyrelsen skal tilstræbe, at tilforordnede vælgere fortsat udpeges som brevstemmemodtagere.

Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om tilrettelæggelse og gennemførelse af brevstemmeafgivning samt om fremgangsmåden ved afgivelse af brevstemme, jf. kommunal- og regionalvalglovens § 69, 1. pkt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.7.2 og 2.1.7.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 34

Kommunal- og regionalvalglovens § 60, stk. 1-4, indeholder regler om en række vælgergrupper, der kan brevstemme der, hvor de bor eller opholder sig.

Det fremgår af kommunal- og regionalvalglovens § 61, stk. 1, at brevstemmer efter lovens § 60, stk. 1 og 3, afgives til 2 stemmemodtagere, der er ansat i kommunens forvaltning eller på institutionen.

Det fremgår af folketingsvalglovens § 61, stk. 2, at brevstemmer efter § 60, stk. 2 og 4, afgives til 2 stemmemodtagere, der er udpeget blandt de tilforordnede vælgere. Kommunalbestyrelsen kan dog bestemme, at en af stemmemodtagerne er en person udpeget blandt personale ansat i kommunens forvaltning.

Det foreslås, at § 61, stk. 2, ophæves.

Den foreslåede ophævelse skal ses i sammenhæng med, at § 61, stk. 1, med lovforslaget samtidig foreslås ændret, så enhver brevstemme efter § 60, stk. 1-4, vil kunne afgives til to stemmemodtagere, der er ansat i kommunens forvaltning eller på institutionen eller er udpeget blandt de tilforordnede vælgere. Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 33.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.7.2 og 2.1.7.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 35

Det fremgår af kommunal- og regionalvalglovens § 70, stk. 2, at hvis afsenderen af en brevstemme efter sin bopælsangivelse på yderkuverten har bopæl i en anden kommune, skal kommunalbestyrelsen straks videresende brevstemmen til den pågældende kommune.

Kravet om, at videresendelsen af brevstemmer til vælgerens bopælskommune skal ske straks, indebærer et krav om, at videresendelsen skal ske uden unødigt ophold. Brevstemmer skal således videresendes til vælgernes bopælskommuner løbende, efterhånden som de modtages.

Det følger af den foreslåede ændring af § 70, stk. 2, at kravet om, at en brevstemme skal videresendes straks, ændres til, at en brevstemme skal videresendes snarest.

Den foreslåede ændring vil medføre, at kommunen ikke længere straks vil skulle videresende brevstemmer med almindelig post, men vil kunne videredistribuere brevstemmerne på en anden måde, som kommunen vurderer er hensigtsmæssig. Det afgørende er, at forsendelsesformen sikrer, at brevstemmerne når frem til den rette modtagerkommune i rette tid, dvs. så de kan være modtaget på afstemningsstedet, inden afstemningen begynder. Vælger kommunen at samle alle brevstemmer, der skal videresendes, til bunke ét sted i kommunen og videresende dem samlet, bør brevstemmerne blive sendt ad mindst to omgange i løbet af brevstemmeperioden. Den sidste afsendelse skal uanset forsendelsesform ske umiddelbart efter brevstemmeperiodens udløb.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.9.2 og 2.1.9.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 36

Det fremgår af kommunal- og regionalvalglovens § 71, stk. 1, at valgstyrrerne gennemgår brevstemmerne inden afstemningens begyndelse og om nødvendigt en eller to dage før valgdagen. Yderkuverterne åbnes, og det undersøges, om brevstemmerne kan komme i betragtning. Ved gennemgangen, herunder ved undersøgelsen og afgørelsen af, om en brevstemme kan komme i betragtning, skal medvirke mindst 2 valgstyrere.

Det følger af den foreslåede ændring af § 71, stk. 1, 1. pkt., at »Valgstyrerne gennemgår brevstemmerne« ændres til »Valgbestyrelsen sørger for, at brevstemmerne bliver gennemgået«.

Det følger af den foreslåede ændring af § 71, stk. 1, 3. pkt., at der efter »2 valgstyrere« indsættes »eller 2 medlemmer af valgbestyrelsen«.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der ved gennemgangen af brevstemmer skal medvirke enten to medlemmer af valgbestyrelsen eller to valgstyrere fra det pågældende afstemningssted.

Brevstemmegennemgangen vil med ændringen være valgbestyrelsens ansvar, og det vil dermed være valgbestyrelsen, der beslutter, om det er valgbestyrelsesmedlemmer eller valgstyrere, der skal medvirke ved gennemgangen.

Valgbestyrelsen kan beslutte, at brevstemmegennemgangen forestås på forskellig måde for de forskellige afstemningsområder. Gennemgangen skal ske separat for hvert enkelt afstemningssted, men kan som hidtil foregå centralt ét sted i kommunen. Kommunens personale kan bistå de medvirkende valgstyrere eller valgbestyrelsesmedlemmer, der tager stilling til de spørgsmål, der opstår undervejs i gennemgangen.

Valgstyrerne vil fortsat kunne medvirke ved gennemgangen af de brevstemmer, der hører til valgstyrernes afstemningssted. Valgbestyrelsen er modsat valgstyrerne valgt for hele kommunen og vil derfor kunne medvirke ved gennemgangen af brevstemmer for hele kommunen.

Det forudsættes, at medvirkende valgbestyrelsesmedlemmer repræsenterer forskellige grupper i kommunalbestyrelsen, og at medvirkende valgstyrere er udpeget af forskellige grupper i kommunalbestyrelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.8.2 og 2.1.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 37

Bestemmelsen § 74 i kommunal- og regionalvalgloven beskriver reglerne for stemmeoptælling for henholdsvis stemmerne afgivet på valgdagen og brevstemmer. Ifølge § 74, stk. 1, 4. og 5. pkt., skal det for hvert listeforbund optælles, hvor mange stemmer der anses for afgivet for listeforbundet. Dette stemmetal skal derefter sammentælles med stemmetallene for de enkelte kandidatlistes i listeforbundet. Det følger af § 74, stk. 2, 2.-4. pkt., at har vælgeren sat kryds ud for såvel den fælles listebetegnelse for kandidatlistes, der har indgået et listeforbund, som i rubrikken for en af de kandidatlistes,

der deltager i listeforbundet, anses stemmesedlen som afgivet for den pågældende kandidatliste. Har vælgeren alene sat kryds ved den fælles listebetegnelse for de kandidatlistes, der har indgået et listeforbund, anses stemmen som afgivet for listeforbundet og henføres ikke til nogen af de kandidatlistes, der deltager i listeforbundet. Tilsvarende gælder, hvis vælgeren har sat kryds i rubrikken for to eller flere af de kandidatlistes, der deltager i listeforbundet. Det følger af § 74, stk. 3, 3.-5. pkt., at har vælgeren på brevstemmesedlen anført såvel den fælles listebetegnelse for kandidatlistes, der har indgået et listeforbund, som navnet på en kandidat, der er opstillet på en af de kandidatlistes, der deltager i listeforbundet, anses brevstemmesedlen som afgivet for den pågældende kandidatliste. Har vælgeren på brevstemmesedlen alene anført den fælles listebetegnelse eller bogstavbetegnelse for kandidatlistes, der har indgået listeforbund, anses stemmen som afgivet for listeforbundet og henføres ikke til nogen af de kandidatlistes, der deltager i listeforbundet. Tilsvarende gælder, hvis vælgeren på brevstemmesedlen har anført listebetegnelsen eller bogstavbetegnelsen for en kandidatliste, der har indgået et listeforbund, tilligemed navnet på en kandidat, der er opstillet på en af de øvrige kandidatlistes, der deltager i listeforbundet.

Det foreslås, at § 74, stk. 1, 4. og 5. pkt., stk. 2, 2.-4. pkt., og stk. 3, 3.-5. pkt., ophæves.

De foreslåede ændringer af § 74, stk. 1, 4. og 5. pkt., stk. 2, 2.-4. pkt., og stk. 3, 3.-5. pkt., skal ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 21, foreslås at ophæve adgangen for kandidatlistes til at indgå listeforbund. Som følge heraf vil der ikke længere kunne være afgivet stemmer for listeforbund, og sådanne stemmer vil dermed ikke længere skulle optælles i forbindelse med stemmeoptællingen.

Til nr. 38

Det fremgår af § 74, stk. 2, 1. pkt., i kommunal- og regionalvalgloven, at en stemme er afgivet for den kandidatliste, inden for hvis felt henholdsvis rubrik på stemmesedlen vælgeren har sat kryds. Det fremgår af § 78, stk. 5, 1. pkt., at har vælgeren sat kryds ud for betegnelsen for en kandidatliste eller inden for kandidatlistens felt henholdsvis rubrik på en sådan måde, at det ikke med sikkerhed fremgår, hvilken af kandidatlistens kandidater vælgeren har villet give sin stemme, anses stemmesedlen som afgivet for kandidatlisten (listestemme).

Det foreslås, at i § 74, stk. 2, 1. pkt., og § 78, stk. 5, 1. pkt., udgår ”henholdsvis rubrik”.

Forslaget skal ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 29, foreslås at ophæve § 46, stk. 3, hvoraf det følger, at kandidater for kandidatlistor, der har indgået listeforbund, skal anføres i rubrikker inden for samme felt på stemmesedlen. Forslaget skal endvidere ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 21, foreslås at ophæve adgangen for kandidatlistor til at indgå listeforbund.

Til nr. 39

Det fremgår af § 75, stk. 1, nr. 2, i kommunal- og regionalvalgloven, at en stemmeseddel afgivet på afstemningsstedet er ugyldig, såfremt vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds, jf. § 54, stk. 1, 2. pkt.

Det følger af den foreslåede ændring af § 75, stk. 1, nr. 2, at en stemmeseddel afgivet på afstemningsstedet er ugyldig, såfremt vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds, jf. § 54, stk. 1, 2. pkt., eller tilsvarende afmærkning.

Den foreslåede bestemmelse i § 75, stk. 1, nr. 2, vil medføre, at der ud over kryds anerkendes tilsvarende afmærkninger på stemmesedlen som gyldige afmærkninger.

Indenrigs- og sundhedsministeren vil efter kommunal- og regionalvalglovens § 75, stk. 4, fastsætte nærmere regler om, hvordan en afmærkning svarende til et kryds skal fortolkes, i bekendtgørelse om bedømmelse af stemmesedler afgivet til kommunale og regionale valg.

Ændringen vil medføre, at en afmærkning med en asterisk/stjerne (*), en afmærkning med en helt udfyldt/helt skraveret afkrydsningsrubrik og en afmærkning med en cirkel om afkrydsningsrubrikken, både hvis der er sat et kryds i forvejen (inde i cirklen), og hvis der ikke er anden afmærkning end en cirkel, vil blive anerkendt som en gyldig afmærkning.

Det indebærer, at en stemmeseddel afgivet på afstemningsstedet på valgdagen, der i forskellige situationer efter bekendtgørelsen er gyldig med en afmærkning med et kryds, ligeledes vil være gyldig i de samme situationer, hvis den er afmærket med en asterisk/stjerne (*), afmærket med en helt udfyldt/helt skraveret afkrydsningsrubrik eller afmærket med en cirkel om afkrydsningsrubrikken.

For så vidt angår afmærkning med en helt udfyldt/helt skraveret afkrydningsrubrik, vil der kunne opstå tilfælde, hvor der skal foretages en konkret vurdering af, om en afmærkning er udtryk for, at vælgeren har ønsket at sætte sin stemme på vedkommende kandidatliste eller kandidat. En stemmeseddel er ugyldig, hvis det ikke med sikkerhed kan afgøres, hvilken kandidatliste vælgeren har villet give sin stemme. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis skraveringen har karakter af at strege et kryds ud for en kandidatliste over. Her kan det ikke umiddelbart afgøres, hvad vælgeren har villet stemme, og stemmesedlen må anses for at være ugyldig. Vælgeren kan få ombyttet sin stemmeseddel, hvis den er fejlagtigt afkrydset eller ved uagtsomhed er gjort ubrugelig, jf. kommunal- og regionalvalglovens § 54, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.12.2 og 2.1.12.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 40

Det fremgår af § 75, stk. 1, nr. 3, i kommunal- og regionalvalgloven, at en stemmeseddel afgivet på afstemningsstedet er ugyldig, såfremt det ikke med sikkerhed kan afgøres, hvilken kandidatliste eller hvilket listeforbund vælgeren har villet give sin stemme. Ifølge stk. 2, nr. 2, er en brevstemmeseddel ugyldig, såfremt det ikke med sikkerhed kan afgøres, hvilken kandidatliste eller listeforbund vælgeren har villet give sin stemme.

Det foreslås, at omtalen af listeforbund udgår af § 75, stk. 1, nr. 3, og stk. 2, nr. 2.

De foreslåede ændringer skal ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 21, foreslås at ophæve adgangen for kandidatlister til at indgå listeforbund. Som følge heraf skal der ikke tages højde for, om en stemme eller en brevstemme kan henføres til et listeforbund.

Til nr. 41

Det fremgår af § 78, stk. 2, 4. og 5. pkt., i kommunal- og regionalvalgloven, at for hvert listeforbund opgøres, hvor mange stemmer der i hele kommunen anses for afgivet for listeforbundet. Dette stemmetal sammentælles med stemmetallene for de enkelte kandidatlister i listeforbundet. Det fremgår af stk. 4, 2. og 4. pkt., at har vælgeren sat kryds ud for såvel den fælles listebetegnelse for kandidatlister, der har indgået et listeforbund, som ud for navnet på en kandidat, der er opstillet på en af de kandidatlister, der deltager i

listeforbundet, anses stemmesedlen som en personlig stemme for den pågældende kandidat. Har vælgeren på brevstemmesedlen anført såvel den fælles listebetegnelse eller bogstavbetegnelse for kandidatlister, der har indgået et listeforbund, som navnet på en kandidat, der er opstillet på en af de kandidatlister, der deltager i listeforbundet, anses brevstemmesedlen som en personlig stemme for den pågældende kandidat. Det fremgår af stk. 5, 3. pkt., at har vælgeren på brevstemmesedlen anført såvel den fælles listebetegnelse eller bogstavbetegnelse for kandidatlister, der har indgået et listeforbund, som navnene på flere kandidater, der er opstillet på en af de kandidatlister, der deltager i listeforbundet, anses brevstemmesedlen som en listestemme for den pågældende kandidatliste.

Det foreslås, at § 78, stk. 2, 4. og 5. pkt., og stk. 4, 2. og 4. pkt., og stk. 5, 3. pkt., ophæves.

De foreslåede ændringer skal ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 21, foreslås at ophæve adgangen for kandidatlister til at indgå listeforbund. Som følge heraf skal reglerne om bedømmelse af stemmesedler ikke tage højde for stemmer afgivet for listeforbund.

Til nr. 42-45

§ 81 i kommunal- og regionalvalgloven beskriver den første runde af mandatfordelingen blandt kandidatlisterne. Det fremgår af § 81, stk. 1, at for hvert valgforbund sammentælles stemmetallene for de kandidatlister og listeforbund, der har indgået valgforbundet. Ifølge § 81, stk. 2, skal det samlede stemmetal for hvert valgforbund, det samlede stemmetal for hvert listeforbund, der ikke har indgået valgforbund, samt stemmetallet for hver kandidatliste, der hverken har indgået listeforbund eller valgforbund, divideres med 1, 2, 3 osv., indtil der er foretaget et så stort antal divisioner som det antal mandater, der højst kan ventes at tilfalde valgforbundet, listeforbundet eller kandidatlisten. Det valgforbund, det listeforbund eller den kandidatliste, der har den største af de fremkomne kvotienter, får det første mandat i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet. Det fremgår af § 81, stk. 3, at hvis der er tilfaldet et valgforbund, et listeforbund eller en kandidatliste flere mandater end det samlede antal kandidater, der er opstillet på de kandidatlister og listeforbund, der indgår i valgforbundet henholdsvis listeforbundet og kandidatlisten, overføres det eller de overskydende mandater til det valgforbund, det listeforbund eller den kandidatliste, der efter beregningerne i stk. 2 er nærmest berettiget til yderligere mandater.

Det fremgår af § 82, stk. 1, at det antal mandater, der er tilfaldet et valgforbund, fordeles mellem de kandidatlistes og listeforbund, hvoraf valgforbundet består, jf. § 81, stk. 1, efter den fremgangsmåde, der er angivet i § 81, stk. 2.

Det foreslås, at i § 81, stk. 1, stk. 2, 1. og 2. pkt., og stk. 3, og § 82, stk. 1, udgår de dele, der omhandler betydningen af listeforbund for sammmentællingen af stemmetallene og mandatfordelingen blandt kandidatlisterne og valgforbundene.

De foreslåede ændringer af § 81, stk. 1, stk. 2, 1. og 2. pkt., og stk. 3, og § 82, stk. 1, vil medføre, at der ved sammmentællingen af stemmer og mandatfordelingen ikke længere skal tages højde for listeforbund, men udelukkende kandidatlistes og valgforbund. De foreslåede ændringer skal ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 21, foreslås at ophæve adgangen for kandidatlistes til at indgå listeforbund.

Til nr. 46

Det fremgår af § 82, stk. 2, i kommunal- og regionalvalgloven, at hvis der er tilfaldet en kandidatliste eller et listeforbund, der har indgået valgforbund, flere mandater end antallet af kandidater på kandidatlisten henholdsvis det samlede antal kandidater i listeforbundet, overføres det eller de overskydende mandater til den kandidatliste eller det listeforbund i valgforbundet, der efter beregningerne i stk. 1 er nærmest berettiget til yderligere mandater.

Det foreslås, at omtalen af listeforbund udgår fra § 82.

De foreslåede ændringer vil medføre, at der ved fordelingen af mandater inden for valgforbund ikke længere skal tages højde for deltagende listeforbund. De foreslåede ændringer skal ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 21, foreslås at ophæve adgangen for kandidatlistes til at indgå listeforbund.

Til nr. 47

§ 83 i kommunal- og regionalvalgloven beskriver mandatfordelingen mellem kandidatlistes, der har indgået listeforbund.

Det foreslås, at § 83 ophæves.

Den foreslåede ophævelse af § 83 skal ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 21, foreslås at ophæve adgangen for kandidatlister til at indgå listeforbund.

Til nr. 48

Det fremgår af § 88, stk. 1, i kommunal- og regionalvalgloven, at valgbestyrelsen i kommunen underskriver valgbogen straks efter valgets opgørelse og afleverer den til kommunalbestyrelsen. I særskilte pakker sammenbindes bl.a. de gyldige stemmesedler, således at de personlige stemmer for hver kandidat, listestemmerne for hver kandidatliste og stemmerne for hvert listeforbund samles i pakker for sig, jf. bestemmelsens nr. 6.

Den foreslåede ændring af § 88, stk. 1, nr. 6, vil indebære, at stemmerne for listeforbund ikke skal indgå i de særskilte pakker.

Den foreslåede ændring skal ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 21, foreslås at ophæve adgangen for kandidatlister til at indgå listeforbund. Som følge heraf vil der ikke længere kunne afgives stemmer for listeforbund.

Til nr. 49

Det fremgår af § 91, stk. 3, i kommunal- og regionalvalgloven, at er der ingen stedfortræder på den pågældende kandidatliste, overføres mandatet til den kandidatliste, der efter reglerne i § 81, stk. 3, § 82, stk. 2, eller § 83, stk. 2, er nærmest berettiget til yderligere mandater.

Det foreslås, at henvisningen i § 91, stk. 3, til § 83, stk. 2, udgår.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af den foreslåede ophævelse af § 83, jf. lovforslagets § 3, nr. 47.

Til nr. 50

Efter kommunal- og regionalvalglovens § 105 h, stk. 6, kan vælgere, der på grund af sygdom eller manglende førlighed ikke vil kunne møde frem på afstemningsstedet, ved bindende kommunale folkeafstemninger brevstemme i hjemmet, medmindre de har mulighed for at stemme i den institution eller boform m.v., hvor de bor. Anmodning om at brevstemme i hjemmet skal indgives senest 12 dage før afstemningsdagen. Hvis 12 dage før

afstemningsdagen er en lørdag eller søndag, forlænges fristen for at indgive anmodning om at brevstemme i hjemmet til førstkommende mandag kl. 12.

Det følger af den foreslåede ændring af § 105 h, stk. 6, at »lørdag eller søndag« ændres til »lørdag eller søndag eller anden helligdag«, og at »mandag« ændres til »arbejdsdag«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at fristen også vil blive rykket til den førstkommende arbejdsdag i de tilfælde, hvor fristen falder på en helligdag, der ikke er en søndag. Den foreslåede ændring vil endvidere medføre, at fristen vil blive rykket til den førstkommende arbejdsdag i de tilfælde, hvor den førstkommende mandag er en helligdag.

Til nr. 51

Efter kommunal- og regionalvalglovens § 105 h, stk. 6, kan vælgere, der på grund af sygdom eller manglende førlighed ikke vil kunne møde frem på afstemningsstedet, ved bindende kommunale folkeafstemninger brevstemme i hjemmet, medmindre de har mulighed for at stemme i den institution eller boform m.v., hvor de bor. Anmodning om at brevstemme i hjemmet skal indgives senest 12 dage før afstemningsdagen. Hvis 12 dage før afstemningsdagen er en lørdag eller søndag, forlænges fristen for at indgive anmodning om at brevstemme i hjemmet til førstkommende mandag kl. 12. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte en senere frist for indgivelse af anmodningen, dog senest tredjesidste søgnedag før afstemningsdagen.

Efter kommunal- og regionalvalglovens § 105 h, stk. 7, kan brevstemmeafgivning ved bindende kommunale folkeafstemninger finde sted de sidste 3 uger før afstemningsdagen, dog senest tredjesidste søgnedag før afstemningsdagen.

Det følger af den foreslåede ændring af § 105 h, stk. 6, 3. pkt., og stk. 7, at »tredjesidste søgnedag« ændres til »den tredjesidste hverdag, herunder lørdag,«.

Der er alene tale om en sproglig modernisering, der ikke indebærer en ændring af bestemmelsernes indhold.

Til nr. 52

Det fremgår af § 105 i, stk. 2, nr. 2, i kommunal- og regionalvalgloven, at en stemmeseddel, herunder en brevstemmeseddel, er ugyldig, hvis den ikke er afkrydset i overensstemmelse med § 105 g, stk. 3.

Det følger af den foreslåede ændring af § 105 i, stk. 2, nr. 2, at en stemmeseddel, herunder en brevstemmeseddel, er ugyldig, hvis vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds i overensstemmelse med § 105 g, stk. 3, eller tilsvarende afmærkning.

Den foreslåede bestemmelse i § 105 i, stk. 2, nr. 2, vil medføre, at der ud over kryds anerkendes tilsvarende afmærkninger på stemmesedlen som gyldige afmærkninger.

Herudover medfører forslaget en mindre sproglig ændring af bestemmelsens ordlyd, således at den i relevant omfang vil svare til ordlyden af de tilsvarende bestemmelser i folketingsvalglovens § 69, stk. 1, nr. 2, Europa-Parlamentsvalglovens § 29, stk. 1, nr. 2, og kommunal- og regionalvalglovens § 75, stk. 1, nr. 2, hvorefter en stemmeseddel er ugyldig, såfremt vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds. Denne ændring er alene af teknisk karakter.

Indenrigs- og sundhedsministeren vil efter kommunal- og regionalvalglovens § 105 i, stk. 6, fastsætte nærmere regler om, hvordan en afmærkning svarende til et kryds skal fortolkes, i bekendtgørelse om bedømmelse af stemmesedler afgivet til bindende kommunale folkeafstemninger.

Ændringen vil medføre, at en afmærkning med en asterisk/stjerne (*), en afmærkning med en helt udfyldt/helt skraveret afkrydsningsrubrik og en afmærkning med en cirkel om afkrydsningsrubrikken, både hvis der er sat et kryds i forvejen (inde i cirklen), og hvis der ikke er anden afmærkning end en cirkel, vil blive anerkendt som en gyldig afmærkning.

Det indebærer, at en stemmeseddel, herunder en brevstemmeseddel, der i forskellige situationer efter bekendtgørelsen er gyldig med en afmærkning med et kryds, ligeledes vil være gyldig i de samme situationer, hvis den er afmærket med en asterisk/stjerne (*), afmærket med en helt udfyldt/helt skraveret afkrydsningsrubrik eller afmærket med en cirkel om afkrydsningsrubrikken.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.12.2 og 2.1.12.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Til nr. 1

Efter § 8, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse fastsætter borgmesteren tid og sted for afholdelsen af ekstraordinære møder i kommunalbestyrelsen, hvilket så vidt muligt offentliggøres.

Det foreslås, at bestemmelsen i § 8, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse tilføjes ordene »jf. dog § 10 a, stk. 1, 1. pkt.«.

Tilføjjelsen skal henlede opmærksomheden på, at § 8, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse fraviges ved den med lovforslagets § 4, nr. 3, foreslåede bestemmelse i lovens § 10 a, stk. 1, 1. pkt., idet denne bestemmelse foreskriver, at formanden for kommunalbestyrelsen i stedet for at fastsætte et fysisk sted for afholdelsen af et ekstraordinært møde kan bestemme, at mødet afholdes som video- eller telefonmøde. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 4, nr. 3.

Regionslovens § 10, stk. 2, fastsætter, at bl.a. § 8, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse finder tilsvarende anvendelse for regionsråd. Regionslovens § 12, stk. 1, fastsætter, at bl.a. §§ 10-15 i lov om kommunernes styrelse finder tilsvarende anvendelse for regionsråd. Den foreslåede ændring af § 8, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse vil derfor ligesom den foreslåede bestemmelse i lovens § 10 a, stk. 1, 1. pkt., gælde tilsvarende for regionsråd.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.1.2 og 2.2.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter § 10, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse er kommunalbestyrelsens møder offentlige. Bestemmelsen indebærer et krav om fysiske offentlige møder, der ikke kan opfyldes ved at afvikle et kommunalbestyrelsesmøde virtuelt og livestreamede lyd eller video eller offentliggøre en optagelse af mødet.

Det foreslås, at bestemmelsen i § 10, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse tilføjes ordene: »jf. dog § 10 a«.

Tilføjjelsen skal henlede opmærksomheden på, at § 10, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse fraviges ved den med lovforslagets § 4, nr. 3, foreslåede bestemmelse i lovens § 10 a, idet denne bestemmelse giver mulighed for, at ekstraordinære møder i kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde kan afholdes som video- eller telefonmøde. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 4, nr. 3.

Regionslovens § 12, stk. 1, fastsætter, at bl.a. §§ 10-15 i lov om kommunernes styrelse finder tilsvarende anvendelse for regionsråd. Den foreslåede ændring af § 10, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse vil derfor ligesom den foreslåede bestemmelse i lovens § 10 a gælde tilsvarende for regionsråd.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.1.2 og 2.2.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Efter § 10, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse er kommunalbestyrelsens møder offentlige. Bestemmelsen indebærer et krav om fysiske offentlige møder, der ikke kan opfyldes ved at afvikle et kommunalbestyrelsesmøde virtuelt og livestreamede lyd eller video eller ved at offentliggøre en optagelse af mødet. Det følger af § 8, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, at formanden fastsætter tid og sted for afholdelse af ekstraordinære møder i kommunalbestyrelsen, hvilket så vidt muligt offentliggøres.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.1.1 for en nærmere gennemgang af gældende ret.

Det følger af det foreslåede *§ 10 a, stk. 1, 1. pkt.*, i lov om kommunernes styrelse, at formanden i særlige tilfælde kan bestemme, at et ekstraordinært møde skal afholdes som video- eller telefonmøde.

Efter bestemmelsen vil »særlige tilfælde«, hvor et ekstraordinært kommunalbestyrelsesmøde kan afholdes som video- eller telefonmøde, omfatte tilfælde, hvor der på et ekstraordinært møde skal behandles en eller ganske få sager, der ikke kan afvente det førstkommande ordinære møde, når beslutning i sagen eller sagerne efter lovgivningen ikke kan overlades til et udvalg eller til forvaltningen, men skal træffes af kommunalbestyrelsen. Betingelsen er kun opfyldt, hvis alle de sager, der skal behandles på det ekstraordinære møde, er omfattet af et delegationsforbud.

Et forbud imod delegation fra kommunalbestyrelsen kan følge af skreven lovgivning, f.eks. fordi lov om kommunernes styrelse angiver, at kommunalbestyrelsen er kompetent, eller fordi det i en anden lov er angivet, at kommunalbestyrelsen skal træffe beslutningen i et møde. Et delegationsforbud kan også gælde i tilfælde, hvor sagen ifølge sin særlige beskaffenhed ikke kan overlades til et andet niveau i kommunen. Det sidste gælder f.eks. beslutninger om kommunalbestyrelsens egne forhold som eksempelvis medlemmernes fritagelse for hverv og deres vederlæggelse, men også f.eks. ansættelse af direktører i kommunen.

Et møde, hvor nogle kommunalbestyrelsesmedlemmer deltager virtuelt, mens andre er samlet fysisk, vil ikke opfylde kravet efter § 10, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse, til at være et fysisk offentligt møde. Et sådant »hybridmøde« kan dermed også kun afholdes, i det omfang lovforslaget giver hjemmel til at afholde kommunalbestyrelsesmøder som virtuelle møder og på de vilkår, lovforslaget fastsætter herfor.

Ekstraordinære møder, der efter den foreslåede bestemmelse kan afholdes virtuelt, kan ligesom fysiske ekstraordinære møder alene afholdes, når formanden finder det fornødent, eller når mindst en tredjedel af medlemmerne anmoder herom, jf. § 8, stk. 2, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse.

Efter den foreslåede bestemmelse dækker begrebet »video- eller telefonmøde« ikke over en bestemt teknisk løsning. Det er således op til kommunalbestyrelsen at afgøre, hvilken teknisk løsning der skal anvendes, men det er en forudsætning, at alle medlemmer af kommunalbestyrelsen har teknisk mulighed og forudsætninger for at anvende løsningen, hvilket kommunalbestyrelsen må sikre sig. Det er også en forudsætning, at den tekniske løsning er sikkerhedsmæssigt forsvarlig. Hvis det af tekniske eller sikkerhedsmæssige årsager er hensigtsmæssigt, kan kommunalbestyrelsen kræve, at der anvendes kommunalt udstyr, som medlemmerne har fået stillet til rådighed af kommunen.

Den foreslåede bestemmelse kan ikke anvendes, hvis det er umuligt for et kommunalbestyrelsesmedlem – f.eks. på grund af et handicap – at anvende en teknisk løsning til deltagelse i et video- eller telefonmøde.

Beslutningen om at afholde et ekstraordinært møde virtuelt vil efter den foreslåede bestemmelse skulle træffes af formanden, der har opgaven med at forberede møderne, og som efter § 8, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse fastsætter tid og sted for ekstraordinære fysiske møder.

Det følger af det foreslåede § 10 a, stk. 1, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, at modsætter mindst en tredjedel af medlemmerne sig inden for en af formanden fastsat frist efter indkaldelsen af mødet, at det afholdes som video- eller telefonmøde, skal formanden i stedet fastsætte tid og sted for mødets afholdelse som fysisk møde, jf. § 8, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse.

Henset til de væsentlige forskelle, der er mellem virtuelle og fysiske møder, indebærer bestemmelsen, at en tredjedel af kommunalbestyrelsens medlemmer inden for en af formanden fastsat frist efter indkaldelsen til et virtuelt møde vil kunne forhindre, at mødet afholdes virtuelt. I så fald skal formanden i stedet indkalde til et fysisk møde. I tilfælde, hvor et ekstraordinært møde afholdes efter ønske fra (mindst) en tredjedel af medlemmerne, vil disse medlemmer dermed også kunne forhindre, at mødet afholdes virtuelt.

Den af formanden fastsatte frist for at modsætte sig, at mødet afholdes virtuelt, skal være rimelig. Henset til, at der vil være tale om indkaldelse til et ekstraordinært møde, som skal behandle sager, der ikke kan afvente det næste ordinære møde, indebærer bestemmelsen ikke, at en frist skal være meget lang. Hvad der er en rimelig frist, vil navnlig bero på, hvor meget den eller de sager, der skal behandles, haster. Formanden må imidlertid ikke, uden at dette er påkrævet på baggrund af sagens omstændigheder, sætte så kort en frist – på f.eks. et par timer – at det reelt ikke er muligt for en tredjedel af kommunalbestyrelsens medlemmer at gøre indsigelse.

Det følger af det foreslåede i § 10 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse, at oplysning om, at et ekstraordinært møde afholdes som video- eller telefonmøde, og tidspunktet for mødets afholdelse så vidt muligt skal offentliggøres.

Der gælder ikke formkrav for offentliggørelsen af afholdelsen af mødet, og normalt vil kommunen kunne offentliggøre oplysning om virtuelle møder på samme måde, som den offentliggør oplysning om andre kommunalbestyrelsesmøder. Offentliggørelse på kommunens hjemmeside vil opfylde lovens krav.

Uanset om et ekstraordinært kommunalbestyrelsesmøde afholdes fysisk eller virtuelt, vil det antagelig sjældent være nødvendigt at afholde det med så kort varsel, at forudgående offentliggørelse ikke er mulig.

Det følger af det foreslåede i § 10 a, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, at der skal ske offentlig video- eller lydtransmission af mødet, eller at en video- eller lydoptagelse af mødet skal offentliggøres snarest efter mødet.

Bestemmelsen skal sikre åbenhed om forhandlingerne, når ekstraordinære møder i kommunalbestyrelser afholdes som virtuelle møder i stedet for fysiske offentlige møder.

Efter den foreslåede bestemmelse dækker begrebet »video- eller lydtransmission« ikke over en bestemt teknisk løsning. Det er dog en forudsætning, at borgerne forholdsvis let kan tilgå transmissionen, f.eks. via internettet på en computer, telefon eller tablet. Transmission via kommunens hjemmeside vil opfylde kravet. Der kan ikke stilles krav om, at borgerne skal købe adgang til bestemte tekniske løsninger ud over almindelig internetadgang eller telefonabonnement. Tilsvarende krav gælder for borgernes adgang til en offentliggjort video- eller lydoptagelse af mødet.

Den foreslåede bestemmelse kræver, at en video- eller lydoptagelse af mødet – som alternativ til direkte transmission af mødet – skal offentliggøres

»snarest«. Det betyder, at en optagelse af mødet som udgangspunkt skal offentliggøres i umiddelbar forlængelse af mødet. Det vil normalt ikke være tilstrækkeligt at offentliggøre optagelsen dagen efter mødet, og offentliggørelse vil i øvrigt ikke kunne udsættes uden saglig begrundelse. Tekniske vanskeligheder med offentliggørelsen vil efter omstændighederne udgøre en sådan saglig grund, men de må søges løst uden unødigt ophold.

Det følger af det foreslåede § 10 a, stk. 2, 3. pkt., i lov om kommunernes styrelse, at lovens § 10, stk. 1, 2. og 3. pkt., og stk. 2, finder tilsvarende anvendelse ved afholdelse af ekstraordinære møder som virtuelle møder. De nævnte bestemmelser i lovens § 10 vedrører kommunalbestyrelsens behandling af sager for lukkede døre.

Henvisningen til § 10, stk. 1, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse betyder, at livestreaming af lyd eller video fra mødet eller offentliggørelse af optagelse heraf ikke skal ske for så vidt angår sager, hvori der vil eller kan forventes at blive inddraget fortrolige oplysninger, og sager om hjælp på det sociale område til enkeltpersoner. I tilfælde af livestreaming fra mødet skal denne afbrydes under behandlingen af sådanne sager. Tilsvarende skal en offentliggjort optagelse af mødet ikke omfatte behandlingen af sådanne sager.

Henvisningen til § 10, stk. 1, 3. pkt., i lov om kommunernes styrelse betyder, at kommunalbestyrelsen eller formanden vil kunne beslutte, at der ikke skal ske livestreaming af lyd eller video eller offentliggørelse af optagelse af drøftelser om, hvorvidt der er grundlag for en sådan lukket behandling af en sag.

Henvisningen til § 10, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse betyder, at kommunalbestyrelsen kan tillade ikke-medlemmer at deltage i ekstraordinære virtuelle møder, i det omfang de efter lovens § 10, stk. 2, kan deltage i fysiske møder.

Regionslovens § 12, stk. 1, fastsætter, at bl.a. §§ 10-15 i lov om kommunernes styrelse finder tilsvarende anvendelse for regionsråd. Den foreslåede § 10 a i lov om kommunernes styrelse vil derfor gælde tilsvarende for regionsråd.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.1.2 og 2.2.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Til nr. 4

Efter § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse kan et medlem af kommunalbestyrelsen vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. I så fald reduceres det faste vederlag. Valget foretages med virkning for et regnskabsår ad gangen. Erstatning ydes for deltagelse i de i stk.

1, litra a-e, nævnte møder m.v. Herudover kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde erstatning til et medlem for udførelse af de i stk. 1, litra f, nævnte aktiviteter. Erstatningen kan pr. dag højst udgøre det femdobbelte af det diæteløb, som af indenrigs- og sundhedsministeren er fastsat for møder af ikke over 4 timers varighed, jf. § 16 a, stk. 2. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om ydelse af erstatningen, herunder om reduktion af det faste vederlag.

Det fremgår af § 16, stk. 6, i lov om kommunernes styrelse, at er der tillagt nogen særligt honorar eller vederlag, bortset fra ydelser efter stk. 1, 2 og 4, for varetagelse af et kommunalt hverv, kan der ikke ydes den pågældende erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med hvervets varetagelse.

Efter § 16, stk. 1, litra a-e, i lov om kommunernes styrelse omfatter det faste vederlag til kommunalbestyrelsens medlemmer deltagelse i møder i kommunalbestyrelsen og dennes udvalg samt underudvalg, jf. litra a, deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen, medmindre der på andet grundlag er fastsat bestemmelse om særskilt vederlæggelse, jf. litra b, deltagelse i kurser m.v., der af kommunalbestyrelsen eller af økonomiudvalget efter bemyndigelse fra kommunalbestyrelsen anses for at have betydning for varetagelsen af de under litra a og b nævnte hverv, jf. litra c, deltagelse i seminarer, jf. § 9 a, jf. litra d, samt deltagelse i revisionens forelæggelse af beretninger, jf. § 42 c, jf. litra e. For disse møder m.v. har medlemmet ret til at vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste.

Efter § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse omfatter det faste vederlag til kommunalbestyrelsens medlemmer varetagelse af nærmere angivne kommunale hverv efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, jf. litra f. For udførelsen af disse aktiviteter kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde et medlem erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste.

Det fremgår af ministeriets vederlagsvejledning, jf. vejledning nr. 9631 af 15. juni 2022 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv, at kommunalbestyrelsen normalt vil kunne anse tabet for dokumenteret ved en erklæring fra den pågældende selvstændigt erhvervsdrivende eller fra den pågældendes revisor, forudsat at de foreliggende omstændigheder i øvrigt sandsynliggør, at det påståede tab er lidt. Det må bero på en konkret vurdering i hver enkelt sag, hvilken dokumentation der kan kræves, før tabet kan anses for dokumenteret. Når kommunalbestyrelsen skal tage stilling til, om et tab er tilstrækkeligt dokumenteret, skal den iagttage de almindelige krav til bl.a. saglighed, lighed samt forbuddet mod skøn under regel. Der må som følge heraf udvises forsigtighed med at anvende helt faste modeller for, hvordan et tab skal beregnes eller dokumenteres.

Det fremgår videre af ministeriets vederlagsvejledning, at ministeriet har udtalt, at der næppe kan stilles et generelt og ufravigeligt krav til kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er selvstændigt erhvervsdrivende, om at dokumentere tabt arbejdsfortjeneste ved at fremlægge en revisorerklæring.

Det foreslås, at der i § 16 efter stk. 5 indsættes et nyt stykke, hvorefter kommunalbestyrelsen kan beslutte, at adgangen efter stk. 5 til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste er betinget af medlemmets fremlæggelse af en erklæring afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte nærmere krav til revisorerklæringen og til medlemmets fremlæggelse heraf. Beslutning herom træffes senest to måneder forud for det tidspunkt, fra hvilket beslutningen skal gælde. Beslutning herom kan højst gælde for funktionsperioden eller den resterende del af funktionsperioden.

Kommunalbestyrelsen kan efter det foreslåede *stk. 6, 1. pkt.*, beslutte, at adgangen efter stk. 5 til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste er betinget af medlemmets fremlæggelse af en erklæring afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven. Det vil være et kommunalbestyrelsesmedlems adgang efter § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, som kommunalbestyrelsen efter det foreslåede *stk. 6* kan gøre betinget af medlemmets fremlæggelse af en revisorerklæring. Dette gælder både medlemmets ret til efter stk. 5, 1.-4. pkt., at vælge erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for deltagelse i de i stk. 1, litra a-e, nævnte møder og kommunalbestyrelsens adgang til efter stk. 5, 5. pkt., at beslutte at yde erstatning til et kommunalbestyrelsesmedlem for udførelse af de i stk. 1, litra f, nævnte aktiviteter.

Det vil være kommunalbestyrelsen, der på et møde træffer beslutning efter *stk. 6, 1. pkt.* om, hvorvidt adgangen efter stk. 5 til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste skal være betinget af medlemmets fremlæggelse af en erklæring afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven. Denne beslutning vil ikke kunne overlades til et udvalg eller til forvaltningen. Den daglige administration af, hvorvidt det enkelte medlem har opfyldt kravet om fremlæggelse af revisorerklæring, vil kunne overlades til forvaltningen.

Et medlem vil kun kunne opfylde kommunalbestyrelsens beslutning om, at adgangen til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste er betinget af medlemmets fremlæggelse af revisorerklæring, hvis revisorerklæringen er afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven. Kravet om, at revisor skal være godkendt efter revisorloven, vil indebære, at revisor skal være godkendt efter revisorlovens §§ 3, 3 a, 10 eller 11, jf. lovbekendtgørelse nr. 1219 af 31. august 2022, jf. herved også revisorlovens §

1 a, stk. 1, nr. 1. Kravet om, at revisor skal være uafhængig, vil indebære, at revisor skal opfylde kravene efter revisorlovens § 24 til revisors uafhængighed og udføre de handlinger, som kræves efter revisorlovens kapitel 4 for at sikre sig imod trusler mod revisors uafhængighed. Dette gælder, uanset om revisorerklæringen afgives uden sikkerhed, idet det i lovforslaget kræves, at revisor skal være uafhængig.

Det vil være op til kommunalbestyrelsen, hvorvidt og i hvilket omfang kommunalbestyrelsen vælger at beslutte at gøre medlemmets adgang til dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste betinget af medlemmets fremlæggelse af en revisorerklæring. Kommunalbestyrelsens beslutning vil skulle være sagligt begrundet. Dette krav vil i almindelighed være opfyldt, hvis kommunalbestyrelsen vælger kun at stille dette krav til eksempelvis selvstændigt erhvervsdrivende. Kommunalbestyrelsen vil også kunne vælge kun at stille krav til særlige grupper af selvstændigt erhvervsdrivende, hvor der erfaringsmæssigt i kommunen er særlige udfordringer med at få dokumenteret et medlems tabte arbejdsfortjeneste. Ønsker kommunalbestyrelsen også at stille dette krav til lønmodtagere, vil et sådant krav kræve en særlig saglig begrundelse. Et eksempel på en sådan begrundelse ville kunne være, at en eventuel tabt arbejdsfortjeneste ikke umiddelbart kan opgøres ud fra lønmodtagernes lønsedler, f.eks. fordi den pågældende har flere ansættelser eller får suppleret sin løn med andre indtægter. Det vil ikke være sagligt kun at stille krav om fremlæggelse af revisorerklæring til bestemte navngivne medlemmer.

Kommunalbestyrelsen vil til enhver tid i løbet af funktionsperioden kunne træffe beslutning om at gøre medlemmets adgang til dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste betinget af medlemmets fremlæggelse af en revisorerklæring, og kommunalbestyrelsen vil til enhver tid kunne omgøre en sådan beslutning.

Har kommunalbestyrelsen truffet en beslutning, der gør medlemmets adgang til dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste betinget af medlemmets fremlæggelse af en revisorerklæring, vil kommunalbestyrelsen som udgangspunkt alene med henvisning til medlemmets manglende opfyldelse af dette krav være berettiget til at nægte medlemmet erstatning for den af medlemmet opgivne tabte arbejdsfortjeneste, medmindre medlemmet i øvrigt kan godtgøre, at medlemmet ikke har mulighed for eller kun med store vanskeligheder kan fremskaffe en revisorerklæring, og medlemmet i øvrigt kan dokumentere den opgivne tabte arbejdsfortjeneste.

Har kommunalbestyrelsen truffet en beslutning, der gør medlemmets adgang til dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste betinget af medlemmets fremlæggelse af en revisorerklæring, og fremlægger medlemmet en revisorerklæring, vil kommunalbestyrelsen i helt særlige tilfælde efter en konkret

vurdering kunne vurdere, at medlemmet samlet set ikke har fremlagt fornøden dokumentation for sin tabte arbejdsfortjeneste.

Kommunalbestyrelsen vil efter det foreslåede *stk. 6, 2. pkt.*, kunne fastsætte nærmere krav til revisorerklæringen og til medlemmets fremlæggelse heraf, dvs. både til indholdet og selve fremlæggelsen. Kommunalbestyrelsen vil ikke kunne pålægge et medlem at benytte sig af en bestemt revisor eller at benytte sig af kommunens revisor. Det vil være medlemmet selv, der afgør, hvilken revisor medlemmet ønsker at benytte. Medlemmet vil kunne vælge at benytte sig af revisor for den virksomhed, hvis tabte arbejdsfortjeneste medlemmet ønsker at få erstatning for, men dette er ikke noget krav. I det tilfælde, hvor et medlem ikke ønsker at benytte sig af nogen revisor, vil kommunalbestyrelsen ikke kunne pålægge medlemmet at benytte sig af nogen revisor, men kommunalbestyrelsen vil i så fald være berettiget til at nægte medlemmet erstatning for den af medlemmet opgivne tabte arbejdsfortjeneste med den konsekvens, at medlemmet får fuldt vederlag for den resterende del af kalenderåret.

Kommunalbestyrelsen vil i medfør af det foreslåede *stk. 6, 2. pkt.*, kunne stille krav om, med hvilken grad af sikkerhed revisorerklæringen skal afgives, herunder med begrænset eller høj grad af sikkerhed. Kommunalbestyrelsen vil også kunne beslutte, at erklæringen kan afgives uden sikkerhed. Beslutter kommunalbestyrelsen, at en erklæring skal afgives med begrænset sikkerhed eller høj grad af sikkerhed, skal revisor udføre erklæringsopgaven i overensstemmelse med god revisorskik, jf. revisorlovens § 16, stk. 1. Afgivelse af en erklæring med begrænset sikkerhed eller høj grad af sikkerhed forudsætter, at der er egnede kriterier for revisionshandlingen.

Det vil ikke være tilstrækkeligt, at kriterierne fastsættes i et samarbejde mellem revisor og medlemmet (erklæringskunden). Dette følger af de internationale revisionsstandarder, der skal følges som følge af kravet om god revisorskik i revisionslovens § 16, stk. 1, der gælder for erklæringer, der afgives med begrænset sikkerhed eller høj grad af sikkerhed, jf. revisorlovens § 1, stk. 2.

Kommunalbestyrelsen vil i forbindelse med sin beslutning om medlemmets fremlæggelse af revisorerklæring med begrænset sikkerhed eller høj grad af sikkerhed være forpligtet til – inden for reglerne i lov om kommunernes styrelse om adgangen til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste – at fastsætte, hvilke handlinger revisor som minimum skal udføre som grundlag for afgivelse af erklæringen. Det vil afhænge af, hvilken type erklæring kommunalbestyrelsen har besluttet, at revisor skal udfærdige, hvilke handlinger revisor konkret skal udføre. En erklæring uden sikkerhed vil således sædvanligvis kræve færre handlinger end en erklæring med be-

grænset eller høj grad af sikkerhed. Kravene til revisors handlinger vil desuden kunne være forskellige fra erklæringskunde til erklæringskunde, da individuelle forhold hos den enkelte kunde kan medføre henholdsvis færre eller flere krav. Revisor vil f.eks. ved udførelse af en revision (erklæring med høj grad af sikkerhed) generelt opnå overbevisning ved at foretage analyser og forespørgsler til ledelsen samt relevante kontroller af væsentlige poster i regnskabet ved hjælp af eksempelvis fysisk kontrol, observationer, indhentelse af eksterne bekræftelser m.v., mens revisor ved et review (erklæring med begrænset sikkerhed) generelt vil opnå overbevisning ved at tage udgangspunkt i de oplysninger, revisor får fra ledelsen, og gennemgangen af regnskabet primært vil være baseret på analytiske handlinger og forespørgsler til ledelsen. I forbindelse med udfærdigelse af erklæringer med begrænset sikkerhed vil revisor, kun hvis der ved disse handlinger konstateres noget usædvanligt, udføre en yderligere kontrol af oplysningerne.

Beslutter kommunalbestyrelsen, at en erklæring godt kan afgives uden sikkerhed, skal revisor alene udføre erklæringsopgaven med professionel kompetence, jf. revisorlovens § 16, stk. 4.

Kommunalbestyrelsens beslutning om, at adgangen efter § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste skal være betinget af medlemmets fremlæggelse af en erklæring afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven, vil efter det foreslåede *stk. 6, 3. pkt.*, skulle træffes senest to måneder forud for det tidspunkt, fra hvilket beslutningen skal gælde. Herved vil medlemmet få passende tid til at indrette sig efter kommunalbestyrelsens beslutning.

Bestemmelsen fastsætter et mindstekrav til, hvorfra beslutningen skal gælde. Kommunalbestyrelsen vil kunne lade beslutningen gælde fra et senere tidspunkt.

Ønsker kommunalbestyrelsen at omgøre en beslutning om, at adgangen efter § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste skal være betinget af medlemmets fremlæggelse af en erklæring afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven, herunder ændre eventuelle krav til erklæringens sikkerhed, vil dette kunne ske uden frist.

Bestemmelsen vil endvidere indebære, at kommunalbestyrelsens beslutning om, at adgangen efter § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste skal være betinget af medlemmets fremlæggelse af en erklæring afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven, alene vil skulle gælde fremadrettet, dvs. alene for den periode, der ligger efter to måneders-dagen regnet fra kommunalbestyrelsens beslutning. Beslutningen kan ikke gælde forud for dette tidspunkt.

Vælger et medlem at fremsætte krav om tabt arbejdsfortjeneste for en periode, der både ligger forud for og efter to måneders-dagen regnet fra kommunalbestyrelsens beslutning, vil medlemmet alene skulle fremlægge en revisorerklæring for den del af den tabte arbejdsfortjeneste, der kan henføres til perioden efter to måneders-dagen regnet fra kommunalbestyrelsens beslutning.

Kommunalbestyrelsens beslutning om, at adgangen efter § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste skal være betinget af medlemmets fremlæggelse af en erklæring afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven, vil efter det foreslåede *stk. 6, 4. pkt.*, højst kunne gælde for funktionsperioden eller den resterende del af funktionsperioden. Den nyvalgte kommunalbestyrelse vil i givet fald på et møde skulle træffe en fornyet beslutning om, hvorvidt adgangen efter stk. 5 til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste skal være betinget af medlemmets fremlæggelse af en erklæring afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven.

Det foreslåede § 16, stk. 6, i lov om kommunernes styrelse om adgang til at stille krav om revisorerklæring som betingelse for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste vil finde tilsvarende anvendelse på vederlag m.v. til medlemmer af regionsrådet, jf. regionslovens § 11, stk. 1, 1. pkt., hvis henvisning til § 16 i lov om kommunernes styrelse foreslås ændret med lovforslagets § 5, nr. 1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.2.2 og 2.2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Efter § 16, stk. 8, i lov om kommunernes styrelse ydes der til stedfortrædere, der indkaldes til at deltage i enkelte møder i kommunalbestyrelsen, jf. § 14, stk. 3, og § 15, stk. 1 og stk. 2, 2. pkt., diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16 a, stk. 2 og 3.

§ 16, stk. 8, i lov om kommunernes styrelse, der med lovforslagets § 4, nr. 4, bliver § 16, stk. 9, foreslås ændret, således at henvisningen til § 16 a, stk. 2 og 3, ændres til § 16 a, stk. 2-4.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 4, nr. 12, om indsættelse af et nyt stk. 4 i § 16 a i lov om kommunernes styrelse om erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste.

Til nr. 6

Efter § 16, stk. 9, i lov om kommunernes styrelse er enhver forpligtet til at modtage de ydelser, der tilkommer den pågældende efter reglerne i stk. 1-8.

§ 16, stk. 9, i lov om kommunernes styrelse, der med lovforslagets § 4, nr. 4, bliver § 16, stk. 10, foreslås ændret, således at henvisningen til reglerne i stk. 1-8 ændres til stk. 1-9.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 4, nr. 4, om indsættelse af et nyt stk. 6 i § 16 i lov om kommunernes styrelse.

Til nr. 7

Efter § 16, stk. 10, i lov om kommunernes styrelse ydes der til kommunalbestyrelsesmedlemmer i forbindelse med deltagelse i de i stk. 1, litra a-f, nævnte møder m.v., bl.a. godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med et fysisk handicap, jf. litra b, og godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til pasning af syge nære pårørende, jf. litra c.

Litra b i § 16, stk. 10, i lov om kommunernes styrelse, der med lovforslagets § 4, nr. 4, bliver § 16, stk. 11, foreslås ændret, således at ordene »handicap og« ændres til »handicap,«. Litra c i § 16, stk. 10, i lov om kommunernes styrelse, der bliver stk. 11, foreslås ændret, således at »pårørende.« ændres til »pårørende og«.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 4, nr. 8, om indsættelse af et nyt litra d i § 16, stk. 10, i lov om kommunernes styrelse, der bliver § 16, stk. 11.

Til nr. 8

Efter § 16, stk. 10, i lov om kommunernes styrelse ydes der til kommunalbestyrelsesmedlemmer i forbindelse med deltagelse i de i stk. 1, litra a-f, nævnte møder m.v., bl.a. godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med et fysisk handicap, jf. litra b, og godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til pasning af syge nære pårørende, jf. litra c.

Efter § 16, stk. 1, litra a-f, i lov om kommunernes styrelse omfatter det faste vederlag til kommunalbestyrelsens medlemmer deltagelse i møder i kommunalbestyrelsen og dennes udvalg samt underudvalg, jf. litra a, deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen, medmindre der på andet grundlag er fastsat bestemmelse om særskilt vederlæggelse, jf. litra b, deltagelse i kurser m.v.,

der af kommunalbestyrelsen eller af økonomiudvalget efter bemyndigelse fra kommunalbestyrelsen anses for at have betydning for varetagelsen af de under litra a og b nævnte hverv, jf. litra c, deltagelse i seminarer, jf. § 9 a, jf. litra d, deltagelse i revisionens forelæggelse af beretninger, jf. § 42 c, jf. litra e, samt varetagelse af nærmere angivne kommunale hverv efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, jf. litra f.

I § 16, stk. 10, i lov om kommunernes styrelse, der med lovforslagets § 4, nr. 4, bliver § 16, stk. 11, foreslås der indsat et nyt litra d, om godtgørelse af dokumenterede udgifter til revisorerklæring, som kommunalbestyrelsen efter stk. 6 har besluttet skal fremlægges som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste.

Ændringen vil medføre, at der til kommunalbestyrelsesmedlemmer i forbindelse med deltagelse i de i stk. 1, litra a-f, nævnte møder m.v., bl.a. ydes godtgørelse af udgifter til revisorerklæring, som kommunalbestyrelsen efter den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 6, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovforslagets § 4, nr. 4, har besluttet skal fremlægges som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste.

Godtgørelsen vil som de øvrige godtgørelser i § 16, stk. 10, der med lovforslagets § 4, nr. 4, bliver § 16, stk. 11, være obligatorisk for kommunalbestyrelsen at yde, men frivillig for kommunalbestyrelsesmedlemmet at modtage.

Den udgift, som kommunalbestyrelsesmedlemmet vil have ret til at få godtgjort, vedrører alene udgifter til den revisorerklæring, som kommunalbestyrelsen efter den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 6, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovforslagets § 4, nr. 4, har besluttet skal fremlægges som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste, og ikke andre revisorerklæringer, som kommunalbestyrelsesmedlemmet selv beslutter at indhente.

Den udgift, som kommunalbestyrelsesmedlemmet vil have ret til at få godtgjort, vedrører alene udgifter til den i bestemmelsen omhandlede revisorerklæring i forbindelse med deltagelse i de i § 16, stk. 1, litra a-f, nævnte møder m.v. Henvisningen til de i § 16, stk. 1, litra a-f, nævnte møder m.v. skal forstås i overensstemmelse med ministeriets praksis for forståelsen af de omhandlede bestemmelser. Udgifter til den i bestemmelsen omhandlede revisorerklæring i forbindelse med deltagelse i de i § 16, stk. 1, litra g, nævnte aktiviteter kan godtgøres efter kommunalbestyrelsens beslutning i henhold til § 16, stk. 11, der med lovforslagets § 4, nr. 4, bliver stk. 12, i lov om kommunernes styrelse, men er ikke nogen ret for medlemmet.

Den udgift, som kommunalbestyrelsesmedlemmet vil have ret til at få godtgjort, vil skulle være dokumenteret. Kommunalbestyrelsen eller efter be-
myndigelse kommunens forvaltning afgør, hvornår dette vil være tilfældet.

Der vil ikke blive stillet særskilt krav til, at den udgift, som kommunalbe-
styrelsesmedlemmet vil have ret til at få godtgjort, skal være nødvendig. Det
vil være tilstrækkeligt, at der er tale om udgifter til den revisorerklæring,
som kommunalbestyrelsen efter den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 6, i
lov om kommunernes styrelse, jf. lovforslagets § 4, nr. 4, har besluttet skal
fremlægges som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste.

Det foreslåede § 16, stk. 11, litra d, i lov om kommunernes styrelse om ad-
gang til at stille krav om revisorerklæring som betingelse for dokumenteret
tabt arbejdsfortjeneste vil finde tilsvarende anvendelse på vederlag m.v. til
medlemmer af regionsrådet, jf. regionslovens § 11, stk. 1, 1. pkt., hvis hen-
visning til § 16 i lov om kommunernes styrelse foreslås ændret med lov-
forslagets § 5, nr. 1.

Der henvises til pkt. 2.2.2.2 og 2.2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærk-
ninger.

Til nr. 9

Efter § 16, stk. 11, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse kan kommunal-
bestyrelsen beslutte at yde de i stk. 10 nævnte godtgørelser til kommunal-
bestyrelsens medlemmer i forbindelse med udførelse af de i stk. 1, litra g,
nævnte aktiviteter.

§ 16, stk. 11, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse, der med lovforslagets
§ 4, nr. 4, bliver § 16, stk. 12, 1. pkt., foreslås ændret, således at henvisnin-
gen til de i stk. 10 nævnte godtgørelser ændres til stk. 11.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 4, nr. 4,
om indsættelse af et nyt stk. 6 i § 16 i lov om kommunernes styrelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.2.2 og 2.2.2.3 i lovforslagets almindelige
bemærkninger.

Til nr. 10

Efter § 16, stk. 12, i lov om kommunernes styrelse kan der til kommunalbe-
styrelsens formand, magistratsmedlemmer, jf. § 64, og de i § 64 a nævnte

udvalgsformænd ikke ydes de vederlag, der er nævnt i stk. 1, 2 og 4-7, eller den godtgørelse, der er nævnt i stk. 10, litra c.

§ 16, stk. 12, i lov om kommunernes styrelse, der med lovforslagets § 4, nr. 4, bliver § 16, stk. 13, foreslås ændret, således at henvisningen til stk. 4-7 ændres til stk. 4-8, og henvisningen til stk. 10 ændres til stk. 11. § 16, stk. 12, i lov om kommunernes styrelse, der med lovforslagets § 4, nr. 4, bliver § 16, stk. 13, foreslås endvidere ændret, således at henvisningen til den godtgørelse, der er nævnt i litra c, ændres til en henvisning til de godtgørelser, der er nævnt i litra c og d.

Forslaget vil indebære, at der til kommunalbestyrelsens formand, magistratsmedlemmer, jf. § 64, og de i § 64 a nævnte udvalgsformænd ikke vil kunne ydes de vederlag, der er nævnt i stk. 1, 2 og 4-8, i § 16 i lov om kommunernes styrelse, og ikke vil kunne ydes de godtgørelser, der er nævnt i litra c eller d, i § 16, stk. 10 i lov om kommunernes styrelse, der med lovforslagets § 4, nr. 4, bliver § 16, stk. 11.

Forslaget om, at henvisningen til de tidligere stykker i § 16 vil blive ændret, er konsekvensændringer som følge af lovforslagets § 4, nr. 4, om indsættelse af et nyt stk. 6 i § 16 i lov om kommunernes styrelse.

Forslaget om, at den nye godtgørelse efter litra d, der med lovforslagets § 4, nr. 8, foreslås indsat i § 16, stk. 10, der bliver stk. 11, ikke vil kunne ydes til kommunalbestyrelsens formand, magistratsmedlemmer, jf. § 64, og de i § 64 a nævnte udvalgsformænd, er en konsekvens af, at kommunalbestyrelsens formand m.v. ikke vil kunne modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, jf. henvisningen i § 16, stk. 12, der bliver stk. 13, til stk. 5 og 6, der bliver stk. 5 og 7, i § 16, og følgelig ikke vil kunne modtage godtgørelse for dokumenterede udgifter til revisorerklæring, der fremlægges som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.2.2 og 2.2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11

Efter § 16, stk. 10, i lov om kommunernes styrelse har et medlem af kommunalbestyrelsen ikke ret til at modtage godtgørelse for en revisorerklæring, som medlemmet har indhentet som dokumentation for medlemmets ret til at modtage erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Efter lov om kommunernes styrelse har indenrigs- og sundhedsministeren ikke bemyndigelse til at fastsætte regler om et maksimumbeløb for godtgørelsen.

UDKAST

Det foreslås i § 16 indsat som et *stk. 14*, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om et maksimumbeløb for den i stk. 11, litra d, nævnte godtgørelse.

Efter det foreslåede § 16, stk. 11, litra d, ydes der til kommunalbestyrelsesmedlemmer godtgørelse af dokumenterede udgifter til revisorerklæring, som kommunalbestyrelsen efter stk. 6 har besluttet skal fremlægges som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste.

Der henvises til bemærkningerne til § 4, nr. 8.

Det vil ikke være pligtmæssigt at udnytte bemyndigelsen.

Formålet med bemyndigelsen er at give indenrigs- og sundhedsministeren mulighed for at sikre kommunen mod uforholdsmæssigt store udgifter til godtgørelse af revisionsudgifter, hvis der skulle opstå behov for det.

Bemyndigelsen giver således alene mulighed for at fastsætte et maksimumbeløb for godtgørelsen af revisors vederlag for udfærdigelsen af erklæringen og ikke for at regulere størrelsen af godtgørelsen i øvrigt.

Det er ikke hensigten med bemyndigelsen at give mulighed for at regulere størrelsen af det vederlag, medlemmet skal betale sin revisor for udfærdigelsen af erklæringen.

Hvis et medlems udgift til en revisionserklæring er højere end det i medfør af bemyndigelsen fastsatte maksimumbeløb til godtgørelse, må medlemmet således selv afholde differencen.

Bemyndigelsen vil blive udnyttet, hvis der ved kommunalbestyrelsernes brug af adgangen til at gøre erstatning for tabt arbejdsfortjeneste betinget af fremlæggelse af revisorerklæring viser sig at opstå et behov for at sikre kommunen mod uforholdsmæssigt store udgifter til godtgørelse af revisionsudgifter. Den nærmere størrelse af godtgørelsen vil blive fastsat efter drøftelse med KL og Erhvervsministeriet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.2.2 og 2.2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 12

Efter § 16 a, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til den, som uden at være medlem af kommunalbestyrelsen deltager i de i § 16, stk. 1, litra a-f, nævnte møder mv.

Efter § 16 a, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse kan erstatning for tabt arbejdsfortjeneste pr. dag højst udgøre det femdobbelte af diætbeløbet for møder af ikke over 4 timers varighed, jf. stk. 2. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om ydelse af erstatningen.

Det fremgår af § 16 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, at er der tillagt nogen særligt honorar eller vederlag for varetagelse af et kommunalt hverv, kan der ikke ydes den pågældende diæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse hermed.

Efter § 16, stk. 1, litra a-f, i lov om kommunernes styrelse omfatter det faste vederlag til kommunalbestyrelsens medlemmer deltagelse i møder i kommunalbestyrelsen og dennes udvalg samt underudvalg, jf. litra a, deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen, medmindre der på andet grundlag er fastsat bestemmelse om særskilt vederlæggelse, jf. litra b, deltagelse i kurser m.v., der af kommunalbestyrelsen eller af økonomiudvalget efter bemyndigelse fra kommunalbestyrelsen anses for at have betydning for varetagelsen af de under litra a og b nævnte hverv, jf. litra c, deltagelse i seminarer, jf. § 9 a, jf. litra d, deltagelse i revisionens forelæggelse af beretninger, jf. § 42 c, jf. litra e, samt varetagelse af nærmere angivne kommunale hverv efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, jf. litra f. For udførelsen af disse aktiviteter kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde et ikke-medlem erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste.

Det fremgår af ministeriets vederlagsvejledning, jf. vejledning nr. 9631 af 15. juni 2022 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv, at kommunalbestyrelsen normalt vil kunne anse tabet for dokumenteret ved en erklæring fra den pågældende selvstændigt erhvervsdrivende eller fra den pågældendes revisor, forudsat at de foreliggende omstændigheder i øvrigt sandsynliggør, at det påståede tab er lidt. Det må bero på en konkret vurdering i hver enkelt sag, hvilken dokumentation der kan kræves, før tabet kan anses for dokumenteret. Når kommunalbestyrelsen skal tage stilling til, om et tab er tilstrækkeligt dokumenteret, skal den iagttagende de almindelige krav til bl.a. saglighed, lighed samt forbuddet mod skøn under regel. Der må som følge heraf udvises forsigtighed med at anvende helt faste modeller for, hvordan et tab skal beregnes eller dokumenteres.

Det fremgår videre af ministeriets vederlagsvejledning, at ministeriet har udtalt, at der næppe kan stilles et generelt og ufravigeligt krav til kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er selvstændigt erhvervsdrivende, om at dokumentere tabt arbejdsfortjeneste ved at fremlægge en revisorerklæring.

Det foreslås, at der i § 16 a efter stk. 3 indsættes et nyt stykke, hvorefter kommunalbestyrelsen kan beslutte, at adgangen efter stk. 1 og 3 til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste er betinget af fremlæggelse af en erklæring afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte nærmere krav til den pågældendes fremlæggelse af revisorerklæringen. Beslutning herom træffes mindst to måneder forud for det tidspunkt, fra hvilket beslutningen skal gælde. Beslutning herom kan højst gælde for valgperioden eller den resterende del af valgperioden.

Kommunalbestyrelsen kan efter det foreslåede *stk. 4, 1. pkt.*, beslutte, at adgangen efter § 16 a, stk. 1 og 3, i lov om kommunernes styrelse til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste er betinget af fremlæggelse af en erklæring afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven.

Det vil være kommunalbestyrelsen, der på et møde træffer beslutning efter stk. 4, 1. pkt. om, hvorvidt adgangen efter stk. 1 og 3 til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste er betinget af fremlæggelse af en erklæring afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven. Denne beslutning vil ikke kunne overlades til et udvalg eller til forvaltningen. Den daglige administration af, hvorvidt kravet om fremlæggelse af revisorerklæring er opfyldt i det enkelte tilfælde, vil kunne overlades til forvaltningen.

Kommunalbestyrelsens beslutning om, at adgangen til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste er betinget af den pågældendes fremlæggelse af revisorerklæring, vil kunne opfyldes, hvis revisorerklæringen er afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven. Se bemærkningerne til § 4, nr. 4, for så vidt angår disse begreber.

Det vil være op til kommunalbestyrelsen, hvorvidt og i hvilket omfang kommunalbestyrelsen vælger at beslutte at gøre den pågældendes adgang til dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste betinget af den pågældendes fremlæggelse af en revisorerklæring. Kommunalbestyrelsens beslutning vil skulle være sagligt begrundet. Dette krav vil i almindelighed være opfyldt, hvis kommunalbestyrelsen vælger kun at stille dette krav til eksempelvis selvstændigt erhvervsdrivende. Kommunalbestyrelsen vil også kunne vælge kun at stille krav til særlige grupper af selvstændigt erhvervsdrivende, hvor der

erfaringsmæssigt i kommunen er særlige udfordringer med at få dokumenteret et medlems tabte arbejdsfortjeneste. Ønsker kommunalbestyrelsen også at stille dette krav til lønmodtagere, vil et sådant krav kræve en særlig saglig begrundelse. Et eksempel på en sådan begrundelse ville kunne være, at en eventuel tabt arbejdsfortjeneste ikke umiddelbart kan opgøres ud fra lønmodtagernes lønsedler, f.eks. fordi den pågældende har flere ansættelser eller får suppleret sin løn med andre indtægter. Det vil ikke være sagligt kun at stille krav om fremlæggelse af revisorerklæring til bestemte navngivne personer.

Kommunalbestyrelsen vil til enhver tid i løbet af funktionsperioden kunne træffe beslutning om at gøre adgangen til dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste betinget af den pågældendes fremlæggelse af en revisorerklæring, og kommunalbestyrelsen vil til enhver tid kunne omgøre en sådan beslutning.

Har Kommunalbestyrelsen truffet en beslutning, der gør den pågældendes til dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste betinget af den pågældendes fremlæggelse af en revisorerklæring, vil kommunalbestyrelsen som udgangspunkt alene med henvisning til den pågældendes manglende opfyldelse af dette krav være berettiget til at nægte den pågældende erstatning for den opgivne tabte arbejdsfortjeneste, medmindre den pågældende i øvrigt kan godtgøre, at den pågældende ikke har mulighed for eller kun med store vanskeligheder kan fremskaffe en revisorerklæring, og den pågældende i øvrigt kan dokumentere den opgivne tabte arbejdsfortjeneste.

Har kommunalbestyrelsen truffet en beslutning, der gør den pågældendes adgang til dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste betinget af fremlæggelse af en revisorerklæring, og fremlægger den pågældende en revisorerklæring, vil kommunalbestyrelsen i helt særlige tilfælde efter en konkret vurdering kunne vurdere, at den pågældende samlet set ikke har fremlagt fornøden dokumentation for sin tabte arbejdsfortjeneste.

Kommunalbestyrelsen vil efter det foreslåede *stk. 4, 2. pkt.*, kunne fastsætte nærmere krav til revisorerklæringen og til den pågældendes fremlæggelse heraf, dvs. både til indholdet og selve fremlæggelsen. Kommunalbestyrelsen vil ikke kunne pålægge den pågældende at benytte sig af en bestemt revisor eller at benytte sig af kommunens revisor. Det vil være den pågældende selv, der afgør, hvilken revisor den pågældende ønsker at benytte. Kommunalbestyrelsen vil endvidere i medfør af det foreslåede *stk. 4, 2. pkt.*, kunne stille krav om, med hvilken sikkerhed revisorerklæringen skal afgives, herunder med høj grad af sikkerhed. Der henvises til bemærkningerne til § 4, nr. 4.

Kommunalbestyrelsens beslutning om, at adgangen efter § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortje-

neste skal være betinget af fremlæggelse af en erklæring afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven, vil efter det foreslåede *stk. 4, 3. pkt.*, skulle træffes senest to måneder forud for det tidspunkt, fra hvilket beslutningen skal gælde.

Bestemmelsen fastsætter et mindstekrav til, hvorfra beslutningen skal gælde. Kommunalbestyrelsen vil kunne lade beslutningen gælde fra et senere tidspunkt.

Ønsker kommunalbestyrelsen at omgøre en beslutning om, at adgangen efter § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste skal være betinget af den pågældendes fremlæggelse af en erklæring afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven, herunder ændre eventuelle krav til erklæringens sikkerhed, vil dette kunne ske uden frist.

Bestemmelsen vil endvidere indebære, at kommunalbestyrelsens beslutning om, at adgangen efter § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste skal være betinget af fremlæggelse af en erklæring afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven, alene vil skulle gælde fremadrettet, dvs. alene for den periode, der ligger efter to måneders-dagen regnet fra kommunalbestyrelsens beslutning. Beslutningen kan ikke gælde forud for dette tidspunkt.

Kommunalbestyrelsens beslutning om, at adgangen efter § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste skal være betinget af fremlæggelse af en erklæring afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven, vil efter det foreslåede *stk. 4, 4. pkt.*, højst kunne gælde for funktionsperioden eller den resterende del af funktionsperioden. Den nyvalgte kommunalbestyrelse vil i givet fald skulle træffe en fornyet beslutning om, hvorvidt adgangen efter stk. 5 til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste skal være betinget af fremlæggelse af en erklæring afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven.

Der henvises til bemærkningerne til § 4, nr. 4.

Det foreslåede nye § 16 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse om adgang til at stille krav om revisorerklæring som betingelse for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste vil finde tilsvarende anvendelse på vederlag m.v. til ikke-medlemmer af regionsrådet, der varetager regionale hverv, jf. regionslovens § 11, stk. 1, 1. pkt., hvis henvisning til § 16 a i lov om kommunernes styrelse opretholdes med dette lovforslag.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.2.2 og 2.2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 13

Det fremgår af § 16 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, at er der tillagt nogen særligt honorar eller vederlag for varetagelse af et kommunalt hverv, kan der ikke ydes den pågældende diæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse hermed.

Efter § 16 a, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse er enhver forpligtet til at modtage de ydelser, der tilkommer den pågældende efter reglerne i stk. 1-3.

Det foreslås at ændre § 16 a, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse, der med lovforslagets § 1, nr. 12, bliver stk. 6, således at henvisningen til stk. 1-3 ændres til stk. 1-5.

Forslaget om at indsætte en henvisning til stk. 4 er en følge af lovforslagets § 4, nr. 12, om indsættelse af et nyt stk. 4 i § 16 a i lov om kommunernes styrelse om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Det foreslåede stk. 4 vedrører efter sin karakter erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, der efter de gældende bestemmelser i § 16 a, stk. 5, jf. stk. 3, der med lovforslagets § 4, nr. 12, bliver § 16 a, stk. 6, jf. stk. 4, er pligtig at modtage for ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer.

Forslaget om at indsætte en henvisning til stk. 5 – der i dag er § 16 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse – er begrundet i, at bestemmelsen efter sin karakter vedrører erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, der efter de gældende bestemmelser i § 16 a, stk. 5, jf. stk. 3, er pligtig at modtage for ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer. Forslaget indebærer ikke indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 14

Efter § 16 a, stk. 6, i lov om kommunernes styrelse ydes der til den, der ikke er medlem af kommunalbestyrelsen, i forbindelse med deltagelse i de i § 16, stk. 1, litra a-c, nævnte møder m.v. de i § 16, stk. 10, nævnte godtgørelser samt godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til børnepasning.

I § 16 a, stk. 6, i lov om kommunernes styrelse, der med lovforslagets § 4, nr. 12, bliver § 16 a, stk. 7, foreslås henvisningen til stk. 10 ændret til stk. 11.

Forslaget vil medføre, at der til den, der ikke er medlem af kommunalbestyrelsen, i forbindelse med deltagelse i de i § 16, stk. 1, litra a-c, nævnte møder m.v. ydes de i § 16, stk. 11, nævnte godtgørelser samt godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til børnepasning.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 4, nr. 12, om indsættelse af et nyt stk. 4 i § 16 a i lov om kommunernes styrelse.

Til nr. 15

Efter § 16 a, stk. 6, i lov om kommunernes styrelse ydes der til den, der ikke er medlem af kommunalbestyrelsen, i forbindelse med deltagelse i de i § 16, stk. 1, litra a-c, nævnte møder m.v. de i § 16, stk. 10, nævnte godtgørelser samt godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til børnepasning.

Efter § 16, stk. 1, litra a-c, i lov om kommunernes styrelse omfatter det faste vederlag til kommunalbestyrelsens medlemmer deltagelse i møder i kommunalbestyrelsen og dennes udvalg samt underudvalg, jf. litra a, deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen, medmindre der på andet grundlag er fastsat bestemmelse om særskilt vederlæggelse, jf. litra b, og deltagelse i kurser m.v., der af kommunalbestyrelsen eller af økonomiudvalget efter bemyndigelse fra kommunalbestyrelsen anses for at have betydning for varetagelsen af de under litra a og b nævnte hverv, jf. litra c.

Det foreslås, at der efter § 16 a, stk. 6, i lov om kommunernes styrelse, der med lovforslagets § 4, nr. 12, bliver stk. 7, indsættes et nyt stykke, hvorefter der til den, der ikke er medlem af kommunalbestyrelsen, i forbindelse med deltagelse i de i § 16, stk. 1, litra a-c, nævnte møder m.v. ydes godtgørelse af dokumenterede udgifter til revisorerklæring, som kommunalbestyrelsen efter stk. 4 har besluttet skal fremlægges som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste.

Ændringen vil medføre, at der til den, der ikke medlem af kommunalbestyrelsen, i forbindelse med deltagelse i de i stk. 1, litra a-c, nævnte møder m.v., bl.a. ydes godtgørelse af udgifter til revisorerklæring, som kommunalbestyrelsen efter den foreslåede bestemmelse i § 16 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovforslagets § 4, nr. 12, har besluttet skal fremlægges som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste.

Godtgørelsen vil som de øvrige godtgørelser i § 16 a, stk. 6, være obligatorisk for kommunalbestyrelsen at yde, men frivillig at modtage.

Den udgift, som den, der ikke er medlem af kommunalbestyrelsen, vil have ret til at få godtgjort, vedrører alene udgifter til den revisorerklæring, som kommunalbestyrelsen efter den foreslåede bestemmelse i § 16 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovforslagets § 4, nr. 12, har besluttet skal fremlægges som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste, og ikke andre revisorerklæringer, som den, der ikke medlem af kommunalbestyrelsen, selv beslutter at indhente.

Den udgift, som kommunalbestyrelsesmedlemmet vil have ret til at få godtgjort, vedrører alene udgifter til den i bestemmelsen omhandlede revisorerklæring i forbindelse med deltagelse i de i § 16, stk. 1, litra a-c, nævnte møder m.v. Henvisningen til de i § 16, stk. 1, litra a-c, nævnte møder m.v. skal forstås i overensstemmelse med ministeriets praksis for forståelsen af de omhandlede bestemmelser. Udgifter til den i bestemmelsen omhandlede revisorerklæring i forbindelse med deltagelse i de i § 16, stk. 1, litra d-g, nævnte møder m.v. kan godtgøres efter kommunalbestyrelsens beslutning i henhold til § 16 a, stk. 7, der bliver stk. 9, men er ikke nogen ret for medlemmet.

Den udgift, som den, der ikke medlem af kommunalbestyrelsen, vil have ret til at få godtgjort, vil skulle være dokumenteret. Kommunalbestyrelsen eller efter bemyndigelse kommunens forvaltning afgør, hvornår dette vil være tilfældet.

Der vil ikke blive stillet ikke særskilt krav til, at den udgift, som den, der ikke medlem af kommunalbestyrelsen, vil have ret til at få godtgjort, skal være nødvendig. Det vil være tilstrækkeligt, at der er tale om udgifter til den revisorerklæring, som kommunalbestyrelsen efter den foreslåede bestemmelse i § 16 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovforslagets § 4, nr. 12, har besluttet skal fremlægges som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste.

Det foreslåede nye § 16 a, stk. 8, i lov om kommunernes styrelse om adgang til at stille krav om revisorerklæring som betingelse for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste vil finde tilsvarende anvendelse på vederlag m.v. til ikke-medlemmer af regionsrådet, der varetager regionale hverv, jf. regionslovens § 11, stk. 1, hvis henvisning til § 16 a i lov om kommunernes styrelse oprettholdes med dette lovforslag.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.2.2 og 2.2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Efter § 16 a, stk. 7, i lov om kommunernes styrelse kan kommunalbestyrelsen beslutte at godtgøre de i stk. 6 nævnte udgifter til den, der uden at være medlem af kommunalbestyrelsen deltager i de i § 16, stk. 1, litra d-g, nævnte aktiviteter.

Efter § 16, stk. 1, litra d-g, i lov om kommunernes styrelse omfatter det faste vederlag til kommunalbestyrelsens medlemmer deltagelse i seminarer, jf. § 9 a, jf. litra d, deltagelse i revisionens forelæggelse af beretninger, jf. § 42 c, jf. litra e, varetagelse af andre nærmere angivne kommunale hverv efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, jf. litra f, og udførelse af andre aktiviteter i forbindelse med de under litra a-f nævnte møder m.v.

Det foreslås, at § 16 a, stk. 7, i lov om kommunernes styrelse, der med lovforslagets § 4, nr. 16, bliver stk. 9, ændres, således at henvisningen til de i stk. 6 nævnte udgifter ændres til stk. 7 og 8.

Ændringen af henvisningen fra stk. 6 til stk. 7 er en konsekvens af, at § 16 a, stk. 7, med lovforslagets § 4, nr. 15, bliver § 16 a, stk. 8.

Indsættelsen af henvisningen til stk. 8 er en følge af det med lovforslagets § 4, nr. 15, foreslåede nye stk. 8 om ret til godtgørelse af dokumenterede udgifter til revisorerklæring, som kommunalbestyrelsen efter § 16 a, stk. 4, har besluttet skal fremlægges som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste.

Ændringen vil betyde, at kommunalbestyrelsen får adgang til at beslutte godtgørelse af dokumenterede udgifter til revisorerklæring i forbindelse med de i § 16, stk. 1, litra d-g, nævnte aktiviteter, forudsat at der er tale om dokumenterede udgifter til revisorerklæring, som kommunalbestyrelsen efter § 16 a, stk. 4, har besluttet skal fremlægges som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.2.2 og 2.2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 17

Det foreslås i § 16 a indsat som et stk. 10, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om et maksimumbeløb for den i stk. 8 nævnte godtgørelse.

UDKAST

Efter det foreslåede § 16 a, stk. 8, ydes der til den, der ikke er medlem af kommunalbestyrelsen, godtgørelse af dokumenterede udgifter til revisorerklæring, som kommunalbestyrelsen efter stk. 4 har besluttet skal fremlægges som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste.

Der henvises til bemærkningerne til § 4, nr. 15.

Det vil ikke være pligtmæssigt at udnytte bemyndigelsen.

Formålet med bemyndigelsen er at give indenrigs- og sundhedsministeren mulighed for at sikre kommunen mod uforholdsmæssigt store udgifter til godtgørelse af revisionsudgifter, hvis der skulle opstå behov for det.

Bemyndigelsen giver således alene mulighed for at fastsætte et maksimumbeløb for godtgørelsen af revisors vederlag for udfærdigelsen af erklæringen og ikke for at regulere størrelsen af godtgørelsen i øvrigt.

Det er ikke hensigten med bemyndigelsen at give mulighed for at regulere størrelsen af det vederlag, den pågældende skal betale sin revisor for udfærdigelsen af erklæringen.

Hvis den pågældendes udgift til en revisionserklæring er højere end det i medfør af bemyndigelsen fastsatte maksimumbeløb til godtgørelse, må den pågældende således selv afholde differencen.

Bemyndigelsen vil blive udnyttet, hvis der ved kommunalbestyrelsernes brug af adgangen til at gøre erstatning for tabt arbejdsfortjeneste betinget af fremlæggelse af revisorerklæring viser sig at opstå et behov for at sikre kommunen mod uforholdsmæssigt store udgifter til godtgørelse af revisionsudgifter. Den nærmere størrelse af godtgørelsen vil blive fastsat efter drøftelse med KL og Erhvervsministeriet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.2.2 og 2.2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 18

Det fremgår af § 16 b, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, at et medlem af en kommunalbestyrelse, der er lønmodtager, har ret til fravær fra arbejdet, i det omfang det er nødvendigt af hensyn til deltagelse i de møder m.v., der er nævnt i § 16, stk. 1, litra a-e, i lov om kommunernes styrelse. Efter § 16 b, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse gælder dette dog ikke borgmesteren, magistratsmedlemmer, jf. § 64, og de i § 64 a nævnte ud-

valgsformænd. Efter § 16 b, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse omfatter retten til fravær kun tilfælde, hvor afgørende hensyn til arbejdets varetagelse ikke taler imod, at der indrømmes ret til fravær.

Det foreslås at tilføje et nyt *stk. 4* i § 16 b i lov om kommunernes styrelse, der vil medføre, at også en lønmodtager, der er statsborger i Den Europæiske Union i en stat, der er omfattet af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, eller i Schweiz, og som varetager et kommunalpolitisk hverv i et af de pågældende lande, vil have ret til fravær fra arbejdet i Danmark af hensyn til varetagelsen af det kommunalpolitiske hverv, i det omfang som er fastsat i § 16, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse. Tilsvarende vil gælde for en lønmodtager, der er statsborger i Det Forenede Kongerige, og som inden 31. december 2020 udøvede sin ret til fri bevægelighed som arbejdstager i overensstemmelse med EU-retten og stadig udøver denne ret. Tilsvarende vil også gælde for en lønmodtager, der er familiemedlem til en EU- og EØS-statsborger, en statsborger i Schweiz eller en af bestemmelsen omfattet britisk statsborger, der har krav herpå i medfør af EU-retten.

Med det nye stykke sikres det, at dansk lovgivning afspejler Danmarks EU-retlige forpligtelser.

Efter det foreslåede *stk. 4, 1. pkt.*, vil retten til fravær fra arbejdet i Danmark for en lønmodtager, der er EU- eller EØS-statsborger, herunder en person med dansk indfødsret, eller en statsborger i Schweiz, og som varetager et kommunalpolitisk hverv i et andet EU-, EØS-land eller Schweiz, være den samme som for en lønmodtager, der varetager et kommunalpolitisk hverv i Danmark.

Den foreslåede bestemmelse omfatter ikke tredjelandsstatsborgere, der varetager kommunalpolitiske hverv i de af bestemmelsen omfattede lande, medmindre der er tale om en lønmodtager, der er familiemedlem til en EU- eller EØS-statsborger, en statsborger i Schweiz eller en af bestemmelsen omfattet britisk statsborger, som er omfattet af den foreslåede bestemmelses 3. pkt. Sådanne tredjelandsstatsborgere vil derimod kunne blive omfattet af en aftale med det pågældende land i medfør af den gældende bestemmelse i § 16 b, stk. 4, der bliver *stk. 5*, i lov om kommunernes styrelse.

Det er efter den foreslåede bestemmelse ikke et krav, at det land, hvori den pågældende lønmodtager, der er EU- eller EØS-statsborger, herunder også en person med dansk indfødsret, eller en statsborger i Schweiz, varetager et kommunalpolitisk hverv, er det samme som det land, hvori den pågældende EU- eller EØS-statsborger eller statsborger i Schweiz er statsborger. Det er tilstrækkeligt, at den pågældende lønmodtager, der er EU- eller

EØS-statsborger eller statsborger i Schweiz, varetager et kommunalpolitisk hverv i et andet EU- eller EØS-land eller Schweiz.

Efter det foreslåede stk. 4, 1. pkt., gælder retten til fravær alene *lønmodtagere*. Bestemmelsen omfatter efter sit indhold alene lønmodtagere i Danmark og ikke lønmodtagere i udlandet. Retten til fravær omfatter ligesom for kommunalbestyrelsesmedlemmer i Danmark både offentligt og privat ansatte lønmodtagere. Hvis fravær efter aftale med parterne ikke kan tilvejebringes ved omlægning af arbejdet, ydes frihed mod lønafkorting. Retten til fravær omfatter ikke selvstændigt erhvervsdrivende.

Når der i den foreslåede bestemmelse henvises til *kommunalpolitiske hverv*, menes hverv på lokalpolitisk niveau, hvortil pågældende vælges ved almindelige valg. Bestemmelsen omfatter de hverv, der er omfattet af § 16, stk. 1, litra a-e, i lov om kommunernes styrelse. Bestemmelsen finder anvendelse på tilsvarende hverv i det pågældende EU-, EØS-land eller Schweiz. Bestemmelsen omfatter valgte personer på ethvert af de lokale niveauer i det pågældende land under det eller de landsdækkende lovgivende niveauer samt under det eller de regionale niveauer, hvor der efter det pågældende lands egen lovgivning er folkevalgte organer. Bestemmelsen omfatter således valgte personer i lokale myndigheder på flere niveauer i det pågældende land, f.eks. sogne, kommuner, købstæder m.v.

Det må afhænge af den nærmere udformning af lovgivningen i pågældende land, om denne betingelse i den foreslåede stk. 4 er opfyldt. Indenrigs- og sundhedsministeren vil i denne vurdering kunne tage udgangspunkt i det pågældende lands egen fastlæggelse af, hvilke typer lokalpolitiske hverv det pågældende land i sin egen lovgivning har givet ret til fravær fra arbejdet.

Er der flere lokalpolitiske niveauer i det pågældende EU-, EØS-land eller Schweiz, vil bestemmelsen gælde dem alle.

Fraværet fra ens arbejde som lønmodtager kan alene ske, *i det omfang det er nødvendigt af deltagelse i det kommunale hverv*, som EU- eller EØS-statsborgeren, herunder også en person med dansk indfødsret, eller statsborgeren fra Schweiz varetager i et andet EU-land end Danmark, et EØS-land eller Schweiz.

Fraværet må alene være begrundet i varetagelsen af det kommunale hverv og ikke i partimæssige eller andre politiske aktiviteter. Fraværet kan være begrundet i afholdelsen af møder i det kommunalpolitiske organ eller i udvalg eller underudvalg. Fraværet kan endvidere være begrundet i andre aktiviteter end møder, der er af betydning for udøvelsen af det kommunale hverv, som f.eks. deltagelse i seminarer, kurser, studieture, besigtigelses- og tilsynsforretninger.

Der henvises til bemærkningerne til § 16 b, stk. 1-3, der blev indsat ved lov nr. 380 af 14. juni 1995, jf. Folketingstidende 1994-95, tillæg A, L 167, s. 2090 ff.

Endvidere vil undtagelserne i § 16 b, stk. 2 og 3, i lov om kommunernes styrelse gælde tilsvarende. Det vil sige, at indehavere af lokalpolitiske hverv i et andet EU-, EØS-land eller Schweiz, der i henseende til funktioner og vederlæggelse kan sidestilles med hvervet som borgmester i Danmark, ikke vil have ret til fravær fra arbejdet, jf. § 16 b, stk. 2. Det vil endvidere sige, at retten til fravær fra arbejdet ikke vil omfatte tilfælde, hvor afgørende hensyn til arbejdets varetagelse taler imod, at der indrømmes ret til fravær, jf. § 16 b, stk. 3.

Ved vurderingen af, om et lokalpolitisk hverv i et andet EU-, EØS-land eller Schweiz er undtaget fra den ret til fravær fra arbejdet, der tilkommer kommunalbestyrelsesmedlemmer i Danmark, jf. undtagelsen i § 16 b, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, vil det være afgørende, om *det pågældende lokalpolitiske hverv kan sidestilles med borgmesterhvervet i Danmark*. Der må i den forbindelse lægges vægt på, om indehaveren af det pågældende lokalpolitiske hverv varetager tilsvarende funktioner som en borgmester i Danmark, f.eks. i form af formandskabet for et lokalpolitisk organ eller i form af ledelse af (dele af) det lokalpolitiske organs forvaltning. Der må herudover lægges vægt på, om indehaveren på tilsvarende måde som en borgmester i Danmark har en vederlæggelse, der ud fra det pågældende lands eget lønniveau må karakteriseres som fuldtidsvederlæggelse.

Ved vurderingen af, om *afgørende hensyn taler imod, at der indrømmes ret til fravær*, jf. undtagelsen i § 16 b, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse, skal der lægges vægt på fraværets omfang og på arbejdsgiverens mulighed for at erstatte den specialiserede arbejdskraft. Meget specialiserede arbejdsfunktioner kan være vanskelige at erstatte, og er det ikke muligt at finde en afløser eller tilrette arbejdets udførelse på en anden måde, vil det i sådanne særlige tilfælde derfor kunne være udelukket for lønmodtageren at kræve frihed.

Hvilke undtagelsessituationer der kan begrunde fravigelse af kravet om fravær, giver den hidtidige praksis vedrørende offentligt ansattes ret til tjenestefrihed til varetagelse af offentlige ombud eksempler på. Det er således almindeligt antaget, at visse grupper af offentligt ansatte (f.eks. inden for sundhedsvæsenet og brandvæsenet) på grund af arbejdets karakter i særlige tilfælde vil være afskåret fra at forlade arbejdspladsen og derfor ikke vil kunne påberåbe sig den allerede eksisterende ret til tjenestefrihed for offentligt ansatte. Kun i sådanne særlige tilfælde, hvor afgørende hensyn til arbejdets varetagelse vejer tungere end hensynet til varetagelsen af

det kommunale hverv, vil lovens undtagelsesbestemmelse kunne gøres gældende af arbejdsgiver.

Der henvises til bemærkningerne til den gældende bestemmelse i § 16 b, stk. 3, der blev indsat ved lov nr. 380 af 14. juni 1995, jf. Folketingstidende 1994-95, tillæg A, L 167, s. 2090-91.

For en nærmere gennemgang af gældende ret henvises desuden til pkt. 2.2.3.1.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Efter det foreslåede stk. 4, 2. pkt., omfattes også en lønmodtager, der er statsborger i Det Forenede Kongerige, og som inden 31. december 2020 udøvede sin ret til fri bevægelighed som arbejdstager i overensstemmelse med EU-retten og stadig udøver denne ret, af samme ret til fravær fra arbejdet, som gælder for kommunalbestyrelsesmedlemmer i Danmark efter § 16 b, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse, og som efter 1. pkt. fastslås at gælde for EU-statsborgere, EØS-statsborgere og statsborgere i Schweiz, der varetager et kommunalpolitisk hverv i et andet EU-, EØS-land eller Schweiz.

Udtrykket *lønmodtager* omfatter på samme måde som efter 1. pkt. alene private og offentlige lønmodtagere i Danmark.

At 1. pkt. gælder tilsvarende, betyder, at en lønmodtager, der er statsborger i Det Forenede Kongerige, der er omfattet af 2. pkt., skal varetage et kommunalpolitisk hverv i et EU- eller EØS-land eller Schweiz.

Udtrykket *kommunalpolitisk hverv* skal forstås på samme måde som efter 1. pkt.

En statsborger i Det Forenede Kongerige skal forstås som defineret i den nye erklæring fra regeringen for Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland af 31. december 1982 vedrørende definitionen af udtrykket statsborgere sammen med erklæring nr. 63 af 13. december 2007, der er knyttet som bilag til slutakten fra den regeringskonference, der vedtog Lisabontraktaten om ændring af traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, jf. § 2, nr. 3, i lov nr. 264 af 25. marts 2019 om videreførelse af visse rettigheder i forbindelse med Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union uden en aftale.

Formuleringen *at udøve sin fri bevægelighed som arbejdstager i overensstemmelse med EU-retten* skal forstås i overensstemmelse med principperne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgernes og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF,

72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF, EU-Tidende 2004, nr. L 158, som udmøntet i bekendtgørelse nr. 1457 af 6. oktober 2020 om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af Den Europæiske Unions regler om fri bevægelighed (EU-opholdsbekendtgørelsen). Der henvises hertil til udtrædelsesaftalens artikel 24, jf. artikel 126, jf. aftale om Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtræden af Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab (2019/C 384 I/01).

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til 1. pkt.

Efter det foreslåede stk. 4, 3. *pkt.*, omfattes også en lønmodtager, der er familiemedlem til en person omfattet af det foreslåede 1. eller 2. *pkt.*, der har krav herpå i medfør af EU-retten, af samme ret til fravær fra arbejdet, som gælder for kommunalbestyrelsesmedlemmer i Danmark efter § 16 b, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse, og som efter 1. *pkt.* fastslås at gælde for EU-statsborgere, EØS-statsborgere og statsborgere i Schweiz, der varetager et kommunalpolitisk hverv i et andet EU-, EØS-land eller Schweiz.

Bestemmelsen omfatter på samme måde som efter 1. *pkt.* alene private og offentlige lønmodtagere i Danmark.

At 1. *pkt.* gælder tilsvarende, betyder, at der skal være tale om en lønmodtager, der er familiemedlem til en EU- eller EØS-statsborger, herunder en person med dansk indfødsret, en statsborger i Schweiz eller en statsborger i Det Forenede Kongerige, der er omfattet af 2. *pkt.*, som skal varetage et kommunalpolitisk hverv i et EU- eller EØS-land eller Schweiz.

Udtrykket *kommunalpolitisk hverv* skal forstås på samme måde som efter 1. *pkt.* Det er efter den foreslåede bestemmelse ikke et krav, at det land, hvori den lønmodtager, som er familiemedlem til en EU- eller EØS-statsborger m.v., varetager et kommunalpolitisk hverv, er det samme som det land, hvori den pågældende EU- eller EØS-statsborger eller statsborger i Schweiz er statsborger.

Forpligtelser efter forordning nr. 492/2011 og traktatens bestemmelser om arbejdskraftens fri bevægelighed finder anvendelse på EU- og EØS-statsborgere samt deres familiemedlemmer i den forstand, som det er opstillet i artikel 2, nr. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF, EU-Tidende 2004, nr. L 158. Efter opholdsdirektivets artikel 24, stk. 1, 2. *pkt.*, har familiemedlemmer, der

ikke er statsborgere i en medlemsstat, men som har ret til ophold eller tids-ubegrænset ophold, ret til ligebehandling.

Retten til arbejdskraftens fri bevægelighed finder ligeledes anvendelse på statsborgere fra Schweiz, jf. artikel 9, stk. 1, i bilag I i aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer.

Britiske statsborgere, der udøvede deres ret til fri bevægelighed som arbejdstagere i EU i overensstemmelse med EU-retten inden udløbet af overgangsperioden den 31. december 2020 i udtrædelsesaftalen mellem EU og Det Forenede Kongerige og stadig udøver retten herefter, har bevaret de rettigheder, der følger af arbejdskraftens fri bevægelighed, jf. artikel 24, jf. artikel 126 i aftale om Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtræden af Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab.

Tredjelandstatsborgere, der er familiemedlemmer til EU-, EØS-statsborgere, statsborgere i Schweiz eller britiske statsborgere omfattet af den foreslåede bestemmelses 2. pkt., har således samme ret til fravær fra arbejdet, som gælder for kommunalbestyrelsesmedlemmer i Danmark efter § 16 b, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til 1. pkt.

Der henvises til pkt. 2.2.3.2 og 2.2.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 19

Efter § 16 b, stk. 4, som med lovforslagets § 4, nr. 18, bliver stk. 5, i lov om kommunernes styrelse kan indenrigs- og sundhedsministeren under forudsætning af gensidighed indgå aftale med et andet land, hvorefter personer, der varetager kommunalpolitiske hverv i det pågældende land, kan opnå ret til fravær fra arbejdet i Danmark af hensyn til varetagelsen af det kommunalpolitiske hverv, i det omfang som er fastsat i § 16 b, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse.

Det foreslås, at § 16 b, stk. 4, der bliver stk. 5, i lov om kommunernes styrelse, ændres, således at der efter »Indenrigs- og sundhedsministeren kan« indsættes ordene »uden for de i stk. 4 nævnte tilfælde«, »personer« ændres til »lønmodtagere«, og »i det pågældende land« udgår.

Den foreslåede tilføjelse af »uden for de i stk. 4 nævnte tilfælde« vil medføre, at indenrigs- og sundhedsministeren ikke længere vil kunne indgå af-

tale med et EU-, EØS-land eller Schweiz, hvorefter lønmodtagere, der varetager kommunalpolitiske hverv, kan opnå ret til fravær fra arbejdet i Danmark af hensyn til varetagelsen af det kommunalpolitiske hverv i det omfang, som er fastsat i § 16 b, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse, da statsborgere i EU-, EØS-lande eller Schweiz allerede vil være omfattet af det foreslåede § 16 b, stk. 4, og dermed have ret til fravær.

Indenrigs- og sundhedsministeren vil fortsat under forudsætning af gensidighed kunne indgå aftaler med andre lande – herunder lande, der ikke grænser op til Danmark – hvorefter lønmodtagere, der varetager kommunalpolitiske hverv, kan opnå ret til fravær fra arbejdet i Danmark af hensyn til varetagelsen af det kommunalpolitiske hverv, i det omfang som er fastsat i § 16 b, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse. Tilsvarende vil indenrigs- og sundhedsministeren kunne indgå aftaler med et EU-, EØS-land eller Schweiz eller et tredjeland om ret til fravær fra arbejde for tredjelandsstatsborgere med kommunalpolitiske hverv i det pågældende land.

Ændringen af »personer« til »lønmodtagere« er alene en sproglig konsekvensrettelse. Bestemmelsen omfatter på samme måde som det foreslåede § 16 b, stk. 4, jf. lovforslagets § 4, nr. 18, alene private og offentlige lønmodtagere i Danmark.

At ordene »i det pågældende land« udgår, vil medføre, at det ikke længere vil være et krav, at den aftale, som indenrigs- og sundhedsministeren indgår med et andet land om gensidig indrømmelse af ret til fravær fra arbejde, alene skal vedrøre personer, der varetager kommunalpolitiske hverv i det land, som indenrigs- og sundhedsministeren indgår aftale med. Det vil fremover være tilstrækkeligt, at aftalen vedrører personer, der er statsborgere i det land, Danmark har indgået gensidig aftale med efter bestemmelsen, og at disse varetager et kommunalpolitisk hverv. Med ændringen vil der blive givet mulighed for at indgå aftale med et andet land om gensidig indrømmelse af ret til fravær fra arbejde for personer, der har statsborgerskab i det pågældende land, men som varetager kommunalpolitiske hverv i et eller flere tredjelande.

Der henvises til pkt. 2.2.2.2 og 2.2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 20

Efter § 16 b, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse kan indenrigs- og sundhedsministeren fastsætte regler med henblik på opfyldelsen af en aftale, jf. stk. 4.

Det foreslås at ændre § 16 b, stk. 5, der med lovforslagets § 4, nr. 18, bliver stk. 6, i lov om kommunernes styrelse, således at ordene »jf. stk. 4« ændres til »der er indgået i medfør af stk. 5«.

Forslaget vil medføre, at det fremover vil fremgå af bestemmelsen, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler med henblik på opfyldelsen af en aftale, der er indgået i medfør af stk. 5.

Det forhold, at »jf.« ændres til »der er indgået i medfør af« i den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 4, nr. 20, er en sproglig præcisering. Ændringen af henvisningen til stk. 4 til stk. 5 er en konsekvensrettelse som følge af lovforslagets § 4, nr. 18.

Til nr. 21

Efter § 16 c i lov om kommunernes styrelse må en arbejdsgiver ikke afskedige en lønmodtager, fordi denne er opført på en kandidatliste til et kommunalvalg eller er valgt til en kommunalbestyrelse i Danmark.

Det foreslås at tilføje et stk. 2 i § 16 c i lov om kommunernes styrelse, der vil medføre, at en arbejdsgiver ikke må afskedige en lønmodtager, der er omfattet af § 16 b, stk. 4, fordi denne er opført på en kandidatliste til et valg til eller er valgt til et kommunalpolitisk hverv i et land, der er omfattet af § 16 b, stk. 4.

Forslaget vil medføre, at en arbejdsgiver ikke må afskedige en lønmodtager, der er statsborger i Den Europæiske Union, herunder også personer med dansk indfødsret, i en stat, der er omfattet af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, eller i Schweiz, der varetager et kommunalpolitisk hverv i et af de pågældende lande, fordi denne er opført på en kandidatliste til et valg til eller er valgt til et kommunalpolitisk hverv i et EU-, EØS-land eller Schweiz. Beskyttelsen mod afskedigelse vil tilsvarende gælde for en lønmodtager, der er statsborger i Det Forenede Kongerige, og som inden 31. december 2020 udøvede sin ret til fri bevægelighed som arbejdstager i overensstemmelse med EU-retten og stadig udøver denne ret. Tilsvarende vil også gælde for en lønmodtager, der er familiemedlem til en EU- eller EØS-statsborger, statsborger i Schweiz eller en af bestemmelsen omfattet statsborger i Det Forenede Kongerige, der har krav herpå i medfør af EU-retten.

Efter det foreslåede stk. 2 vil beskyttelsen mod afskedigelse fra arbejdet i Danmark for en lønmodtager, der er EU- eller EØS-statsborger, herunder også personer med dansk indfødsret, eller statsborger i Schweiz, og som varetager kommunalpolitiske hverv i et andet EU-, EØS-land eller Schweiz, således være den samme som for en lønmodtager, der varetager

kommunalpolitiske hverv i Danmark. Derudover vil denne beskyttelse gælde tilsvarende for en lønmodtager, der er statsborger i Det Forenede Kongerige, og som inden 31. december 2020 udøvede sin ret til fri bevægelighed som arbejdstager i overensstemmelse med EU-retten og stadig udøver denne ret. Tilsvarende vil også gælde for en lønmodtager, der er familiemedlem til en EU- og EØS-statsborger, statsborger i Schweiz eller en af bestemmelsen omfattet statsborger i Det Forenede Kongerige, der har krav herpå i medfør af EU-retten.

Bestemmelsen omfatter på samme måde som efter det foreslåede § 16, stk. 4, jf. lovforslagets § 4, nr. 18, alene private og offentlige lønmodtagere i Danmark.

Udtrykket *kommunalpolitiske hverv* i det foreslåede § 16 c, stk. 2, skal forstås på samme måde som i det foreslåede § 16 b, stk. 4, jf. lovforslagets § 4, nr. 18.

For så vidt angår kravet om, at vedkommende EU- eller EØS-statsborger m.v. skal varetage et kommunalpolitisk hverv i et af pågældende EU- eller EØS-lande m.v., henvises til bemærkningerne til § 4, nr. 18. Det er efter den foreslåede bestemmelse ikke et krav, at det EU- eller EØS-land, hvori den pågældende EU- eller EØS-statsborger m.v. varetager et kommunalpolitisk hverv, er det samme som det land, hvori den pågældende EU- eller EØS-statsborger m.v. er statsborger.

For så vidt angår rækkevidden af udtrykket *statsborger i Det Forenede Kongerige* samt kravet om, at vedkommende statsborger inden 31. december 2020 udøvede sin ret til fri bevægelighed som arbejdstager i overensstemmelse med EU-retten og stadig udøver denne ret, jf. det foreslåede stk. 2, 2. pkt., henvises til bemærkningerne til § 4, nr. 18.

For så vidt angår familiemedlemmer til EU- og EØS-statsborgere, statsborgere i Schweiz og de af bestemmelsen omfattede statsborgere i Det Forenede Kongerige, der har ret til ligebehandling i medfør af EU-retten, henvises til bemærkningerne til § 4, nr. 18.

Beskyttelsen mod afskedigelse, fordi vedkommende er *valgt til en kommunalbestyrelse*, omfatter den samlede opgavevaretagelse, der normalt følger af hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem. Således vil bestemmelsen også beskytte mod afskedigelse, selvom afskedigelsen alene er begrundet i, at den pågældende lønmodtager er valgt som medlem af eller som formand for et af kommunalbestyrelsen nedsat udvalg eller har deltaget i møder i anden sammenhæng, i seminarer eller kurser m.v.

Derimod beskytter bestemmelsen ikke mod afskedigelse, der (reelt) er begrundet i, at den pågældende lønmodtager er valgt som formand for kommunalbestyrelsen eller et dermed sidestillet hverv, jf. bemærkningerne til § 4, nr. 18. Formanden for kommunalbestyrelsen eller et dermed sidestillet hverv vil dog fortsat være beskyttet mod afskedigelse, der er begrundet i, at vedkommende er opført på en kandidatliste eller er (gen)valgt til kommunalbestyrelsen.

Ud over den periode, hvor lønmodtageren er medlem af kommunalbestyrelsen, gælder beskyttelsen mod afskedigelse også i den tid forud for et kommunalvalg, hvor den pågældende er opført på en kandidatliste. Herudover omfatter bestemmelsen også den periode efter kommunalvalget, hvor den nye kommunalbestyrelse er valgt, men endnu ikke er tiltrådt.

Der henvises til bemærkningerne til § 16 c, der blev indsat ved lov nr. 380 af 14. juni 1995, jf. Folketingstidende 1994-95, tillæg A, L 167, s. 2090-91.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.2.2 og 2.2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 22

Det fremgår af § 16 d, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, at såfremt en lønmodtager, der er opført på en kandidatliste til et kommunalvalg eller er valgt til en kommunalbestyrelse, afskediges, påhviler det arbejdsgiveren at godtgøre, at afskedigelsen ikke skyldes disse forhold. Efter stk. 2 skal arbejdsgiveren betale en godtgørelse, hvis en lønmodtager afskediges i strid med § 16 c. Efter stk. 3 fastsættes godtgørelsen, der ikke kan overstige 78 ugers løn, under hensyn til lønmodtagerens ansættelsestid og sagens omstændigheder i øvrigt.

Det foreslås at indsætte i § 16 d, stk. 4-6, i lov om kommunernes styrelse.

Det følger af det foreslåede stk. 4, at stk. 1-3 gælder tilsvarende, hvis en lønmodtager, der er omfattet af § 16 b, stk. 4, afskediges, fordi denne er opført på en kandidatliste til et valg til eller er valgt til et kommunalpolitisk hverv i et land, der er omfattet af § 16 b, stk. 4.

Det foreslåede stk. 4 vil således medføre, at de gældende bestemmelser i § 16 d, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse tilsvarende gælder for en lønmodtager, der er statsborger i Den Europæiske Union, herunder også personer med dansk indfødsret, i en stat, der er omfattet af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, eller i Schweiz, og som varetager kommunalpolitiske hverv i et af de pågældende lande. Det vil desuden gælde

for en lønmodtager, der er statsborger i Det Forenede Kongerige, og som inden 31. december 2020 udøvede sin ret til fri bevægelighed som arbejdstager i overensstemmelse med EU-retten og stadig udøver denne ret. Tilsvarende vil også gælde for en lønmodtager, der er familiemedlem til en EU- eller EØS-statsborger, en statsborger i Schweiz eller en af bestemmelsen omfattet britisk statsborger, der har krav herpå i medfør af EU-retten.

Om den nærmere afgrænsning af, hvilken personkreds bestemmelsen omfatter, henvises til bemærkningerne til § 4, nr. 18.

Bestemmelsen omfatter på samme måde som det foreslåede § 16 b, stk. 4, jf. lovforslagets § 4, nr. 18, alene private og offentlige lønmodtagere i Danmark.

Udtrykket *kommunalpolitiske hverv* skal forstås på samme måde som i det foreslåede § 16 b, stk. 4, jf. lovforslagets § 4, nr. 18.

For så vidt angår kravet om, at vedkommende EU- eller EØS-statsborger m.v. skal være opført på en kandidatliste til et valg til eller være valgt til et kommunalpolitisk hverv i et af pågældende EU- eller EØS-lande m.v., henvises til bemærkningerne til § 4, nr. 18. Det er efter den foreslåede bestemmelse ikke et krav, at det EU-land eller EØS-land, hvori den pågældende EU- eller EØS-statsborger m.v. er opført på en kandidatliste til et valg eller er valgt til et kommunalpolitisk hverv, er det samme som det land, hvori den pågældende EU- eller EØS-statsborger m.v. er statsborger.

Det vil således være arbejdsgiveren, der skal bevise, at en afskedigelse af en lønmodtager, der er EU- eller EØS-statsborger, herunder også en person med dansk indfødsret, m.v., ikke er sket i strid med det foreslåede § 16 c, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovforslagets § 4, nr. 21. Dette vil følge af det foreslåede § 16 d, stk. 4, jf. stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

Afskediger arbejdsgiveren en lønmodtager i strid med det foreslåede § 16 c, stk. 2, skal arbejdsgiveren betale lønmodtageren en godtgørelse. Dette vil følge af det foreslåede § 16 d, stk. 4, jf. stk. 2, i lov om kommunernes styrelse.

Godtgørelsen kan højst udgøre et beløb, der svarer til lønmodtagerens løn i 78 uger beregnet fra tidspunktet for afskedigelsen. Dette vil følge af det foreslåede § 16 d, stk. 4, jf. stk. 3, i lov om kommunernes styrelse. Godtgørelsen fastsættes under hensyn til, hvor længe lønmodtageren har været ansat hos arbejdsgiveren, og sagens omstændigheder i øvrigt. I den forbindelse bemærkes, at håndhævelsen af retten til fravær fra arbejdet må anses for central af hensyn til en ligelig befolkningsmæssig repræsentation i kommunalbestyrelserne. En tilsidesættelse af loven bør på denne baggrund

resultere i en betydelig godtgørelse. Godtgørelsen forudsættes udbetalt som en kapitaliseret engangsydelse. Tvister om lovligheden af en afskedigelse og om godtgørelsens størrelse afgøres ved de almindelige domstole.

Der henvises til bemærkningerne til § 16 d, der blev indsat ved lov nr. 380 af 14. juni 1995, jf. Folketingstidende 1994-95, tillæg A, L 167, s. 2091.

Det følger af det foreslåede stk. 5, at indenrigs- og sundhedsministeren uden for de tilfælde, der er nævnt i § 16 c, stk. 2, og § 16 d, stk. 4, under forudsætning af gensidighed kan indgå aftale med et andet land, hvorefter lønmodtagere, der varetager kommunalpolitiske hverv, helt eller delvis kan opnå den beskyttelse mod afskedigelse, der er nævnt i § 16 c og § 16 d, stk. 1-3.

Med det foreslåede stk. 5 vil indenrigs- og sundhedsministeren uden for de tilfælde, der er nævnt i § 16 c, stk. 2, og § 16 d, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse under forudsætning af gensidighed kunne indgå aftale med et andet land, hvorefter lønmodtagere, der varetager kommunalpolitiske hverv, kan opnå samme beskyttelse mod afskedigelse fra arbejdet i Danmark af hensyn til varetagelsen af det kommunalpolitiske hverv, i det omfang som følger af § 16 c og § 16 d, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse. Tilsvarende vil indenrigs- og sundhedsministeren kunne indgå aftaler med et EU-, EØS-land eller Schweiz eller et tredjeland om beskyttelse mod afskedigelse fra arbejde for tredjelandsstatsborgere med kommunalpolitiske hverv i det pågældende land.

Bestemmelsen omfatter på samme måde som efter det foreslåede § 16 b, stk. 4, jf. lovforslagets § 4, nr. 18, alene private og offentlige lønmodtagere i Danmark.

Udtrykket *kommunalpolitiske hverv* skal forstås på samme måde som udtrykket kommunalpolitiske hverv i det foreslåede § 16 b, stk. 4, jf. lovforslagets § 4, nr. 18.

Bestemmelsen fastsætter ingen forpligtelse for indenrigs- og sundhedsministeren til at indgå aftaler med et andet land om beskyttelse mod afskedigelse fra arbejdet for lønmodtagere, der varetager kommunalpolitiske hverv i det pågældende andet land. Det er således op til indenrigs- og sundhedsministeren, i hvilket omfang og på hvilken måde bemyndigelsen vil blive udnyttet.

Kravet om gensidighed betyder, at det er en forudsætning, at det land, Danmark indgår aftale med om beskyttelse mod afskedigelse fra arbejdet i forhold til kommunalpolitikere, der arbejder i Danmark og varetager kommunalpolitiske hverv i det pågældende land, har eller indfører et lignende

regelsæt om beskyttelse mod afskedigelse i forhold til personer, der varetager kommunalpolitiske hverv i Danmark, men arbejder i det pågældende land.

Kravet om gensidighed indebærer alene, at det land, Danmark indgår aftale med om beskyttelse mod afskedigelse fra arbejdet, har et lignende, men ikke nødvendigvis det samme regelsæt om beskyttelse mod afskedigelse. Regelsættet skal i sine kerneelementer (beskyttelse mod afskedigelse for lønmodtagere med kommunalpolitiske hverv) svare til det danske regelsæt, men regelsættet i det land, Danmark indgår aftale med, behøver ikke at være udformet på nøjagtig samme måde som efter §§ 16 c og 16 d i lov om kommunernes styrelse.

Efter bestemmelsen er indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiget til at indgå aftale om beskyttelse mod afskedigelse fra arbejdet med et andet land. Bestemmelsen indeholder ikke nogen begrænsning i, med hvilket land en sådan aftale kan indgås. Der er således intet krav om, at det land, Danmark indgår aftale med, grænser op til Danmark.

Det vil efter den foreslåede bestemmelse ikke være et krav, at den aftale, som indenrigs- og sundhedsministeren indgår med et andet land om gensidig indrømmelse af beskyttelse mod afskedigelse, alene skal vedrøre personer, der varetager kommunalpolitiske hverv i det land, som indenrigs- og sundhedsministeren indgår aftale med. Det vil fremover være tilstrækkeligt, at aftalen vedrører personer, der er statsborger i det land, Danmark har indgået gensidig aftale med efter bestemmelsen, og at disse varetager et kommunalpolitisk hverv. Med ændringen vil der blive givet mulighed for at indgå aftale med et andet land om gensidig indrømmelse af beskyttelse mod afskedigelse af personer, der har statsborgerskab i det pågældende land, men som varetager kommunalpolitiske hverv i et eller flere tredjelande.

Dette svarer i øvrigt til, hvad der gælder for aftaler med andre lande om ret til fravær fra arbejdet af hensyn til varetagelsen af et kommunalpolitisk hverv, jf. den gældende bestemmelse i § 16 b, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse. Der henvises til bemærkningerne til § 16 b, stk. 4, der blev indsat ved lov nr. 180 af 24. februar 2015, jf. Folketingstidende 2014-15 (1. samling), tillæg A, L 54, side 10.

Under tilsvarende betingelser vil indenrigs- og sundhedsministeren kunne indgå aftaler med et EU-, EØS-land eller Schweiz om beskyttelse mod afskedigelse fra arbejde for tredjelandsstatsborgere med kommunalpolitiske hverv i det pågældende land. Det følger af det foreslåede *stk. 6*, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler med henblik på opfyldelsen af en aftale, der er indgået i medfør af *stk. 5*.

Opfyldelse af en aftale, som indenrigs- og sundhedsministeren har indgået i medfør af det foreslåede stk. 5 i § 16 d i lov om kommunernes styrelse, vil ske ved en bekendtgørelse, hvorefter personer, som arbejder i et andet land, kan opnå samme beskyttelse mod afskedigelse fra arbejdet, som gælder for kommunalbestyrelsesmedlemmer i Danmark. Aftalen bliver hermed en del af dansk ret med den virkning, at den pågældende lønmodtager kan gøre retskrav gældende over for en dansk arbejdsgiver i henhold til den udstedte bekendtgørelse. Der henvises til bemærkningerne til den gældende bestemmelse i § 16 b, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse, der blev indsat ved lov nr. 180 af 24. februar 2015, jf. Folketingstidende 2014-15 (1. samling), tillæg A, L 54, side 11.

Der henvises til pkt. 2.2.3.2 og 2.2.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 23

Efter § 42, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse skal enhver kommune lade sine regnskaber revidere af en statsautoriseret eller registreret revisor.

Det foreslås, at § 42, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse ændres, således at udtrykket »statsautoriseret eller registreret revisor« ændres til »revisor, der er godkendt efter revisorloven«. Ændringen vil betyde, at enhver kommune vil skulle lade sine regnskaber revidere af en revisor, der er godkendt efter revisorloven. Der er alene tale om en ajourføring af sprogbrugen i overensstemmelse med gældende revisorlov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1219 af 31. august 2022.

Forslaget vil således medføre, at en revisor, som Erhvervsstyrelsen har godkendt som statsautoriseret revisor i medfør af revisorloven, som hidtil kan være kommunens revisor. En revisor, der efter de før den 1. januar 2014 gældende regler i revisorloven er registreret som revisor, kan efter revisorloven fortsætte som registreret revisor, indtil vedkommendes godkendelse slettes i Erhvervsstyrelsens register over offentligt godkendte revisorer, jf. § 4, stk. 1, i lov nr. 617 af 12. juni 2013 om ændring af blandt andet revisorloven. En registreret revisor kan således ligeledes som hidtil være kommunens revisor.

Til nr. 24

Det følger af § 44 i lov om kommunernes styrelse, at midler, som ikke af hensyn til de daglige forretninger skal foreligge kontant, skal indsættes i

pengeinstitut eller på postgirokonto eller anbringes i sådanne obligationer eller investeringsbeviser, i hvilke fondes midler kan anbringes.

Det foreslås, at der i § 44 i lov om kommunernes styrelse tilføjes ordene »jf. dog stk. 2«.

Tilføjelsen skal henlede opmærksomheden på, at bestemmelsen i § 44, hvorefter kommuners midler bl.a. kan anbringes i sådanne obligationer eller investeringsbeviser, hvori fondes midler kan anbringes, fraviges ved det med lovforslagets § 4, nr. 25, foreslåede stk. 2, der foreskriver, at der ikke kan anbringes midler i alternative investeringsfonde. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 4, nr. 25.

Regionslovens § 29 fastsætter, at bl.a. § 44 i lov om kommunernes styrelse om kommuners anbringelse af midler finder tilsvarende anvendelse for regionsrådets økonomiske forvaltning. Den foreslåede ændring af § 44 i lov om kommunernes styrelse, herunder det foreslåede stk. 2 til bestemmelsen, vil derfor gælde tilsvarende for regionsråd.

Der henvises til pkt. 2.2.4.2 og 2.2.4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 25

Det følger af § 44 i lov om kommunernes styrelse, at midler, som ikke af hensyn til de daglige forretninger skal foreligge kontant, skal indsættes i pengeinstitut eller på postgirokonto eller anbringes i sådanne obligationer eller investeringsbeviser, i hvilke fondes midler kan anbringes.

Med hensyn til investeringsbeviser følger det af bestemmelsen, at en kommune kan anbringe midler heri, hvis fonde har adgang hertil.

De nærmere regler om fondes anbringelse af midler er fastsat i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 1525 af 28. oktober 2020 om anbringelse og bestyrelse af fondes midler (anbringelsesbekendtgørelsen).

Det følger af anbringelsesbekendtgørelsens § 5, stk. 1, nr. 5, og § 13, at fonde – og dermed også kommuner – under visse nærmere betingelser kan anbringe deres midler i alternative investeringsfonde.

Der henvises til pkt. 2.2.4.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere gennemgang af gældende ret.

Det følger af det med lovforslaget foreslåede stk. 2 til § 44, at der ikke kan anbringes midler i alternative investeringsfonde.

Forslaget vil indebære, at kommuner fremover ikke kan anbringe midler i alternative investeringsfonde uanset anbringelsesbekendtgørelsens bestemmelser herom for så vidt angår fondes anbringelse af midler.

Bestemmelsen vil således indebære, at retstilstanden for så vidt angår kommuners anbringelse af midler på dette punkt føres tilbage til, hvad der var gældende forud for Justitsministeriets udstedelse af den seneste anbringelsesbekendtgørelse.

Regionslovens § 29 fastsætter, at bl.a. § 44 i lov om kommunernes styrelse om kommuners anbringelse af midler finder tilsvarende anvendelse for regionsrådets økonomiske forvaltning. Det med lovforslaget foreslåede stk. 2 til bestemmelsen vil derfor gælde tilsvarende for regionsråd.

Der henvises til pkt. 2.2.3.2 og 2.2.4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 26

Der kan alene udbetales vederlag, herunder diæter samt erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, til medlemmerne af et styrende organ i et kommunalt fællesskab, jf. § 60, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, hvis dette fremgår af de af tilsynsmyndigheden godkendte vedtægter, og vederlagets størrelse er godkendt af tilsynsmyndigheden.

Udgangspunktet ved den kommunale tilsynsmyndigheds godkendelse af vederlag er, at der alene kan vederlægges med udbetaling af mødediæter og/eller erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. I de tilfælde, hvor forberedelsen til møderne går ud over, hvad der normalt kan forventes, eller hvor der foreligger en betydelig arbejdsindsats, der ikke direkte er knyttet til mødevirksomhed, f.eks. forberedelsesarbejde, deltagelse i drøftelser, forhandlinger, besigtigelser o.l., har tilsynsmyndigheden dog ved godkendelse af vedtægterne for det kommunale fællesskab godkendt et fast vederlag.

Vilkår om vederlæggelse af medlemmer af de styrende organer i kommunale fællesskaber, der opfylder revisorlovens betingelser for at være små virksomheder, jf. § 60 a i lov om kommunernes styrelse, som er fastsat og godkendt før den 1. juli 2018, er fortsat gyldige. Bestemmelsen i lovens § 60 a trådte i kraft den 1. juli 2018, jf. lov nr. 144 af 28. februar 2018. Siden den nævnte dato har der imidlertid for sådanne små kommunale fællesskaber alene kunnet fastsættes vilkår om udbetaling af diæter samt erstatning

for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til medlemmerne af det styrende organ, jf. lovens § 60 a, stk. 4.

Det foreslås i § 60 indsat som et *stk. 4*, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om vederlæggelse af medlemmerne af de styrende organer for kommunale fællesskaber omfattet af stk. 1. Indenrigs- og sundhedsministeren kan herunder fastsætte regler om, at bestemmelser om vederlæggelsen af medlemmerne af de styrende organer for kommunale fællesskaber skal fastsættes i aftalen om det kommunale fællesskab, og at sådanne bestemmelser ikke kræver godkendelse fra Ankestyrelsen. Indenrigs- og sundhedsministeren kan herved fravige § 60 a, stk. 4.

Formålet med bemyndigelsen, jf. *1. pkt.*, vil være at give indenrigs- og sundhedsministeren adgang til at fastsætte regler for vederlæggelse af medlemmerne af de styrende organer for kommunale fællesskaber, der er baseret på et objektivt grundlag, f.eks. selskabets størrelse og regnskabstal.

Bemyndigelsen vil kunne udmøntes ved at fastsætte objektive kriterier for vederlæggelsen, f.eks. i form af selskabets balancesum, nettoomsætning og antal helårsbeskæftigelse eller i form af andre objektive kriterier, med den virkning at opfyldelse af et eller flere af de fastsatte kriterier medfører en bestemt vederlagssum pr. funktion i selskabets styrende organ, som enten skal være obligatorisk for fællesskabet at yde eller skal være et loft for den vederlæggelse, som fællesskabet selv kan beslutte at yde. Den konkrete vederlæggelse af det enkelte hverv eller, hvis de af indenrigs- og sundhedsministeren fastsatte regler giver mulighed herfor, loftet for vederlæggelse skal i givet fald fremgå af det kommunale fællesskabs vedtægter. Bemyndigelsen vil også kunne udnyttes til at fastsætte et fast beløb for vederlæggelsen af det styrende organ i det enkelte kommunale fællesskab eller i grupper af kommunale fællesskaber, der er baseret på et objektivt grundlag. Der vil kunne ske en kombination heraf, således at der for forskellige kommunale fællesskaber gælder forskellige vederlagsformer.

Bemyndigelsen vil kunne anvendes til at fastsætte vederlæggelse for enhver form for styrende organ i et kommunalt fællesskab, dvs. både formandskab, forretningsudvalg, bestyrelse og repræsentantskab. Har et kommunalt fællesskab flere styrende organer, vil bemyndigelsen kunne anvendes i forhold til dem alle eller nogle af dem.

Bemyndigelsen vil kunne udmøntes ved fastsættelse af differentieret vederlæggelse for selskabets formand, næstformand eller næstformænd, medlemmer af forretningsudvalget og øvrige medlemmer af bestyrelsen. Bemyndigelsen vil også kunne udnyttes til at fastsætte vederlæggelse for medlemmerne af et repræsentantskab. Bemyndigelsen vil kunne udmøntes ved fast-

sættelse af faste årlige, kvartalsvise eller månedlige vederlag, ved fastsættelse af diæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste eller en kombination heraf. Der vil kunne ske en kombination heraf, således at der for forskellige kommunale fællesskaber gælder forskellige vederlagsformer.

Bemyndigelsen vil kunne anvendes i forhold til ethvert kommunalt fællesskab, der er oprettet i henhold til § 60 i lov om kommunernes styrelse, herunder i forhold til de små kommunale fællesskaber, der er fritaget for tilsynsmyndighedens godkendelse i henhold til § 60 a i lov om kommunernes styrelse.

Bemyndigelsen forudsættes dog ikke anvendt i forhold til de små kommunale fællesskaber omfattet af § 60 a i lov om kommunernes styrelse, hvor der i aftalen om oprettelse af fællesskabet er fastsat vilkår om, at medlemmerne af fællesskabets styrende organer alene modtager diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16 a, stk. 2 og 3. Det samme gælder fællesskaber, hvori der slet ikke ydes vederlag.

Bemyndigelsen vil i forhold til de små kommunale fællesskaber, hvor der i aftalen om oprettelse af fællesskabet er fastsat vilkår om faste vederlag til medlemmerne af fællesskabets styrende organer, kunne anvendes på den måde, at visse af de små kommunale fællesskaber bliver omfattet af nye objektive kriterier, mens andre af de små kommunale fællesskaber får fastsat vederlag svarende til deres hidtidige vederlagsbestemmelser. Det forudsættes herved, at forskellene i grundlaget for vederlæggelsen af de forskellige grupper af kommunale fællesskaber er sagligt begrundet, jf. nærmere nedenfor.

Bemyndigelsen vil også kunne anvendes i forhold til kommunale fællesskaber, hvis virksomhed er reguleret i anden lovgivning, og hvor der ikke i loven eller i medfør af loven er fastsat særlige bestemmelser om vederlæggelse, f.eks. efter luftfartsloven, havneloven og trafikselskabsloven. Bemyndigelsen vil for disse fællesskaber blive udnyttet efter en drøftelse med vedkommende fagminister. Er der i medfør af anden lovgivning fastsat særlige retsforskrifter om vederlæggelse, hvilket f.eks. er tilfældet for trafikselskaber, vil en eventuel udnyttelse af bemyndigelsen og ændring af disse særlige retsforskrifter blive drøftet med vedkommende fagminister. Bestemmelsen vil ikke kunne anvendes i forhold til kommunale fællesskaber, hvor der i anden lovgivning er fastsat særskilte bestemmelser om vederlæggelse, f.eks. fælles beredskabskommissioner efter beredskabsloven.

Bemyndigelsen forudsættes ikke anvendt i forhold til de kommunale fællesskaber, der efter nærmere fastsat overgangsperiode skal ophøre, fordi opgaven, som fællesskabet varetager, er omfattet af kravet om organisering af

denne opgave i selskabsform efter miljøbeskyttelsesloven, varmemeforsyningsloven og elforsyningsloven. Der henvises herved til lov nr. 745 af 13. juni 2023 om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om varmemeforsyning, lov om elforsyning og selskabsskatteloven (Ny organisering af affaldsforbrændingssektoren og konkurrenceudsættelse af forbrændingseget affald), jf. Folketingstidende 2017-18, tillæg A, L 115 som fremsat.

Bemyndigelsen vil kunne anvendes i forhold til samtlige de kommunale fællesskaber, de er møntet på, jf. ovenfor, men bemyndigelsen vil også kunne anvendes alene i forhold til visse grupper af kommunale fællesskaber, og bestemmelsen vil kunne anvendes forskelligt i forhold til forskellige sagligt afgrænsede grupper af kommunale fællesskaber. Den eller de grupper af kommunale fællesskaber, der vil blive underkastet forskellig regulering i henhold til bemyndigelsen, vil eksempelvis sagligt kunne afgrænses i henhold til deres opgave, finansieringsgrundlag, det lovgrundlag, som opgaven udføres i medfør af, eller fællesskabets størrelse, herunder om fællesskabet er omfattet af § 60 a eller ej.

Det vil ikke være pligtmæssigt at udnytte bemyndigelsen. Bemyndigelsen vil kunne udnyttes, hvis ministeriet efter drøftelse med KL og eventuelle fagministerier vil kunne udfærdige et regelsæt baseret på objektive kriterier, som tager udgangspunkt i det nuværende samlede vederlagsniveau for den eller de pågældende grupper af kommunale fællesskaber.

Som fastsat i bestemmelsens 2. pkt. vil indenrigs- og sundhedsministeren i medfør af bemyndigelsen kunne fastsætte regler om, at bestemmelser om vederlæggelsen af medlemmerne af de styrende organer for kommunale fællesskaber skal fastsættes i aftalen om det kommunale fællesskab, og at sådanne bestemmelser ikke kræver godkendelse fra Ankestyrelsen.

Da bemyndigelsen i 1. pkt. vil kunne udnyttes til at fastsætte regler, der giver et loft for vederlæggelsens størrelse, som fællesskabet vil kunne udnytte, foreslås det, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om, at bestemmelser om vederlæggelsen af medlemmerne af de styrende organer for kommunale fællesskaber skal fastsættes i aftalen om det kommunale fællesskab, som de deltagende kommunalbestyrelser efter de gældende regler for kommunale fællesskaber skal godkende på et møde. Denne aftale udgør det kommunale fællesskabs vedtægter. Indenrigs- og sundhedsministeren vil kunne fastsætte regler om, at det enkelte vederlag for det enkelte hverv eller et loft for vederlæggelsen skal fastsættes i vedtægterne. Herved sikres de deltagende kommunalbestyrelses inddragelse i beslutningsprocessen for fællesskabets fastsættelse af vederlag.

Da formålet med bemyndigelsen i 1. pkt. endvidere er at fastsætte nærmere regler for vederlæggelse af medlemmerne af de styrende organer for kom-

munale fællesskaber, der er baseret på et objektivi grundlag, vil tilsynsmyndigheds godkendelse af hvert enkelt vederlag eller af fællesskabets generelle vedtægtsbestemmelser eller generelle beslutninger herom ikke være nødvendig. Det foreslås derfor, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om, at bestemmelser om vederlæggelsen af medlemmerne af de styrende organer for kommunale fællesskaber ikke kræver godkendelse fra Ankestyrelsen.

Det foreslås i bestemmelsens 3. pkt., at indenrigs- og sundhedsministeren herved kan fravige § 60 a, stk. 4. Efter § 60 a, stk. 4, kan der i aftaler omfattet af § 60 a, stk. 1, kun fastsættes vilkår om, at det kommunale fællesskab yder diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16 a, stk. 2 og 3, til medlemmerne af fællesskabets styrende organ for deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af hvervet.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den i lovforslagets § 4, nr. 27, foreslåede ændring af § 60 a, stk. 4, hvorefter der efter vilkår i aftaler omfattet af stk. 1 kun kan ydes diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16 a, stk. 2 og 3, til medlemmerne af fællesskabets styrende organ for deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af hvervet. Ændringen i lovforslagets § 4, nr. 27, vil betyde, at der fremadrettet ikke gyldigt kan eksistere vilkår i aftaler om fast vederlag til medlemmer af fællesskabets styrende organ. Dette vil gælde, selv om vilkårene er godkendt forud for den 1. juli 2018.

Forslaget i 3. pkt. vil medføre, at indenrigs- og sundhedsministeren i medfør af den i 1. pkt. foreslåede bemyndigelse vil kunne fastsætte regler om faste vederlag til medlemmerne af de styrende organer i små kommunale fællesskaber omfattet af § 60 a, og at disse regler vil kunne fravige bestemmelsen i § 60 a, stk. 4. Den i 1. pkt. foreslåede bemyndigelse forudsættes som anført ovenfor ikke anvendt for så vidt angår små kommunale fællesskaber omfattet af § 60 a, for hvilke der på lovens ikrafttrædelsestidspunkt gælder vilkår om, at medlemmerne af de styrende organer alene kan ydes vederlæggelse i form af diæter og dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, eller i hvilke der slet ikke ydes vederlag.

Der henvises til pkt. 2.2.5.2 og 2.2.5.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 27

Det fremgår af § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse, at aftaler om kommunale fællesskaber, jf. § 60, stk. 1, der opfylder kriterierne i revisorlovens § 1 a, stk. 1, nr. 4, for at være små virksomheder, ikke kræver

godkendelse fra Ankestyrelsen. Bestemmelsen i lovens § 60 a trådte i kraft den 1. juli 2018, jf. lov nr. 144 af 28. februar 2018.

Det fremgår af § 60 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, at der i aftaler omfattet af stk. 1 kun kan fastsættes vilkår om, at det kommunale fællesskab yder diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16 a, stk. 2 og 3, til medlemmerne af fællesskabets styrende organ for deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af hvervet.

Bestemmelsen berører derimod ikke eksisterende små kommunale fællesskabs muligheder for også efter ikrafttrædelsen af § 60 a at udbetale vederlag til medlemmer af de styrende organer i overensstemmelse med vedtægtsbestemmelser om vederlæggelse, der allerede før bestemmelsens ikrafttræden den 1. juli 2018 var godkendt af det kommunale tilsyn. Der henvises nærmere til Folketingstidende 2017-18, tillæg A, L 78 som fremsat, side 18.

Det foreslås, at »I aftaler omfattet af stk. 1 kan der kun fastsættes vilkår om, at det kommunale fællesskab yder« i § 60 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse ændres til »Efter vilkår i aftaler omfattet af stk. 1 kan der kun ydes«.

Ændringen vil betyde, at tidligere godkendte vilkår med bestemmelser om fast vederlag til medlemmer af styrende organer i små kommunale fællesskaber ikke vil være gyldige efter bestemmelsens ikrafttræden og dermed ikke vil kunne danne grundlag for udbetaling af vederlag.

Det foreslås, at indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af den foreslåede ændring. Der henvises til forslaget § 8, stk. 5.

Der henvises til pkt. 2.2.5.2 og 2.2.5.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 28

Efter § 60 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse kan der i aftaler omfattet af stk. 1 kun fastsættes vilkår om, at det kommunale fællesskab yder diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16 a, stk. 2 og 3, til medlemmerne af fællesskabets styrende organ for deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af hvervet.

Efter § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse kræver aftaler om kommunale fællesskaber, jf. § 60, stk. 1, der opfylder kriterierne for at være små virksomheder efter revisorlovens § 1 a, stk. 1, nr. 4, ikke godkendelse fra Ankestyrelsen.

Det foreslås, at § 60 a, stk. 4, ændres, således at henvisningen til § 16 a, stk. 2 og 3, ændres til § 16 a, stk. 2-4.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 4, nr. 12, om indsættelse af et nyt stk. 4 i § 16 a i lov om kommunernes styrelse om erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste.

Til nr. 29

Det fremgår af § 60 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse, at aftaler om kommunale fællesskaber, jf. § 60, stk. 1, der opfylder kriterierne i revisorlovens § 1 a, stk. 1, nr. 4, for at være små virksomheder, ikke kræver godkendelse fra Ankestyrelsen.

Det fremgår af § 60 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, at der i aftaler omfattet af stk. 1 kun kan fastsættes vilkår om, at det kommunale fællesskab yder diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16 a, stk. 2 og 3, til medlemmerne af fællesskabets styrende organ for deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af hvervet.

Det foreslås, at i § 60 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse indsættes efter »hvervet« », jf. dog § 60, stk. 4«.

Ændringen vil – sammen med den foreslåede ændring af § 60 a, stk. 4, i lovforslagets § 4, nr. 27 – betyde, at det fremover vil følge af § 60 a, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, at der efter vilkår i aftaler omfattet af § 60 a, stk. 1, kun kan ydes diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16 a, stk. 2 og 3, til medlemmerne af fællesskabets styrende organ for deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af hvervet, men at dette dog kan fraviges ved regler fastsat i medfør af det i lovforslagets § 4, nr. 26, foreslåede § 60, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse.

Ændringen vil være en konsekvens af, at det i § 60, stk. 4, 1. pkt., foreslås, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om vederlæggelse af medlemmerne af de styrende organer for kommunale fællesskaber omfattet af § 60, stk. 1, jf. lovforslagets § 4, nr. 26, og at det i § 60, stk. 4, 3. pkt., foreslås, at indenrigs- og sundhedsministeren herved kan fravige § 60 a, stk. 4, som affattet ved lovforslagets § 4, nr. 27.

Det foreslås, at indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af den foreslåede ændring. Der henvises til lovforslagets § 8, nr. 5.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.5.2 og 2.2.5.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5

Til nr. 1

Efter regionslovens § 11, stk. 1, 1. pkt., ydes der vederlag, pension m.v. i overensstemmelse med § 16, stk. 1, 3-6 og 8-12, § 16 a og § 34 i lov om kommunernes styrelse, jf. dog stk. 3. Bestemmelsen omhandler vederlag, pension m.v. til medlemmer af og formænd for regionsrådet.

Efter regionslovens § 50, stk. 1, 1. pkt., ydes der vederlag m.v. i overensstemmelse med § 16, stk. 1, 3-6, og 8-12, § 16 a og § 34 i lov om kommunernes styrelse, jf. dog stk. 2. Bestemmelsen omhandler vederlag m.v. til medlemmer af forberedelsesudvalget.

Det foreslås, at henvisningen i regionslovens § 11, stk. 1, 1. pkt., og § 50, stk. 1, 1. pkt., til § 16, stk. 1, 3-6 og 8-12, i lov om kommunernes styrelse ændres til § 16, stk. 1, 3-7 og 9-13 i lov om kommunernes styrelse.

Henvisningen vil indebære, at det foreslåede stk. 6 i lov om kommunernes styrelse om adgang til at stille krav om revisorerklæring som betingelse for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste finder tilsvarende anvendelse på vederlag m.v. til medlemmer af regionsrådet.

Der er tale om konsekvensændringer som følge af lovforslagets § 4, nr. 4, om indsættelse af et nyt stk. 6 i § 16 i lov om kommunernes styrelse.

Til nr. 2

Efter regionslovens § 11, stk. 1, jf. § 16, stk. 10, i lov om kommunernes styrelse, har et medlem af regionsrådet ikke ret til at modtage godtgørelse for en revisorerklæring, som medlemmet har indhentet som dokumentation for medlemmets ret til at modtage erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Efter regionsloven, jf. lov om kommunernes styrelse, har indenrigs- og sundhedsministeren ikke bemyndigelse til at fastsætte regler om et maksimumbeløb for godtgørelsen.

Det foreslås i regionslovens § 11 indsat som et *stk. 4*, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om maksimumbeløb for de godtgørelser, der er nævnt i stk. 1, jf. § 16, stk. 11, litra d, og § 16 a, stk. 8, i lov om kommunernes styrelse.

Efter det foreslåede § 16, stk. 11, litra d, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovforslagets § 4, nr. 8, ydes der til kommunalbestyrelsesmedlemmer godtgørelse af dokumenterede udgifter til revisorerklæring, som kommunalbestyrelsen efter stk. 6 har besluttet skal fremlægges som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste.

Der henvises til bemærkningerne til § 4, nr. 8.

Efter det foreslåede § 16 a, stk. 8, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovforslagets § 4, nr. 15, ydes der til den, der ikke er medlem af kommunalbestyrelsen, godtgørelse af dokumenterede udgifter til revisorerklæring, som kommunalbestyrelsen efter stk. 4 har besluttet skal fremlægges som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste.

Der henvises til bemærkningerne til § 4, nr. 15. Det vil ikke være pligtmæssigt at udnytte bemyndigelsen.

Formålet med bemyndigelsen er at give indenrigs- og sundhedsministeren mulighed for at sikre regionen mod uforholdsmæssigt store udgifter til godtgørelse af revisionsudgifter, hvis der skulle opstå behov for det.

Bemyndigelsen giver således alene mulighed for at fastsætte et maksimumbeløb for godtgørelsen af revisors vederlag for udfærdigelsen af erklæringen og ikke for at regulere størrelsen af godtgørelsen i øvrigt.

Det er ikke hensigten med bemyndigelsen at give mulighed for at regulere størrelsen af det vederlag, medlemmet skal betale sin revisor for udfærdigelsen af erklæringen.

Hvis den pågældendes udgift til en revisionserklæring er højere end det i medfør af bemyndigelsen fastsatte maksimumbeløb til godtgørelse, må den pågældende således selv afholde differencen.

Bemyndigelsen vil blive udnyttet, hvis der ved regionernes brug af adgangen til at gøre erstatning for tabt arbejdsfortjeneste betinget af fremlæggelse af revisorerklæring viser sig at opstå et behov for at sikre regionen mod uforholdsmæssigt store udgifter til godtgørelse af revisionsudgifter. Den nærmere størrelse af godtgørelsen vil blive fastsat efter drøftelse med Danske Regioner og Erhvervsministeriet.

Der henvises til pkt. 2.2.2.2 og 2.2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det fremgår af § 12, stk. 1, i regionsloven, at bl.a. § 16 b, stk. 1-3, og §§ 16 c-16 e om kommunalbestyrelsesmedlemmers ret til fravær fra arbejde, forbud mod afskedigelse m.v. i lov om kommunernes styrelse finder tilsvarende anvendelse for regionsrådet og dets medlemmer.

Det foreslås at indsætte nye stk. 2 og 3 i regionslovens § 12.

Med de nye stykker foreslås det, at der for EU- og EØS-statsborgere, herunder også for personer med dansk indfødsret, for statsborgere i Schweiz og for de af bestemmelsen omfattede statsborgere i Det Forenede Kongerige, der varetager regionalpolitiske hverv i et EU- eller EØS-land m.v., indføres de samme regler om ret til fravær og beskyttelse mod afskedigelse fra arbejdet i Danmark med henblik på varetagelsen af regionalpolitiske hverv, som allerede gælder for varetagelsen af regionalpolitiske hverv i Danmark.

Det følger af det foreslåede § 12, stk. 2, i regionsloven, at en lønmodtager, der er statsborger i Den Europæiske Union, i en stat, der er omfattet af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, eller i Schweiz, og som varetager et regionalpolitisk hverv i et af de pågældende lande, har ret til fravær fra arbejdet i Danmark af hensyn til varetagelsen af det regionalpolitiske hverv, i det omfang som er fastsat i regionslovens § 12, stk. 1, jf. § 16 b, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse. 1. pkt. gælder tilsvarende for en lønmodtager, der er statsborger i Det Forenede Kongerige, og som inden 31. december 2020 udøvede sin ret til fri bevægelighed som arbejdstager i overensstemmelse med EU-retten og stadig udøver denne ret. 1. pkt. gælder tilsvarende for en lønmodtager, der er familiemedlem til EU- eller EØS-statsborger, en statsborger i Schweiz eller en af bestemmelsen omfattet britisk statsborger, der har krav herpå i medfør af EU-retten.

Forslaget vil medføre, at en lønmodtager, der er statsborger i Den Europæiske Union, herunder også personer med dansk indfødsret, i en stat, der er omfattet af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, eller i Schweiz, og som varetager et regionalpolitisk hverv i et af de pågældende lande, vil have samme ret til fravær fra arbejdet i Danmark af hensyn til varetagelsen af det regionalpolitiske hverv i det pågældende land i det omfang, som er fastsat i § 16 b, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse. Tilsvarende vil gælde for en lønmodtager, der er statsborger i Det Forenede Kongerige, og som inden 31. december 2020 udøvede sin ret til fri bevægelighed som arbejdstager i overensstemmelse med EU-retten og stadig udøver denne ret. Tilsvarende vil også gælde for en lønmodtager, der er familiemedlem til en EU- eller EØS-statsborger, en statsborger i Schweiz eller en af bestemmelsen omfattet britisk statsborger, der har krav herpå i medfør af EU-retten.

Udtrykket *lønmodtager* skal forstås på samme måde som i det foreslåede § 16 b, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovforslagets § 4, nr. 18.

Udtrykket *regionalpolitiske hverv* skal forstås på samme måde som udtrykket *kommunalpolitiske hverv* i det foreslåede § 16 b, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovforslagets § 4, nr. 18, blot med den tilpasning, at udtrykket omfatter folkevalgte hverv på et eller flere regionale niveauer i det pågældende EU- eller EØS-land m.v. Bestemmelsen omfatter valgte personer på ethvert af de regionale niveauer i det pågældende land under det eller de landsdækkende lovgivende niveauer, hvor der efter det pågældende lands egen lovgivning er folkevalgte organer. Bestemmelsen omfatter således valgte personer i lokale myndigheder på flere niveauer i det pågældende land, f.eks. regioner, amter, provinser m.v.

For så vidt angår kravet om, at vedkommende EU- eller EØS-statsborger m.v. skal varetage et regionalpolitisk hverv i et af pågældende EU- eller EØS-lande m.v., henvises til bemærkningerne til § 4, nr. 18. Det er efter den foreslåede bestemmelse ikke et krav, at det EU-land eller EØS-land, hvori den pågældende EU- eller EØS-statsborger m.v. varetager et regionalpolitisk hverv, er det samme som det land, hvori den pågældende EU- eller EØS-statsborger m.v. er statsborger.

For så vidt angår rækkevidden af udtrykket *statsborger i Det Forenede Kongerige* samt kravet om, at vedkommende statsborger inden 31. december 2020 udøvede sin ret til fri bevægelighed som arbejdstager i overensstemmelse med EU-retten og stadig udøver denne ret, henvises til bemærkningerne til § 4, nr. 18.

For så vidt angår familiemedlemmer til EU- og EØS-statsborgere, statsborgere i Schweiz og de af bestemmelsen omfattede statsborgere i Det Forenede Kongerige, der har ret til ligebehandling i medfør af EU-retten, henvises til bemærkningerne til § 4, nr. 18.

Rækkevidden af retten til fravær fra arbejdet for indehavere af regionalpolitiske hverv i et andet EU-, EØS-land eller Schweiz m.v. skal forstås på tilsvarende måde som retten til fravær fra arbejdet for indehavere af regionalpolitiske hverv i Danmark, jf. de gældende bestemmelser i regionsloven § 12, stk. 1, jf. § 16 b, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse. Fraværet fra arbejdet i Danmark vil således skulle være nødvendigt af hensyn til deltagelsen i det regionale hverv, som EU- eller EØS-statsborgeren, herunder også en person med dansk indfødsret, eller statsborgeren fra Schweiz m.v. varetager i et andet EU-, EØS-land eller Schweiz, jf. § 16 b, stk. 1 i lov om kommunernes styrelse. Indehavere af regionalpolitiske hverv i et andet EU-, EØS-land eller Schweiz, der i henseende til funktioner og vederlæggelse kan sidestilles med hvervet som regionsrådsformand i Danmark, vil

ikke have ret til fravær fra arbejdet, jf. § 16 b, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse. Retten til fravær fra arbejdet vil ikke omfatte tilfælde, hvor afgørende hensyn til arbejdets varetagelse taler imod, at der indrømmes ret til fravær, jf. § 16 b, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse. Der henvises til bemærkningerne til § 4, nr. 18.

Det følger af det foreslåede § 12, stk. 3, i regionsloven, at en lønmodtager omfattet af regionslovens § 12, stk. 2, har ret til den beskyttelse mod afskedigelse, der er nævnt i regionslovens § 12, stk. 1, jf. § 16 c, stk. 1, og § 16 d, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse.

Forslaget vil medføre, at en lønmodtager, der er statsborger i Den Europæiske Union, i en stat, der er omfattet af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, eller i Schweiz, og som varetager regionalpolitiske hverv i et af de pågældende lande, vil nyde samme beskyttelse mod afskedigelse fra arbejdet i Danmark, der er nævnt i det med lovforslagets § 4, nr. 21, foreslåede § 16 c, stk. 2, og det med lovforslagets § 4, nr. 22, foreslåede § 16 d, stk. 4, jf. stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse, som regionsrådsmedlemmer i Danmark. Tilsvarende vil gælde for en lønmodtager, der er statsborger i Det Forenede Kongerige, og som inden 31. december 2020 udøvede sin ret til fri bevægelighed som arbejdstager i overensstemmelse med EU-retten og stadig udøver denne ret. Tilsvarende vil også gælde for en lønmodtager, der er familiemedlem til en EU- eller EØS-statsborger, en statsborger i Schweiz eller en af bestemmelsen omfattet britisk statsborger, der har krav herpå i medfør af EU-retten.

Udtrykket *lønmodtager* skal forstås på samme måde som i det foreslåede § 16 b, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovforslagets § 4, nr. 18.

Udtrykket *regionalpolitiske hverv* skal forstås på samme måde som udtrykket *kommunalpolitiske hverv* i det foreslåede § 16 b, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovforslagets § 4, nr. 18, blot med den tilpasning, at udtrykket omfatter folkevalgte hverv på et eller flere regionale niveauer i det pågældende EU- eller EØS-land m.v. Bestemmelsen omfatter valgte personer på ethvert af de regionale niveauer i det pågældende land under det eller de landsdækkende lovgivende niveauer, hvor der efter det pågældende lands egen lovgivning er folkevalgte organer. Bestemmelsen omfatter således valgte personer i lokale myndigheder på flere niveauer i det pågældende land, f.eks. regioner, amter, provinser m.v.

For så vidt angår kravet om, at vedkommende EU- eller EØS-statsborger m.v. skal være opført på en kandidatliste til et valg til eller være valgt til et regionalpolitisk hverv i et af pågældende EU- eller EØS-lande m.v., henvises til bemærkningerne til § 4, nr. 18.

For så vidt angår rækkevidden af udtrykket *statsborger i Det Forenede Kongerige* samt kravet om, at vedkommende statsborger inden 31. december 2020 udøvede sin ret til fri bevægelighed som arbejdstager i overensstemmelse med EU-retten og stadig udøver denne ret, henvises til bemærkningerne til § 4, nr. 18. Det er efter den foreslåede bestemmelse ikke et krav, at det EU-land eller EØS-land, hvori den pågældende EU- eller EØS-statsborger m.v. er opført på en kandidatliste til et valg eller er valgt til et regionalpolitisk hverv, er det samme som det land, hvori den pågældende EU- eller EØS-statsborger m.v. er statsborger.

For så vidt angår familiemedlemmer til EU- og EØS-statsborgere, statsborgere i Schweiz og de af bestemmelsen omfattede statsborgere i Det Forenede Kongerige, der har ret til ligebehandling i medfør af EU-retten, henvises til bemærkningerne til § 4, nr. 18.

Rækkevidden af beskyttelsen mod afskedigelse af indehavere af regionalpolitiske hverv i et andet EU-, EØS-land eller Schweiz m.v. efter det foreslåede § 12, stk. 3, i regionsloven skal forstås på tilsvarende måde som beskyttelsen mod afskedigelse af regionsrådsmedlemmer i Danmark efter de gældende bestemmelser i regionslovens § 12, stk. 1, jf. § 16 c, stk. 1 og § 16 d, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse. En arbejdsgiver må således ikke afskedige en lønmodtager, fordi denne er opført på en kandidatliste til regionsrådsvalg eller er valgt til et regionsråd, jf. § 16 c, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse. Afskediges en lønmodtager i strid hermed, påhviler det arbejdsgiveren at godtgøre, at afskedigelsen ikke skyldes disse forhold, jf. § 16 d, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse. Afskediges en lønmodtager i strid hermed, skal arbejdsgiveren betale en godtgørelse, der ikke kan overstige 78 ugers løn, og som fastsættes under hensyn til lønmodtagerens ansættelsestid og sagens omstændigheder i øvrigt, jf. § 16 d, stk. 2 og 3, i lov om kommunernes styrelse. Der henvises til bemærkningerne til § 4, nr. 21 og 22.

Der henvises til pkt. 2.2.3.2 og 2.2.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det fremgår af regionslovens § 12, stk. 2, at indenrigs- og sundhedsministeren under forudsætning af gensidighed kan indgå aftale med et andet land, hvorefter personer, der varetager regionalpolitiske hverv i det pågældende land, kan opnå ret til fravær fra arbejdet i Danmark af hensyn til varetagelsen af det regionalpolitiske hverv i det omfang, som er fastsat i stk. 1, jf. § 16 b, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse.

Det foreslås, at bestemmelsen i regionslovens § 12, stk. 2, der med lovforslagets § 5, nr. 3, bliver stk. 4, ændres, således at der efter »Indenrigs- og sundhedsministeren kan« indsættes ordene »uden for de i stk. 2 nævnte tilfælde«, »personer« ændres til »lønmodtagere«, og »i det pågældende land« udgår.

Den foreslåede tilføjelse af »uden for de i stk. 2 nævnte tilfælde« vil medføre, at indenrigs- og sundhedsministeren under forudsætning af gensidighed ikke længere vil kunne indgå aftale med et EU-, EØS-land eller Schweiz, hvorefter lønmodtagere, der varetager regionalpolitiske hverv, kan opnå ret til fravær fra arbejdet i Danmark af hensyn til varetagelsen af det regionalpolitiske hverv, i det omfang som er fastsat i regionslovens § 12, stk. 1, § 16 b, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse, da statsborgere i EU-, EØS-lande eller Schweiz allerede vil være omfattet af det foreslåede § 12, stk. 3, i regionsloven og dermed have ret til fravær.

Indenrigs- og sundhedsministeren vil fortsat under forudsætning af gensidighed kunne indgå aftaler med andre lande – herunder lande, der ikke grænser op til Danmark – hvorefter lønmodtagere, der varetager regionalpolitiske hverv, kan opnå ret til fravær fra arbejdet i Danmark af hensyn til varetagelsen af det regionalpolitiske hverv, i det omfang som er fastsat i regionslovens § 12, stk. 1, jf. § 16 b, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse. Tilsvarende vil indenrigs- og sundhedsministeren kunne indgå aftaler med et EU-, EØS-land eller Schweiz eller et tredjeland om ret til fravær fra arbejde for tredjelandsstatsborgere med regionalpolitiske hverv i det pågældende land.

Ændringen af »personer« til »lønmodtagere« er alene en sproglig konsekvensrettelse. Udtrykket *lønmodtager* skal forstås på samme måde som i det foreslåede § 16 b, stk. 4, i kommunestyrelsesloven, jf. lovforslagets § 4, nr. 18, og udtrykket *regionalpolitisk hverv* skal forstås på samme måde som i det foreslåede § 12, stk. 2 og 3, i regionsloven, jf. lovforslagets § 5, nr. 3.

At ordene »i det pågældende land« udgår, vil medføre, at det ikke længere vil være et krav, at den aftale, som indenrigs- og sundhedsministeren indgår med et andet land om gensidig indrømmelse af ret til fravær fra arbejde, alene skal vedrøre personer, der varetager regionalpolitiske hverv i det land, som indenrigs- og sundhedsministeren indgår aftale med. Det vil fremover være tilstrækkeligt, at aftalen vedrører personer, der er statsborger i det land, Danmark har indgået gensidig aftale med efter bestemmelsen, og at disse varetager et regionalpolitisk hverv. Med ændringen vil der blive givet mulighed for at indgå aftale med et andet land om gensidig indrømmelse af ret til fravær fra arbejde for personer, der har statsborgerskab i det pågældende land, men som varetager regionalpolitiske hverv i et eller flere tredjelande. Der henvises til bemærkningerne til § 4, nr. 19.

Der henvises pkt. 2.2.3.2 og 2.2.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det fremgår af regionslovens § 12, stk. 2, at indenrigs- og sundhedsministeren under forudsætning af gensidighed kan indgå aftale med et andet land, hvorefter personer, der varetager regionalpolitiske hverv i det pågældende land, kan opnå ret til fravær fra arbejdet i Danmark af hensyn til varetagelsen af det regionalpolitiske hverv i det omfang, som er fastsat i stk. 1, jf. § 16 b, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse.

Det foreslås, at der indsættes et nyt stk. 5 efter regionslovens § 12, stk. 2, der med lovforslagets § 5, nr. 3, bliver stk. 4.

Det foreslås i det nye *stk. 5*, at indenrigs- og sundhedsministeren uden for de i *stk. 3* nævnte tilfælde under forudsætning af gensidighed kan indgå aftale med et andet land, hvorefter lønmodtagere, der varetager regionalpolitiske hverv, helt eller delvis kan opnå ret til den beskyttelse mod afskedigelse, der er nævnt i *stk. 1*, jf. § 16 c, *stk. 1*, og § 16 d, *stk. 1-3*, i lov om kommunernes styrelse.

Det foreslås således i *stk. 5*, at der indføres de samme regler om mulighed for under forudsætning af gensidighed at indgå aftale med andre lande om beskyttelse mod afskedigelse fra arbejdet i Danmark med henblik på varetagelsen af regionalpolitiske hverv, som med § 4, nr. 22, foreslås indført for varetagelsen af kommunalpolitiske hverv.

Udtrykket *lønmodtager* skal forstås på samme måde som i det foreslåede § 16 b, *stk. 4*, i kommunestyrelsesloven, jf. lovforslagets § 4, nr. 18, og udtrykket *regionalpolitisk hverv* skal forstås på samme måde som i det foreslåede § 12, *stk. 2* og *3*, i regionsloven, jf. lovforslagets § 5, nr. 3.

Bestemmelsen fastsætter ingen forpligtelse for indenrigs- og sundhedsministeren til at indgå aftaler med et andet land om beskyttelse mod afskedigelse fra arbejdet for personer, der varetager regionalpolitiske hverv. Det er således op til indenrigs- og sundhedsministeren, i hvilket omfang og på hvilken måde bemyndigelsen vil blive udnyttet.

Kravet om gensidighed betyder, at det er en forudsætning, at det land, Danmark indgår aftale med om beskyttelse mod afskedigelse fra arbejdet i forhold til regionalpolitikere, der arbejder i Danmark og varetager regionalpolitiske hverv, har eller indfører et lignende regelsæt om beskyttelse mod afskedigelse i forhold til personer, der varetager regionalpolitiske hverv i Danmark, men arbejder i det pågældende land.

Kravet om gensidighed indebærer alene, at det land, Danmark indgår aftale med om beskyttelse mod afskedigelse fra arbejdet, har et lignende, men ikke nødvendigvis det samme regelsæt om beskyttelse mod afskedigelse. Regelsættet skal i sine kerneelementer (beskyttelse mod afskedigelse for lønmodtagere med regionalpolitiske hverv) svare til det danske regelsæt, men regelsættet i det land, Danmark indgår aftale med, behøver ikke at være udformet på nøjagtig samme måde som efter regionslovens § 12, stk. 1, jf. § 16 c og § 16 d i lov om kommunernes styrelse.

Efter bestemmelsen er indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiget til at indgå aftale om beskyttelse mod afskedigelse fra arbejdet med et andet land. Bestemmelsen indeholder ikke nogen begrænsning i, med hvilket land en sådan aftale kan indgås. Der er således intet krav om, at det land, Danmark indgår aftale med, grænser op til Danmark.

Det vil efter den foreslåede bestemmelse ikke være et krav, at den aftale, som indenrigs- og sundhedsministeren indgår med et andet land om gensidig indrømmelse af beskyttelse mod afskedigelse, alene skal vedrøre personer, der varetager regionalpolitiske hverv i det land, som indenrigs- og sundhedsministeren indgår aftale med. Det vil fremover være tilstrækkeligt, at aftalen vedrører personer, der er statsborgere i det land, Danmark har indgået gensidig aftale med efter bestemmelsen, og at disse varetager et regionalpolitisk hverv. Med ændringen vil der blive givet mulighed for at indgå aftale med et andet land om gensidig indrømmelse af beskyttelse mod afskedigelse af personer, der har statsborgerskab i det pågældende land, men som varetager regionalpolitiske hverv i et eller flere tredjelande.

Dette svarer i øvrigt til, hvad der gælder for aftaler med andre lande om ret til fravær fra arbejdet af hensyn til varetagelsen af et kommunalpolitisk hverv, jf. den gældende bestemmelse i § 16 b, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse. Der henvises til bemærkningerne til § 16 b, stk. 4, der blev indsat ved lov nr. 180 af 24. februar 2015, jf. Folketingstidende 2014-15 (1. samling), tillæg A, L 54, side 10.

Under tilsvarende betingelser vil indenrigs- og sundhedsministeren kunne indgå aftaler med et EU-, EØS-land eller Schweiz eller tredjeland om beskyttelse mod afskedigelse fra arbejde for tredjelandsstatsborgere med regionalpolitiske hverv i det pågældende land.

Udtrykket *lønmodtager* skal forstås på samme måde som i det foreslåede § 16 b, stk. 4, i kommunestyrelsesloven, jf. lovforslagets § 4, nr. 18, og udtrykket *regionalpolitisk hverv* skal forstås på samme måde som i det foreslåede § 12, stk. 2 og 3, i regionsloven, jf. lovforslagets § 5, nr. 3.

Der henvises til bemærkningerne til § 4, nr. 22.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.3.2 og 2.2.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Efter regionslovens § 12, stk. 3, kan indenrigs- og sundhedsministeren fastsætte regler med henblik på opfyldelsen af en aftale, jf. stk. 2.

Det foreslås at ændre bestemmelsen i § 12, stk. 3, der med lovforslagets § 5, nr. 3 og 5, bliver stk. 6, således at ordene »jf. stk. 2« ændres til »der er indgået i medfør af stk. 4 og 5«.

Forslaget medfører, at det fremover vil fremgå af bestemmelsen, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler med henblik på opfyldelsen af en aftale, der er indgået i medfør af stk. 4 og 5. At »jf.« ændres til »der er indgået i medfør af«, er en sproglig præcisering. Ændringen af henvisningen til stk. 2 til stk. 4 er en konsekvensrettelse som følge af lovforslagets § 5, nr. 3.

Som en konsekvens af, at der med lovforslagets § 5, nr. 5, foreslås indsat et nyt stk. 5 i regionslovens § 12 med en bemyndigelse til at indgå aftale med et andet land om gensidig beskyttelse af de pågældende landes regionalpolitikere, foreslås det, at der i stk. 3, der bliver stk. 6, også indsættes en henvisning til stk. 5. Indenrigs- og sundhedsministeren vil således kunne fastsætte regler med henblik på opfyldelsen af en aftale, som indenrigs- og sundhedsministeren har indgået i medfør af det foreslåede § 12, stk. 5, i regionsloven.

Dette vil ske ved en bekendtgørelse, hvorefter personer, som arbejder i et andet land, kan opnå ret til fravær fra arbejdet, i det omfang det er nødvendigt af hensyn til at kunne deltage i det regionalpolitiske arbejde og/eller beskyttelse mod afskedigelse. Aftalen bliver hermed en del af dansk ret med den virkning, at den pågældende lønmodtager kan gøre retskrav gældende over for en dansk arbejdsgiver i henhold til den udstedte bekendtgørelse. Der henvises til bemærkningerne til den gældende bestemmelse i regionslovens § 12, stk. 3, der blev indsat ved lov nr. 180 af 24. februar 2015, jf. Folketingstidende 2014-15 (1. samling), tillæg A, L 54, side 11.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.3.2 og 2.2.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Efter regionslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., skal enhver region skal lade sine regnskaber revidere af en statsautoriseret eller registreret revisor.

Det foreslås, at regionslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., ændres, således at udtrykket »statsautoriseret eller registreret revisor« ændres til »revisor, der er godkendt efter revisorloven«. Ændringen vil betyde, at enhver region vil skulle lade sine regnskaber revidere af en revisor, der er godkendt efter revisorloven. Der er alene tale om en ajourføring af sprogbrugen i overensstemmelse med gældende revisorlovgivning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1219 af 31. august 2022 af revisorloven.

Forslaget vil medføre, at en revisor, som Erhvervsstyrelsen har godkendt som statsautoriseret revisor i medfør af revisorloven, som hidtil kan være regionens revisor. En revisor, der efter de før den 1. januar 2014 gældende regler i revisorloven er registreret som revisor, kan efter revisorloven fortsætte som registreret revisor, indtil vedkommendes godkendelse slettes i Erhvervsstyrelsens register over offentligt godkendte revisorer, jf. § 4, stk. 1, i lov nr. 617 af 12. juni 2013 om ændring af blandt andet revisorloven. En registreret revisor kan således ligeledes som hidtil være regionens revisor.

Til § 6

Til nr. 1

Det fremgår af § 3, stk. 1, i partistøtteloven, at en kandidatliste, der har deltaget i det senest afholdte regionsrådsvalg, har ret til tilskud til kandidatlistens politiske arbejde i regionen. Tilskuddet udgør årligt 2,50 kr. for hver stemme, kandidatlisten har fået ved valget, jf. dog stk. 2. Ifølge stk. 2 ydes alene tilskud til kandidatlister, der opfylder mindst én af følgende betingelser: 1) Kandidatlisten har opnået repræsentation i regionsrådet ved det senest afholdte regionsrådsvalg. 2) Kandidatlisten har ved det senest afholdte regionsrådsvalg fået et antal stemmer, der mindst svarer til 0,8/41 af samtlige gyldige stemmer. 3) Kandidatlisten indgik ved det senest afholdte regionsrådsvalg i et listeforbund i henhold til lov om kommunale og regionale valg, og listeforbundet har ved dette valg fået et antal stemmer, der mindst svarer til 0,8/41 af samtlige gyldige stemmer.

Det foreslås, at § 3, stk. 2, nr. 3, ophæves.

Den foreslåede ændring af § 3, stk. 2, nr. 3, vil medføre, at der ikke længere ydes tilskud til kandidatlister baseret på stemmetallet for listeforbund.

Den foreslåede ændring skal ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 21, foreslås at ophæve adgangen for kandidatlister til at indgå listeforbund.

Til nr. 2

Det fremgår af § 4, stk. 1, i partistøtteloven, at en kandidatliste, der har deltaget i det senest afholdte kommunalbestyrelsesvalg, har ret til tilskud til kandidatlistens politiske arbejde i kommunen. Tilskuddet udgør årligt 4 kr. for hver stemme, kandidatlisten har fået ved valget, jf. dog stk. 2. Ifølge stk. 2 ydes alene tilskud til kandidatlister, der opfylder mindst én af følgende betingelser: 1) Kandidatlisten har opnået repræsentation i kommunalbestyrelsen ved det senest afholdte kommunalbestyrelsesvalg. 2) Kandidatlisten har ved det senest afholdte kommunalbestyrelsesvalg fået et antal stemmer, der mindst svarer til 4/5 af samtlige gyldige stemmer delt med kommunalbestyrelsens medlemstal, jf. § 5, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse. 3) Kandidatlisten indgik ved det senest afholdte kommunalbestyrelsesvalg i et listeforbund i henhold til lov om kommunale og regionale valg, og listeforbundet har ved dette valg fået et antal stemmer, der mindst svarer til 4/5 af samtlige gyldige stemmer delt med kommunalbestyrelsens medlemstal, jf. § 5, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

Det foreslås, at § 4, stk. 2, nr. 3, ophæves.

Den foreslåede ændring af § 4, stk. 2, nr. 3, vil medføre, at der ikke længere ydes tilskud til kandidatlister baseret på stemmetallet for listeforbund.

Den foreslåede ændring skal ses i lyset af, at det med lovforslagets § 3, nr. 21, foreslås at ophæve adgangen for kandidatlister til at indgå listeforbund.

Til § 7

Det følger af lov nr. 268 af 26. marts 2019 om midlertidig videreførelse af rettigheder efter lov om kommunale og regionale valg og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet i forbindelse med Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union, at lov om kommunale og regionale valg samt lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet finder anvendelse for statsborgere i Det Forenede Kongerige, der på tidspunktet for Storbritanniens udtræden af EU den 31. januar 2020 havde og siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, idet de pågældende personer stilles, som om de fortsat var statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union.

Det foreslås, at lov om midlertidig videreførelse af rettigheder efter lov om kommunale og regionale valg og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet i forbindelse med Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union ophæves.

Ophævelsen betyder, at britiske statsborgere ikke vil kunne stemme eller stille op som kandidat ved valg til Europa-Parlamentet i Danmark. Ændringen har derimod ikke praktisk betydning for herboende briters valgret ved kommunale og regionale valg, da den gruppe vælgere, der er omfattet af loven, også vil opfylde kravet om 4 års forudgående fast bopæl i Danmark i kommunal- og regionalvalglovens § 1, stk. 1, nr. 4.

Ophævelsen af loven får ikke betydning for lovens § 6. Det skyldes, at lovens § 6 er en særskilt ændring af folketingsvalglovens § 22, stk. 2, der blev indarbejdet ved lovbekendtgørelse nr. 1260 af 27. august 2020. Bestemmelsen indgår derfor ikke i hovedlovens materielle bestemmelser, som foreslås ophævet ved lovforslagets § 7. Lovens § 6 er derfor fortsat i kraft.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.16 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8

Det foreslås med *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. januar 2024, jf. dog *stk. 2-6*.

Det foreslås med *stk. 2*, at lovens § 1, nr. 6 og 7, ikke finder anvendelse for folketingsvalg, der udskrives før 1. januar 2024. For folketingsvalg udskrevet før 1. januar 2024 finder de hidtil gældende regler anvendelse.

For folketingsvalg, der udskrives senest den 31. december 2023, skal Ankestyrelsen dermed fortsat udarbejde fortegnelsen over den prioriterede opstilling, jf. den gældende § 42, stk. 1, 2. pkt. i folketingsvalgloven. Det er således valgudskrivelsestidspunktet, og ikke hvornår valget skal afholdes, der er afgørende.

Det foreslås med *stk. 3*, at regler fastsat i medfør af § 49, stk. 5, § 63 og § 64, stk. 1, i folketingsvalgloven og § 14, stk. 5, i Europa-Parlamentsvalgloven forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses. Herved sikres, at de gældende bekendtgørelser m.v., der er fastsat i medfør af disse bestemmelser, forbliver i kraft indtil videre.

I medfør af bemyndigelsesbestemmelserne i folketingsvalglovens § 49, stk. 5, og § 63, 2. pkt., er udstedt bekendtgørelse nr. 1499 af 12. december 2018 om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen.

I medfør af bemyndigelsesbestemmelsen i folketingsvalglovens § 63, 1. pkt., er udstedt bekendtgørelse nr. 1137 af 18. oktober 2017 om brevstemmeafgivning i visse boformer og boliger efter lov om social service og boliglovgivningen. I medfør af samme bemyndigelsesbestemmelse er udstedt bekendtgørelse nr. 1138 af 18. oktober 2017 om brevstemmeafgivning i vælgerens hjem. I medfør af samme bemyndigelsesbestemmelse er udstedt bekendtgørelse nr. 1139 af 18. oktober 2017 om brevstemmeafgivning på sygehuse. I medfør af samme bemyndigelsesbestemmelse er endelig udstedt bekendtgørelse nr. 50 af 17. januar 2019 om brevstemmeafgivning i kriminalforsorgens fængsler og arresthuse.

I medfør af bemyndigelsesbestemmelsen i folketingsvalglovens § 64, stk. 1, 4. pkt., er udstedt cirkulære nr. 54 af 8. maj 2001 til alle kommunalbestyrelser om brevstemmeprotokollers indhold og udformning.

I medfør af bemyndigelsesbestemmelsen i Europa-Parlamentsvalglovens § 14, stk. 5, der med lovforslagets § 2, nr. 9, bliver § 14, stk. 6, er udstedt bekendtgørelse nr. 79 af 31. januar 1994 om slettelse af valglisten til Europa-Parlamentsvalg af personer med dansk indfødsret, der er optaget på valglisten i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union.

Forslaget vil indebære, at de nævnte bekendtgørelser og det nævnte cirkulære fortsat, i det omfang dette følger af de nævnte bekendtgørelser og det nævnte cirkulære, vil gælde for landsdækkende folkeafstemninger og for Europa-Parlamentsvalg, indtil de ophæves eller afløses.

Det foreslås med *stk. 4*, at regler fastsat i medfør af kommunal- og regionalvalglovens § 8, stk. 5, jf. lovbekendtgørelse nr. 295 af 7. marts 2022, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 8, stk. 6, jf. lovforslagets § 3, nr. 6.

Bemyndigelsen i kommunal- og regionalvalglovens § 8, stk. 5, jf. lovbekendtgørelse nr. 295 af 7. marts 2022, er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 99 af 28. januar 2019 om optagelse på valglisten til kommunale og regionale valg af statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, der er registreret i Udenrigsministeriets protokol (EU-diplomater m.fl.), og bekendtgørelse nr. 827 af 8. juni 2020 om optagelse på valglisten til kommunale og regionale valg af statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, der lovligt har bopæl i Danmark uden at være bopælsregistreret i CPR eller registreret i Udenrigsministeriets protokol.

Forslaget vil indebære, at disse regler vil forblive i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 8, stk. 6, jf. lovforslagets § 3, nr. 6.

Det foreslås med *stk. 5*, at indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af lovens § 4, nr. 27 og 29.

Indenrigs- og sundhedsministeren vil udnytte bemyndigelsen i *stk. 5* til at sætte de i lovforslagets § 4, nr. 27 og 29, foreslåede ændringer af § 60 a i lov om kommunernes styrelse i kraft, samtidig med at indenrigs- og sundhedsministeren udnytter den foreslåede bemyndigelse i lovforslagets § 4, nr. 26, til at fastsætte regler for vederlæggelsen af medlemmer af styrende organer for små kommunale fællesskaber omfattet af lovforslagets § 4, nr. 26 og 27.

Herved sikres, at den gældende bestemmelse i § 60 a i lov i kommunernes styrelse fortsat vil være gældende indtil udnyttelse af den foreslåede bemyndigelse i lovforslaget § 4, nr. 26, og at aftaler om vederlæggelse af de styrende organer, der er indgået forud for ikrafttrædelsen den 1. juli 2018 af lov nr. 144 af 28. februar 2018, hvorved § 60 a blev indsat i lov om kommunernes styrelse, fortsat vil være gældende indtil udnyttelse af den foreslåede bemyndigelse i lovforslagets § 4, nr. 26.

Det foreslås i tilknytning til lovforslagets § 4, nr. 24 og 25, med *stk. 6*, at kommuner og regioner, der før lovens ikrafttræden har anbragt midler i alternative investeringsfonde, skal bringe sådanne anbringelser til ophør senest den 31. december 2024.

Kommuner og regioner, der før lovens ikrafttræden har anbragt midler i alternative investeringsfonde, vil således få en frist på et år til at bringe sådanne anbringelser til ophør.

Til § 9

Den foreslåede bestemmelse vedrører lovens territoriale gyldighed og fastslår, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1 I lov om valg til Folketinget, jf. lov-bekendtgørelse nr. 294 af 7. marts 2022, som ændret ved § 3 i lov nr. 411 af 25. april 2023 og lov nr. 490 af 15. maj 2023, foretages følgende ændringer:
§ 17. Indenrigs- og sundhedsministeren nedsætter et valgnævn, der træffer afgørelse om 1-4) --- 5) godkendelse af navneændringer for opstillingsberettigede partier til folketingsvalg, jf. § 11 a, eller valg til Europa-Parlamentet, jf. § 10 a i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, 6) optagelse i Partinavneregistret, jf. § 13, stk. 4, 7-9) --- Stk. 2-9. ---	1. I § 17, stk. 1, nr. 5, indsættes efter »§ 11 a«: »og § 13, stk. 4«. 2. I § 17, stk. 1, nr. 5, ændres »§ 10 a« til: »§§ 10 a og 12«. 3. I § 17, stk. 1, nr. 6, ændres »4« til: »5«.
§ 18. --- Stk. 2-6. --- Stk. 7. Hvis 15.-dagen før valgdagen er en lørdag eller søndag eller anden helligdag, fremrykkes den i stk. 2, 1. pkt., stk. 3 og stk. 4 nævnte frist for optagelse på valglisten, for så vidt angår vælgere, der tilflytter fra en anden kommune, eller som flytter inden for kommunen, til den umiddelbart forudgående søgnedag, som ikke er en lørdag.	4. I § 18, stk. 7, og § 46, stk. 2, 2. pkt., ændres »søgnedag, som ikke er en lørdag« til: »arbejdsdag«.

§ 46. --- <i>Stk. 2.</i> For øerne Agersø, Anholt, Askø, Avernakø, Barsø, Birkholm, Bjørnø, Baagø, Drejø, Egholm, Endelave, Fejø, Femø, Fur, Hjarnø, Hjortø, Lyø, Mandø, Neksø, Omø, Orø, Sejerø, Skarø, Strynø, Tunø, Venø og Aarø kan kommunalbestyrelsen, såfremt der på den pågældende ø ligger et afstemningssted, på et møde senest 15 dage før valgdagen træffe afgørelse om, at afstemningen på øen først begynder kl. 9, uanset om afstemningen finder sted på en arbejdsdag. Hvis 15.-dagen før valgdagen er en lørdag eller en søndag eller anden helligdag, fremrykkes fristen for kommunalbestyrelsens afgørelse til den umiddelbart foregående søgnedag, som ikke er en lørdag. <i>Stk. 3. ---</i>	
§ 21. Senest 10 dage før valgdagen skal indenrigs- og sundhedsministeren på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside og i landets dagblade bekendtgøre dag og tid for afstemningen. Samtidig skal det bekendtgøres, at der vil blive udsendt valgkort til vælgerne, og at indsigelser om manglende modtagelse af valgkort eller modtagelse af valgkort med fejlagtigt indhold skal fremsættes over for kommunalbestyrelsen.	5. I § 21, 1. pkt., udgår »og i landets dagblade«.
§ 42. For hver storkreds skal Ankestyrelsen snarest muligt efter	6. § 42, stk. 1 og 2, affattes således: »§ 42. Ankestyrelsen skal snarest muligt efter udløbet af fristen i

udløbet af fristen i § 37, jf. § 41, udarbejde fortegnelser over de kandidater, der er opstillet i vedkommende storkreds. Hvis et parti med sideordnet opstilling i en eller flere opstillingskredse har anmeldt en prioriteret rækkefølge for sine kandidater i den eller de pågældende opstillingskredse, jf. § 41, stk. 2, skal Ankestyrelsen snarest muligt efter udløbet af fristen i § 37, jf. § 41, tillige udarbejde en fortegnelse, der for den eller de pågældende opstillingskredse angiver den rækkefølge, hvori alle det pågældende partis kandidater i storkredsen skal anføres på stemmesedlen for den eller de pågældende opstillingskredse. <i>Stk. 2.</i> For hver storkreds skal Ankestyrelsen snarest muligt efter udløbet af den i stk. 1 nævnte frist sende fortegnelserne over de kandidater, der er opstillet i vedkommende storkreds, til valgbestyrelsen i hver opstillingskreds i storkredsen. <i>Stk. 3.</i> --- <i>Stk. 4.</i> Kandidatanmeldelserne, jf. § 33 a, partiernes meddelelse om godkendelse af kandidater, jf. § 37, og anmeldelse om opstillingsform, jf. § 41, må ikke gøres offentligt tilgængelige, før Ankestyrelsen har udsendt fortegnelserne over de opstillede kandidater i vedkommende storkreds, jf. stk. 3.	§ 37 og § 41 udarbejde fortegnelser for hver opstillingskreds og storkreds over de opstillede kandidater. <i>Stk. 2.</i> Ankestyrelsen skal snarest muligt efter udarbejdelsen af fortegnelserne i stk. 1 sende disse til valgbestyrelsen i vedkommende opstillingskreds.« 7. I § 42, stk. 4, ændres »stk. 3« til: »stk. 2 og 3«.
§ 46. --- <i>Stk. 2.</i> For øerne Agersø, Anholt, Askø, Avernakø, Barsø, Birk-	8. I § 46, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »Baagø,«: »Christiansø,«.

holm, Bjørnø, Baagø, Drejø, Eg-holm, Endelave, Fejø, Femø, Fur, Hjarnø, Hjortø, Lyø, Mandø, Neksø, Omø, Orø, Sejerø, Skarø, Strynø, Tunø, Venø og Aarø kan kommunalbestyrelsen, såfremt der på den pågældende ø ligger et afstemningssted, på et møde senest 15 dage før valgdagen træffe afgørelse om, at afstemningen på øen først begynder kl. 9, uanset om afstemningen finder sted på en arbejdsdag. Hvis 15.-dagen før valgdagen er en lørdag eller en søndag eller anden helligdag, fremrykkes fristen for kommunalbestyrelsens afgørelse til den umiddelbart foregående søgnedag, som ikke er en lørdag. <i>Stk. 3. ---</i>	
§ 47 a. --- <i>Stk. 2.</i> Ansøgning om at afgive stemme på et andet afstemningssted i opstillingskredsen i bopælskommunen skal indgives senest kl. 12 8 dage før valgdagen til kommunalbestyrelsen i vælgerens bopælskommune. Hvis 8 dage før valgdagen er en lørdag eller søndag eller anden helligdag, fremrykkes ansøgningsfristen til den umiddelbart forudgående hverdag, som ikke er en lørdag. Ansøgning skal indgives forud for hvert valg til Folketinget og kan tidligst indgives, når valget er udskrevet. <i>Stk. 3-4. ---</i>	9. I § 47 a, stk. 2, 2. pkt., ændres »hverdag, som ikke er en lørdag« til: »arbejdsdag«.

§ 54. --- <i>Stk. 2. ---</i> <i>Stk. 3.</i> Vælgere, der er indsat i en af kriminalforsorgens anstalter eller arresthuse, kan brevstemme i institutionen. <i>Stk. 4.</i> Vælgere, der på grund af sygdom eller manglende førklighed ikke vil kunne møde frem på afstemningsstedet, kan brevstemme i hjemmet, medmindre de har mulighed for at stemme i en af de institutioner, boformer m.v., der er nævnt i stk. 2. Anmodning om at brevstemme i hjemmet skal indgives senest kl. 18 tolv dage før valgdagen. Hvis tolv dage før valgdagen er en lørdag eller søndag, forlænges fristen for at indgive anmodning om at brevstemme i hjemmet til førstkommande mandag kl. 12. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte en senere frist for indgivelsen af anmodningen om at brevstemme i hjemmet, dog senest tredjesidste søgnedag før valgdagen. Anmodningen skal indgives til opholdskommunen. <i>Stk. 5. ---</i>	10. I § 54, <i>stk. 3</i>, ændres »en af kriminalforsorgens anstalter« til: »et af kriminalforsorgens fængsler«. 11. I § 54, <i>stk. 4, 3. pkt.</i>, indsættes efter »søndag«: »eller anden helligdag«, og »mandag« ændres til: »arbejdsdag«.
§ 54. --- <i>Stk. 2-3. ---</i> <i>Stk. 4.</i> Vælgere, der på grund af sygdom eller manglende førklighed ikke vil kunne møde frem på afstemningsstedet, kan brevstemme i hjemmet, medmindre de har mulighed for at stemme i en af de institutioner, boformer m.v., der er nævnt i stk. 2. Anmodning om at brev-	12. I § 54, <i>stk. 4, 4. pkt.</i>, § 56, <i>stk. 1</i>, § 58, <i>stk. 4</i>, og § 100, <i>stk. 4</i>, ændres »tredjesidste søgnedag« til: »den tredjesidste hverdag, herunder lørdag,«.

stemme i hjemmet skal indgives senest kl. 18 tolv dage før valgdagen. Hvis tolv dage før valgdagen er en lørdag eller søndag, forlænges fristen for at indgive anmodning om at brevstemme i hjemmet til førstkommande mandag kl. 12. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte en senere frist for indgivelsen af anmodningen om at brevstemme i hjemmet, dog senest tredjesidste søgnedag før valgdagen. Anmodningen skal indgives til opholdskommunen.

Stk. 5. ---

§ 56. Brevstemmeafgivning her i landet kan finde sted de sidste 3 uger før valgdagen, dog senest tredjesidste søgnedag før valgdagen.

Stk. 2. ---

§ 58. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. På danske havanlæg på dansk område kan brevstemmeafgivning finde sted de sidste 3 uger før valgdagen, dog senest tredjesidste søgnedag før valgdagen.

§ 100. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Ved folkeafstemninger kan brevstemmeafgivning på de steder i kommunerne, hvor enhver vælger kan brevstemme, jf. § 53, finde sted de sidste 6 uger før afstemningsdagen, dog senest tredjesidste søgnedag før afstemningsdagen.

§ 55. Brevstemmer efter § 54, stk. 1 og 3, afgives til 2 stemmemodtagere, der er ansat i kommunens forvaltning eller på institutionen. <i>Stk. 2.</i> Brevstemmer efter § 54, stk. 2 og 4, afgives til 2 stemmemodtagere, der er udpeget blandt de tilforordnede vælgere, jf. § 30. Kommunalbestyrelsen kan dog bestemme, at en af stemmemodtagerne er en person udpeget blandt personale ansat i kommunens forvaltning. <i>Stk. 3.</i> På de øer, der er nævnt i § 54, stk. 5, udpeger kommunalbestyrelsen en eller flere vælgere til at fungere som brevstemmemodtagere.	13. I § 55, <i>stk. 1</i>, ændres »§ 54, stk. 1 og 3« til: »§ 54, stk. 1-4«, og efter »institutionen« indsættes: »eller er udpeget blandt de tilforordnede vælgere, jf. § 30«. 14. § 55, <i>stk. 2</i>, ophæves. Stk. 3 bliver herefter stk. 2.
§ 56. Brevstemmeafgivning her i landet kan finde sted de sidste 3 uger før valgdagen, dog senest tredjesidste søgnedag før valgdagen. <i>Stk. 2.</i> ---	15. I § 56, <i>stk. 1</i>, ændres »de sidste 3 uger før valgdagen, dog senest« til: »fra valgets udskrivelse til og med«.
§ 58. --- <i>Stk. 2-3.</i> --- <i>Stk. 4.</i> På danske havanlæg på dansk område kan brevstemmeafgivning finde sted de sidste 3 uger før valgdagen, dog senest tredjesidste søgnedag før valgdagen.	16. I § 58, <i>stk. 4</i>, ændres »de sidste 3 uger før valgdagen, dog senest« til: »fra valgets udskrivelse til og med«.
§ 64. --- <i>Stk. 2.</i> Hvis afsenderen efter sin bopælsangivelse på yderkuverten har bopæl i en anden kommune, skal kommunalbestyrelsen straks videresende brevstemmen til den pågældende kommune. <i>Stk. 3-6.</i> ---	17. I § 64, <i>stk. 2</i>, ændres »straks« til: »snarest«.

§ 65. Valgstyrerne gennemgår brevstemmerne inden afstemningens begyndelse og om nødvendigt 1 eller 2 dage før valgdagen. Yderkuverterne åbnes, og det undersøges, om brevstemmerne kan komme i betragtning. Ved gennemgangen, herunder ved undersøgelsen og afgørelsen af, om en brevstemme kan komme i betragtning, skal medvirke mindst 2 valgstyrere. <i>Stk. 2-3. ---</i>	18. I § 65, <i>stk. 1, 1. pkt.</i>, ændres »Valgstyrerne gennemgår brevstemmerne« til: »Valgbestyrelsen sørger for, at brevstemmerne bliver gennemgået«, og i 3. <i>pkt.</i> indsættes efter »2 valgstyrere«: »eller 2 medlemmer af valgbestyrelsen«.
§ 69. En stemmeseddel afgivet på afstemningsstedet er ugyldig, såfremt 1) --- 2) vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds, jf. § 48, <i>stk. 1, 2. pkt.</i>, 3-5) --- <i>Stk. 2-4. ---</i>	19. I § 69, <i>stk. 1, nr. 2</i>, indsættes efter »jf. § 48, <i>stk. 1, 2. pkt.</i>,«: »eller tilsvarende afmærkning,«.
§ 95. --- <i>Stk. 2.</i> Statsministeren bekendtgør lovforslaget eller loven i Statstidende med meddelelse om, hvilken dag folkeafstemning finder sted. Folkeafstemning efter grundlovens § 20, <i>stk. 2</i>, og § 42, <i>stk. 1</i> og 7, skal afholdes tidligst 12 og senest 18 søgnedage efter bekendtgørelsen. Folkeafstemning efter grundlovens § 88 skal afholdes inden 1/2 år efter Folketingets endelige vedtagelse af forslaget. <i>Stk. 3-4. ---</i>	20. I § 95, <i>stk. 2, 2. pkt.</i>, ændres »søgnedage« til: »hverdage, herunder lørdage,«.
§ 96. --- <i>Stk. 2-3. ---</i>	21. I § 96 indsættes som <i>stk. 4</i> og 5: »<i>Stk. 4.</i> Kommunalbestyrelsen skal behandle indsigelser, udsende nye

	valgkort og berigtige valglisten i overensstemmelse med § 22. <i>Stk. 5.</i> Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler for udarbejdelsen af valglisterne efter stk. 2, 1. pkt., og disses indretning.«
§ 99. Afstemningen på afstemningsdagen og forberedelsen hertil finder sted i overensstemmelse med reglerne i § 44 og kapitel 7 for folketingsvalg, jf. dog stk. 2-4. <i>Stk. 2-4. ---</i>	22. I § 99, <i>stk. 1</i>, ændres »stk. 2-4« til: »stk. 2-6«. 23. I § 99 indsættes som <i>stk. 5-8</i>: »<i>Stk. 5.</i> Personlig bistand til afkrydsning af stemmesedlen kan kun ydes, såfremt vælgeren umiddelbart over for den eller dem, der yder personlig bistand, utvetydigt kan tilkendegive, om vælgeren ønsker at stemme ja eller nej til det spørgsmål, der stemmes om ved afstemningen. <i>Stk. 6.</i> De personer, der forestår eller yder personlig bistand til afstemningen, må ikke under afstemningen give en vælger råd eller opfordring, med hensyn til om vælgeren skal stemme ja eller nej til det spørgsmål, der stemmes om ved afstemningen. <i>Stk. 7.</i> Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om ændring af afstemningssted efter ansøgning for vælgere med handicap eller nedsat førlighed. <i>Stk. 8.</i> Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen.«

§ 100. Ved folkeafstemning kan der brevstemmes i overensstemmelse med reglerne i kapitel 8 for folketingsvalg, jf. dog stk. 2-4. <i>Stk. 2-4. ---</i>	24. I § 100, stk. 1, ændres »stk. 2-4« til: »stk. 2-6«. 25. I § 100 indsættes som <i>stk. 5-7</i>: »<i>Stk. 5.</i> Personlig bistand til udfyldning af stemmesedlen kan kun ydes, såfremt vælgeren umiddelbart over for den eller dem, der yder personlig bistand, utvetydigt kan tilkendegive, om vælgeren ønsker at stemme ja eller nej til det spørgsmål, der stemmes om ved afstemningen. <i>Stk. 6.</i> Stemmемodtagere og personer, der yder personlig bistand til brevstemmeafgivningen, må ikke i forbindelse med brevstemmeafgivningen give en vælger råd eller opfordring, med hensyn til om vælgeren skal stemme ja eller nej til det spørgsmål, der stemmes om ved afstemningen. <i>Stk. 7.</i> Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om brevstemmematerialets indhold og udformning. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilrettelæggelse og gennemførelse af brevstemmeafgivning samt om fremgangsmåden ved afgivelse af brevstemme. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved brevstemmeafgivningen. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om brevstemmeprotokollens indhold og udformning.«
--	--

§ 101. --- <i>Stk. 2.</i> En stemmeseddel, herunder en brevstemmeseddel, er ugyldig, såfremt 1) --- 2) den ikke er afkrydset i overensstemmelse med § 99, stk. 3, 3-6) --- <i>Stk. 3.</i> ---	26. I § 101, stk. 2, nr. 2, ændres »den ikke er afkrydset« til: »vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds«, og efter »§ 99, stk. 3,« indsættes: »eller tilsvarende afmærkning,«.
§ 106. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes den, der overtræder § 12 c, § 32 a, § 51, § 59, stk. 2, eller § 62 med bøde eller fængsel indtil 4 måneder. <i>Stk. 2.</i> Der kan pålægges juridiske personer strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel for overtrædelse af § 12 c, § 32 a, § 51, stk. 2, og § 62, stk. 2. <i>Stk. 3.</i> ---	27. I § 106, stk. 1, ændres »eller § 62« til: »§ 62, § 99, stk. 1, jf. § 51, stk. 1, 2. pkt., eller stk. 2, § 99, stk. 6, § 100, stk. 1, jf. § 62, stk. 1, 2. pkt., eller stk. 2, eller § 100, stk. 6«. 28. I § 106, stk. 2, ændres »og § 62, stk. 2« til: »§ 62, stk. 2, § 99, stk. 1, jf. § 51, stk. 2, og § 100, stk. 1, jf. § 62, stk. 2«.
	29. Efter § 107 indsættes i <i>afsnit I</i>: »§ 107 a. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om danske myndigheders bistand til afholdelse af andre landes valg og folkeafstemninger i Danmark.«
	§ 2 I lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, jf. lovbeholdtgørelse nr. 293 af 7. marts 2022, foretages følgende ændringer:
§ 1. Til Europa-Parlamentet vælges 14 danske medlemmer.	1. § 1 affattes således:

	»§ 1. Indenrigs- og sundhedsministeren bekendtgør antallet af danske medlemmer, der vælges til Europa-Parlamentet, på grundlag af Den Europæiske Unions regler herom.«
§ 2. Danmark udgør ét valgområde, hvori samtlige 14 medlemmer vælges ved forholdstalsvalg. Stk. 2-3. ---	2. I § 2, stk. 1, udgår »14«.
§ 6. Valgbar til Europa-Parlamentet er enhver, der har valget efter § 3, jf. §§ 3 a og 3 b, og som 4 uger før valgdagen opfylder valgretsbetingelserne bortset fra aldersbetingelsen, jf. dog stk. 2 og 3. Stk. 2-4. ---	3. I § 6, stk. 1, ændres »4 uger« til: »syv uger«.
Kapitel 3 <i>Partier, der har ret til at deltage i valg til Europa-Parlamentet</i> § 10. Partier, der ved et folketingsvalg afholdt senest seks uger før valgdagen har opnået repræsentation i Folketinget, og som seks uger før valgdagen fortsat er repræsenteret i dette, samt partier, der ved det sidst afholdte valg til Europa-Parlamentet har opnået repræsentation i Europa-Parlamentet, og som seks uger før valgdagen fortsat er repræsenteret i dette, har ret til at deltage i Europa-Parlamentsvalg. Stk. 2. --- § 22. Partier, der har ret til og ønsker at deltage i valg til Europa-Parlamentet, skal senest samtidig med indlevering af kandidatlisten	4. I overskriften til kapitel 3 og i § 10, stk. 1, og § 22, 1. pkt., indsættes efter »valg«: »af danske medlemmer«.

meddele indenrigs- og sundhedsministeren, hvilken myndighed inden for partiet der er legitimeret til at udøve partiets beføjelser i forbindelse med indlevering og tilbagekaldelse af kandidatlistor og anmeldelse af valgforbund. Den angivne myndighed anses for legitimeret over for indenrigs- og sundhedsministeren, indtil partiet afgiver ny meddelelse.	
§ 10. Partier, der ved et folketingsvalg afholdt senest seks uger før valgdagen har opnået repræsentation i Folketinget, og som seks uger før valgdagen fortsat er repræsenteret i dette, samt partier, der ved det sidst afholdte valg til Europa-Parlamentet har opnået repræsentation i Europa-Parlamentet, og som seks uger før valgdagen fortsat er repræsenteret i dette, har ret til at deltage i Europa-Parlamentsvalg. <i>Stk. 2. ---</i> § 19. Kandidatlistor skal være indleveret til indenrigs- og sundhedsministeren senest kl. 12 fire uger før valgdagen. En kandidatliste kan tidligst indleveres seks uger før valgdagen. Kandidatlistor skal indleveres på en formular, der er godkendt af indenrigs- og sundhedsministeren. <i>Stk. 2-4. ---</i>	5. Tre steder i § 10, <i>stk. 1</i>, og et sted i § 19, <i>stk. 1, 2. pkt.</i>, ændres »seks uger« til: »ni uger«.
§ 10 a. Ændring af navnet på et opstillingsberettiget parti, jf. § 10 i denne lov og § 11 i lov om valg til Folketinget, kan alene ske efter for-	6. I § 10 a, <i>stk. 1, 3. pkt.</i>, ændres »8 uger« til: »elleve uger«.

udgående godkendelse af Valgnævnet, jf. § 17 i lov om valg til Folketinget. Ansøgning herom skal underskrives af formanden for partiets landsorganisation og indsendes til Valgnævnet. Valgnævnet kan ikke træffe afgørelse efter 1. pkt. i perioden fra 8 uger før dagen for et valg til Europa-Parlamentet til og med valgdagen. Valgnævnets godkendelse efter 1. pkt. gælder, så længe partiet er opstillingsberettiget. <i>Stk. 2. ---</i>	
§ 11. Nye partier, der ønsker at deltage i Europa-Parlamentsvalg, skal anmeldes for indenrigs- og sundhedsministeren senest kl. 12 otte uger før valgdagen. Med anmeldelsen skal følge erklæringer fra et antal vælgere, der mindst svarer til 2 pct. af samtlige gyldige stemmer ved det sidst afholdte folketingsvalg. Erklæringerne, der skal følge anmeldelsen, skal være registreret som vælgererklæringer for partiet i den digitale løsning, som indenrigs- og sundhedsministeren stiller til rådighed for vælgere efter stk. 6, 1. pkt. <i>Stk. 2-14. ---</i>	7. I § 11, stk. 1, 1. pkt., ændres »otte uger« til: »elleve uger«.
§ 13. Indenrigs- og sundhedsministeren tildeler de partier, der har ret til at deltage i Europa-Parlamentsvalg, en bogstavbetegnelse, som partierne skal opføres med på stemmesedlerne. Ved tildelingen skal der tages hensyn til, at parti-	8. I § 13, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »Europa-Parlamentsvalg,«: »jf. § 10,«.

erne så vidt muligt bevarer de bogstavbetegnelser, de har haft ved tidligere valg. <i>Stk. 2. ---</i>	
§ 14. --- <i>Stk. 2-4. ---</i> <i>Stk. 5.</i> Indenrigs- og boligministeren fastsætter nærmere regler om slettelse af valglisten efter stk. 4.	9. I § 14 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke: »Stk. 5. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler for udarbejdelsen af valglisten efter stk. 2, 1. pkt., og disses indretning.« Stk. 5 bliver herefter stk. 6.
	10. Efter § 15 indsættes i <i>kapitel 4</i>: »§ 15 a. Kommunalbestyrelsen skal straks behandle indsigelser om manglende modtagelse af valgkort eller modtagelse af valgkort med fejlagtigt indhold samt i givet fald berigtige fejlene ved udfærdigelse af nye valgkort og ved rettelser i valglisten. Sådanne rettelser kan foretages til og med valgdagen. <i>Stk. 2.</i> Kommunalbestyrelsen skal endvidere til og med valgdagen berigtige valglisten, hvis kommunen modtager meddelelse om fraflytning til udlandet, dødsfald eller erhvervelse, henholdsvis fortabelse, af dansk indfødsret eller statsborgerskab i et af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union.«
§ 17. --- <i>Stk. 2. ---</i>	11. I § 17 indsættes som <i>stk. 3</i>: »Stk. 3. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om valgbogens og afstemningsbogens indhold og udformning.«

§ 18. De partier, der har ret til at deltage i valg til Europa-Parlamentet, kan opstille kandidater til valget. <i>Stk. 2. ---</i>	12. I § 18, <i>stk. 1</i>, indsættes efter »Europa-Parlamentet,«: »jf. § 10,«.
§ 19. Kandidatlister skal være indleveret til indenrigs- og sundhedsministeren senest kl. 12 fire uger før valgdagen. En kandidatliste kan tidligst indleveres seks uger før valgdagen. Kandidatlister skal indleveres på en formular, der er godkendt af indenrigs- og sundhedsministeren. <i>Stk. 2-4. ---</i> § 20. --- <i>Stk. 2. ---</i> <i>Stk. 3.</i> En indleveret kandidatliste kan tilbagekaldes over for indenrigs- og sundhedsministeren senest kl. 12 fire uger før valgdagen.	13. I § 19, <i>stk. 1, 1. pkt.</i>, og § 20, <i>stk. 3</i>, ændres »fire uger« til: »syv uger«.
§ 25. Afstemning på valgdagen og forberedelsen hertil finder sted efter reglerne i § 44 og kapitel 7 i lov om valg til Folketinget med de afvigelser, der følger af, at der ikke kan opstilles kandidater uden for partierne, jf. dog <i>stk. 2</i> og <i>3</i>. <i>Stk. 2-4. ---</i>	14. I § 25, <i>stk. 1</i>, ændres »stk. 2 og 3« til: »stk. 2-4«. 15. I § 25 indsættes som <i>stk. 5</i> og <i>6</i>: »<i>Stk. 5.</i> Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om ændring af afstemningssted efter ansøgning for vælgere med handicap eller nedsat førlighed. <i>Stk. 6.</i> Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om

	hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen.«
§ 26. Ved valg til Europa-Parlamentet kan der brevstemmes efter reglerne i kapitel 8 i lov om valg til Folketinget, jf. dog stk. 2 og 3. <i>Stk. 2.</i> Her i landet kan brevstemmeafgivning på de steder i kommunerne, hvor enhver vælger efter reglerne i lov om valg til Folketinget kan brevstemme, finde sted de sidste 6 uger før valgdagen, dog senest tredjesidste søgnedag før valgdagen. På Færøerne, i Grønland, i udlandet, på danske skibe i udenrigsfart og på danske havanlæg uden for dansk område kan brevstemmeafgivning finde sted de sidste 3 måneder før valgdagen. <i>Stk. 3-4.</i> --- <i>Stk. 5.</i> En kandidat må ikke som stemmemodtager yde personlig bistand til brevstemmeafgivning. <i>Stk. 6.</i> Om fremgangsmåden ved brevstemmeafgivning samt om modtagelse og kontrol af brevstemmer gælder reglerne i kapitel 8 i lov om valg til Folketinget.	16. I § 26, <i>stk. 1</i>, ændres »stk. 2 og 3« til: »stk. 2-6«. 17. I § 26, <i>stk. 2, 1. pkt.</i>, ændres »tredjesidste søgnedag« til: »den tredjesidste hverdag, herunder lørdag,«. 18. I § 26 indsættes efter <i>stk. 4</i> som nyt stykke: »<i>Stk. 5.</i> På brevstemmesedlen anføres navnet eller bogstavbetegnelsen for et parti, der har kandidater opstillet til valget. Ønsker vælgeren at stemme på en bestemt kandidat, anføres navnet på kandidaten, eventuelt med tilføjelse af partinavnet eller bogstavbetegnelsen.« <i>Stk. 5 og 6</i> bliver herefter <i>stk. 6 og 7</i>. 19. I § 26, <i>stk. 6</i>, der bliver <i>stk. 7</i>, indsættes efter »gælder«: »i øvrigt«. 20. I § 26 indsættes som <i>stk. 8</i>: »<i>Stk. 8.</i> Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilrettelæggelse og gennemførelse af brevstemmeafgivning samt om fremgangsmåden ved afgivelse af brevstemme. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved brevstemmeafgivningen. Indenrigs- og sundhedsministeren kan

	fastsætte regler om brevstemme-protokollens indhold og udformning.«
§ 29. En stemmeseddel afgivet på afstemningsstedet er ugyldig, såfremt 1) --- 2) vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds, jf. § 48, stk. 1, 2. pkt., i lov om valg til Folketinget, 3-5) --- <i>Stk. 2-3.</i> ---	21. I § 29, <i>stk. 1, nr. 2</i>, indsættes efter »jf. § 48, stk. 1, 2. pkt., i lov om valg til Folketinget,«: »eller tilsvarende afmærkning,«.
§ 42. Hvervet som medlem af Europa-Parlamentet er uforeneligt med hvervet som 1-8) --- 9) medlem af udvalg eller organer, som er oprettet i henhold til traktaterne om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og Det Europæiske Atomenergifællesskab med henblik på at administrere Fællesskabernes pengemidler eller udføre vedvarende direkte forvaltning, 10) medlem af Den Europæiske Investeringsbanks bestyrelse eller direktion eller ansat i denne og 11) tjenestemand eller anden ansat i aktiv tjeneste i De Europæiske Fællesskabers institutioner eller dertil knyttede organer eller organisationer eller i Den Europæiske Centralbank. <i>Stk. 2.</i> ---	22. I § 42, <i>stk. 1</i>, indsættes efter nr. 8 som et nyt nummer: »9) medlem af Regionsudvalget,« Nr. 9-11 bliver herefter nr. 10-12.
§ 46. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgiv-	23. I § 46, <i>stk. 1, nr. 3</i>, udgår »§ 59, stk. 2, og«.

ning, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder den, der overtræder 1-2) --- 3) § 26, stk. 1, jf. § 59, stk. 2, og § 62 i lov om valg til Folketinget. Stk. 2-4. ---	
	§ 3 I lov om kommunale og regionale valg, jf. lovbekendtgørelse nr. 295 af 7. marts 2022, foretages følgende ændringer:
§ 1. --- Stk. 2. --- Stk. 3. Følgende personer har uanset stk. 1, nr. 2-4, ikke valgret: 1) En udlænding, hvis opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, er bortfaldet, jf. udlændingelovens § 32, stk. 1, eller § 21 b, stk. 1, men som ikke kan udsendes af landet, jf. udlændingelovens § 31, 2-5) --- Stk. 4-5. ---	1. I § 1, stk. 3, nr. 1, ændres »§ 32, stk. 1,« til: »§ 26 c«.
§ 8. I de år, hvor nyvalg finder sted, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en valgliste over kommunens vælgere. Valglisten skal udarbejdes for hvert afstemningsområde i kommunen. Valglisten består af en hovedliste og en tilflytterliste. Stk. 2. På hovedlisten skal optages de vælgere, der senest mandagen 15 dage før valgdagen er flyttet til kommunen, og som senest denne	2. § 8, stk. 1, 3. pkt., ophæves. 3. I § 8, stk. 2, og stk. 4, 1. pkt., der bliver stk. 3, 1. pkt., ændres »hovedlisten« til: »valglisten«.

dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen. <i>Stk. 3.</i> På tilflytterlisten skal optages de vælgere, der ikke er optaget på hovedlisten, og som senest tirsdagen 7 dage før valgdagen er flyttet til kommunen, og som senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen. <i>Stk. 4.</i> Vælgere, der senest mandagen 15 dage før valgdagen er flyttet inden for kommunen, og som senest på denne dag har anmeldt flytningen til kommunen, skal optages på hovedlisten under den nye bopæl. Vælgere, der senere end mandagen 15 dage før valgdagen er flyttet inden for kommunen, eller som senere end denne dag har anmeldt flytningen til kommunen, skal forblive optaget på valglisten under den hidtidige bopæl. <i>Stk. 5.</i> Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om optagelse på valglisten af personer, der har valgret efter § 1, stk. 1, nr. 2, uden at være bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR) eller efter § 1, stk. 2, og om disse personers anmeldelse af tilflytning til en anden kommune og fraflytning til udlandet.	4. I § 8, <i>stk. 2</i>, indsættes efter »tilflytningskommunen«: », jf. dog <i>stk. 4</i> og <i>5</i>«. 5. § 8, <i>stk. 3</i>, ophæves. Stk. 4 bliver herefter <i>stk. 3</i>. 6. I § 8 indsættes efter <i>stk. 4</i>, der bliver <i>stk. 3</i>, som nye stykker: »<i>Stk. 4.</i> Vælgere, der er omfattet af <i>stk. 2</i>, og som senest tirsdagen 7 dage før valgdagen er flyttet til en anden kommune og senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen, optages på valglisten under den nye bopæl. Vælgere, der er omfattet af <i>stk. 2</i>, og som senere end tirsdagen 7 dage før valgdagen er flyttet til en anden kommune eller senere end denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen, skal forblive optaget på valglisten under den hidtidige bopæl. <i>Stk. 5.</i> Vælgere, der uden at være omfattet af <i>stk. 2</i> er flyttet til kommunen fra udlandet, optages på valglisten, hvis de senest tirsdagen 7 dage før valgdagen er flyttet til kommunen og senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen.« Stk. 5 bliver herefter <i>stk. 6</i>.
§ 9. Hovedlisterne udarbejdes på grundlag af oplysningerne i Det Centrale Personregister (CPR), oplysninger om personer, der har valgret efter § 1, stk. 1, nr. 2, uden at være bopælsregistreret i Det	7. I § 9, <i>stk. 1</i>, ændres »Hovedlisterne« til: »Valglisterne«, og <i>stk. 2</i> ophæves. Stk. 3-5 bliver herefter <i>stk. 2-4</i>.

Centrale Personregister (CPR) eller efter § 1, stk. 2, og oplysninger om udlændinge, der ikke har valget efter § 1, stk. 3 og 4. <i>Stk. 2.</i> Tilflytterlisterne kan udarbejdes på grundlag af oplysningerne i Det Centrale Personregister (CPR), oplysninger om personer, der har valget efter § 1, stk. 1, nr. 2, uden at være bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR) eller efter § 1, stk. 2, og oplysninger om udlændinge, der ikke har valget efter § 1, stk. 3 og 4. <i>Stk. 3.</i> Valglisterne skal indeholde vælgernes navn, fødselsdato og bopæl samt løbe-nr. og en rubrik til afmærkning. <i>Stk. 4.</i> Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der for et eller flere eller alle afstemningsområder i kommunen skal benyttes en elektronisk valgliste. <i>Stk. 5.</i> Indenrigs- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler om udarbejdelsen af valglisterne samt disses indretning.	
§ 10. Så snart valglisten er udarbejdet, udsender kommunalbestyrelsen valgkort til de vælgere, der er opført på valglisten. Kommunalbestyrelsen udsender dog alene efter anmodning valgkort til de vælgere, der intet fast opholdssted har, men som efter reglerne i lov om Det Centrale Personregister er registreret i kommunen som fraflyttet den tidligere adresse. <i>Stk. 2.</i> Valgkortet skal indeholde oplysning om vælgerens navn og	8. § 10, stk. 1, 1. pkt., affattes således: »Kommunalbestyrelsen udsender forud for valgdagen valgkort til de vælgere, der er optaget på valglisten, jf. § 8, stk. 2-5.«. 9. I § 10, stk. 2, 2. pkt., ændres »der er opført på tilflytterlisten,« til:

adresse, nummer på valglisten samt om afstemningsstedets beliggenhed og dag og tid for afstemningen. Valgkort, der udsendes til vælgere, der er opført på tilflytterlisten, skal endvidere indeholde oplysning om, at valgkortet træder i stedet for et eventuelt tidligere udsendt valgkort.	»der er omfattet af § 8, stk. 4, 1. pkt., og stk. 5,«.
§ 11. Senest lørdagen 10 dage før valgdagen skal kommunalbestyrelsen bekendtgøre på kommunens hjemmeside og i de stedlige dagblade eller lokalaviser, at der vil blive udsendt valgkort til vælgerne, og at indsigelser om manglende modtagelse af valgkort eller modtagelse af valgkort med fejlagtigt indhold skal fremsættes over for kommunalbestyrelsen.	10. I § 11 udgår »og i de stedlige dagblade eller lokalaviser«.
§ 12. --- <i>Stk. 2.</i> Kommunalbestyrelsen skal endvidere til og med valgdagen berigtige valglisten, hvis kommunen modtager meddelelse om flytning fra kommunen, dødsfald eller erhvervelse henholdsvis fortabelse af dansk indfødsret eller oplysninger om udlændinge, der er omfattet henholdsvis ikke længere er omfattet af § 1, stk. 3 og 4. Er en vælger flyttet til en anden kommune inden for samme region, og optages vælgeren ikke på valglisten i denne kommune, jf. § 8, stk. 2 og 3, anføres det i valglisten, at vælgeren alene er berettiget til at afgive stemme til regionsrådsvalget.	11. § 12, stk. 2, 2. pkt., ophæves.
§ 13. --- <i>Stk. 2.</i> Valgbestyrelsen varetager følgende opgaver:	12. I § 13, stk. 2, nr. 1, § 40, 1. pkt., § 43, stk. 1, 1. pkt., og § 51, stk. 3, 2. pkt., udgår »listeforbund og«.

1) Modtager og godkender kandidatlistes samt anmeldelser om listeforbund og valgforbund,

2-4) ---

Stk. 3. ---

§ 40. Skriftlig anmeldelse om indgåede listeforbund og valgforbund skal indleveres til valgbestyrelsens formand senest kl. 12 mandagen 43 dage før valgdagen. Anmeldelsen skal for hver kandidatliste være underskrevet af kandidatlistens repræsentant, jf. § 23 a.

§ 43. De godkendte kandidatlistes, herunder samtlige kandidaters navne, samt oplysning om anmeldte listeforbund og valgforbund til kommunalbestyrelsesvalg og regionsrådsvalg bekendtgøres af kommunalbestyrelsen. Bekendtgørelse sker på kommunens hjemmeside og ved opslag de steder i kommunen, hvor enhver vælger kan brevstemme, jf. § 59, når fristen for anmeldelse af liste- og valgforbund er udløbet.

Stk. 2-3. ---

§ 51. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. I stemmelokalerne skal der være opslag, der angiver samtlige godkendte kandidatlistes til kommunalbestyrelsesvalget og regionsrådsvalget med angivelse af disses bogstavbetegnelse og liste- betegnelse og med kandidaternes navne i den rækkefølge, hvori de er anført på stemmesedlen. Opslagene

skal tillige indeholde oplysning om indgåede listeforbund og valgforbund. <i>Stk. 4. ---</i>	
§ 19. --- <i>Stk. 2. ---</i> <i>Stk. 3.</i> En kandidatliste til regionsrådsvalg skal være underskrevet af mindst 50 vælgere i regionen som stillere. Kandidatlisterne må højst være underskrevet af et antal stillere, der svarer til halvdelen mere end mindsteantallet af stillere i regionen. <i>Stk. 4. ---</i>	13. I § 19, <i>stk. 3</i>, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum: »Til regionsrådsvalg i Region Syddanmark er mindsteantallet af stillere dog 100, i Region Midtjylland dog 150 og i Region Hovedstaden dog 200.«
§ 21. En kandidatliste må højst indeholde fire navne mere end det antal medlemmer, der skal vælges i kommunen henholdsvis regionen, jf. dog <i>stk. 2</i>. <i>Stk. 2.</i> Det samlede antal kandidater på kandidatlister, der indgår listeforbund, jf. § 37, må højst udgøre otte mere end det antal medlemmer, der skal vælges i kommunen henholdsvis regionen. <i>Stk. 3.</i> Ingen kan være kandidat på mere end en liste, jf. § 30.	14. I § 21, <i>stk. 1</i>, udgår », jf. dog <i>stk. 2</i>«, og <i>stk. 2</i> ophæves. <i>Stk. 3</i> bliver herefter <i>stk. 2</i>.
§ 23 a. Kandidatlistens ledelse skal senest samtidig med indlevering af kandidatlisten meddele formanden for valgbestyrelsen, hvilken repræsentant for listen der er legitimeret til at udøve kandidatlistens beføjelser i forbindelse med indlevering og tilbagekaldelse af kandidatlisten samt anmeldelse af og tilbagetrækning fra liste- og	15. I § 23 a, 1. pkt., og § 43, <i>stk. 1</i>, 2. pkt., og <i>stk. 3</i>, udgår »liste- og«.

valgforbund, og som valgbestyrelsen i øvrigt kan rette henvendelse til som kontaktperson vedrørende kandidatlisten. Repræsentanten kan være stiller for eller kandidat på listen eller ingen af delene. Den angivne repræsentant anses for legitimeret over for valgbestyrelsen, indtil kandidatlistens ledelse afgiver meddelelse om en ny repræsentant til valgbestyrelsens formand. Kandidatlistens ledelse skal i forbindelse med meddelelse om en ny repræsentant give oplysning om dennes navn, bopæl og kontaktoplysninger.

§ 43. De godkendte kandidatlisters, herunder samtlige kandidaters navne, samt oplysning om anmeldte listeforbund og valgforbund til kommunalbestyrelsesvalg og regionsrådsvalg bekendtgøres af kommunalbestyrelsen. Bekendtgørelse sker på kommunens hjemmeside og ved opslag de steder i kommunen, hvor enhver vælger kan brevstemme, jf. § 59, når fristen for anmeldelse af liste- og valgforbund er udløbet.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Kandidatlisterne, herunder oplysninger om de enkelte kandidater og kandidatlisternes opstillingsform, jf. §§ 23-25, deres anmodning om bogstavbetegnelse, jf. § 34, og deres anmeldelse af liste- og valgforbund, jf. §§ 37 og 38, må ikke gøres offentligt tilgængelige, før bekendtgørelsen efter stk. 1 af

de godkendte kandidatlistes har fundet sted.	
§ 24 b. Er der indleveret flere kandidatlistes med samme listebetegnelse, der ikke er omfattet af § 24 a, stk. 2-4, og ikke er omfattet af stk. 7, træffer valgbestyrelsen afgørelse om, hvilken kandidatliste eller hvilke kandidatlistes der ikke kan anvende den angivne listebetegnelse, jf. stk. 2-6. 1. pkt. er ikke til hinder for, at kandidatlistes anvender samme listebetegnelse med tilføjelse af en betegnelse, der angiver et særligt lokalt eller andet tilhørsforhold. <i>Stk. 2-7. ---</i>	16. § 24 b, stk. 1, 2. pkt., ophæves.
§ 31. --- <i>Stk. 2.</i> Overstiger det samlede antal kandidater på kandidatlistes, der indgår listeforbund, det antal kandidater, der er angivet i § 21, stk. 2, nedsættes de enkelte kandidatlistes kandidatantal forholds-mæssigt, jf. stk. 3. De overskydende kandidater på hver kandidatliste slettes som angivet i stk. 1. <i>Stk. 3.</i> Giver den forholds-mæssige fordeling ikke hele tal og derfor, når brøkerne bortkastes, ikke det tilladte antal kandidater, forhøjes de største brøker, indtil antallet er nået. Er to eller flere kandidatlistes lige berettiget til en kandidatplads, foretages lodtrækning ved valgbestyrelsens foranstaltning. <i>Stk. 4.</i> Det indføres i valgbogen, hvilke kandidater der er slettet efter reglerne i stk. 1-3, og en udskrift	17. § 31, stk. 2 og 3, ophæves. Stk. 4 bliver herefter stk. 2. 18. I § 31 stk. 4, der bliver stk. 2, ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1«.

heraf sendes til kandidatlistens repræsentant, jf. § 23 a.	
§ 34. --- <i>Stk. 2.</i> Har flere kandidatlister bortset fra en betegnelse, der angiver et særligt lokalt eller andet tilhørsforhold, jf. § 24 b, stk. 1, 2. pkt., samme listebetegnelse, skal de tildeles samme bogstavbetegnelse, såfremt de anmoder herom. <i>Stk. 3.</i> Skriftlig anmodning om tildeling af samme bogstavbetegnelse skal indleveres til valgbestyrelsens formand samtidig med indlevering af kandidatlisten. Anmodningen skal for hver kandidatliste være underskrevet af kandidatlistens repræsentant, jf. § 23 a. § 35. Hvis flere kandidatlister skal have tildelt samme bogstavbetegnelse, føjes et tal til bogstavbetegnelsen (A. 1, A. 2, A. 3 osv.) i den rækkefølge, hvori kandidatlisterne er indleveret.	19. § 34, stk. 2 og 3, og § 35 ophæves.
<i>Listeforbund og valgforbund</i>	20. Overskriften før § 37 affattes således: »Valgforbund«.
§ 37. Kandidatlister, der er tildelt samme bogstavbetegnelse, kan støtte hinanden ved at indgå listeforbund. Mellem disse kandidatlister kan kun indgås ét listeforbund.	21. § 37 ophæves.
§ 38. Kandidatlister, der ikke er tildelt samme bogstavbetegnelse, kan støtte hinanden ved at indgå valgforbund. Hver kandidatliste kan kun indgå ét valgforbund. <i>Stk. 2.</i> Kandidatlister, der har indgået listeforbund, betragtes som	22. I § 38, stk. 1, 1. pkt., udgår », der ikke er tildelt samme bogstavbetegnelse,«. 23. § 38, stk. 2, ophæves.

én kandidatliste ved anvendelse af reglerne i stk. 1.	
§ 39. Kandidatlister, der har indgået listeforbund eller valgforbund, betragtes som én kandidatliste ved opgørelsen af, hvor mange mandater der ved valget er tilfaldet de enkelte kandidatlister, jf. § 81, stk. 2. <i>Stk. 2. ---</i> § 41. En kandidatliste kan trækkes tilbage fra et anmeldt listeforbund eller valgforbund. Skriftlig meddelelse om tilbagetrækning fra anmeldte listeforbund eller valgforbund skal indleveres til valgbestyrelsens formand senest kl. 12 mandagen 43 dage før valgdagen. Meddelelsen skal være underskrevet af kandidatlistens repræsentant, jf. § 23 a. <i>Stk. 2. ---</i>	24. I § 39, <i>stk. 1</i>, og § 41, <i>stk. 1, 1. og 2. pkt.</i>, udgår »listeforbund eller«.
§ 39. --- <i>Stk. 2.</i> Kandidatlister, der har indgået listeforbund, anføres i samme felt på stemmesedlen, jf. § 46, stk. 3.	25. § 39, <i>stk. 2</i>, ophæves.
§ 42. Hvis der er anmeldt listeforbund eller valgforbund i strid med reglerne i §§ 37-38, gælder følgende: 1) Er der indgået flere listeforbund mellem kandidatlister, der er tildelt samme bogstavbetegnelse, anses ingen af listeforbundene for indgået. 2) Har en kandidatliste eller et listeforbund indgået flere valgfor-	26. § 42 affattes således: »§ 42. Har en kandidatliste indgået flere valgforbund, anses kandidatlisten ikke som deltager i nogen af forbundene.«

bund, anses kandidatlisten henholdsvis listeforbundet ikke som deltager i nogen af forbundene. 3) Hvis der i et valgforbund indgår flere kandidatlistes, der er tildelt samme bogstavbetegnelse, anses ingen af disse kandidatlistes som deltager i valgforbundet, medmindre kandidatlistesne tillige indgår i ét listeforbund.	
§ 43. --- <i>Stk. 2.</i> --- <i>Stk. 3.</i> Kandidatlistesne, herunder oplysninger om de enkelte kandidater og kandidatlistesnes opstillingsform, jf. §§ 23-25, deres anmodning om bogstavbetegnelse, jf. § 34, og deres anmeldelse af liste- og valgforbund, jf. §§ 37 og 38, må ikke gøres offentligt tilgængelige, før bekendtgørelsen efter stk. 1 af de godkendte kandidatlistes har fundet sted.	27. I § 43, <i>stk. 3</i>, ændres »§§ 37 og 38« til »§ 38«.
§ 46. Kandidatlistesne anføres på stemmesedlen i særskilte felter, jf. dog stk. 3. Felterne anføres i alfabetisk rækkefølge efter bogstavbetegnelsen. Kandidatlistes, der ikke er tildelt nogen bogstavbetegnelse, jf. § 36, anføres nederst på stemmesedlen i alfabetisk rækkefølge efter listebetegnelsen. <i>Stk. 2.</i> Hvis flere kandidatlistes er tildelt samme bogstavbetegnelse, anføres de pågældende kandidatlistes i indbyrdes rækkefølge efter det tal, der er tilføjet bogstavbetegnelsen. <i>Stk. 3.</i> Kandidatlistes, der har indgået listeforbund, anføres i samme felt. Inden for feltet anføres	28. I § 46, <i>stk. 1, 1. pkt.</i>, udgår », jf. dog stk. 3«. 29. § 46, <i>stk. 2 og 3</i>, ophæves.

de enkelte kandidatlistes i rubrikker ved siden af hinanden under den fælles bogstavbetegnelse og listebetegnelse.	
§ 47. Kandidaternes navne anføres på stemmesedlen i feltet henholdsvis rubrikken for den pågældende kandidatliste. Kandidaternes navne anføres i den rækkefølge, der er angivet på kandidatlisten, enten under hinanden eller i kolonner ved siden af hinanden. Hvis kandidaterne er opstillet i en bestemt rækkefølge (partiliste), sættes foran kandidaternes navne et nummer, der angiver denne rækkefølge. § 48. Hvis det af hensyn til stemmesedlens størrelse og overskuelighed er nødvendigt, kan indenrigs- og sundhedsministeren efter ansøgning fra valgbestyrelsen godkende, at kandidaternes navne ikke bliver anført på stemmesedlen til valget i kommunen henholdsvis regionen. Såfremt kandidaternes navne ikke anføres på stemmesedlen, skal stemmesedlen udformes således, at der inden for feltet henholdsvis rubrikken for hver kandidatliste er plads til, at vælgeren kan skrive et kandidatnavn. <i>Stk. 2-3. ---</i>	30. I § 47, 1. pkt., og § 48, stk. 1, 2. pkt., udgår »henholdsvis rubrikken«. 31. § 47, 3. pkt., ophæves.
§ 60. --- <i>Stk. 2. ---</i> <i>Stk. 3.</i> Vælgere, der er indsat i en af kriminalforsorgens anstalter eller arresthuse, kan brevstemme i institutionen. <i>Stk. 4-5. ---</i>	32. I § 60, stk. 3, ændres »en af kriminalforsorgens anstalter« til: »et af kriminalforsorgens fængsler«.

§ 61. Brevstemmer efter § 60, stk. 1 og 3, afgives til 2 stemmemodtagere, der er ansat i kommunens forvaltning eller på institutionen. <i>Stk. 2.</i> Brevstemmer efter § 60, stk. 2 og 4, afgives til 2 stemmemodtagere, der er udpeget blandt de tilforordnede vælgere, jf. § 17, stk. 1. Kommunalbestyrelsen kan dog bestemme, at en af stemmemodtagerne er en person udpeget blandt personale ansat i kommunens forvaltning. <i>Stk. 3.</i> På de øer, der er nævnt i § 60, stk. 5, udpeger kommunalbestyrelsen en eller flere vælgere til at fungere som brevstemmemodtagere.	33. I § 61, <i>stk. 1</i>, ændres »§ 60, stk. 1 og 3« til: »§ 60, stk. 1-4«, og efter »institutionen« indsættes: »eller er udpeget blandt de tilforordnede vælgere«. 34. § 61, <i>stk. 2</i>, ophæves. Stk. 3 bliver herefter stk. 2
§ 70. --- <i>Stk. 2.</i> Hvis afsenderen efter sin bopælsangivelse på yderkuverten har bopæl i en anden kommune, skal kommunalbestyrelsen straks videregende brevstemmen til denne. <i>Stk. 3-5.</i> ---	35. I § 70, <i>stk. 2</i>, ændres »straks« til: »snarest«.
§ 71. Valgstyrerne gennemgår brevstemmerne inden afstemningens begyndelse og om nødvendigt 1 eller 2 dage før valgdagen. Yderkuverterne åbnes, og det undersøges, om brevstemmerne kan komme i betragtning. Ved gennemgangen, herunder ved undersøgelsen og afgørelsen af, om en brevstemme kan komme i betragtning, skal medvirke mindst 2 valgstyrere. <i>Stk. 2-3.</i> ---	36. I § 71, <i>stk. 1, 1. pkt.</i>, ændres »Valgstyrerne gennemgår brevstemmerne« til: »Valgbestyrelsen sørger for, at brevstemmerne bliver gennemgået«, og i 3. <i>pkt.</i> indsættes efter »2 valgstyrere«: »eller 2 medlemmer af valgbestyrelsen«.

§ 74. Når afstemningen er afsluttet, foretager valgstyrelserne og de tilforordnede vælgere, jf. dog § 78 a, stemmeoptælling på afstemningsstedet. Stemmeoptællingen er offentlig. Særskilt for kommunalbestyrelsesvalget og regionsrådsvalget optælles, hvor mange stemmer der ved afstemningen er afgivet for hver af kandidatlisterne. For hvert listeforbund optælles, hvor mange stemmer der anses for afgivet for listeforbundet. Dette stemmetal sammentælles derefter med stemmetallene for de enkelte kandidatlister i listeforbundet. <i>Stk. 2.</i> En stemme er afgivet for den kandidatliste, inden for hvis felt henholdsvis rubrik på stemmesedlen vælgeren har sat kryds. Har vælgeren sat kryds såvel ud for den fælles listebetegnelse for kandidatlister, der har indgået et listeforbund, som i rubrikken for en af de kandidatlister, der deltager i listeforbundet, anses stemmesedlen ligeledes som afgivet for den pågældende kandidatliste. Har vælgeren alene sat kryds ved den fælles listebetegnelse for de kandidatlister, der har indgået et listeforbund, anses stemmen som afgivet for listeforbundet og henføres ikke til nogen af de kandidatlister, der deltager i listeforbundet. Tilsvarende gælder, hvis vælgeren har sat kryds i rubrikken for to eller flere af de kandidatlister, der deltager i listeforbundet.	37. § 74, stk. 1, 4. og 5. pkt., stk. 2, 2.-4. pkt., og stk. 3, 3.-5. pkt., ophæves.

<i>Stk. 3.</i> En brevstemme er afgivet for den kandidatliste, hvis listebetegnelse eller bogstavbetegnelse vælgeren har anført på brevstemmesedlen. Har vælgeren på brevstemmesedlen anført navnet på en kandidat, anses stemmen som afgivet for den pågældende kandidatliste. Har vælgeren på brevstemmesedlen anført såvel den fælles listebetegnelse for kandidatlistene, der har indgået et listeforbund, som navnet på en kandidat, der er opstillet på en af de kandidatlistene, der deltager i listeforbundet, anses brevstemmesedlen ligeledes som afgivet for den pågældende kandidatliste. Har vælgeren på brevstemmesedlen alene anført den fælles listebetegnelse eller bogstavbetegnelse for kandidatlistene, der har indgået listeforbund, anses stemmen som afgivet for listeforbundet og henføres ikke til nogen af de kandidatlistene, der deltager i listeforbundet. Tilsvarende gælder, hvis vælgeren på brevstemmesedlen har anført listebetegnelsen eller bogstavbetegnelsen for en kandidatliste, der har indgået et listeforbund, tilligemed navnet på en kandidat, der er opstillet på en af de øvrige kandidatlistene, der deltager i listeforbundet.	
§ 74. --- <i>Stk. 2.</i> En stemme er afgivet for den kandidatliste, inden for hvis felt henholdsvis rubrik på stemmesedlen vælgeren har sat kryds. Har vælgeren sat kryds såvel ud for den	38. I § 74, stk. 2, 1. pkt., og § 78, stk. 5, 1. pkt., udgår »henholdsvis rubrik«.

fælles listebetegnelse for kandidatlistes, der har indgået et listeforbund, som i rubrikken for en af de kandidatlistes, der deltager i listeforbundet, anses stemmesedlen ligeledes som afgivet for den pågældende kandidatliste. Har vælgeren alene sat kryds ved den fælles listebetegnelse for de kandidatlistes, der har indgået et listeforbund, anses stemmen som afgivet for listeforbundet og henføres ikke til nogen af de kandidatlistes, der deltager i listeforbundet. Tilsvarende gælder, hvis vælgeren har sat kryds i rubrikken for to eller flere af de kandidatlistes, der deltager i listeforbundet.

Stk. 3. ---

§ 78. ---

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. Har vælgeren sat kryds ud for betegnelsen for en kandidatliste eller inden for kandidatlistens felt henholdsvis rubrik på en sådan måde, at det ikke med sikkerhed fremgår, hvilken af kandidatlistens kandidater vælgeren har villet give sin stemme, anses stemmesedlen som afgivet for kandidatlisten (listestemme). Tilsvarende gælder, hvis vælgeren på brevstemmesedlen har anført listebetegnelsen eller bogstavbetegnelsen for en kandidatliste eller navnene på flere kandidater opstillet på samme kandidatliste. Har vælgeren på brevstemmesedlen anført såvel den fælles listebetegnelse eller bogstavbetegnelse for kandidatlistes, der har indgået et listeforbund, som navnene

på flere kandidater, der er opstillet på en af de kandidatlistor, der deltager i listeforbundet, anses brevstemmesedlen ligeledes som en listestemme for den pågældende kandidatliste. <i>Stk. 6. ---</i>	
§ 75. En stemmeseddel afgivet på afstemningsstedet er ugyldig, såfremt 1) --- 2) vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds, jf. § 54, stk. 1, 2. pkt., 3) det ikke med sikkerhed kan afgøres, hvilken kandidatliste eller hvilket listeforbund vælgeren har villet give sin stemme, 4-5) --- <i>Stk. 2.</i> En brevstemmeseddel er ugyldig, såfremt 1) --- 2) det ikke med sikkerhed kan afgøres, hvilken kandidatliste eller listeforbund vælgeren har villet give sin stemme, 3-6) --- <i>Stk. 3-4. ---</i>	39. I § 75, <i>stk. 1, nr. 2</i>, indsættes efter »jf. § 54, stk. 1, 2. pkt.,«: »eller tilsvarende afmærkning,«. 40. I § 75, <i>stk. 1, nr. 3</i>, udgår »eller hvilket listeforbund«, og i <i>stk. 2, nr. 2</i>, udgår »eller listeforbund«.
§ 78. --- <i>Stk. 2.</i> For hvert afstemningsområde foretager valgbestyrelsen en ny optælling og bedømmelse af de afgivne stemmesedler efter reglerne i §§ 74, 75 og 78 a. Resultaterne af optællingerne indføres i den pågældende valgbog. Derefter opgøres, hvor mange stemmer der i hele kommunen er tilfaldet hver	41. § 78, <i>stk. 2, 4. og 5. pkt.</i>, og <i>stk. 4, 2. og 4. pkt.</i>, og <i>stk. 5, 3. pkt.</i>, ophæves.

kandidatliste. For hvert listeforbund opgøres, hvor mange stemmer der i hele kommunen anses for afgivet for listeforbundet. Dette stemmetal sammentælles med stemmetallene for de enkelte kandidatlistes i listeforbundet. Resultatet indføres i valgbogen og meddeles de tilstedeværende.

Stk. 3. ---

Stk. 4. Har vælgeren sat kryds ud for navnet på en kandidat eller såvel ud for navnet på en kandidat som ud for betegnelsen for den kandidatliste, kandidaten er opstillet på, anses stemmesedlen som afgivet for kandidaten (personlig stemme). Har vælgeren sat kryds ud for såvel den fælles listebetegnelse for kandidatlistes, der har indgået et listeforbund, som ud for navnet på en kandidat, der er opstillet på en af de kandidatlistes, der deltager i listeforbundet, anses stemmesedlen ligeledes som en personlig stemme for den pågældende kandidat. Tilsvarende gælder, hvis vælgeren på brevstemmesedlen har anført navnet på en kandidat eller såvel navnet på en kandidat som listebetegnelsen eller bogstavbetegnelsen for den kandidatliste, kandidaten er opstillet på. Har vælgeren på brevstemmesedlen anført såvel den fælles listebetegnelse eller bogstavbetegnelse for kandidatlistes, der har indgået et listeforbund, som navnet på en kandidat, der er opstillet på en af de kandidatlistes, der deltager i listeforbundet, anses brevstemmesedlen ligeledes som en personlig

stemme for den pågældende kandidat. <i>Stk. 5.</i> Har vælgeren sat kryds ud for betegnelsen for en kandidatliste eller inden for kandidatlistens felt henholdsvis rubrik på en sådan måde, at det ikke med sikkerhed fremgår, hvilken af kandidatlistens kandidater vælgeren har villet give sin stemme, anses stemmesedlen som afgivet for kandidatlisten (listestemme). Tilsvarende gælder, hvis vælgeren på brevstemmesedlen har anført listebetegnelsen eller bogstavbetegnelsen for en kandidatliste eller navnene på flere kandidater opstillet på samme kandidatliste. Har vælgeren på brevstemmesedlen anført såvel den fælles listebetegnelse eller bogstavbetegnelse for kandidatlister, der har indgået et listeforbund, som navnene på flere kandidater, der er opstillet på en af de kandidatlister, der deltager i listeforbundet, anses brevstemmesedlen ligeledes som en listestemme for den pågældende kandidatliste. <i>Stk. 6.</i> ---	
§ 81. For hvert valgforbund sammentælles stemmetallene for de kandidatlister og listeforbund, der har indgået valgforbundet. <i>Stk. 2.</i> --- <i>Stk. 3.</i> Er der tilfaldet et valgforbund, et listeforbund eller en kandidatliste flere mandater end det samlede antal kandidater, der er opstillet på de kandidatlister og listeforbund, der indgår i valgforbundet	42. I § 81, stk. 1 og 3, og § 82, stk. 1, udgår »og listeforbund«.

henholdsvis listeforbundet og kandidatlisten, overføres det eller de overskydende mandater til det valgforbund, det listeforbund eller den kandidatliste, der efter beregningerne i stk. 2 er nærmest berettiget til yderligere mandater. § 82. Det antal mandater, der er tilfaldet et valgforbund, fordeles mellem de kandidatlistes og listeforbund, hvoraf valgforbundet består, jf. § 81, stk. 1, efter den fremgangsmåde, der er angivet i § 81, stk. 2. <i>Stk. 2. ---</i>	
§ 81. --- <i>Stk. 2.</i> Det samlede stemmetal for hvert valgforbund, det samlede stemmetal for hvert listeforbund, der ikke har indgået valgforbund, samt stemmetallet for hver kandidatliste, der hverken har indgået listeforbund eller valgforbund, divideres med 1, 2, 3 osv., indtil der er foretaget et så stort antal divisioner som det antal mandater, der højst kan ventes at tilfalde valgforbundet, listeforbundet eller kandidatlisten. Det valgforbund, det listeforbund eller den kandidatliste, der har den største af de fremkomne kvotienter, får det første mandat i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet. Den næststørste kvotient giver ret til det andet mandat og så fremdeles, indtil alle mandater i kommunalbestyrelsen henholdsvis	43. I § 81, stk. 2, 1. pkt., ændres », det samlede stemmetal for hvert listeforbund, der ikke har indgået valgforbund, samt stemmetallet for hver kandidatliste, der hverken har indgået listeforbund eller valgforbund« til: »samt stemmetallet for hver kandidatliste, der ikke har indgået valgforbund«, og », listeforbundet« udgår. 44. I § 81, stk. 2, 2. pkt., og stk. 3, udgår », det listeforbund«.

regionsrådet er fordelt. Er kvotienterne lige store, foretages lodtrækning. <i>Stk. 3.</i> Er der tilfaldet et valgforbund, et listeforbund eller en kandidatliste flere mandater end det samlede antal kandidater, der er opstillet på de kandidatlister og listeforbund, der indgår i valgforbundet henholdsvis listeforbundet og kandidatlisten, overføres det eller de overskydende mandater til det valgforbund, det listeforbund eller den kandidatliste, der efter beregningerne i stk. 2 er nærmest berettiget til yderligere mandater.	45. I § 81, stk. 3, udgår », et listeforbund«, og »valgforbundet henholdsvis listeforbundet og« ændres til: »valgforbundet, henholdsvis«.
§ 82. --- <i>Stk. 2.</i> Er der tilfaldet en kandidatliste eller et listeforbund, der har indgået valgforbund, flere mandater end antallet af kandidater på kandidatlisten henholdsvis det samlede antal kandidater i listeforbundet, overføres det eller de overskydende mandater til den kandidatliste eller det listeforbund i valgforbundet, der efter beregningerne i stk. 1 er nærmest berettiget til yderligere mandater.	46. I § 82, stk. 2, udgår »eller et listeforbund«, »henholdsvis det samlede antal kandidater i listeforbundet« og »eller det listeforbund«.
§ 83. Det antal mandater, der er tilfaldet et listeforbund, jf. § 81, stk. 2 og 3, og § 82, fordeles mellem kandidatlisterne i listeforbundet efter den fremgangsmåde, der er angivet i § 81, stk. 2. <i>Stk. 2.</i> Er der tilfaldet en af kandidatlisterne i listeforbundet flere mandater end antallet af kandidater på kandidatlisten, overføres det eller de overskydende mandater til	47. § 83 ophæves.

den af de øvrige kandidatlistes i listeforbundet, der efter beregningerne i stk. 1 er nærmest berettiget til yderligere mandater.	
§ 88. Valgbestyrelsen i kommunen underskriver valgbogen straks efter valgets opgørelse og afleverer den til kommunalbestyrelsen. I særskilte pakker sammenbindes 1-5) --- 6) de gyldige stemmesedler, således at de personlige stemmer for hver kandidat, listestemmerne for hver kandidatliste og stemmerne for hvert listeforbund samles i pakker for sig, og 7) --- Stk. 2-3. ---	48. I § 88, stk. 1, nr. 6, ændres »hver kandidat, listestemmerne for hver kandidatliste og stemmerne for hvert listeforbund« til: »hver kandidat og listestemmerne for hver kandidatliste«.
§ 91. --- Stk. 2. --- Stk. 3. Er der ingen stedfortræder på den pågældende kandidatliste, overføres mandatet til den kandidatliste, der efter reglerne i § 81, stk. 3, § 82, stk. 2, eller § 83, stk. 2, er nærmest berettiget til yderligere mandater. Stk. 4. ---	49. I § 91, stk. 3, indsættes efter »§ 81, stk. 3,«: »eller«, og »eller § 83, stk. 2,« udgår.
§ 105 h. --- Stk. 2-5. --- Stk. 6. Anmodning om at brevstemme i hjemmet af de grunde, der er nævnt i § 60, stk. 4, 1. pkt., kan tidligst indgives til opholdskommunen 4 uger før afstemningsdagen og skal indgives senest 12 dage før afstemningsdagen. Er 12 dage før afstemningsdagen en lørdag eller	50. I § 105 h, stk. 6, 2. pkt., indsættes efter »søndag«: »eller anden helligdag«, og »mandag« ændres til: »arbejdsdag«.

søndag, forlænges fristen for at indgive anmodning om at brevstemme i hjemmet til førstkommande mandag kl. 12. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte en senere frist for indgivelse af anmodningen efter 1. pkt., dog senest tredjesidste søgnedag før afstemningsdagen. <i>Stk. 7.</i> Brevstemmeafgivning efter stk. 1-6, jf. § 59 og § 60, stk. 1-3, stk. 4, 1. pkt., og stk. 5, kan finde sted de sidste 3 uger før afstemningsdagen, dog senest tredjesidste søgnedag før afstemningsdagen. <i>Stk. 8-12. ---</i>	51. I § 105 h, stk. 6, 3. pkt., og stk. 7, ændres »tredjesidste søgnedag« til: »den tredjesidste hverdag, herunder lørdag,«.
§ 105 i. --- <i>Stk. 2.</i> En stemmeseddel, herunder en brevstemmeseddel, er ugyldig, hvis 1) --- 2) den ikke er afkrydset i overensstemmelse med § 105 g, stk. 3, 3-6) --- <i>Stk. 3-6. ---</i>	52. I § 105 i, stk. 2, nr. 2, ændres »den ikke er afkrydset« til: »vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds«, og efter »§ 105 g, stk. 3,« indsættes: »eller tilsvarende afmærkning,«.
	§ 4 I lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 47 af 19. januar 2019, foretages følgende ændringer:
§ 8. --- <i>Stk. 2.</i> Ekstraordinære møder afholdes, når borgmesteren finder det fornødent, eller mindst en tredjedel af medlemmerne forlanger det. Borgmesteren fastsætter tid og sted for de ekstraordinære møders afholdelse, hvilket så vidt muligt offentliggøres.	1. I § 8, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »offentliggøres«: », jf. dog § 10 a, stk. 1, 1. pkt.«.

UDKAST

Stk. 3-7. ---	
§ 10. Kommunalbestyrelsens møder er offentlige. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at en sag skal behandles for lukkede døre, når dette findes nødvendigt på grund af sagens beskaffenhed. Spørgsmålet om, hvorvidt en sag giver grundlag for dørlukning, forhandles for lukkede døre, hvis dette bestemmes af kommunalbestyrelsen eller formanden. Stk. 2. ---	2. I § 10, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »offentlige«: », jf. dog § 10 a«.
	3. Efter § 10 indsættes: »§ 10 a. Formanden kan i særlige tilfælde bestemme, at et ekstraordinært møde afholdes som video- eller telefonmøde. Modsætter mindst en tredjedel af medlemmerne sig inden for en af formanden fastsat frist efter indkaldelsen af mødet, at det afholdes som video- eller telefonmøde, skal formanden i stedet fastsætte tid og sted for mødets afholdelse som fysisk møde, jf. § 8, stk. 2, 2. pkt. Stk. 2. Oplysning om, at et ekstraordinært møde afholdes som video- eller telefonmøde, og tidspunktet for mødets afholdelse skal så vidt muligt offentliggøres. Der skal ske offentlig video- eller lydtransmission af mødet, eller en video- eller lydoptagelse af mødet skal offentliggøres snarest efter mødet. § 10, stk. 1, 2. og 3. pkt., og stk. 2, finder dog tilsvarende anvendelse.«
§ 16. --- Stk. 2-7. ---	4. I § 16 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

UDKAST

	»Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at adgangen efter stk. 5 til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste er betinget af medlemmets fremlæggelse af en erklæring afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte nærmere krav til revisorerklæringen og til medlemmets fremlæggelse heraf. Beslutning herom træffes senest to måneder forud for det tidspunkt, fra hvilket beslutningen skal gælde. Beslutning herom kan højst gælde for funktionsperioden eller den resterende del af funktionsperioden.« Stk. 6-12 bliver herefter stk. 7-13.
Stk. 8. Til stedfortrædere, der indkaldes til at deltage i enkelte møder i kommunalbestyrelsen, jf. § 14, stk. 3, og § 15, stk. 1 og stk. 2, 2. pkt., ydes diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16 a, stk. 2 og 3.	5. I § 16, stk. 8, der bliver stk. 9, ændres »§ 16 a, stk. 2 og 3« til: »§ 16 a, stk. 2-4«.
Stk. 9. Enhver er forpligtet til at modtage de ydelser, der tilkommer den pågældende efter reglerne i stk. 1-8.	6. I § 16, stk. 9, der bliver stk. 10, ændres »stk. 1-8« til: »stk. 1-9«.
Stk. 10. I forbindelse med deltagelse i de i stk. 1, litra a-f, nævnte møder m.v., ydes der til kommunalbestyrelsesmedlemmer a) ---,	

b) godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med et fysisk handicap og c) godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til pasning af syge nære pårørende.	7. I § 16, stk. 10, der bliver stk. 11, ændres i <i>litra b</i> »handicap og« til: »handicap,«, og i <i>litra c</i> ændres »pårørende.« til: »pårørende og«. 8. I § 16, stk. 10, der bliver stk. 11, indsættes som nyt <i>litra d</i>: »d) godtgørelse af dokumenterede udgifter til revisorerklæring, som kommunalbestyrelsen efter stk. 6 har besluttet skal fremlægges som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste.«
<i>Stk. 11.</i> Kommunalbestyrelsen kan beslutte at yde de i stk. 10 nævnte godtgørelser til kommunalbestyrelsens medlemmer i forbindelse med udførelse af de i stk. 1, <i>litra g</i>, nævnte aktiviteter. Kommunalbestyrelsen kan endvidere beslutte at godtgøre andre udgifter, som er forbundet med kommunalbestyrelsesmedlemmernes deltagelse i de i stk. 1 nævnte møder m.v., eller beslutte at yde anden støtte i forbindelse hermed.	9. I § 16, stk. 11, der bliver stk. 12, ændres i 1. pkt. »stk. 10« til: »stk. 11«.
<i>Stk. 12.</i> Til kommunalbestyrelsens formand, magistratsmedlemmer, jf. § 64, og de i § 64 a nævnte udvalgsformænd kan der ikke ydes de vederlag, der er nævnt i stk. 1, 2 og 4-7, eller den godtgørelse, der er nævnt i stk. 10, <i>litra c</i>.	10. I § 16, stk. 12, der bliver stk. 13, ændres »stk. 4-7« til: »stk. 4-8«, »stk. 10« ændres til: »stk. 11«, og efter »den godtgørelse, der er nævnt i <i>litra c</i>« indsættes: » de godtgørelser, der er nævnt i <i>litra c</i> og d«. 11. I § 16 indsættes som <i>stk. 14</i>: »<i>Stk. 14.</i> Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om et maksimumbeløb for den i stk. 11, <i>litra d</i>, nævnte godtgørelse.

§ 16 a. --- <i>Stk. 2-4. ---</i>	12. I § 16 a indsættes efter stk. 3 som nyt stykke: »Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at adgangen efter stk. 1 og 3 til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste er betinget af fremlæggelse af en erklæring afgivet af en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte nærmere krav til revisorerklæringen og til medlemmets fremlæggelse heraf. Beslutning herom træffes senest to måneder forud for det tidspunkt, fra hvilket beslutningen skal gælde. Beslutning herom kan højst gælde for funktionsperioden eller den resterende del af funktionsperioden.« Stk. 4-6 bliver herefter stk. 5-7.
<i>Stk. 5.</i> Enhver er forpligtet til at modtage de ydelser, der tilkommer den pågældende efter reglerne i stk. 1-3.	13. I § 16 a, stk. 5, der bliver stk. 6, ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1-5«.
<i>Stk. 6.</i> I forbindelse med deltagelse i de i § 16, stk. 1, litra a-c, nævnte møder m.v. ydes der til den, der ikke er medlem af kommunalbestyrelsen, de i § 16, stk. 10, nævnte godtgørelser samt godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til børnepasning.	14. I § 16 a, stk. 6, der bliver stk. 7, ændres »stk. 10« til: »stk. 11«.

	15. Efter § 16 a, stk. 6, der bliver stk. 7, indsættes som nyt stykke: »Stk. 8. I forbindelse med deltagelse i de i § 16, stk. 1, litra a-c, nævnte møder m.v. ydes der til den, der ikke er medlem af kommunalbestyrelsen, godtgørelse af dokumenterede udgifter til revisorerklæring, som kommunalbestyrelsen efter stk. 4 har besluttet skal fremlægges som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste.« Stk. 7 bliver herefter stk. 9.
Stk. 7. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at godtgøre de i stk. 6 nævnte udgifter til den, der uden at være medlem af kommunalbestyrelsen deltager i de i § 16, stk. 1, litra d-g, nævnte aktiviteter. Kommunalbestyrelsen kan endvidere beslutte at godtgøre andre udgifter, som er forbundet med deltagelse i de i § 16, stk. 1, nævnte møder m.v., eller beslutte at yde anden støtte i forbindelse hermed. § 16 b. --- Stk. 2-3. --- Stk. 4. Indenrigs- og sundhedsministeren kan under forudsætning af gensidighed indgå aftale med et andet land, hvorefter personer, der varetager kommunalpolitiske hverv i det pågældende land, kan opnå ret til fravær fra arbejdet i Danmark af hensyn til varetagelsen af det kommunalpolitiske hverv i det omfang, som er fastsat i stk. 1-3. Stk. 5. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler med	16. I § 16 a, stk. 7, der bliver stk. 9, ændres i 1. pkt. »stk. 6« til: »stk. 7 og 8«. 17. I § 16 a indsættes som stk. 10: »Stk. 10. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om et maksimumbeløb for den i stk. 8 nævnte godtgørelse«. 18. I § 16 b indsættes efter stk. 3 som nyt stykke: »Stk. 4. En lønmodtager, der er statsborger i Den Europæiske Union, i en stat, der er omfattet af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, eller i Schweiz, og som varetager et kommunalpolitisk hverv i et af de pågældende lande, har ret til fravær fra arbejdet

henblik på opfyldelsen af en aftale, jf. stk. 4.	i Danmark af hensyn til varetagelsen af det kommunalpolitiske hverv, i det omfang som er fastsat i stk. 1-3. 1. pkt. gælder tilsvarende for en lønmodtager, der er statsborger i Det Forenede Kongerige, og som inden 31. december 2020 udøvede sin ret til fri bevægelighed som arbejdstager i overensstemmelse med EU-retten og stadig udøver denne ret. 1. pkt. gælder tilsvarende for en lønmodtager, der er familiemedlem til en person omfattet af 1. eller 2. pkt., der har krav herpå i medfør af EU-retten.« Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 5 og 6. 19. I § 16 b, stk. 4, der bliver stk. 5, indsættes efter »Indenrigs- og sundhedsministeren kan«: »uden for de i stk. 4 nævnte tilfælde«, og »personer« ændres til: »lønmodtagere«, og »i det pågældende land« udgår. 20. I § 16 b, stk. 5, der bliver stk. 6, ændres »jf. stk. 4« til: »der er indgået i medfør af stk. 5«.
§ 16 c. ---	21. I § 16 c indsættes som <i>stk. 2</i>: »<i>Stk. 2.</i> En arbejdsgiver må ikke afskedige en lønmodtager, der er omfattet af § 16 b, stk. 4, fordi denne er opført på en kandidatliste til et valg til eller er valgt til et kommunalpolitisk hverv i et land, der er omfattet af § 16 b, stk. 4.«
§ 16 d. --- <i>Stk. 2-3. ---</i>	22. I § 16 d indsættes som <i>stk. 4-6</i>:

	»Stk. 4. Stk. 1-3 gælder tilsvarende, hvis en lønmodtager, der er omfattet af § 16 b, stk. 4, afskediges, fordi denne er opført på en kandidatliste til et valg til eller er valgt til et kommunalpolitisk hverv i et land, der er omfattet af § 16 b, stk. 4. Stk. 5. Indenrigs- og sundhedsministeren kan uden for de tilfælde, der er nævnt i § 16 c, stk. 2, og § 16 d, stk. 4, under forudsætning af gensidighed indgå aftale med et andet land, hvorefter lønmodtagere, der varetager kommunalpolitiske hverv, helt eller delvis kan opnå den beskyttelse mod afskedigelse, der er nævnt i § 16 c og i § 16 d, stk. 1-3. Stk. 6. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler med henblik på opfyldelsen af en aftale, der er indgået i medfør af stk. 5.«
§ 42. Enhver kommune skal lade sine regnskaber revidere af en statsautoriseret eller registreret revisor. Kommunens revision skal være sagkyndig og uafhængig. Kommunalbestyrelsen antager kommunens revision, der skal godkendes af Ankestyrelsen. Godkendelsen kan altid tilbagekaldes. Kommunalbestyrelsens afskedigelse af revisionen kræver samtykke fra Ankestyrelsen. Stk. 2-7. ---	23. I § 42, stk. 1, 1. pkt., ændres »statsautoriseret eller registreret revisor« til: »revisor, der er godkendt efter revisorloven«.
§ 44. Midler, som ikke af hensyn til de daglige forretninger skal foreligge kontant, skal indsættes i	

pengeinstitut eller på postgirokonto eller anbringes i sådanne obligationer eller investeringsbeviser, i hvilke fondes midler kan anbringes.	24. I § 44 indsættes efter »kan anbringes«: », jf. dog stk. 2«. 25. I § 44 indsættes som <i>stk. 2</i>: »<i>Stk. 2.</i> Der kan ikke anbringes midler i alternative investeringsfonde.«
§ 60. --- <i>Stk. 2-3. ---</i>	26. I § 60 indsættes som <i>stk. 4</i>: »<i>Stk. 4.</i> Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om vederlæggelse af medlemmerne af de styrende organer for kommunale fællesskaber omfattet af stk. 1. Indenrigs- og sundhedsministeren kan herunder fastsætte regler om, at bestemmelser om vederlæggelsen af medlemmerne af de styrende organer for kommunale fællesskaber skal fastsættes i aftalen om det kommunale fællesskab, og at sådanne bestemmelser ikke kræver godkendelse fra Ankestyrelsen. Indenrigs- og sundhedsministeren kan herved fravige § 60 a, stk. 4. «
§ 60 a. --- <i>Stk. 2-3. ---</i> <i>Stk. 4.</i> I aftaler omfattet af stk. 1 kan der kun fastsættes vilkår om, at det kommunale fællesskab yder diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16 a, stk. 2 og 3, til medlemmerne af fællesskabets styrende organ for deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af hvervet.	27. I § 60 a, <i>stk. 4</i>, ændres »I aftaler omfattet af stk. 1 kan der kun fastsættes vilkår om, at det kommunale fællesskab yder« til: »Efter vilkår i aftaler omfattet af stk. 1 kan der kun ydes«. 28. I § 60 a, <i>stk. 4</i>, ændres »§ 16 a, stk. 2 og 3« til: »§ 16 a, stk. 2-4«. 29. I § 60 a, <i>stk. 4</i>, indsættes efter »hvervet«: », jf. dog § 60, stk. 4«.

	§ 5 I regionsloven, jf. lovekendtgørelse nr. 447 af 8. april 2022, foretages følgende ændringer:
§ 11. Der ydes vederlag, pension m.v. i overensstemmelse med § 16, stk. 1, 3-6 og 8-12, § 16 a og § 34 i lov om kommunernes styrelse, jf. dog stk. 3. Regionsrådet kan beslutte at yde vederlag m.v. i overensstemmelse med de i 1. pkt. nævnte bestemmelser. <i>Stk. 2-3. ---</i>	1. I § 11, stk. 1, 1. pkt., og § 50, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 16, stk. 1, 3-6 og 8-12« til: »§ 16, stk. 1, 3-7 og 9-13«. 2. I § 11 indsættes som <i>stk. 4</i>: »Stk. 4. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om et maksimumbeløb for de godtgørelser, der er nævnt i stk. 1, jf. § 16, stk. 11, litra d, og § 16 a, stk. 8, i lov om kommunernes styrelse.«
§ 12. --- <i>Stk. 2.</i> Indenrigs- og sundhedsministeren kan under forudsætning af gensidighed indgå aftale med et andet land, hvorefter personer, der varetager regionalpolitiske hverv i det pågældende land, kan opnå ret til fravær fra arbejdet i Danmark af hensyn til varetagelsen af det regionalpolitiske hverv i det omfang, som er fastsat i stk. 1, jf. § 16 b, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse. <i>Stk. 3.</i> Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler med henblik på opfyldelsen af en aftale, jf. stk. 2.	3. I § 12 indsættes efter stk. 1 som nye stykker: »Stk. 2. En lønmodtager, der er statsborger i Den Europæiske Union, i en stat, der er omfattet af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, eller i Schweiz, og som varetager et regionalpolitisk hverv i et af de pågældende lande, har ret til fravær fra arbejdet i Danmark af hensyn til varetagelsen af det regionalpolitiske hverv, i det omfang som er fastsat i stk. 1, jf. § 16 b, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse. 1. pkt. gælder tilsvarende for en lønmodtager, der er statsborger i Det Forenede Kongerige, og som inden 31. december 2020 udøvede sin ret til fri bevægelighed som arbejdstager i overensstemmelse med EU-retten og stadig udøver denne ret. 1. pkt.

	gælder tilsvarende for en lønmodtager, der er familiemedlem til en person omfattet af 1. eller 2. pkt., der har krav herpå i medfør af EU-retten. <i>Stk. 3.</i> En lønmodtager, der er omfattet af stk. 2, har ret til den beskyttelse mod afskedigelse, der er nævnt i stk. 1, jf. § 16 c, stk. 1, og § 16 d, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse.« Stk. 2 bliver herefter stk. 4. 4. I § 12, <i>stk. 2</i>, der bliver stk. 4, indsættes efter »Indenrigs- og sundhedsministeren kan«: »uden for de i stk. 2 nævnte tilfælde«, »personer« ændres til: »lønmodtagere«, og »i det pågældende land« udgår. 5. Efter § 12, <i>stk. 2</i>, der bliver stk. 4, indsættes som nyt stykke: »<i>Stk. 5.</i> Indenrigs- og sundhedsministeren kan uden for de i stk. 3 nævnte tilfælde under forudsætning af gensidighed indgå aftale med et andet land, hvorefter lønmodtagere, der varetager regionalpolitiske hverv, helt eller delvis kan opnå ret til den beskyttelse mod afskedigelse, der er nævnt i stk. 1, jf. § 16 c, stk. 1, og § 16 d, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse.« Stk. 3 bliver herefter stk. 6. 6. I § 12, <i>stk. 3</i>, der bliver stk. 6, ændres »jf. stk. 2« til: »der er indgået i medfør af stk. 4 og 5«.
--	---

UDKAST

§ 28. Enhver region skal lade sine regnskaber revidere af en statsautoriseret eller registreret revisor. Regionens revision skal være sagkyndig og uafhængig. Regionsrådet antager regionens revision, der skal godkendes af Ankestyrelsen. Godkendelsen kan altid tilbagekaldes. Regionsrådets afskedigelse af revisionen kræver samtykke fra Ankestyrelsen.	7. I § 28, stk. 1, 1. pkt., ændres »statsautoriseret eller registreret revisor« til: »revisor, der er godkendt efter revisorloven«.
§ 50. Der ydes vederlag m.v. i overensstemmelse med § 16, stk. 1, 3-6, og 8-12, § 16 a og § 34 i lov om kommunernes styrelse, jf. dog stk. 2. Forberedelsesudvalget kan beslutte at yde vederlag m.v. i overensstemmelse med de i 1. pkt. nævnte bestemmelser. <i>Stk. 2-3. ---</i>	
	§ 6 I partistøtteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 973 af 11. august 2017, som ændret ved § 2 i lov nr. 714 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:
§ 3. --- <i>Stk. 2.</i> Der ydes alene tilskud til kandidatlistes, der opfylder mindst én af følgende betingelser: 1-2) --- 3) Kandidatlisten indgik ved det senest afholdte regionsrådsvalg i et listeforbund i henhold til lov om kommunale og regionale valg, og listeforbundet har ved dette valg fået et antal stemmer, der mindst	1. § 3, stk. 2, nr. 3, ophæves.

UDKAST

svarer til 0,8/41 af samtlige gyldige stemmer.	
§ 4. --- <i>Stk. 2.</i> Der ydes alene tilskud til kandidatlistes, der opfylder mindst én af følgende betingelser: 1-2) --- 3) Kandidatlisten indgik ved det senest afholdte kommunalbestyrelsesvalg i et listeforbund i henhold til lov om kommunale og regionale valg, og listeforbundet har ved dette valg fået et antal stemmer, der mindst svarer til 4/5 af samtlige gyldige stemmer delt med kommunalbestyrelsens medlemstal, jf. § 5, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.	2. § 4, stk. 2, nr. 3, ophæves.
	§ 7 Lov nr. 268 af 26. marts 2019 om midlertidig videreførelse af rettigheder efter lov om kommunale og regionale valg og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet i forbindelse med Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union ophæves.